

3039

Acc. No. 00122-10

Bṛuhajjyotiḥ sāmāva
(Mūḍa skandha)

"Havi kṛishṇa"

18-00
1431

यह पुस्तक निजाम शहर औरंगाबादमें श्रीगणेशजीमंदिरा विद्याभक्तशास्त्राचार्यनेमे पंडित हरिकृष्णचरणदासने

पासमिलेगा किमत -॥-

॥इतिबृ०मिश्रस्कन्धेउपोहूतपूर्वकशिवभृगुगुरुकवितमुहूर्तनिरूपणनामहितायोऽ
ध्यायः समाप्तः॥

यह पुस्तक सन१८६७का आक्ट२९ मुजब रजिष्ट्रके सबतहसेहक्क सालकने रखाह

तु कारयेत् देशान्यादिशमाश्रित्य कान्तशब्दस्य कारणं ५० चतुश्चत्वारिंशत्तु ज्ञानाख्याज्ञानं कार्यतु कारयेत् देशान्याजंबुकारश्चैवान्वगार्जित्वर
५१ अथ ह्येककोटौ पंचचत्वारिंशच्छानिनामशांतिकमसमारभेत् पूर्वस्यामरवशब्दचूर्णनं बानिरूपितम् ५२ षट्चत्वारिंशत्कोटौ साहस्रं वा
समाचरेत् पश्चिमे भुभवात्तिचक्षुर्वात्तिचक्षूयने ५३ समचत्वारिंशत्क्षानामाध्यान्वादे कारयेत् नरः सौम्यां तु दिशमाश्रित्य सप्तदशोऽभधार
ण ५४ अष्टचत्वारिंशच्चकारव्यानि द्वापातानि कारयेत् वारुणी दिशमाश्रित्य यायुशब्दस्य विद्यते ५५ एकोनपञ्चारात्सप्तत्रय्यास्तनकर्माणि
कारयेत् पूर्वोदिशं समाश्रित्य गोशब्दं विद्यते भृश ५६ पंचचत्वारिंशत्क्षानामाध्यान्वात्सप्तद्वानिचकारयेत् प्राचीं तु दिशमाश्रित्य जूषकध्वनिरेव ५७ एकप
ञ्चाशच्चतुर्गमाकन्यावरत्नादि कारयेत् पूर्वोदिशं तथा क्रौंशं पुरुषस्य भयस्य च ५८ द्विपञ्चाशदतिज्ञानाजक्षराणि च कारयेत् वारुणी दिशमाश्रित्य व
न्हिशब्दस्य धारण ५९ त्रिपञ्चाशद्युगनामा ह्रस्वादिग्रहणं शुभं दक्षिणादिशमाश्रित्य गान्धर्वश्च यते भृशं ६० चतुःपञ्चाशद्वनमा अर्थसंग्रहो हि
ता पूर्वोदिशं समाश्रित्य स्वाधोषकारयेत् नरः ६१ पंचपञ्चाशद्विरीनामा स्थापनादिनि कारयेत् अभिषेक इत्येताभ्याममरवशब्दस्य धारण ६२
षट्पञ्चाशद्द्विज्ञानमशांतिकमार्गि कारयेत् विहगस्य स्वरं विद्यान्नेकत्वाद्वाह्यस्य च ६३ समपञ्चाशत्सावित्रीस्वानकार्यं तु कारयेत् वारुण्या
द्वयते विहान्वाह्यः विष्णुसंयुतः ६४ अष्टपञ्चाशत्स्थिराण्योऽसर्वायारकियाभवेत् सौम्यादिशं समाश्रित्य जनशब्दं च श्रूयेत् ६५ एकोनषष्टिः
सप्तत्रय्यानेककर्माणि कारयेत् याम्यायां विद्यते वात्तगिजानां क्षणस्य च ६६ षोडशविंशत्तु नाभ्यावृष्ट्या रिसंभूताः पूर्वोदिशमाश्रित्य सादि
शब्दस्य धारण ६७ एवं सानिकमार्गितत्त्वमर्ग्याचरेद्बुधः अष्टावारादिना भैरवादि भागक्रमादमीः ६८ कृतकृत्या निरयानि देशज्ञाती-
निभाषितं रघुहोराक्रियाभिदानासनदानभेदतः ६९ माससंज्ञाततः प्रोक्ता वात्यसंज्ञास्तथैव च नक्षत्रसंज्ञाः पूर्वोक्ता एवं संज्ञाविधिपरां ७० षट्
कोणसंज्ञाहोरादिदेवमेवं विनादिका त्रिमात्राकालसंज्ञायां पूर्वोक्ताभ्यां विधानतः ७१ नक्षत्रसंहिता नाम उच्यते फलानि च पृथक् पृथक् शोकदेशादिभूतानि संज्ञा
दस्य कारण ७२ श्रुतितोऽभिगणचारादिगिमागस्य भेदतः एते नमशात्कर्तुः कार्यकारयते बुधः ७३ इति श्रीज्योतिर्विष्णुसंज्ञावतंसं व्यंकटारामात्मज
हरिकृष्णनिबोधिते बृहज्ज्योतिर्भाषणवैषष्टे मिश्रस्त्रोधे शुकस्मिन् बतसुहृत्स्मिन् कलिरितसुहृत्स्मिन् च निरूपणनाम प्रकरणे षष्ठे समाप्ते ऽप्यंतीत्योऽध्यायः ॥ १॥

श्रीगणेशाय नमः अथ क्रतुचर्या निरूपणाध्यायः उत्तमचक्रमसमूहे तत्र तावद्वसन्तः ईदृग्वसन्तमिवैव जपयथादृश्या
 भिमौलिभ्रमैर्दिवसाः परिदृश्यन्ति शंकेन पापरिमलेन यथा तथैता यामानवो न वतित इव संकुच्यति १ मिन्दन्तश्चैव लोके कम
 लमुकुजाधूलिमुहूर्तधनभुज्यन्तः भूहवीर्यापरिमलबहुलान् चस्पृशन् कमपन्तः आरादराभसीभातरथगतिपरीचर्यन्ति
 मुक्तवाराधाराभाराधयन्तः भ्रमजलद्विपरैवात्ममीगन्धदाहाः २ कावेरीतीरमूर्मीरुहभुजगबधूमुक्तमुक्तावशिष्टः करालो-
 चीनपीनस्तनवशनश्शालो रुनिस्पन्दमन्त्रः लोहल्लुटीरुलारा लकलुलितलतालास्यकीलकविकोसः कण्ठसोद्वहिणाल्यध्र
 सरतिपवनः पांथकांताकृतान्तः ३ महोरुहाणां विलसतिपल्लवानवाद्वाग्निप्रतिभावनेवने असौतस्तः विशास्यनस्यसौनिगा
 समूर्मिंहृतिरुधादिदुः ४ अस्त्यप्रारंभेचिपरिविहस्विन्नासहचरी यदि प्राणान्मुञ्चेत्तरपि वधभागभवतिकः दयोवास्म्यहोचानि
 वमविशेषो वतिविमृशन् नृहीदगिबन्तपि कनिकरसंकारमभूणोत् ५ किं मुक्ताः कुसुमिताः दलकण्ठैः कृजितैर्मुकुलिता सह-
 काराः नागलः प्रियत्नमस्रिद्विहर्षेनागतनिर्मधुरुपागतएवः ६ बोधयन्त्रपिकारेण बधूभमानभेदपि दायिकुञ्जग सम्भलिभिव
 तमस्यविथोगे कामगतिर्मधुरुपागतएवः ७ निर्तविनीचुस्वितवन्नपद्मः शुकापिकंचूतकृतांकुरेण प्रभन्नुत्तराभजनगभूति
 मतोमसंगस्यवसन्तराजः ८ दोगादौगौरतनुः पलाशान्पुष्पोल्लान्यस्यसुकेशपारा द्रुतांकुरोनिष्ठनिकैकिलारथैः कृताभ
 ओसीकाधिलोचस्तः ९ दुःसुखितसहकाराः किंशुकाशोकनगाविकसितवनमार्कामगधीद्विव्यंगधा जनयतिभरपांकोकि-
 काराब्दितंचप्रवरपुरुषमेव्यौवर्तते ग्रीवसन्तः १० वसन्ते शीतमूर्तिनकोकिलेन वनेरुतं सलज्जलमताः सर्वेभ्रोतुकामाह्वयशि
 ताः ११ असौमरुश्चुस्वितपुण्यकेतारः प्रसन्नताराधिपसंगलाग्रणीः विद्योगिनिमानविधातदक्षावस्तत्तकालो हनुगानिवागतः
 १२ ध्यात्वाभमस्तशुरुकायसिद्धीरत्नचर्याश्रीशार्दांकिजनस्यमुखं वसन्तो आनन्दपूर्णगुरुपरिपुंगप्रणम्य व्याख्याविशयपुरमे
 रचपत्यनन्तः १३ इति वसन्तः अथ ग्रीष्मवर्षणं वन्दित्रोपितस्तद्विकल्हदिभृशमन्त्रोपि सदीपपन्नंगहानिजनगरजनिता

सम्भोगिनीनां हरन् सुस्यश्चिबने नयन्यरिणतिजम्बूतस्त्यां फलं व्यूहप्रीहकं बहुपुष्पसुरमिश्रीभ्यां तवाशोववो १४ क्षारद्वन्द्वं
तुषारसारकणिकानिवारिहोषोदयं श्रीरखण्डागुरुधूवासरुचिरं हृदयसचन्द्रोदयं शय्यापुष्पमयीचन्दनरसः कर्पूरकस्तूरी
का वासः स्वस्थमकंचुकाः प्रियतमाग्रीव्ये सुरदस्थासं १५ तल्यत्वाभ्रसंताकोतिरुक्तं तारकापतिः तालवृक्षस्तरीण्योद्यो
ज्मेसमसुरबावहः १६ इति योऽयः अयम्राहृणं क्षिप्राक्षानीकुसुमप्रसभकपुस्त्यारुबुसरितां प्रताप्योर्बीरुत्वां बभगुहं
तशोव्यसकं कसम्रत्यगां शूर्यदइतितव्वेषणपरास्तडिहोपाकोऽकाहिशिदिशिचरीहृजलवाः १७ वर्षाकारे प्रनाके बले
हमुदकयातिथाले विशाले चिल्ले लिवाशित्वा १८ हृदयोलं वगुन्नीनरैराः चुरहीरोहस्यमध्ये कुरुकुरुते पुनः पुनः
भून्यागारस्य मध्ये घनतररितं रासभोरारणीति १८ तरुणी तुरंगसारुण्यं तारुणस्तपनातपः तस्य सञ्जुतिवीर्यवपिसिद्ध
रबावहः १९ अधशरद्वर्णं सुस्पृशास्त्रिगोपीविकटकुत्तराभोगमो गामिराम प्रेम्नील्लस्यणप्रसवपरिमत्प्रामसो भ्रातृभोः गाः के
दारी पारवारिकुमुदां दोलनमोहलीलाः पांथल्लीणां मनिष्ठाः प्रियतमसुखदाः क्षारदां निवाताः २० परिमरुमिलिलालिभालतीपुष्पमालाभार-
प्रियुस्मणमिथचन्दनलेपनं च तुहिनकिरणरशिपिथ्यचकाचपिदेकाशारदिसुखविसूयैकाप्रिनीकामलोका २१ अयं हृदयन्तवर्णनं हेमने
दधिदुधसर्पिरशनामंजिष्ठयासोभूतः कारभीरद्वसं दधिवपुषः स्विन्नविचित्रैः तैः दृष्टोक्तस्तनकाभिनीजनकृतांशुबाहुहप्रयत्नां तां
बूकीदलपुष्परीलसुराधन्याः सुवंशोते २२ तैकतां फलतां नूतनूतलीलाप्रवतीपदी ततोदकतरुण्यश्चरीतिसमसुखवावहाः २३ अथवि
शिरवर्णनं किंचिद्दुमान्मुकुटयस्तरस्तमालां हेमन्तमन्तमदनमदनजनेषु लीलायतेनमलयाचलदूतमालादनातिभारतइ
तः किलरौशरोयं २४ ऊष्णाहिमर्यादिवर्षेदुसुभुवाकुचमहाचक्रदुर्ग आल्लयन्धुबजनसुदिलात्मातनपचविशिरबापि विषये २
५ विहृज्जनसंभानदीमंतीनारायणात्मजः मण्डनस्तस्मै पुत्रेण वर्णतै चार्तवोधुना २६ अत्र जगन्नां विरोधवर्णनं संहितास्कंधे प्रतिपादि
तम् दृष्टव्यम् इति श्रीहरिकणाविनिर्भिलवृज्ज्योतिषाणिविधिमिश्रस्कंधे ज्ञातुचर्यामिरूपणनाम द्विप्रश्नितमाध्यायः समाप्तः ६३

आथर्वण्योतिषाणीवषष्ठमिध्यायानुक्रमणीका

१	स्कंधप्रस्तावनाध्यायः
२	शिवलिविताध्यायः
३	चक्रावलमंग्रहाध्यायः
४	मूलाध्यायः
५	मंत्रयंत्रबलाध्यायः
६	सेनाव्यूहादिवनाध्यायः
७	राजघर्मराजनीतिअध्यायः
८	सामुद्रिकलक्षणाध्यायः
९	स्वप्रमर्नाध्यायः
१०	स्वस्थारिषकालज्ञानाध्यायः
११	छायापुरुषलक्षणाध्यायः
१२	धनुर्वेदाध्यायः
१३	वृषायुर्वेदाध्यायः
१४	दुर्गात्मिकाध्यायः
१५	वर्णमंकरजानिविवेकाध्यायः

१६	अनेकविधब्राह्मणोत्पत्तिर्मात्तिहाध्यायः
१७	भद्रमर्त्तिहाध्यायः
१८	अनेकमिधरेवतायत्राध्यायः
१९	षट्पंचाराहैरावर्णनाध्यायः
२०	क्रीडाकौशल्यध्यायः
२१	पन्नप्रशस्तिकाध्यायः
२२	कालदेशद्रव्यतौल्यमानचतुष्टयपरिभाषाध्यायः
२३	गणितनाममालाध्यायः
२४	पारसीसंज्ञाज्योतिषाध्यायः
२५	भाट्टलीमतज्योतिषाध्यायः
२६	विवाहव्यवहाराध्यायः
२७	मंगलपंचमंग्रहाध्यायः
२८	रत्नपरिक्षकाध्यायः
२९	धान्यरूपतिपरिक्षाध्यायः
३०	पशुलक्षणाध्यायः
३१	पक्षिलक्षणाध्यायः

३२	गंधर्ववेदवर्णनाध्यायः
३३	देवतानिवासशृङ्गावस्थावर्णनाध्यायः
३४	वेदशास्त्रपुराणषट्दर्शनवर्णनाध्यायः
३५	बालविज्ञापदेशाध्यायः
३६	बालग्रहनिवारणाध्यायः
३७	विवेकाध्यायः
३८	विषाध्यायः
३९	कल्याध्यायः
४०	नमस्कृतिसंग्रहाध्यायः
४१	ज्योतिषाध्यायः
४२	सप्तदशमंशसाध्यायः
४३	असत्सदार्थनिर्दिष्टाध्यायः
४४	दूषणभूषणाध्यायः
४५	प्रकीर्णिकाध्यायः
४६	सप्तस्याख्यानाध्यायः
४७	प्रहलिकारिवर्णनाध्यायः

- ४० अपन्हुत्याध्यायः
४१ कूटाव्यानाध्यायः
५० क्रियागुप्तिसंग्रहाध्यायः
५१ चित्राव्यानाध्यायः
५२ अंतर्बहिर्लपिकाध्यायः
५३ प्रश्नोत्तराध्यायः
५४ सदाचाराध्यायः
५५ ज्ञानिवर्णनाध्यायः
५६ धर्मविवृतिवर्णनाध्यायः
५७ पापविभृतिवर्णनाध्यायः
५८ अन्योक्तिसंग्रहाध्यायः
५९ भूतविद्याध्यायः
६० कौतुकाध्यायः
६१ वर्षचर्याध्यायः
६२ ऋतुचर्याध्यायः
६३ जन्मचर्याध्यायः
६४ दिनचर्याध्यायः

- ६५ रात्रिचर्याध्यायः
६६ सांबलवर्णनाध्यायः
६७ गंधयुक्त्याध्यायः
६८ शयनासनलक्षणाध्यायः
६९ सौभाग्यकणाध्यायः
७० शस्त्रलक्षणाध्यायः
७१ प्रतिमालक्षणाध्यायः
७२ प्रतिमाध्यानाध्यायः
७३ पीठकलक्षणाध्यायः
७४ छत्रचामरलक्षणाध्यायः
७५ कांदर्पिकाध्यायः
७६ कामशास्त्राध्यायाः दश १०
८६ दीपलक्षणाध्यायः
८७ दंतकाष्ठलक्षणाध्यायः
८८ शृंगाररसवर्णनाध्यायः
८९ हास्यरसवर्णनाध्यायः
९० कृत्तणरसवर्णनाध्यायः
९१ वीररसवर्णनाध्यायः

- ९२ रौद्ररसवर्णनाध्यायः
९३ मयानकरसाध्यायः
९४ बीमन्तरसाध्यायः
९५ ऋद्धतरसाध्यायः
९६ शांतिरसाध्यायाः चत्वारः ४
१०० विधिनिषेधवर्णनाध्यायः
इति बृहज्ज्योतिषार्णवेमिश्रस्तंभं ध्याध्याया
नुक्रमगणिकासमाप्ता ॥
विशेषं प्रत्येकज्ञानार्थमनुक्रमगणिकानु तत्तद
ध्यायमध्ये विस्तृतं प्रतिपादिता दृष्टव्या

श्रीगणेशायनमः आदिनारायणो ब्रह्मा विष्णु रुद्रादिदेवताः यस्यानुवर्त्तन्तस्तेनमोगोलोकवासिनः १ संत्येतद्गतिशेषः शिष्टास्तावच्छास्त्रारम्भे सर्वा र
माहिहोषेण धूमेनाग्निगवावृता इति गान्धेयः सर्वा रभेध्वेतरायप्रसोसत्या धर्मेण पापभयनुदतीति श्रुतिसिद्धप्रयोजनमास्थाय स्वस्ति न इन्द्रो बृहदश्व इति श्रुति
स्मिन्नाम्ब्रथम्यनिष्पत्त्यूहपरिसमाशये मंगलमाचरति तस्मान्माध्यन्दिनीयो ब्राह्मणो हरिकृष्णः श्रीकृष्णसदादेवा समतिज्योतिः शास्त्रस्य षष्ठमिष्टमन्त्रं धीचिकी
र्षुरशेषप्रत्यहोपशान्तये अस्मिन्तदेवतानमस्कारलक्षणं मंगलमाचरति प्रणम्येति हिमात् हिमालयाज्जाता पर्वती तत्पुत्रगणयति संपूर्णविद्वान् विशेषेण छे
दयतीति सुबुद्धिरेव धनं हानीति सत्ता ईशब्दुकनाथं गुरुं पितरं ज्योतिः शास्त्रप्रवीणं वेदरामसप्तकप्रणम्येति सर्वत्र संबन्धः ततो ग्रन्थारम्भं करोमीति शेषः १ पुन
रपीष्टदेवताप्रणमति स्वस्ति श्रीगदिनि मंगलशब्दः अहं तमीश्वरं देनमस्करोमीत्यन्यः कथं भूतं तं अभीष्टं ददामीति तं पुनः कीदृशं परमं विवाहा

श्रीगणेशायनमः प्रणम्य हिमजा सुतं सकलविघ्नविच्छेदकं सुबुद्धिघनं तथा भगवतीं महेश्वरं स्वभीष्टफल
दायकं बटुकनाथमीशं गुरुं ग्रहर्हणसंविदं विबुधैर्वेदकलारूपततः १ स्वस्ति श्रीमद्भीष्टदं परमं विवाशस्तयात्मजं भैरवं

क्तिः आदिमहालक्ष्मीस्तस्मात् आत्मजपुत्रं सदा विवंकमारूढा दान्किरिच्छाह्वया विवामहालक्ष्मीरिति ख्याता देवी सर्वगुणान्विताति शिवपुराणात् मर्कडेयपुरा
णोक्तं गुरुरहस्ये आदिमहालक्ष्मीसकाशा देवलक्ष्मीकार्त्तुसंस्तीनां ब्रह्मा विष्णुमहेश्वराणां चोत्पत्तिः प्रतियादिता इत्यनेनाभमय्य चतारः ब्रह्मविष्णुशिर्वेति रू
पत्रयेण कार्यपरत्वेन ज्ञान इति द्योतितां वक्ष्यति च भैरवं भीष्मिणस्वरूपं पुनः कीदृशमिति संहारास्पतिजन्मकारकमथैच्छिमिर्विणैः संयुतं कल्याणं त्वोदरे वि
श्वस्यभरणान् प्रकारः स हारवर्णः प्रथमः विश्वस्यभरणान् तत्फलनात् एकारः स्थितिर्वर्णी द्वितीयः स्वोदरेभरितस्य विश्वस्य पुनर्वर्त्तनात् वकारो जन्मकार
कवर्णी तृतीयः भूतपवभैरव इति ननु रूपत्रये किं प्रमाणमित्युक्ते वा मनोविबुधपुराणयोरधकासुरबधार्थे रुद्राशावतारो यं भैरव इति विस्तारेण भतिपादितं दृष्टव्यं
तत्रैव विष्णवो भैरव महात्म्ये प्रमाणं प्रतिपादितं तत्रत्यं किंचिद्ग्राह्यं प्रचंडैर्यैः सह युद्धेन तेषां संहारेण च महालक्ष्म्याः क्रोधे प्रदीप्तं तच्छांत्यर्थं ब्रह्मादयो न केपि

समर्थः विरुक्ताः संतः विष्णुप्रार्थयामासुस्तदा विष्णुश्चदुक्तरूपः सन् महालक्ष्मीं समीपं गवान्मुत्पन्नकरोत् ब्रह्मदुक्तरूपं नाम कोऽर्थः तदुक्तं तत्र षट्चाष्टौ ब्रह्मदुक्ताः साक्षात्तवर्षाणि चरदिति वचनात् तदा प्रसन्ना महालक्ष्मीः त्वको भवान् ब्रह्मदुक्ताः साक्षात्तवर्षाणि चरदिति तदा ब्रह्मदुक्तावाचं विष्णुस्तव कोऽर्थः समनार्थमनुसन्नेषणागतः तच्छ्रुत्वा क्षणितजाता लक्ष्मीः स्वपतिं ज्ञात्वा भो रवो भूतनाथश्चेत्यादि प्रमुविष्णुरिति बहिरित्यंतनाथोत्तरशतनामस्तोत्रं जलुतिमकारोत्तेन प्रत्यक्षो ब्रह्मभैरवः जन्यश्च देवकीर्ममंजतो देवकी सेवकः कुटुंबि रुद्रपात्रे ब्रह्मरुद्रमहत्स्वनामस्तोत्रं चोक्तं ब्रह्मशावतारचप्रमाणमुक्तं च व जगद्दत्तं जगत्कर्ता वाणीयति विहारद्विति पुनः किं भूतं ब्रह्मदुक्ता इति आख्याना मयस्यतं पुनः कोऽर्थः संसारदुःखनाशकं पुनः कोऽर्थः कल्याणो दीप्तिभारिनाम्बुमुदितं कल्याणं ब्रह्मदिनांते दिशा दिशादिगजाश्च नारास्तेषामरिः सांक्षरिणो रुद्रस्तस्य नाख्येन मुदितस्तं अथवा कल्याणं ब्रह्मणः शतवर्धनं महा कल्याणं दिग्भिन्ना न्द्वयमुदितमिति पाठे दिग्भिन्नाः द्वादशादिगजास्तेषामभिन्नाः अंततः तस्य नाख्यं नवननं वेन मुदितः द्वादशादिगजाः के इत्युक्ते चत्वारो दिग्गजाः

संहारस्थितिजन्मकारकमयैवैश्वर्यमिति संयुतं वंदेत ब्रह्मकारव्यमीश्वरमहं संसारदुःखपहं कल्याणो दीप्तिभारिनाम्बुमुदितं श्रीशैव रूपपर ३

को कालो कल्पते निवसति श्रीभागवतो प्रसिद्धाः अष्टौ चक्षुर्मेरुधः अनंतसमीपे भूमि मण्डपं यतस्तिष्ठति तेषां नामानि चामास्कोशे ऐरावतः पुंडरीकोचामनः कुमुदोजनः पुष्पदंतः सार्वभौमः सुप्रतीकश्च दिग्गजा इति अनंतस्य वर्त्तनं किमर्थमिति युक्ते भूमिधारणकार्यभारस्य त्यागयोगेनानंदत्वादिति ननु अनंतवर्त्तनेनास्य आनन्दः किमर्थमिति युक्ते एवमानं वर्त्तनं मानस्यानंतस्याप्यहं संसारकारिण्यमिति हर्षितो जातः यतोऽयं महाभैरवः तथा चोक्तं ककोशः कसमीरणः कहरुहः क्वापश्च विष्णुभारः कब्रह्मा कजनर्दनः कतरणिः केतुश्चैव दामुराः कल्याणं भद्रं नृप्रमुदितं श्रीसिद्धयोगेश्वरो कीडानाटकनायको विजयते देवो महाभैरव इति तथा च विष्णुगर्वहरणार्थमपि रवावतारो गृहीत इत्युक्तं ब्रह्मवर्त्तने कृष्णारखोत्तरभोगे नारदप्रतिश्रीनारायणेन महाविष्णोर्दृशारो कल्पवृक्षस्यैव सर्वमल्लोमकूपेषु विधान्येवाहं भैरवः संशारे भैरवो मूल्यातं जगत्प्रसन्नलया स्थितो मूत्रमशेषे च प्रसारं तं चकारसः सर्वान्मात्रानं महाविष्णोर्दृशारो कल्पवृक्षस्यैव सर्वमल्लोमकूपेषु विधान्येवाहं भैरवः संशारे भैरवो मूल्यातं जगत्प्रसन्नलया स्थितो मूत्रमशेषे च प्रसारं तं चकारसः सर्वान्मात्रानं ध्यायमानं सुतभोक्तव्यानिधिः तच्छरीरं सुसंपन्नं पुनरेव चकारसः तदुनः कीदृशं श्रीशैवतपसि विविक्तं च तत्तत्पुण्यस्य तं विशेषेणाष्टमैरुद्युक्तीं रास्यैव प्रादुर्भावनत्वाच्छैव तस्मिन् युक्तं अयं ब्रह्मकारव्यमीश्वरः तदुविष्णोर्दृशति प्रावः परः अष्टमिति ३.

अथग्रथकनुभ्रमिवर्णनं कर्तुं ग्रामनामोत्पत्तिमाह यवनाष्टकं श्रीभागवते कलौ भविष्यन्पुवर्णनप्रसंगेन्युपप्रतिश्रीशुकनोक्तं अष्टौ च यवनाभ्याश्चतुर्दशचपुल्लकाः भूयोदशशुक्रदाश्वमौनाएकादशक्षितिमितिवचनात् यवनानामष्टकस्य मध्यस्तास्मिन् औं गजेवनामकः बाहशाहः पराक्रमवानासीत् दि-
क्षीदेशाधिपः इन्द्रप्रस्थस्यैवाधुनिकनामदिक्षीरेहलीतिवा अष्टौ यवनाः के इत्यपेक्षामाह नाभानि आदौ शालिवहनशके ११११ एकादशोत्तरेकादशशतमे
वर्षे श्रीतिमिरलिङ्गनामाभूयतः तस्य राज्यवर्षाणि ६० ततो बाबरसाह वर्षाणि ५६ हमाउवर्षाणि ५१ ततो अकबरशाहवर्षाणि ५५ जाहांगीरशाहवर्षा
णि २२ साहिजाह वर्षाणि ३२ खबरशाहवर्षाणि ४८ बाहादुरशाहवर्षाणि १२ आल्मगीरबाहशाह वर्षाणि ५४ सखरंगजेबः पूर्वजन्मनि मुकुंदब्रह्मचरिणा

यवनाष्टकमध्येभूदौ रंगजेबाख्यवीर्यवान् दिक्षीदेशाधिपः पूर्वसर्गविद्याविशारदः ३ एकदादिगजयथीयानि
जगामबलान्वितः गत्वा वाराणसीक्षेत्रबलद्रुदिवीकसां ४ छलवैकारयामास अतर्विश्वेश्वरशिवं बोधेश्वरं
कालिकत्तपन्नपूर्वदिक्स्थितं ५ रुद्रावर्तमध्येदेशे ब्रह्मावर्तमतः परं पश्चिमैर्द्वारकागत्वा सोराष्ट्रसोमनाथं कं
६ श्रीं कारत्र्यंबकदृष्ट्वा शिवालयेमथागामत् तत्र पुंश्वेश्वरदेवं तस्याश्चर्यं व्यलोकयत् ७ तस्मिं गेहजमुचह-
ष्टा भविष्यज्जन्मसत्त्वं महाक्रोधेन संयुक्तस्त्वृणभारशिबोयि ८ कृत्वा त्रिज्वालयाभासं ज्योतिर्लिङ्गमनोरमं
ततो देवीरिनाम दूर्गात्वरदरासद् ९ जेतुरवद्भूरगत्वा लक्ष्मसेनसयुतः दुर्गस्थेन ततो युद्धं द्वादशाब्दं चकार ह
१० तत्रापि दुर्गं नो जित्वा स्वस्थानगतमुद्यतः दुर्गस्थेन तत्राचोक्तं यवनेन्द्रशाहवत् ११

सृणुइति ज्ञानं कस्यचित्पदं अमूलत्वाहुपक्षितं ३ अवरंगजेबस्य दिगजयमाह एकदेति स्पष्टोऽर्थः ४ ५ ६ ईकारमिति शिवालये तन्नामकं क्षेत्रं
तत्र सीत्रेधुस्मेखानामकं ज्योतिर्लिङ्गं नत्वा ७ हर्षणतुल्ये तस्मिं भविष्यज्जन्मसूचकं मेघधुखं दृष्ट्वा क्रोधेन तस्मिं गज्वालयाभासेति द्वितीयेनान्वयः ८ ततो
देवगिरिनामकं दुर्गं लोके दौलताबादेति विख्यातं ९ १० ११ ७

१२ रवङ्गपुरं कङ्कभ्रगविलययुक्तं खड्गग्रामं पूर्वयत् तस्मै वस्त्वनाद्याऔरंगावरोति बृहन्नागरमकगत् १३ तन्नागराग्राम्यप्रदेशमध्येनामदक्षिणमहोद
रांतर्गतं महाराष्ट्रदेशे प्रसिद्धं अथ तत्पुरस्याष्टदिक्षु तीर्थसंज्ञायाह तत्पुरादित्युष्णिभिः १४ १५ १६ १७ १८ नागररूपं पर्वताकारं पर्वतोपरित्यर्थः १९

वसशाधिचराजस्त्वमेतत्सर्वतवेवहि अन्यस्मैत्यान्त्रतेविराकस्मैदास्यामिनिश्चितं १२ औरंगजेवोपितद्वाक्यं
श्रुत्वा रवङ्गपुरमहत् स्वनाम्ना नगरचक्रे ह्यौरंगावाप्तसक १३ याम्यप्रदेशमध्यतद्द्विरव्यातजगतीतले तत्पुरात्
पूर्वदेशे तु जनमारीति विश्रुता १४ मनुजैः पूजिता देवीस्वर्वाभीष्टफलप्रदा स्मशानवासीद्विदुमानायेयादिशिसं
स्थितः १५ क्रूरकर्माभिलाषाणां प्रत्यक्षफलदायकः सङ्घारिदेवोयाम्यायामस्थास्तेयोजनाधिके १६ अतिष्ठान
पुरं क्षेत्रे कोशाष्टदशकोस्थितं चंद्रवंशीवृषोयत्राज्यचक्रे पुरदूरावाः १७ नेत्रेत्यागोतमीतीरसाध्याज्यक्षेत्रमु
त्तमं नृसिंहशिषितं स्वर्गायकं योजनत्रये १८ पश्चिमे च्यवनक्षेत्रं सर्वविगणसेवितं अस्ति योजनमत्र तु नग
ररूपमनोहरं १९ तद्वाप्तो देवगिरिर्दुर्गं रूपो विराजते द्वियोजने च वायव्यां शिवक्षेत्रं तु यत्र वै २० वसती स्थमहा
देवाधुस्मै शो ज्योतिर्लोकः उत्तरस्यान्नाशमाने हरस्य क्षेत्रं वनसम २१ अथ ग्रंथकस्तुर्विशर्षणं तत्र रवङ्गपु
रं रीनः श्रीगौतमकुलोद्भवः गुजरीरे वीज्यजातीयो मछारामाभिधोद्विजः २२ सदानमाचतत्पत्नी ततो जा-
तः सुतो महान् नाम्ना व्यकटरामेति ज्योतिः शास्त्रविशारदः २३

देवगिरिर्महोपर्वतः श्रीभागवतरक्तदपुराणयोः प्रसिद्धमाहात्म्यः २० हरस्य क्षेत्रं हरश्चक्रे हरमिदं क्षेत्रमिति नामद्वयेन विख्यातं ब्रह्मपुराणे ग्रामिधमाहात्म्ये
२१ अथ ग्रंथकस्तुः प्रपितामहादिपूर्वकं वंशजातिं कुलादिभिर्दृष्ट्वाह तस्मिन्नि ति तत्र रवङ्गपुरे औरंगाबादनगरे रीनः अत्यार्जववृत्तिर्न चोद्धत इति श्रीगौत
म कुलोद्भवः गौतमशोत्रोद्भवः गुर्जरः गुजरे देशे ब्राह्मणः माह भट्टशर्मणः पुत्रः मछारामस्य स्त्री सदाना मकी मका

रामनामकः ब्राह्मणः आसीत् २२ मंछारामस्य स्त्री स्वदानामकी मंछारामपुत्रः व्यंकटरामः ज्योतिः शास्त्रवेत्ता २३ तस्य व्यंकटरामस्य ममपितु-
र्ममचजातिप्रमाणमुक्तं सिद्धपुरक्षेत्रमाहात्म्ये किमर्थं ज्ञातिप्रमाणकथनमित्युक्ते तत्र गेनशाखावदं च शोति प्रवरशर्मन् देवीगणपतिथ्यसंनवजा-
नात्तवडव इति वचनात् ओदीन्यसहस्रब्राह्मण इति ज्ञातिनामैकं आदीनूराज्ञा विभागत्रयेण पंडित आचार्यमहेता इति गुणत्रयेण युक्ते भ्यस्त्रिंश-
ब्राह्मणेभ्यः सिद्धपुरसमीपस्थं पुष्पादलसंश्रामदत्तं तत्र पंडितेत्यवदत्तं गौतमांगिरसौ तथ्यति प्रवरत्रयोपेतगौतमगोत्रं शुक्लयजुर्वेदांतगतवाजिमा-
ध्यंदिनीशाखा धन्यामाध्यंदिनीशाखा सर्वशाखापयोगिनी धन्यं कात्यायनसूत्रं धन्यो योगीश्वरो मुनिरिति २४ २५ त्रैलोक्यं २६ यः व्यंकटरामः

स्य कप्रकारो तज्ज्ञाति सत्वे मानंतु कौर्त्तितं ज्ञातिर्द्युदीच्य साहस्री ग्रामं पुष्पदलं २४ प्रागत्रययुतं तत्र याण्डितेत्य-
वदत्तकः गोत्रचर्गाते मीयवशास्वामाध्यंदिनी स्मृता २५ महारोगणपतिर्देवाचराकराविका यक्षोवीरेश्वरः
कालभैरवोदत्तशर्मकः २६ इति कालापक यश्चक्रदूर्णिकां स्पृष्टं प्रतिश्रुत्वा कति संज्ञका श्रीमद्भागवतशास्त्रस्य स-
प्ताहकरणाय २७ मृन्माता कमलानामाप्रोपकरणे रता आसीद्व्यकटपत्नी सा यथा लक्ष्मीः प्रियः पतेः २८ शान्तवृत्ति-
र्हितपुत्रो हरिकृष्णेत्यहंततः चक्रे ज्योतिर्विद्यं प्रीत्यै ज्योतिषाणिवभुत्तमं २९ बृहद्वर्णप्रपूर्वयं स्कंधशाखा समाभ्यन्तं क-
ल्पवृक्षसमदृष्टानान्यत्र स्याद्भूचिः क्षितिश्च्यद्यपि गुणैर्धनैः स्वकशैलुध्वंसनं क्षिणुः तर्पि विमलहृदयान्तरसज्जन-
लोकस्य दत्तास्मि ३१ महिषो बहवः सत्य पंडिताः पंडिताः परे समत्सरास्तथाप्येतान्नाहं हृषिपरेष्टधीः ३२

२७ मृन्माता ममग्रं कर्तुमिता २८ तत्पुत्रो व्यंकटरामपुत्रो हं ततो नाम पित्रा सह चूर्णिकाकरणानंतरं बृहज्ज्योतिषाणिवं २९ ३० ३१ अथ कर्तुः-
शान्तवृत्तित्वं पोपकारकत्वं चक्रे मृत्युन्यायेनाह महिषो ममदूषकनारः समत्सराः मत्सरपुक्ताः परोत्कर्षोऽसहनमत्सरः तान् दूषिणः प्रति-
अहं हृषि यद्यपि योऽस्मान्दूषिष्वंगं परिष्म इति श्रुतिसिद्धमपि संहरेष्टधीः परेषां शत्रूणां मिष्टे धर्मुर्द्विद्विष्य किंपुनर्भिन्नाणामिति इदं पद्यमरीयात्रा-
मस्य जनानि प्रापेणोक्तं ननु इरातरस्य जनानामिति ३२

वर्णास्पदार्थः ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ शार्क शालिवाहनशके ३९ तस्य बहुज्योतिषाणीकस्य ४० ४१ योगसोक्तमभोगिणस्य

द्रुनानाविधान्प्रधानं ज्ञातुं दुष्पणजलकान् द्विषामपि ग्रहेऽसकृत् गवायाचामकारणं ३३ अत्यार्जवतायेत्यो
ह्यति सुश्रूतया तथा गुणाब्जानाविधान्प्रद्विग्रथोऽपरचितामहान् ३४ अनेकसेवया विद्यातया हव्यव्ययेन च
विद्यास्वविद्याविद्यागुरुत्वासंग्रहः कृतः ३५ नाभ्यस्तपाणिनियं वाकाणां देवहविस्तरं किंतु केवलकाव्यस्य च
नायं निधिः ३६ कुत्रचित्मत्स्योत्तरे ज्ञेयार्थप्रधानसमता संगतिस्लोकबाहुल्यात्संसेपेण मयाऽकथं ३७ अत्र
कुत्रायमुद्धेच्छेत्संगव्यपूर्णसज्जनैः शोधनीये प्रयत्नेन गुणदोषविवेकिस्सकैः ३८ द्विरसमुनिराशं कसंभितशाकेभ
वमभोत्पत्तिः त्रिनवमुनिशशाक १७९३ शाक्रे चायं निविधिर्नो ग्रथः ३९ तस्य तु प्रथमः स्कंधः प्रोक्तः सिद्धतसंस्कः
द्वितीये संहितासंज्ञो होरास्कंधस्तृतीयकः ४० चतुर्थे स्ताजकः स्कंधः प्रश्नस्कंधश्च पंचमः पंचस्कंधानुराकावामि
अस्कंधवदाम्यहं ४१ यवनानां विधाविद्याः कोदालपप्रतिवादकाः नृपप्रियाः सभारम्यायोगक्षेमप्रदः किल ४२
कथिताश्च महस्कंधषष्ठेऽस्मिन्निग्रसंज्ञके अध्यायशतसंयुक्ते परमाद्भुतसंग्रहे ४३ आपमानवसंश्रोक्तो विद्या
रूपोत्रवारिधिः तस्मात्साराशमादाय किंचिद्वन्ननिगद्यत ४४ अथाध्यायक्रमवक्ष्येमिश्नस्कंधस्य च्चादरात् त-
त्रादौ प्रथमाध्यायः स्कंधमस्तत्तावनाभिधः ४५ शिवाल्लिखितसंशो वैद्विनीयः परिकीर्तितः चक्रावल्लिखिततृतीयस्तु
भूबलारव्यश्चतुर्थकः ४६ मंत्रयंत्रबलत्रोक्तमध्याये पंचमैकिकः सेनाब्यूहोदिरचनषष्ठे प्रोक्ताथ सप्तमे ४७ राज-
धर्मो राजनीतिः सामुद्रिकमथाष्टके नवमेस्त्वममार्तलः स्वस्थारिष्टततः पर ४८

रपरिक्रमणं ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८

व्यापुरुषविज्ञानधनुर्वहस्ततः परं त्रयोदशोत्तथाऽध्याये वृक्षायुर्वहर्षणं ४९ चतुर्दशे जलज्ञानमुहर्गलभीरितं वर्णसंकर
 जतीनां विवेकस्तिथिसमि ५० तथा च षोडशेऽध्याये ब्राह्मणोत्पत्तिरिति आध्याये सप्तदशके भद्रनिर्णयः ५१ इवता
 यत्र पीठानां निर्णयोऽष्टादशस्मृतः एकोनविंशे शानं वर्णनसम्पत्तिरिति ५२ विंशे क्रोडाग्रमे द्वात्रिंशे विंशतः परं पञ्चमश
 स्तिका प्रोक्ता देशभाषाविमिश्रिताः ५३ देशकालद्वयतोल्यपरिभाषाचतुष्टयं द्वाविंशे चततः पञ्चाद्विंशतमित्यधिको शकः ५४
 पारसीज्योतिषाध्यायश्चतुर्विंशतिमः स्मृतः भाटलीमतबक्यानां संग्रहः पंचविंशके ५५ विवाहव्यवहाराणां षड्विंशतिनिर्णयः
 स्फुटः मंगलाष्टकनाम्नावेह्यध्यायः सप्तविंशकः ५६ रत्नानां च परीक्षा च द्वाविंशतिमस्मृताः एकोनविंशके प्रोक्तं चानृत्य
 निपरीक्षणम् ५७ पशूनां लक्षणविंशे पक्षिणालक्षणततः द्वाविंशे कायितशास्त्रसंगीताख्यं विशिष्यतः ५८ त्रयस्त्रिंशे तथाऽध्याय
 देवतावासनिर्णयः चतुस्त्रिंशे वैदशास्त्रपुराणादि विवेचनं ५९ बालाशिक्षोपदेशश्च बालग्रहनिवारणम् सप्तत्रिंशे विवेकश्च विषाध्या
 यस्ततः परं ६० कल्पाध्यायस्ततः प्रोक्तो नमस्कारस्ततः परं अर्वादिषारव्यस्ततोऽध्यायः सत्त्वदार्थप्रशंसनं ६१ अस्त्यदार्थीने
 दत्तवृषणभूषणततः प्रकीर्णकस्तथाऽध्यायः समस्यारव्यानमवच ६२ ग्रहलिकारिकं सर्वमपक्वतियुतस्ततः कूटारव्यानं चत
 त्रैव बह्वर्षीः श्लोकसंग्रहः ६३ क्रियागुप्तादिकथनं चित्राख्यानमतः परं अंतर्बहिर्लोपिकाचद्विपेक्षाशतमे स्मृता ६४ प्रश्नोत्त
 राः सराचारो जातिवर्णनकततः धर्माणां वर्णनं चैव पापचर्यानिर्वर्णनं ६५ अन्योक्तिसंग्रहाध्यायो भूतविद्याततः परं प्रोक्तं षष्ठि
 तमेऽध्याये कौतुकानां विवर्णनं ६६ एकषष्टितमेऽध्याये वर्षचर्या निरूपणं ऋतुचर्याततः प्रोक्तं जन्मचर्याततः परं ६७ दिनचर्यात
 तः प्रोक्ता रात्रिचर्याततः परं तावूलवर्णनं चैव गंधयुक्तिनिरूपणं ६८ अष्टषष्टितमेऽध्याये शयनासनलक्षणम् सोभाग्यकारणाध्या
 यः शस्त्रलक्षणकततः ६९ एकसप्ततिमेऽध्याये मूर्तिलक्षणभीरितं ततोऽग्रे प्रतिमाध्यानं पीठलक्षणमेव च ७० चतुःसप्तति

रामेध्यायेद्वचचाभरलक्षणं कां हर्षवर्णनं पञ्चात्कानशास्त्रस्य संग्रहः ७१ अध्यायदृशकेनेव वर्णितो बहुविस्तरः षडशीति
तमेध्यायेदीप्ताक्षणाभिरितं ७२ समाशीतितमेध्याये दंतकाष्ठस्य लक्षणं अष्टाशीतितमेध्याये शृंगाररसवर्णनं ७३ ततो हस्त्य
रसश्चैव करुणारस एव च ततो वीररसाध्यायोरौद्वाध्यायस्ततः परं ७४ भयानकरसश्चैव बीभत्साख्यस्ततः परं अद्भुतारव्यार
सश्चैव ततः शांतिरसस्य च ७५ कृतंचतुर्भिरेध्याये वर्णनं विस्तराच्च ततः शततमेध्याये निषेधाविधिनिर्णयाः ७६ वर्णितानि स्त
रेणैव सर्वसंशयहारकाः अध्यायशतकेनेव मिश्रस्कंधस्य संग्रहः ७७ सम्यगेन विज्ञानातिनृपपूज्यो भवेन्नरः ७८ इति
श्रीज्योतिर्विकुलावतसर्व्येकारमात्मज हरिकृष्णनिबोधिते बहुज्यातिषाणविषेषे मिश्रस्कंधे स्कंधप्रस्तावकथननामाध्या
यः प्रथमः १ श्रीगणेशाय नमः अथ शिव लिखिताध्यायः त्रिपुरवधमुहूर्त्तकेन दृष्टश्रुतचसकलमपि च दृष्टं
शंभुना स्मृतं हेतोः यदि भुभमभुभं वा यादृशतादृशं वा सकलमपि सुरेन्द्राः सर्वदा चिंतयन्ति १ शिवलिखितमित्येतत्सर्वज्ञेन
भाषितं यस्य सदर्शनादवज्ञायतच भुभमभुभं २ श्रीदेव्युवाच अस्त्यधको महोदयो ज्योतिःशास्त्रविशारदः तस्य देहि वि
तांशार्थं वेदानीमहेश्वर ३ ईश्वर उवाच शृणु देवा प्रचक्ष्यामि ज्ञानं त्रैलोक्यदृष्टिपथं ज्योतिःशास्त्रस्य त्सारं देवानामपि दु
र्लभं ४ नतिथिर्न च नक्षत्रनयोगो गणेशरी नश्रूलयोगिनि कालो न लभ्यते नापि ग्रहाः ५ कुलिकं यमदं दश्च न भद्रान च
मूलकं दग्धादिति यथोक्तं न होरा न तमोरुणाः ६ व्यतिपातचसक्रांतौ भद्राथामभुभेति ने शिव लिखितमालोक्य सर्वसिद्धि
प्रजायते ७ राजद्वारे विवाहचसत्राभे गमनपुत्र वाणिज्यव्यवसाये च विलोक्य सर्वदा बुधैः ८ कदाचिच्चलते मेरुः सागराश्च
महीधराः सूर्यः पतन्मवाभू मौर्विहवा शीततां ज्ञेत् ९ निश्चितो वा भवेद्वा युर्नान्यथा शिवभाषितं तत्रादौ कथयिष्यामि मुहु
न्तान्त्रयोदश १० गुणत्रयविभागेन चालनीयास्त्वहर्निशं अथ मुहुर्त्तनामानि रौद्रं श्वेतं तथा मेने चार्वाटं जयदेवंकं ११
ध्वरोचनचविशेषतुरदवंतथैव च अभिजिह्वा वर्णचैव बालवं च विभीषणं १२ नंदं च यमसौम्यं भगसावित्रं संज्ञकं अथ का

योऽपि रोदरीक्षतु कायस्थत्वं वेतु गजबन्धनं १३ मैत्रेचत्वनदानानि चार्वाटप्रोक्तमाषधं जयदेव सर्वकार्यमभिषेको
 विरोचने १४ तुरदेव स्ररात्रादिप्रवेशोऽभिजिति स्मृतः रावणे साधये द्वैर्युद्धकार्यं च बालवे १५ विसीपणे शुभं कार्यं नरनेयं
 त्रसावनं कार्यं मरणचसोम्ये सप्ता प्रवेशनं १६ भगवत्सोस्त्रियः संगविद्याभ्यासस्तवित्रके अथ मुहूर्त्तानां चाराः उदया
 द्रीद्रमादित्ये मैत्रसोम मुहूर्त्तकं १७ जयदेव भोमवारं तुरदेवं बुधस्तृत रावणं गुरुवारं स्याद्गुरुवचविषिण १८ शनीयममु
 हूर्त्तं च घटिकाद्वयसंमितं दिनोदये त्रवर्त्तत रात्र्यादात्त हूतीयक १९ मुहूर्त्तपरिवर्त्तन गुणयोगेन च त्रिधा अथ घातविचारः
 धनुर्भीनकुलीराणां सत्वनशो विनिर्दिशत् २० तुला लिङ्गमेषाणां घातो रजसि निश्चितं कन्यामिथुनसिंहनां कुम्भस्य मकरस्य
 च २१ घातस्तामसवेलायां विपरीतं शुभावहं अथ गुणविचारः गुरुसोमदिने सत्वरजश्चांगारके ऋगौ रवौ मंह बुधवारत
 मोनाडी चतुर्थं २२ सत्वे स्यात्कार्यं सिसिद्धिजसाऽद्धफलं भवेत् तमसानिष्फलं कार्यं घातादन्यत्र चितयेत् २३ विवाहं च प्रया
 णे च प्रवेशे स्थापने तथा सत्वेन शुभमाप्नोति शुभकर्मणि सर्वदा २४ कृषिवाणिज्यसेवासु मंत्रयंत्रादि साधने द्यूते विवाहस्य मे
 च रणे वेलाप्रसिध्यति २५ बंधनघातयाने च युद्धमुच्चादमारणे उग्रकर्माणि सर्वाणि ताभसे च प्रसिध्यति २६ अथ मुहूर्त्तानां
 नाप्रकारांतरेण नाभचतुष्टयस्य चिह्नानि फलानि च अमृतस्येव रेखेका कालरेखा त्रयंतया विध्रमावर्त्तको नाम शून्ये शून्य
 मिति क्रमः २७ शून्येन भवेत्कार्यं विध्रमावर्त्तकं भवेत् मृत्युः स्यात्कालरेखायां सर्वसिद्धिस्तथा मृत २९ अथ पूर्वोक्त
 नाम चतुष्टयस्य पर्यायप्रदेशः शून्यं नमः रेखादिभिरेव शब्देः विध्रं धनुर्गुग्मणाधिपाद्यैः कालस्तथा पाशयमादि संज्ञैः
 श्रीविष्णुनामाऽमृतसर्वसिद्धिः ३० व्याख्या साकाशाख्यपर्यायेन कोरणपादशब्देन अमृतं श्रीपर्याये रेकं मुहूर्त्तं
 यं धनुर्गुग्मपर्याये मुहूर्त्तद्वयज्ञेयं गणेशनाम्ना विध्रं शब्देन यमशब्देन च नामाक्षरतुल्यं मुहूर्त्तानि स्युः विष्णुवाचक
 पर्यायेनामाक्षरतुल्यं मुहूर्त्तानि भवतीति नामाक्षराणां च न प्रचत्पा विचार्य पूर्वविषुधेर्वित्त्य अथ मासपरत्वेन फलभेदाः

स्त्रयः माधफाल्गुनचैत्रशेषदशरात्राव्राणेतथा नभस्येमासिवासाणांमाधपक्षकोविद्युत्तनां ३१ आश्विनकालिकेमार्गोर्षो
षेपूक्तिद्वितीयका ज्येष्ठशुक्लानिपक्षौ च सुहरीरचनोच्यते ३२ यास्मिन् वर्षे भवेन्नालो ह्यां देकोबाभवेत्स्थायः मासेन गृह्यते
मासा उपरस्थाज्जनचितयेत् ३३ मासा कुट्टारितौ ब्राह्मण च कृशादि काः इह यदि धूम्रपथमेव जनम् कन्याया वा सुतस्त्यच्च ३४ अण्मा
से सप्तमे वापि विदेशे गमन भवेत् कंटकाघटिजातरपफलमृत्युंचलपटं ३५ कुलेषु वैरकृतनुज्ञो यदा संकलिते भवेत् यद्यद्यते
भवेत् पुनोद्ध्यवाकन्यका भवेत् ३६ पितरो मुत्वमेधेत स पुत्रो कुलदीपकः यदा यदा प्रसक्त याजु रक्षंसंपद्यते कार्प मनै कथा च
स तत्तदा वीक्ष्या शिशो क्त रात्रां प्रसाधनीयं भुवि सज्जनेन ३७ शिवाये का थितं हास्मात् सर्वज्ञा नि वेन हि विबालि खित मिलेत द्विधा यस्य सर्बसु धैः

॥ गङ्गा नदी हिमालय नदी तस्य गङ्गा नदी ॥ ३९ ॥

[illegible]

20 11/11/11

॥ दायोनि शायानमनिशास्यं शान्चनारयणविष्णुशान् ॥ ५७ ॥

正	正	正	正	正	正	正	正	正	正	正	正	正	正	正	正	正	正	正	正
一	二	三	四	五	六	七	八	九	十	十一	十二	十三	十四	十五	十六	十七	十八	十九	二十
廿一	廿二	廿三	廿四	廿五	廿六	廿七	廿八	廿九	三十	三十一	三十二	三十三	三十四	三十五	三十六	三十七	三十八	三十九	四十
四十一	四十二	四十三	四十四	四十五	四十六	四十七	四十八	四十九	五十	五十一	五十二	五十三	五十四	五十五	五十六	五十七	五十八	五十九	六十
六十一	六十二	六十三	六十四	六十五	六十六	六十七	六十八	六十九	七十	七十一	七十二	七十三	七十四	七十五	七十六	七十七	七十八	七十九	八十
八十一	八十二	八十三	八十四	八十五	八十六	八十七	八十八	八十九	九十	九十一	九十二	九十三	九十四	九十五	九十六	九十七	九十八	九十九	一百

॥ सुकृतादिनां गणनाय सुकृतं यत्तु यथा नीतिः ॥३३॥

[illegible]

[illegible]

5	1	0
10	2	0
15	3	0
20	4	0
25	5	0
30	6	0
35	7	0
40	8	0
45	9	0
50	10	0
55	11	0
60	12	0
65	13	0
70	14	0
75	15	0
80	16	0
85	17	0
90	18	0
95	19	0
100	20	0

[illegible][illegible]

॥ सुप्रसिद्धिपदवाचहारनामः तत्पदमन्त्रोक्तिः ॥

मे	ले	मे	जे	के	ख	ग	घ	ङ	च	ज	झ	ञ
से	ले	से	जे	के	ख	ग	घ	ङ	च	ज	झ	ञ
१	२	३	४	५	६	७	८	९	०	१	२	३

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

[illegible][illegible]

和	五	各	余	臣	其	在	事	出	復	而	故
申	辰	辰	丁	申	申	辰	辰	丁	申	辰	辰
一	二	三	四	五	六	七	八	九	十	十一	十二

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

[illegible][illegible]

४	रा	बा	हि	न	य	मो	पू	सं	दु	इ	के	जा	ज	सि	हः
२	२	त	त	म	म	र	१	त	ल	स	७	७	७	७	॥३०॥
५	५	६	६	०	५	५	६	६	६	७	७	७	७	७	

[illegible]

७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
अ	इ	उ	ए	ओ	क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ
ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब
भ	म	य	र	ल	व	श	ष	ह	ळ	स्	क्ष	त्स	स

[illegible]

一	二	三	四	五	六	七	八	九	十
十一	十二	十三	十四	十五	十六	十七	十八	十九	二十
二十一	二十二	二十三	二十四	二十五	二十六	二十七	二十八	二十九	三十
三十一	三十二	三十三	三十四	三十五	三十六	三十七	三十八	三十九	四十
四十一	四十二	四十三	四十四	四十五	四十六	四十七	四十八	四十九	五十
五十一	五十二	五十三	五十四	五十五	五十六	五十七	五十八	五十九	六十
六十一	六十二	六十三	六十四	六十五	六十六	六十七	六十八	六十九	七十
七十一	七十二	七十三	七十四	七十五	七十六	七十七	七十八	七十九	八十
八十一	八十二	八十三	八十四	八十五	八十六	八十七	八十八	八十九	九十
九十一	九十二	九十三	九十四	九十五	九十六	九十七	九十八	九十九	一百

[illegible]

॥ कालोऽसृजतयै बन्धायमृतमित्यतः ॥ कालो बन्धोऽमृतं हृत् कथेन विवासे ॥ ६० ॥

本	第	一	〇
第	二	一	〇
三	二	〇	〇
四	三	〇	〇
五	四	〇	〇
六	五	〇	〇
七	六	〇	〇
八	七	〇	〇
九	八	〇	〇
十	九	〇	〇
十一	十	〇	〇
十二	十一	〇	〇
十三	十二	〇	〇
十四	十三	〇	〇
十五	十四	〇	〇
十六	十五	〇	〇
十七	十六	〇	〇
十八	十七	〇	〇
十九	十八	〇	〇
二十	十九	〇	〇
二十一	二十	〇	〇
二十二	二十一	〇	〇
二十三	二十二	〇	〇
二十四	二十三	〇	〇
二十五	二十四	〇	〇
二十六	二十五	〇	〇
二十七	二十六	〇	〇
二十八	二十七	〇	〇
二十九	二十八	〇	〇
三十	二十九	〇	〇
三十一	三十	〇	〇
三十二	三十一	〇	〇
三十三	三十二	〇	〇
三十四	三十三	〇	〇
三十五	三十四	〇	〇
三十六	三十五	〇	〇
三十七	三十六	〇	〇
三十八	三十七	〇	〇
三十九	三十八	〇	〇
四十	三十九	〇	〇
四十一	四十	〇	〇
四十二	四十一	〇	〇
四十三	四十二	〇	〇
四十四	四十三	〇	〇
四十五	四十四	〇	〇
四十六	四十五	〇	〇
四十七	四十六	〇	〇
四十八	四十七	〇	〇
四十九	四十八	〇	〇
五十	四十九	〇	〇
五十一	五十	〇	〇
五十二	五十一	〇	〇
五十三	五十二	〇	〇
五十四	五十三	〇	〇
五十五	五十四	〇	〇
五十六	五十五	〇	〇
五十七	五十六	〇	〇
五十八	五十七	〇	〇
五十九	五十八	〇	〇
六十	五十九	〇	〇
六十一	六十	〇	〇
六十二	六十一	〇	〇
六十三	六十二	〇	〇
六十四	六十三	〇	〇
六十五	六十四	〇	〇
六十六	六十五	〇	〇
六十七	六十六	〇	〇
六十八	六十七	〇	〇
六十九	六十八	〇	〇
七十	六十九	〇	〇
七十一	七十	〇	〇
七十二	七十一	〇	〇
七十三	七十二	〇	〇
七十四	七十三	〇	〇
七十五	七十四	〇	〇
七十六	七十五	〇	〇
七十七	七十六	〇	〇
七十八	七十七	〇	〇
七十九	七十八	〇	〇
八十	七十九	〇	〇
八十一	八十	〇	〇
八十二	八十一	〇	〇
八十三	八十二	〇	〇
八十四	八十三	〇	〇
八十五	八十四	〇	〇
八十六	八十五	〇	〇
八十七	八十六	〇	〇
八十八	八十七	〇	〇
八十九	八十八	〇	〇
九十	八十九	〇	〇
九十一	九十	〇	〇
九十二	九十一	〇	〇
九十三	九十二	〇	〇
九十四	九十三	〇	〇
九十五	九十四	〇	〇
九十六	九十五	〇	〇
九十七	九十六	〇	〇
九十八	九十七	〇	〇
九十九	九十八	〇	〇
一百	九十九	〇	〇

भ्रमृतं क्षिप्तपुष्पैर्धौत्रमुधाः कालावद ॥ दध्नागुहसमाक्रान्तोऽमृतानिष्क
चरुष्यम् ॥ ६१ ॥ सोमस्यैयद्विनिर्घोक्तं तस्यार्थम्यते निशा ॥

३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

[illegible][illegible][illegible]

॥ अमृतत्रितये कालो बन्धः कालोऽमृतचेयसु ॥ बन्धो ह्यनामृतहन् रजन्मामृत्युतपः ॥ ३॥

[illegible]

वन्धः कालाहादुत्पन्नाभ्यां वृत्तादित्यन्तः ॥ ६३ ॥ कालवृद्धौ वर्णापेक्षः
मृगानां चतुष्टयम् ॥ वन्धः इक्ष्मणव्यालैर्निर्गतिश्चिरमप्यन्तः ॥ ६४ ॥

[illegible]

三

[illegible]

वन्धोमतद्वयबन्धः काशोपिचामृतत्रयं७ वन्धोऽमृतद्वयबन्धोदधस्यकाशेतिनि॥

[illegible]

अमृतवित्तस्य कालो बन्धश्चाप्यमृतत्रयम् । कारो बन्ध इत्यहं वासुते जीवस्य वासरे ॥७०॥

[illegible]

अमृतद्वितयबन्धः कालेश्वर्यामृतत्रयं ॥ ७२ ॥ बन्धी हो नसुधातिष्ठः कलः अत्र्यवसाः ॥

वि	र	०
नि	त	०
य	स	०
सी	त	०
ः	त	०
मे	स	०
अ	र	०
म	त	०
न	स	०
प्र	त	०
क	स	०
ख	र	०
ग	त	०
ङ	स	०

अथावा लोपाद्विभक्तौ मृतबन्धश्चासुन्नि॥७५॥ कालोऽमृतद्वयकालोऽमृतप्रमत्त

परम् । काशराहुः सर्माकान्तोऽमृतकालोऽथराहुर्भूः ॥ ७५ ॥ अमृतं तस्यैव विमलं स्वयं नमस्कृतं ।

[illegible]

आलो राहुः समाकालोः मतानां चतुष्टय ६८ कालोऽपि राहुभगव्योऽमतानां व्रित्त
यन्तः । आलो बन्धोऽमृतहन्तो न्यस्यत्युदितानिरा ६९

[illegible]

कार्यप्राप्तः समाक्रान्तः सुमनोव्रतयः समः ।
वन्धो ह्यवतः कारः । धनानां व्रतयः ।
नः पृ० १॥ वन्धो ह्यवतः कारः । धनानां व्रतयः ।

[illegible]

बन्धी, मृतत्रय कालो बन्धी च वापुतवयम्॥७॥ कोलाङ्गप्रमदः प्रोक्तः प्रकृतिमुत्थि

[illegible][illegible]

आर्षेय

॥३॥

[illegible][illegible]

अमृतं तिस्रं बन्धी राहुं भुक्ते सतः परम् ।
 ८५॥ कालो बन्धः समाख्यते भौमरूपे लघुतिगम् ।

[illegible][illegible][illegible]

Pink

三三三三三

THE

[illegible]

51

अथ तत्तत्पुण्यां काकावाचकानां लक्षणं इत्येवकोशाऽमुष्यमृतनिर्णयः

मे	त्रा	सा	ने	न	ज	र	ग	दि	न	य	सी	न	श	वि
०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	०	१	२	३	४

ब	भ	च	ज	झ	ण	त	थ	द	ध	न
०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०

[illegible][illegible]

मुपासी गुरुतः कालोभूतनयत्नः ॥१०॥ साराङ्गनामधश्चक्रः ॥ १० ॥ भगवत्पुत्रः । अत्र

मुष्टादभाः पशुमुलः कालोमननत ॥९॥ साराहबन्यथकारः कालो भगवत्सु अनाताः पश्यन्ति बुधमप्यदिनेदिने ॥१०॥ कालोऽयं नृपाः सिन्धुः कालोऽयं नृपाः ॥ भवन्त्येते

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०
४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०
५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०
६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०
७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०
८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०
९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

शुद्धाक्षरं न भवति कालोऽप्युक्तः शुद्धाक्षरं न भवति इति

[illegible]

सुधाकारः सुधालिङ्गः काशः पृथ्वीदिग्मः भूतः शिवः शक्तिः

[illegible]

॥ अथाधिकमासान् गतशिवलिङ्गितसुहृन् ॥

[illegible]

॥ अथ शिवसिद्धिस्तोत्रं ॥

[illegible]

दिने सर्व विरुद्ध पिकार्यकार्य विवोहिते
मासाः षड्वचत्वारैको वेति भूपकस्तथा ११० ग्रहाः समक्काद्वाराः प्रतिद्वारमुपस्थिताः द्वात्रिंश
द्विद्वोशेयादिने रात्रि विभागयोः १११ दिनरात्र्यनुमानेन प्रतिविंदुधरिद्वयं प्रतिविंदुचरीश्रदि सुहृत्साम्यनखोररा ११२ रौद्रे रौद्रकर्मशवे
तेऽश्वस्तुत्वात्मनादियानानि मैत्रे स्नानदानचर्वाटं औषधार्थभः ११३ सावित्रेशास्त्राविधिर्बोचनकेतुराज्यविनिवेशः जायदेवेशसुभ
कार्यज्यमिजितेनगरादि सुप्रवेशः ११४ रावणेरथसंहारोष्णलेधतफरोपणं विजये सर्वकार्याणि गंत्रियं त्रादिनं देके ११५ धमेचनेरसंहा
सौम्यकार्याणि सौम्यके स्त्रीसंगो भृगवे कार्यः आत्तरौद्र सुप्रवत् ११६ ततो निशायां श्वेनारि सुहृत्साम्यनखोररा ११७ सत्वरजनतमश्च

तिबिन्दूपरिगुणास्ततः ११७ कालबं धौनमद्रपरक्लांक्रान्तीविशेषतः अमृतं चामृतश्राविविधत्तं वांछितं फलं ११८ अमृतं चोद्धरेवाया
कालोवकांतरं यथा एकरं वा किं तौ बिंदूयौ स्यातां बंधसंशकः ११९ मारणं मोहनं च विविदूषाच्चारनतया कारणं प्ररणं च प्रन्यवे-
लामरास्मते १२० दृश्यतेऽधिकमासेपिलिवितः प्रत्ययोनतु मुरव्यभास इवालोभ्यत फलं चेतितन्मते १२१ शून्ये शून्यमवे-
त्कायमर्बन्धमसमग्रहः कालबलाभवेन्मृदु र्वाहनिस्तु कर्तार १२२ अमृतं तु भवेत्सिद्धिः कथ्यते नात्र संशयः रैरवायाममृतं य-
स्य शुभमिवाकलं बलना १२३ शून्ये शून्यं विजानीयाद्दन्धांतं विनिर्दिशेत् रुद्रप्रोक्तं मिदं ज्ञानं शिवायै रुद्रायामले १२४ गोपनीयं
प्रथमं न संशयः प्रत्ययकारक १२५ इति श्रीह. ल. मिश्रस्कंधे शिवालिखितमुहूर्ताध्याये रुद्रायामलोक्तं ब्रह्मचिदुवालिखितमुहूर्त-
निरूपणं नाम प्रकरणं प्रथमं १ अथ हितीयं शिवालिखितं नतिथिनचनक्षत्रनयोगः करणतथा शिवसंज्ञं वराहणकधि-

नं कार्यसाधनं १ समस्तज्योतिषप्रं-
थमवलोक्य समाहितैः क्रियते मिह
राचयेपित्रोद्वाहारिमगल २ माहेंद्र
ममृतं चक्रं शून्यं च तित्तु रुद्रं जन्म
यात्राविवाहादकार्यं सर्व समाचरेत्
३ माहेंद्रं च ज्योतिषममृतं कार्यसा-
धनं च केगनिविलंबः स्याच्छून्यं च-
मरणं क्रयं ४ आघफाल्पुनं चैत्रशुभे-
शादिश्रावणे तथा नभस्यमासिवा-

माघ फाल्गुन चैत्र वैशाख श्रवण भाद्रपद पर्वते

रविवार	चंद्रवार	मौमवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
दिवस रात्र ३४ मृ. १८ मा. ४० मृ. ११ अमृत ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ.	दिवस रात्र ४ अमृत ३२ च ३८ मृ. ४४ च ४८ मृ. ४४ च ४८ मृ. ४४ च ४८ मृ. ४४ च ४८ मृ. ४८ मृ.	दिवस रात्र ३४ मृ. ३८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ.	दिवस रात्र ३४ मृ. ३८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ.	दिवस रात्र ३४ मृ. ३८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ.	दिवस रात्र ३४ मृ. ३८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ.	दिवस रात्र ३४ मृ. ३८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ. ४४ मृ. ४८ मृ.

आ मुहूर्तगणनोच्यतेऽज्येष्टा षाट्चतुर्थापत्तिज्ञेया विचरणीः । इषाज्जमागं येषु षु दिनीयागं ताच्यते ६२ अथानिस्पृशचक्राणि इति

[illegible]

रवि	चंद्र	मंगल	बुध	गुरु	शुक्र	शनि
दिवस ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०	रात्रि ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७	दिवस १८ १९ २० २१ २२ २३ २४	रात्रि २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१	दिवस ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८	रात्रि ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५	दिवस ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२

द्विचक्रं

रवि	चंद्र	मंगल	बुध	गुरु	शुक्र	शनि
३॥	उद्योग	रोग	लाभ	शुभ	चल	माल
३॥	नं	क	अ	रो	ला	शु
३॥	ला	च	का	उ	अ	रो
३॥	अ	ला	शु	च	का	उ
३॥	का	अ	रो	ला	शु	च
३॥	शु	का	उ	अ	रो	ला
३॥	रो	शु	च	का	उ	अ
३॥	उ	अ	ला	शु	च	का

रात्रिचक्रम्

रवि	चंद्र	मंगल	बुध	गुरु	शुक्र	शनि
३॥	शु	न	का	अ	रो	ला
३॥	अ	रो	का	उ	अ	रो
३॥	च	का	अ	रो	ला	शु
३॥	रो	ला	च	का	उ	अ
३॥	का	उ	रो	ला	शु	च
३॥	ला	अ	का	उ	अ	रो
३॥	उ	अ	ला	शु	च	का
३॥	शु	का	उ	अ	रो	ला

अथ चतुर्थीशिवलिखितमाह आत्मज्याया निगुणिना नयोदशसमन्विता अष्टमिस्तुहरेः प्रागंशेषेन भुक्ता भुक्तं १ लाभश्चेत्कहरोः
सिद्धिर्द्विदः पंचमस्तमे दानिश्चैव तृतीये च चतुर्थीशिवसंभवः २ धनधात्र्यागमः प्रोष्ठशेषैर्मरणं धुवं धात्र्यापृच्छजने तु तामुवा
चमहेश्वरः ३ सर्वसदत्तरेकाले स्वभासेन धारिणे एवमेतद्वारागोहसिद्धान्तमयोदितं ४ नलिधिर्नचनसंजनचनुर्नहिवासः
यमधरव्यतीपातो चित्तनीयैकदापि न ५ इति श्रीह. बु. मिश्रस्कंधीशिवलिखिताध्याये चतुर्थीप्रकरणं ॥ ॥
अथ पृथगुलिखितमुहूर्तम् अथैकाधिका मुहूर्तलिख्यते नमस्तुत्यप्रपह्यामिदेव देवं त्रिकोचं अहं वरुचिर्नरि
तत्वं प्राग्वभाषितं १ यानि वा स्थानि भुक्ता पृच्छते तद्द्वितीयो उक्तानि तानि लिख्यते प्रश्नादाहृत्य प्राग्वान् २ अधिकदात्मदेव

स्तुसप्राथम्यमिति दुःखितः अग्निर्दग्धं वाडवं तु श्रुत्वा चित्कालो भवत् ३ गुरुगत्वातिशीघ्रणे महोभो भक्तिः ७ ब्रवीत् भोगुरोर्वं मम श्रुत्वा यामोक्तं
 मया कृतं ४ मुहूर्ते चाभिजित्संज्ञकथं दग्धाहं खाण्डव चन्द्राकोमोदेनीयावत्तावत्स्थास्यति ते वनं ५ कथं नेतादृशं विप्रनलया सदृशः सुधीः
 गुरुः प्रोवाच देवं शृणु त्वं देव सत्तम ६ विद्याधिकं शृणु पृच्छ्य सदस्याहूय सत्तम श्रुत्वा तद्गुरोर्वाक्यं वादामित्येव चाब्रवीत् ७ नत्वानन्तरं
 णा भो जौ ज्ञात्वा तत्कथितं वचः पुनः स्वभवनं गत्वा महाचिताकुलं भवत् ८ अथैकदा सभागत्वा भृगुमाहूय यत्नतः प्रत्युत्थाय सप्तम-
 म्पथ्यत्वासने चोपवेश्य च ९ तत्वागुं च पृच्छ्य महोभोः शोकविकृतः इन्द्र उवाच भगवन् विप्र धर्मसर्वशास्त्रार्थकोविद् १०
 मुहूर्ते गुरुणा दत्ते ह्यभिजित्संज्ञकं मूले आरोपितं खाडवतङ्गु रूपा म ह सत्तम ११ यत्किना दह्यमानं तद्दृष्ट्वा मनसि दुःखितः चरणो शरणं
 प्राप्तः कथं दग्धं हि तद्हनं १२ एतद्दहस्व मां विप्र त्वं परावर वित्सदा भृगुरुवाच शृणु त्वं शक्र मे वाक्यं मुहूर्ते परमाद्भुतं १३ गुरोर्नित्यं
 त्रैदोषो हि किंचिद्वैकारणं शृणु ज्योतिः शास्त्रे तु तिथ्या रोनाडिकानां फलं भुतं १४ अतस्तद्वननिर्माणे भो मे न्दिविधिभेदं शशी नाडीनां वास
 रवसात्फलदातानि शायतिः १५ त्रिशत्वधस्थान् चन्द्रस्य घटिकैः कारिद्वानि शोः कृत्तिकाभौमयोगाद्दिह्यद्यदरभवे तु सः १६ सत्स-
 वीह न्यते देव वदति शास्त्रादिना क्रमात् एतस्मात्कारणादिन्द्रदहनं खाडवस्य हि १७ भार्गवं पुनरप्याह महोभो देव सत्तमः इन्द्र उवा
 च साधूक्तं यत्त्वया विप्र श्रुत्वा हि विस्तरतो मम १८ लोकानां वैहितार्थायिमममाज्ञानं हर्चत त महेन्द्रस्य वचः श्रुत्वा भार्गवो वाक्यमब्र
 वीत् १९ भृगुरुवाच भो शक्र ते प्रवक्ष्यामि सुगोप्यमतिदुर्लभं आदित्यादिग्रहाणां च मया च गुरुणा सह २० सूर्यादिनां वासराणि
 समसंख्या भवन्ति वै वागेदयसमारभ्य यावन्नस्यात्यगोदयं २१ घट्यस्तु षष्टिसंख्यास्ताद्विधं तन्निशात्क्रयोः पूर्वास्त्रिंशत्परास्त्रि
 रात्यत्यहयद्वितीताः २२ अवस्थास्ताश्च द्रमसो विशाखा च दशसंयुताः ज्योत्स्वाभे त्रीतां सध्या त्रिंशत्ता रा भवन्ति वै २३ दि
 नेयथा तथारोत्रा सूयाद्वा गणयेन्क्रमत् रवावुदयमारभ्य घट्ये केन्द्रादिदेवके २४ भृगुणा तु फलतासां पृथक्त्वेन प्रकीर्तितं रविवा
 र घट्ये कालुनिशाखा विवाहः शुभरो भवेत् २५ तथा लाभोऽनुराधाया २ ज्येज्यैश्च कालिप्रदा ३ मूले मूल ४ विनाशाय रिपूणा-

जयदामता २६ पूर्वाणोदुव्यापारे धनहावतथोत्तरा ५ दुर्लभामित्यर्थस्याऽऽनन्दश्च श्रवणतथा २७ योषाकर्मणि लक्ष्मः स्याच्छु
प्रंच ७ वसुभेतथा धान्यकर्मणि लक्ष्मो हि वारुणगमन १ श्रुप्तं २८ पूर्वमिदं प्रभुमांज्य १० सुतराचारिरिता व्यापिर्वा
११ नन्तिमेव विरिर्माध्यपराजयः १२ ॥ २१ ॥ अनश्वन्यामश्वकार्यं हि लक्ष्मः स्या १३ दाममेतथा श्रुप्तस्याल्लक्ष्मं धेहि १४ वक्रोवशः
तिहानिदा १५ ॥ ३० ॥ विधातुमेपरग्रामकर्मणि प्रमुतामियात् १६ शशिमेहानिदायात्रा १७ राज्ञः सन्निधिसिद्धिदा ३१ रोद्रेऽदित्यादृहा
रंभः १९ पुण्येस्तेनानृतिर्भवत् २० सायिहानिस्तुव्यापारे २१ पंचयुद्धपराजयः २२ ॥ ३२ ॥ भगवत्सुप्तदामेनी २३ दोनरायारिपोजयः
२४ हस्ते संपाणानंदस्वापूवाणिज्यलक्ष्म २५ ॥ ३३ ॥ स्वात्मानं धुनतः पुत्रः २७ श्रेष्ठकार्येति सिद्धिदा ज्योत्स्नाया २८ नृपशर्दिह
मेव्याकायविनाशः २९ ॥ ३४ ॥ सुखरात्रीरामरवगे ३० संख्यायानुप्रकीर्तिता अथ चन्द्र एव सोमे शुभं कार्यं १ यात्राया दूरतः फल
२ विजयः सर्वकार्येषु ३ व्यापारेऽन्नफलप्रदः ४ ॥ ३५ ॥ स्नानशंभुतहसिद्धिः सर्वकार्येषु जायते ६ स्वेत्त्रलक्ष्म ७ स्तथायुतः राज्ञः
कर्मणि सिद्धिदा १ ॥ ३६ ॥ भोज्येत्तामिमेथुनेच ११ मुक्तकर्मणि सिद्धिदा १२ युद्धजयः १३ शुभे सिद्धिश्चाशुभं नेवकारयेत् १४ ॥ ३७ ॥
रियोर्जयस्तु १५ भेषज्य १६ पशूनारक्षणतथा १७ जयश्चैव प्रवेशः स्या १९ दमृततुविषादने २० ॥ ३८ ॥ शुभं चैवोत्सवकार्यं २१ राज
कार्यं स्पृचि तनं २२ क्रीडायातुतथा सिद्धिश्च विदुषु जयप्रदः २४ ॥ ३९ ॥ प्रवेशोऽतिशुभः शक्तः २५ सर्वकार्यकान्तथा २६ वृत्तपांशो
पणनाशो २७ मृत्युकृत्येऽति सिद्धिदा २८ ॥ ४० ॥ युद्धे चोच्चादने सिद्धिः २९ शुभकार्यं शुभप्रदः ३० रात्रावें विजानीयान्तथा भोज्ये
विंतयेत् ॥ ४१ ॥ अयमौमे कार्यदुःख १ जयः शत्रोः २ स्वग्रामे विजयप्रदः ३ गजबन्धे मृत्तिहृदुल्लापो ५ सुखगतौ ६ ॥
४२ ॥ अश्वानाकार्यकतवि ७ गोकार्येऽगमहानिदः ९ चाणिगृहे च्छापूर्णा स्या १० त्कार्येऽशुभरोमतः ११ ॥ ४३ ॥ व्यापारे सिद्धिदः २
प्रोक्तो यात्रायाप्रयदस्तथा १३ गमेभ्यं सिंहचौरः १४ कार्ये शत्रोऽभिनाशदः १५ ॥ ४४ ॥ कार्ये दुर्भिक्षपीडा स्या १६ न्मेधकृत्यं त्वदु
ष्टिदः १७ गमेऽप्राप्तिः १८ शान्तिकृत्ये १९ शुभाचान्ता शृणोति वै २० ॥ ४५ ॥ चित्ताकृत्येति चिन्ता स्या २१ द्युक्कृत्ये तु हानिदः २२

विनोद्योगेति धनं २३ ज्ञातो शत्रोर्भूतिप्रदः २४ ॥ सर्वकार्यप्रतिहानिः २५ सुखदो गंधलग्ने २६ यात्रायाज्यदध्वेव २७ सर्व
कार्यशुभप्रदः २८ ॥ ४७ ॥ सर्वकृत्वे मनस्सा २९ जीविकायां प्रीतिदः ३० तथा रात्रौ फलं ज्ञेयं बुधेयं विचिंतयेत् ॥ ४८ ॥ अथ बुधे
यत्र तत्र स्थितश्चैव कुत्सितं शृणुते बुधे १ समीचीनं २ ॥ ५० ॥ कलहः सर्वकार्येषु ३ संधिस्त्याद्युद्धकर्माणि ८ विनोद्योगे चार्थलाभः ९ ज
णि ४ वृथा कार्यं भवत्येव ५ शत्रुघातो रियोजयः ६ ॥ ५० ॥ कलहः सर्वकार्येषु ३ संधिस्त्याद्युद्धकर्माणि ८ विनोद्योगे चार्थलाभः ९ ज
यः स्याद्युद्धकर्माणि १० ॥ ५१ ॥ अर्थोद्योगे चार्थलाभः ११ दाने शस्त्रं १२ न भीष्टदः १३ सेवायां सिद्धिदः सैन्या १४ चास्त्वारंभे सुखं भ
वेत् १५ ॥ ५२ ॥ पुन्याप्राप्तिस्तथा दाह १६ विनोपायप्रसन्नता १७ दुष्टहन्ता १८ तया स्नेम १९ गमेवातिः सुदुर्लभा २० ॥ ५३ ॥ रिपो
जयः २१ सुनाभोगे २२ सुखतुष्टुदर्शने २३ ॥ उक्तते नित्रः संभोज्यं कल २४ चालहादतया २५ ॥ ५४ ॥ व्यापारे लाभदत्तं ह्यभिने
प्रीतिः सुदुर्लभा २८ साफलसर्वकार्यस्या २९ दाहने हानिदः पशोः ३० ॥ ५५ ॥ यथादेनं तथा रात्रौ देवैर्ज्येष्ठिर्विचिंतयेत् ॥ अथ गुरो
धनोपायेनार्थबुद्धिर्नर्नाशः स्याच्चतुर्दश २ ॥ ५६ ॥ भोजने गेभं च त्रीडा ३ कमेत्योगे भवं शुक्रं ४ विद्याबुद्धिः ५ कार्यहानिर्दृजयेद
७ नृपमार्गतः १० ॥ ५७ ॥ शत्रुनाशो वशीभूतः ११ शुभकर्मणि लाभः १२ व्यापारे चान्नलभः स्यात् १३ यात्रायां लुप्तुनगमः १४ ॥ ५८ ॥ उत्स
वो रीमनोत्साहो १५ निर्गुणश्चित्रकर्मसु १६ पराभवा १७ गमेहानिः १८ युद्धे १९ देशात्कृतः क्षतः २० ॥ ५९ ॥ कार्यसिद्धिः २१ सैन्यना
शः २२ गमेमृत्युः सवाहनैः २३ पुनर्गमस्तर्कमसु २४ ॥ ६० ॥ आतृवन्धोभवेन्नाशः २५ कार्यधैर्येण सिध्यति
२६ प्रीतिर्बुद्धेर्भवेत्प्रीति २७ विवादजयदः सदा २८ ॥ ६१ ॥ यस्य कस्य स्थितिर्योत्रा २९ शंती शान्ति २९ गमेऽर्थदः ३० निशायां फल
मेव स्याद्भुक्तुस्मृतिर्विचिंतयेत् ॥ ६२ ॥ अथ भूगो
अकस्माद्बुद्धिर्दशनं ४ ॥ ६३ ॥ दृष्ट्युपाये महद्बुद्धिः ५ बीजवापेन वृद्धिदः ६ रोगोत्पत्तौ रोगनाशो ७ वस्त्रोद्योगे बलस्त्वयः ८ ॥ ६४ ॥ न
श्यन्ति सर्वकार्याणि ९ वार्त्तायां कर्मसिध्यति १० कलहं सुलभं कार्यं ११ रिपोहानिस्तु संगमे ॥ ६५ ॥ विद्यातिः १२ सफलं वैद्यं १३ रोगोत्प

॥ अथरविवारेन शतधिका निरतारामुगल्लिखितमुहुरतिवारत्रा कामवतञ्जः॥

[illegible]

रत्नक	कार्त्तिकशुभ	१	विशाखा	१	शुभ	१
	सर्वकार्यशुभ	२	अश्लेषा	२	शुभ	२
	आयुर्वेदशुभ	३	मूळ	३	शुभ	३
	स्नानशुभ	४	पूर्वाषाढा	४	शुभ	४
	सर्वकार्यशुभ	५	उत्तराषाढा	५	शुभ	५
	सर्वकार्यशुभ	६	अवध	६	शुभ	६
	सर्वकार्यशुभ	७	शतभाद्र	७	शुभ	७
	सर्वकार्यशुभ	८	पुष्य	८	शुभ	८
	सर्वकार्यशुभ	९	उत्तराषाढा	९	शुभ	९
	सर्वकार्यशुभ	१०	शतभाद्र	१०	शुभ	१०
	सर्वकार्यशुभ	११	पुष्य	११	शुभ	११
	सर्वकार्यशुभ	१२	उत्तराषाढा	१२	शुभ	१२
	सर्वकार्यशुभ	१३	शतभाद्र	१३	शुभ	१३
	सर्वकार्यशुभ	१४	पुष्य	१४	शुभ	१४
	सर्वकार्यशुभ	१५	उत्तराषाढा	१५	शुभ	१५
	सर्वकार्यशुभ	१६	शतभाद्र	१६	शुभ	१६
	सर्वकार्यशुभ	१७	पुष्य	१७	शुभ	१७
	सर्वकार्यशुभ	१८	उत्तराषाढा	१८	शुभ	१८
	सर्वकार्यशुभ	१९	शतभाद्र	१९	शुभ	१९
	सर्वकार्यशुभ	२०	पुष्य	२०	शुभ	२०
	सर्वकार्यशुभ	२१	उत्तराषाढा	२१	शुभ	२१
	सर्वकार्यशुभ	२२	शतभाद्र	२२	शुभ	२२
	सर्वकार्यशुभ	२३	पुष्य	२३	शुभ	२३
	सर्वकार्यशुभ	२४	उत्तराषाढा	२४	शुभ	२४
	सर्वकार्यशुभ	२५	शतभाद्र	२५	शुभ	२५
	सर्वकार्यशुभ	२६	पुष्य	२६	शुभ	२६
	सर्वकार्यशुभ	२७	उत्तराषाढा	२७	शुभ	२७
	सर्वकार्यशुभ	२८	शतभाद्र	२८	शुभ	२८
	सर्वकार्यशुभ	२९	पुष्य	२९	शुभ	२९
	सर्वकार्यशुभ	३०	उत्तराषाढा	३०	शुभ	३०
	सर्वकार्यशुभ	३१	शतभाद्र	३१	शुभ	३१
	सर्वकार्यशुभ	३२	पुष्य	३२	शुभ	३२
	सर्वकार्यशुभ	३३	उत्तराषाढा	३३	शुभ	३३
	सर्वकार्यशुभ	३४	शतभाद्र	३४	शुभ	३४
	सर्वकार्यशुभ	३५	पुष्य	३५	शुभ	३५
	सर्वकार्यशुभ	३६	उत्तराषाढा	३६	शुभ	३६
	सर्वकार्यशुभ	३७	शतभाद्र	३७	शुभ	३७
	सर्वकार्यशुभ	३८	पुष्य	३८	शुभ	३८
	सर्वकार्यशुभ	३९	उत्तराषाढा	३९	शुभ	३९
	सर्वकार्यशुभ	४०	शतभाद्र	४०	शुभ	४०
	सर्वकार्यशुभ	४१	पुष्य	४१	शुभ	४१
	सर्वकार्यशुभ	४२	उत्तराषाढा	४२	शुभ	४२
	सर्वकार्यशुभ	४३	शतभाद्र	४३	शुभ	४३
	सर्वकार्यशुभ	४४	पुष्य	४४	शुभ	४४
	सर्वकार्यशुभ	४५	उत्तराषाढा	४५	शुभ	४५
	सर्वकार्यशुभ	४६	शतभाद्र	४६	शुभ	४६
	सर्वकार्यशुभ	४७	पुष्य	४७	शुभ	४७
	सर्वकार्यशुभ	४८	उत्तराषाढा	४८	शुभ	४८
	सर्वकार्यशुभ	४९	शतभाद्र	४९	शुभ	४९
	सर्वकार्यशुभ	५०	पुष्य	५०	शुभ	५०
	सर्वकार्यशुभ	५१	उत्तराषाढा	५१	शुभ	५१
	सर्वकार्यशुभ	५२	शतभाद्र	५२	शुभ	५२
	सर्वकार्यशुभ	५३	पुष्य	५३	शुभ	५३
	सर्वकार्यशुभ	५४	उत्तराषाढा	५४	शुभ	५४
	सर्वकार्यशुभ	५५	शतभाद्र	५५	शुभ	५५

[illegible]

तत्पलम्	कौस्तुभवेत्	विद्याया	१
	कौस्तुभवेत्	कर्मदाया	२
	भक्त्यापि देव	उष्ट	३
	विजयमस्तु	सुख	४
	कर्मवृत्त्यामवति	पूर्वाभा	५
	शत्रुवाहः पिबे	उत्तराभा	६
	तप कर्मकर्म	अष्ट	७
	सुखेति	अष्ट	८
	विजयोऽपि	शतमरका	९
	सुखेति	पुर्वभा	१०
	उद्योगोऽर्थकामः	उत्तरभा	११
	देवती	देवती	१२
	अभिषेक	अभिषेक	१३
	सदापासि	परा	१४
	वारवारं भुक्त्वा	भुक्त्वा	१५
	उद्धृष्टायापि	सोद	१६
	उद्योगविजय	अष्ट	१७
	दुष्टमव	दुष्टम	१८
	अममव	दुष्टम	१९
	अममव	दुष्टम	२०
	विजय	अष्ट	२१
	विजय	अष्ट	२२
	विजय	अष्ट	२३
	विजय	अष्ट	२४
	विजय	अष्ट	२५
	विजय	अष्ट	२६
	विजय	अष्ट	२७
	विजय	अष्ट	२८
	विजय	अष्ट	२९
	विजय	अष्ट	३०
इष्टपलम्	विद्याया	विद्याया	३१

अथगुरुवोनिंशद्दिकानिंशाराभृतिखितमुहूर्तदिवसत्रैकमेवमङ्गलं

[illegible]

अथशुक्लवारविंशद्वारिकात्रिंशत्ताराभृगुलिवितमुहूर्तदिवारात्रौ एकमेव तच्चक्रमम्

इष्टघट्यः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
वारिकात्मका निर्वाहनाणि	विशारदा	अनुराधा	ज्येष्ठा	मूल	पूर्वाषाढा	उत्तराषाढा	अवघा	एनिष्ठा	शतताराका	पूर्वाभाद्रपद	ज्येष्ठाभाद्रपद	रेवती	आश्लेषा	मरुती	कृत्तिका	रोहिणी	मृगशिरा	आर्द्रा	उत्तराषाढा	पूर्वाषाढा	मघा	पूर्वाफाल्गुनी	ज्येष्ठाफाल्गुनी	हस्त	चित्रा	स्वाति	ज्येष्ठा	मृगशिरा	आर्द्रा	उत्तराषाढा
तत्फलं	लोकात्मिकाभ्युदयः	शत्रोः पराजयः	विजयोपयुक्तमार्गः	अकस्माद्विप्लवः	वृक्षप्रपादोपमहोद्योतिः	वीजवापेवन्यत्र	योगोत्पत्तिरोगानाम्	बलोद्योगोवक्तव्यः	सर्वकार्यनाशः	वार्ताकर्मसिद्धिः	कलहेसुखम्	मुहूर्तानुदयः	विद्यार्थोपविद्यायाः	सफलं वैवा	सौभाग्यमौषधयः	शत्रुजयैरतलाका	सर्वकार्यनाशः	धनविद्याकुशलः	भोगोत्पत्तिरोगानाम्	कर्मसिद्धिः	वाहनप्रगतिः	सुदरादः	उद्योगोपकारः	सर्वसिद्धयुक्तः	कार्योद्योगः	दुःखं	सुखं	सुखोद्योगः	शत्रोः पराजयः	उद्योगोद्योगः

अथशनिवारविंशद्वारिकात्रिंशत्ताराभृगुलिवितमुहूर्तदिवारात्रौ एकमेव तच्चक्रमम्

इष्टघट्यः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
वारिकात्मका निर्वाहनाणि	विशारदा	अनुराधा	ज्येष्ठा	मूल	पूर्वाषाढा	उत्तराषाढा	अवघा	एनिष्ठा	शततारा	पूर्वाभाद्रपद	ज्येष्ठाभाद्रपद	रेवती	आश्लेषा	मरुती	कृत्तिका	रोहिणी	मृगशिरा	आर्द्रा	उत्तराषाढा	पूर्वाषाढा	मघा	पूर्वाफाल्गुनी	ज्येष्ठाफाल्गुनी	हस्त	चित्रा	स्वाति	ज्येष्ठा	मृगशिरा	आर्द्रा	उत्तराषाढा
तत्फलं	कर्मनिर्वाहोपयुक्तः	शत्रोः पराजयः	विजयोपयुक्तमार्गः	अकस्माद्विप्लवः	वृक्षप्रपादोपमहोद्योतिः	वीजवापेवन्यत्र	योगोत्पत्तिरोगानाम्	बलोद्योगोवक्तव्यः	सर्वकार्यनाशः	वार्ताकर्मसिद्धिः	कलहेसुखम्	मुहूर्तानुदयः	विद्यार्थोपविद्यायाः	सफलं वैवा	सौभाग्यमौषधयः	शत्रुजयैरतलाका	सर्वकार्यनाशः	धनविद्याकुशलः	भोगोत्पत्तिरोगानाम्	कर्मसिद्धिः	वाहनप्रगतिः	सुदरादः	उद्योगोपकारः	सर्वसिद्धयुक्तः	कार्योद्योगः	दुःखं	सुखं	सुखोद्योगः	शत्रोः पराजयः	उद्योगोद्योगः

॥ इतिश्रीहरिकृष्णविनिर्मिते बृहज्ज्योतिषाणिविषये भिषग्विद्वद्भिरुल्लिखितचक्रनिर्माणनामप्रकरणंपंचमं ॥

२७
मिश्रा, म.
मु. का. म.

[illegible]

अथ बृहस्पतिप्राणीतल्लुहोराभुर्त्तं बह्विस्त्यसंहितायां अथतः संप्रवस्थाभिलुहोरायथाविधि अहोरात्रेषु नाडीषु मत्वेक्षणमसाधनं १ तत्र क
 निविधिप्रोक्तकालरक्षणतया दिशिभागे क्रियासंज्ञादृष्टिनाडीयथाक्रमं २ उदयेप्रथमानाडीसृष्टिनाम्नीतुसंज्ञिता सृष्टिकार्यतथाकुर्यात्त्याज्यां क
 र्णदर्शनं ३ कलद्रव्योत्तरावापापदृष्टः शुभैः शुभः द्वितीयासिद्धिनाम्नीस्थान्तिप्रकार्याणि कारयेत् ४ दक्षिणां दिशमाश्रित्य भूदक्षिण
 रुपस्तथा लघुद्रेक्षाण्युपवाविग्रहोवाभिनाशनं ५ कुंभदीपोरिवालौचापापग्रहनिरीक्षणैः तृतीयागणनामाशकायाणि कारयेत्
 ६ महर्षिदृश्यतेभ्यासकारकाः काकमेव च बहुभैवातदापीडाचिततापेयवा भवेत् ७ पापग्रहदृश्याधुक्ते शुभदृष्टे अशोभनः अतुय
 मित्रनामास्थान्तिप्रकार्याणि कारयेत् ८ वारुणसुगंसंभावश्वानशब्दोद्योपशब्दः मित्रसंपत्त्युभैरेण पापदृष्टेतुतन्मृतिः ९ पंचमीजीवनामा
 स्यात्तच्छापनादीनि कारयेत् आश्वय्यादृश्यते काण्विभ्रमंत्यः सकोपनं १० फलभूलागतिर्वापि कलहवासरोगिता व्यवहारगतोवापिल
 ध्मेद्रेक्षाणदर्शनात् ११ षष्ठे च विग्रहेनाभिव्यवहारादिकर्मसु वायव्यादिशिभाश्रित्य धारिकापि च दृश्यते १२ सप्तमी धारिकानाम्नी कीटाश्व
 त्कारयेत्कृषीन् कृषिभूतानि दृश्यते कर्षकादीनि वायुनः १३ उत्तरादिशाश्रित्य धान्यशुक्तिस्तुदृश्यते अष्टमी धारिकायाचपदानमितिदि
 र्चिता १४ उच्चारनक्रियाकुपच्छनुनाशायशूषिपः कलहोवधुषिः सप्तमी रैवाराजतोभय १५ तैत्त्र्यादिदिगाश्रित्य धननत्तिदृश्यतेन
 रः नवमी शत्रुनामास्याम्भारणोच्चादनेषुमा १६ पूर्वस्यादिशमाश्रित्य दृश्यतेस्त्रीसपुत्रिका दशमेव्याधिनामास्याच्छनुनाशायकीर्त्तिता
 १७ ऐशान्यागोक्तिद्वन्द्वानि मित्रान्वरमेव वा एकादशी पशुनन्मिपश्वदिग्रहणं शुभं १८ वायव्यादिशमाश्रित्य भारभृदृश्यतेनरः द्वादशी
 विप्रनामास्याद्विद्यारसादि कारयेत् १९ वारुणीं दिशमाश्रित्य मौलिवापिणं लारवः त्रयोदशी शुद्धनामाभूद्रकार्याणि कारयेत् २० दक्षिणादि
 शमाश्रित्य फलभृदृश्यते पुमान् उपसंवेशनादीनां रागानाभचतुर्दशी २१ सोम्यां च दिशमाश्रित्य हलीवा दृश्यतेनरः पंचदशयमिनि व्याकी
 सर्वर्णयस्यानु कारयेत् २२ आश्वय्यादिशिमाश्रित्य दृश्यते पुरुषारवः षोडशतुक्तीडानाम्नी कीडाकार्याणि कारयेत् २३ सोम्यां च दिशमाश्रित्य
 मेरीशब्दश्च भूयते समदशयगनानाभकारपदंगनाकृतं २४ वारुणीं दिशमाश्रित्य नीलिकस्तत्र दृश्यते अष्टादशी तुहोनास्यादीनाकार्याणि कारये

त २५ वायवीं दिशमाश्रित्य तां बूली हरयेत नरः एकोनविंशतानां दोषानामंज्ञिता २६ बाहनादीनि कार्याणि कुशोद्दिष्टानि तु यानवत्
स्मिन्प्रकार्याणि कुर्वन्तौ मोम्यायां भेरिदृक्पुमान् २७ विंशतिर्धान्यनामास्तद्धन्यतग्रहमाचरेत् पूषादिं समाश्रित्य तु कुक्कुटं श्रापशब्दयेत्
२८ जीवनीचैर्बिंशांस्तत्तत्क्षेत्रसाधयेन्नरः तत्र भूमिप्रतिष्ठाप्य चतुर्दश वर्गाचरा २९ ऐशान्यादिशमाश्रित्य कारयेत् ३० नैऋत्यादिशमाश्रित्य स्वराक्षसप्रतिष्ठापयेत् यतेनरः योगानामन्योर्विशोद्योगकार्याणि कारयेत् ३१ नैऋत्यादिशमाश्रित्य स्वराक्षसप्रतिष्ठापयेत् यतेनरः योगानामन्योर्विशोद्योगकार्याणि कारयेत् ३२ वायव्यादिशमाश्रित्य स्वर्गोद्योगानि प्रसूयेत् पंचविंशतिं तु
नामोक्तीपितृकार्यं तु कारयेत् ३३ नैऋत्यादिशमाश्रित्य चक्रधारणकोनरः षट्त्रिंशत्तुल्यनामास्तत्तुल्यगंधानुलेपनं ३४ सौम्यादिं समाश्रित्य
गंधान्तिष्ठयेत् मृशः सप्तविंशतयानामग्नौ ऐशान्यानां दधारणं ३५ तत्कोले ऐशकार्याणि कारयेत् तद्विचक्षणः अष्टविंशत्तुल्यनामो मंत्रादेः साध
नक्रिया ३६ नवविंशतिनामारव्याचाग्निकार्याणि कारयेत् अथ भूमेर्देवकः क्षेत्रकः त्रिंशत्तुल्यगंधानामाश्रित्य चक्रधारणं ३७ नैऋत्यादिशमाश्रित्य
चिह्नं हरयेत् पक्षिशब्दानि सुदूरः ३८ एकत्रिंशद्गानां भूतोयकार्याणि कारयेत् ऐन्दुतुल्यगंधानामाश्रित्य चक्रधारणं ३९ त्र्यम्बकं शक्रयनाभाकथं विचक्रयकारणा नैऋतीं दिशमाश्रित्य चक्रधार
णं प्रहणं भद्रकृत् सौम्यस्याविधिते वार्त्ताभिर्ग्रहमरणस्य वा ३९ त्र्यम्बकं शक्रयनाभाकथं विचक्रयकारणा नैऋतीं दिशमाश्रित्य चक्रधारणं ४० चतुर्विंशत्तुल्यनामां विचक्रयकारयेत् याम्यां तु दिशमाश्रित्य पक्षिशब्दानि विद्याकर्त्तव्यं चकारयेत्
रेखां तु विद्यते वार्त्तां गौर्द्याकोशस्य दधारणं ४१ षट्त्रिंशत्तुल्यनामां विद्याकर्त्तव्यं चकारयेत् नैऋतीं दिशमाश्रित्य चक्रधारणं ४२ मृदुभयेन ४३ मृत
त्रिंशद्दिधानां विद्यां गतत्रकारयेत् दिश्यैशान्यां तान्त्रोरांतत्कलभेदकां ४४ अष्टविंशत्तुल्यनामभेधुना निचकारयेत् प्रतीचीं दिश
माश्रित्य पुरुषो गजति स्त्वं ४५ ऊनं च त्वादिं शाङ्गजनामा पूजनं निचकारयेत् याम्यां दिशं समाश्रित्य चक्रधारणां दिहश्यते ४६ चत्वारिंशद्
धोनाम मरणानि चकारयेत् चारुण्यं विद्यते वार्त्ताभिर्ग्रहमरणस्य दधारणं ४७ एकचत्वारिंशत्तुल्यनामा पूजनं निचकारयेत् पूषादिं समाश्रित्य च
क्रोरां विद्यते मृशं ४८ द्विचत्वारिंशत्तुल्यनाम कर्पिकाणां हिना तु सा सौम्यादिं समाश्रित्य पुरुषो गजति स्त्वं ४९ निचत्वारिंशद्गानां विद्याकर्त्तव्यं चकारयेत्

अथ

॥ बृहज्ज्योतिषाणविवेकेमिश्रकंधेउक्ताग्लिऽध्यायश्चतुर्दश ॥

मः १४ भाषानुवाचमहितः प्रारभ्यते

श्रीगणेशायनमः अथ उदकनिर्णयाध्यायः धर्मं व कुर्यात् व ज्ञाने अरु प्राप्तिं ह्यने असे दयागल मी याहमहिश्चायसागतो जगा उज्जन्त्या अर्गो वला सी जागान्ता शिरा असतात तयाच स्मीतही जलवाहिनी शिरा आहेत १ उदक जाकाशापासून एकवर्णने व एकरसनेच भूमीवर पडते परंतु नानाप्रकारची भूमी आहे यास्तव ते उदक नानाप्रस (बहुतसाद) व बहुवर्ण झाले यास्तव भूमिगुल्य उदकाचे रस व वर्ण जाणवे तथाच वक्ष्यति (सरकारात्तात्रजनहीकथायसारधरि-त्रिकपीलाकरोति । आपाङ्गुयांत वर्णयदिष्टुं कलनकलवधुं धराणमिति) २ इन्द्र, अग्नि, यम, नैऋत, वरुण, वायु सोम, विव हे आठ देव पृथ्वी दे दिशांचे सामी असु

श्रीगणेशायनमः अथ उदकनिर्णयाध्यायः उक्तच वराहसंहितायांचतुःपंचाशत्तमेऽध्याये धर्म्ययशस्यच व दाम्यतोहं दगार्गलेयेन जलोपलब्धिः पुसायथागेषु शिरास्तथैव सितावीप्रोक्तानि त्संस्थाः १ एकेन वर्णेन रसेन चाम्भश्च्युतनप्रस्तोवसुधाविशेषात् जानारसत्त्वबहुवर्णतांचगतपरीक्ष्यसितितुल्यमेव २ पुरुहूतानलयमनिर्जित वरुणपवनेन्दुशंकरादेवाः विज्ञातव्याः क्रमशः प्राच्यादीनां दिशांपतयः ३ दिक्पतिसज्ञाशिरानवमीमध्येमहा शिरानास्त्री एताभ्योन्याः शतशोविनिःसृतानामभिः प्रथिताः ४ पातालादूर्ध्वशिराः शुभाश्चतुर्दिक्षु संस्थिताया श्च कोणदिगुत्थानशुभाः शिरानिर्मित्तान्यतोवक्ष्ये ५ यदि वेतसो बुरहितदेशे हेतुस्तस्मिभिः पश्चात् साधयुक्तैरेतैरेव हतिशिराषश्चिमातत्र ६

क्रमानं जाणावे १ ज्या दिशेकडून जी शिरा (जलवाहिनी) येईल त्या शिरेस त्या दिस्मतीचं नांव जाणवे व मध्ये नवीशिरा महाशिरानामक जाणावी यांहून अन्यही शिरा रेंकडों मिथल्या आहेत त्यांचीही नावे प्रसिध्द आहेत तथाच वक्ष्यति (कुमुदानाम शिरासापुत्रत्रयवाहिनी भवति) ४ पातालापासून हा वरकडून वर ज्या शिरा येतात व चार दिशेस ज्या शिरा असतात त्या शुभ आहेत. आग्नेयादि कोणदिशेस उ त्पन्न झालेल्या शिरा शुभ नव्हत थानंतर शिरांची चिह्ने सांगतो. ५ जेथें त्त्वभावतः उदक नाही अशा जलराहित देशीं वेतचें झाड भसेल तर त्याचें पश्चि

मेकडे तीन हातांवर दीडपुरुषांखालीं उदक असतें तेंथें पश्चिमेस शिरा (सरा) वाहत्ये ६ अर्धपुरुषावर पादरीं बेटूक, नंतर पीतवर्णमृत्तिका, त्याचेखा-
लीं पुरभेदकपाषाण हीं चिह्नं लागतील त्याचे खालीं उदक सांपडेल (येथें पुरुष ऊर्ध्वबाहु त्याचे प्रमाण अंगुलें ११० होत यांचा पंचभारा हस्त जाणावा)
७ जंबू (जंबूळ) वृक्षाने उत्तरेस तीन हातांपुढें दोन पुरुषांखालीं पूर्वकडे शिरा आहे. येथें पुरुषभर खरले असतां लोरवंडासारख्या गंधर्वांनीं थो-
डीपांदरी मानी व तीत बेटूक हें चिह्न दिसेल ८ जांबवीचे पूर्वस जवळ वातळ असेल तर त्याचे दक्षिणेस दोन पुरुषांखालीं गोड उदक आहे ९ याचें
चिह्न, अर्धपुरुष खरल्यावर तेथें मत्स्य व खालीं पारव्याचे वर्णांचा दगड व तेथें नीलवर्ण मृत्तिका हीं चिह्नं असलीं हणजे बहुतांदि वस राहणारे असें ब-

चिह्नमपिचाधपुरुषे मंडूकः पांडुरो धमृत्पीता पुरभेदकश्चतस्मिन्पाषाणो भवति तोयमधः ७ जंबूश्चाद-
द्यस्तस्त्रिभिः शिराधीनरद्वये पूर्वा मृच्छो ह गंधिका पांडुराथ पुरुषे च मंडूकः ८ जंबू वृक्षस्य प्राग्वल्मीको यदभि-
वेत्समी पस्थः तस्मादक्षिणपार्श्वे सलिलं पुरुषद्वये स्वादु ९ अर्धपुरुषे च मत्स्यः पारावतसन्निभश्च पाषाणः
मृदूवति चाननीला दीर्घकालं बहुच तोयं १० पश्चादुद्वरस्य निभिरे व करैर्नरद्वयसार्धे पुरुषे सितो हरश्माजनो
पमो धः शिरासुजला ११ उदगर्जनस्य दृश्यो वल्मीको यदि ततोर्जुनादस्तेः त्रिभिर्बुभवति पुरुषैस्त्रिभिर्धस
मन्वितैः पश्चात् १२ श्वेतागोधाधनरे पुरुषे मृदू साराततः कृष्णा पीतासितासि सिकतातो जलं निर्दिशेदमितं १३

हुत उदक लागेल १० जलवर्जित देशीं उंबावें झाड असेल तर त्याचे पश्चिमेस तीन हातांपुढें भडीच पुरुषांखालीं उत्तमयुक्त शिरा आहे. याचें चि-
ह्न एक पुरुष खरल्यावर तेथें श्वेतसर्प दिसेल व काजवासारखा दगड दिसेल त्याचे खालीं उदक लागेल ११ अर्जुन (ताक्षन) वृक्षाने उत्तरेस वातळ अ-
सेल तर वृक्षापासून पश्चिमेकडे तीन हातांवर खरले असता, मांडे तीन पुरुषांखालीं उदक आहे १२ चिह्न अर्धपुरुष खरल्यावर पांदरी गोद्या (पाळ),
एकपुरुषावर धूसरा (काबी पांदरी) मानी, नंतर काबी मानी, नंतर शिंवबी, नंतर रतीनें युक्त पांदरी मानी, याचें खालीं बहुत जल आहे असें सांगवें. १३

वारुक्षुक्त निगडीचं झाड असेल तर त्याच्या दक्षिणेकडे तीन हातांवर सवातेन पुरुष खटले तर तेथें शुक्र नहोणारें बगोड उदक आहे १४ याचें चिह्न-
जार्धसुत्तवार रोहितमासा पिंगारयाती, नंतर पांढरीमासी, नंतर दगडांनीं युक्त रेंवी, त्याचे खालीं उदक आहे १५ येतिचें झाडाच्या पूर्वेंस वारुख दिसेल तर
झाडाच्या पश्चिमेस तीन हातांपुढें तीन पुरुष खटले असतां, उदक आहे जसे सांगावें, तेथें चिह्न अर्धपुरुषावर पांढरी वारुख असेल त्याचें खालीं खटले असतां
उदक लागेल १६ पदस व वारुक्षुक्त बोरीचें झाड असेल तर, त्याचे पश्चिमेस तीन हातांनंतर सवातीन हात खटले असतां खालीं उदक आहे याचें

वल्मीकोपविनायांनिगुल्यादक्षिणेनकथितकौः पुरुषद्वयेसपादेंस्वादुजळभवतिचाशोष्ठ्यं १४ रोहितसस्यांय
नेर्मृत्कापिकापांडराततःपरतः सितासर्पकायक्रमणपरतोभवत्यंभः १५ पूर्वैणयदिबर्ह्यवल्मीकोदृश्यतेज
लंपश्चात् पुरुषोद्विभिरादेश्यंश्वेतागृहगोधिकाधनरे १६ सयलाशाबरीचैर्हृश्यपरस्यांतोजलंभवति पुरुष
त्रयेसपादपुरुषत्रयचंद्रोदुभिश्चिह्नं १७ बिल्वोदुंबरयोगविहायहस्तत्रयंतुयाम्येन पुरुषोद्विभिरंभुभवल्कुणार्धेन
रेचमंडकः १८ काकादुंबरिकायावल्मीकोदृश्यतेशिरातस्मिन् पुरुषत्रयेसपादेपश्चिमादिस्थावहातसाच १९
आपादुपीतिकासुह्रारसवर्णश्चभवतिपाषाणः पुरुषार्धकुमुदनेनोद्युपिथमूषकायाति २० जलपरिहीनेद्
शेवृक्षःकपिल्लकोयदादृश्यः प्राच्याहस्तत्रितयेवहनिशिरादक्षिणत्रयम् २१

चिह्न पुरुषावर दुहुभि (निर्विच दुतोड्या
सर्प) असले १७ बेल व उंबर यांचा योग (फलन असणें) जेथें असले त्याचे दक्षिणेस तीन हात भूमी दाखून तीन पुरुष खटले तर उदक आहे याचें चिह्न-
अर्धपुरुष खटल्यावर तेथें काळा बेटूक सांपडेल १८ काकोदुंबरीका (बोवाड्याचें झाड) याखाली वारुख दिसेल तर तेथें सवातीन पुरुष खटले असतां
पश्चिमादेशीकडे जलाशया वाहत्ये १९ येथें चिह्न थोडी पांढरी माती, पुढें पिवळी नंतर पांढरादगड व अर्धपुरुष खटले झणजे पांढरा उंदीर दृष्टिस पडेल.
२० जलाहित देशी कपिल्लक (रुईमांदार, योरबकुची) वृक्षादृष्टिस पडेल तर त्याचे पूर्वेंस तीन हातांपुढें सवातीन हाताखाली दक्षिणेकडे जलशिरा

वाह्ये २१ याचें चिह्न. प्रथम नीलकण्ठासारस्वती माती, नंतर कपोताच्या रंगाची माती दिसेल. ह्यानंतर खटले ह्याजणे अजगंधि मत्स्य लागेल तेंथें खोरें अल्प उदक आहे २२ शोणाक (तेदू किंवा दिंडा) दृशाचे वायव्येस दोन हात सोडून तीन पुरुष खटलें असतां कुमुदनाभक शिरा वाह्ये. २३ बिभीतक (बेहडा), वृक्षाच्या दासिणादिशेकडे जवळ वारूक असेल तर त्या वेहड्याच्या पूर्वेस दोन हातांपुढें दीडपुरुष खटलें असतां, जलशिरा आहे असें जाणवें २४ वेहड्याचेंच पश्चिमेस वारूक असेल तर, त्या दृशाचे एक हात उत्तरेस सोडून पुढें साडेचार पुरुषांवालीं जलशिरा आहे २५ चिह्न.

मृन्नीलोत्पलवर्णा कांपताचैव दृश्यते तस्मिन् हस्ते जगंधि मत्स्यो भवति पयोत्यं च सशूरां २२ शोणाकलरोप रोत्तरीशिराहोकरावतिक्रम्य कुमुदनामशिरासापुरुषत्रयवाहिनी भवति २३ आसन्नावल्मीको दासिणापार्वे बिभीतकस्य यदि अर्धे तस्य शिरापुरुषे त्रयादिशि प्राच्या २४ तस्यैव पश्चिमायां दिशि वल्मीको यदा भवेदस्ते तत्रोदग भवति शिराचतुर्गिरिर्धाधिकैः पुरुषैः श्वेतो विश्वभारकः प्रथमपुरुषे तु कुमुदाभाशमा अपरस्यां दिशि च शिरानश्यति वर्षत्रये तते २६ सकुशः सितपेशान्यां वल्मीको यत्र कोविदारस्य मध्ये तयोर्नैरर्धपंचमैस्तोय मक्षाम्भ्यं २७ प्रथमपुरुषे भुजगः कमलोदस्तानि भोमहीराक्ता कुरुविन्दः पाषाणाश्चिह्नान्येतानि वाच्यानि २८ यदि भवति सप्तपर्णो वल्मीकवृत्तस्तदुत्तरोत्तरोय वाच्यपुरुषैः पंचभिर्नापि भवन्ति चिह्नानि २९

प्रथम एक पुरुष खटलें असतां आदरा विश्वं सरक (सागिविशेष) दिसतो. नंतर कुमुदवर्ण पाषाण, त्यावालीं पश्चिमेकडे जलशिरा आहे, पुढें ती तीन वर्षांनीं न होई ही ही २६ कोविदार (कोरक, बाहवा, वाचन) दृशाचे ईशानास २भयुक्त पांढरे वारूक जेथें असेल तेंथें कोविदार व वल्मीक याचमध्ये साडेचार पुरुषांवालीं बहुत उदक आहे. २७ प्रथम एक पुरुष खटलें असतां तेंथें कमळाच्या मध्यासारखा पीतवर्ण सर्प दिसेल, नंतर तांबडीमाती, नंतर फुलविंदापाषाण, हीं चिह्नं आहे व असें सांगणें २८ सप्तपर्ण (सात्कीण) दृष्ट वास्तुमाने वेष्टित असेल तर त्याचे उत्तरेस एक हातांपुढें पांच पुरुषांवालीं उदक आहे येथें हीं चिह्नं आहे २९

अर्धपुरुष सदले असतां हित्वा बेषूक सांफेले, नंतर हराताबासारवीं पिकवीं मूमि नंतर काळा पाषाण, त्यावालीं असेस चांगले उदक वाहणारी शिरा (हारा) आहे. ३० सर्ववृक्षांत ज्यावालीं (मुळात) वेडूक दिसले त्या वृक्षाचे उत्तरेस एक हातापुढे साडेचार पुरुषावालीं उदक आहे ३१ येथे हीं विद्वे. एक पुरुष सदले असतां मुंगुस दिसले. नंतर निंबीमाती, नंतर पोंतवणे, नंतर शेतवणीमाती, त्याचे वालीं वेडुकासारख्या वर्णाचा पाषाण दिसले ३२ करंजवृक्षाचे दक्षिणेस सापाचे बाजूक दिसले तर त्यावृक्षाचे दक्षिणेस दोन हातापुढे साडेतीन पुरुषावालीं जल आहे ३३ येथें निल. अर्धापुरुष खरल्यावर कांसव दिसले, तेथें म-

पुरुषार्धमंडूकोहारितीहरितालंसान्निभाभूय पाषाणोधनिकाशः सौम्याचशिराशुभांबुवहा ३० सर्वेषां वृक्षाणामधः स्थितोद्दुरो यदादृश्यः तस्माद्धरते तोयचतुर्भिरधीधिकैः पुरुषैः ३१ पुरुषेतु भवति न कुलो नीला मृत्पिका ततः श्वेता ददुरसमानरूपः पाषाणादृश्यते चान्न ३२ युद्धाहिनित्यादृश्य दक्षिणतः सस्थितः करणस्य हस्तद्वयेतुयाम्ये पुरुषत्रितयोशिरासार्धे ३३ काच्छपकः पुरुषार्धप्रथमचोद्भिद्यतशिरापूर्वा उदगन्यास्वाहुजलाहार तोशमाधस्ततस्तोय ३४ उत्तरतश्चमधूकादहिनित्यः पश्चिमेतरास्तोय परिहृत्यपंचहस्तानर्धेणमपौरुषप्रथमं ३५ अहिाजः पुरुषेस्त्रिधून्नाधानीकुल्यवर्णेश्मा माहेन्द्रीभवति शिरावहतिसफेनसदातोयं ३६ वल्मीकः स्निग्धोदक्षिणेनतिलकस्यसकुशद्वयश्चेत् पुरुषैः पंचभिर्भादिशि वारुण्याशिरापूर्वा ३७

थम पूर्वकडे झा पलान्न होईल. नंतर उत्तरेकडे हुसरा झरा गोडपाण्याचा नियत, नंतर हिरवा पाषाण त्याचे खाळीं चांगले उदक आहे ३४ मोहान्या उत्तरेस सर्पगृह (वल्मीक) दिसले तर त्यावृक्षाचे पश्चिमेस पांच हात मूमि सोडून पुढे साडेसात पुरुषावालीं उदक आहे. येथें विद्वे मथग ३५ एक पुरुष सदले असतां बीजा सर्प दिसले. नंतर धूकवर्णभूमि, कुलधारासारख्या वर्णाचा पाषाण, त्याचे खाळीं माहेन्द्रा (वेडूकडील) शिरा केनयुक्त जलातें नितर दाहले ३६ तिलक (निंबवा) वृक्षाचे दक्षिणेस कुशा व रूपां याणीं युक्त व आई असें वारुळ असेल तर, त्यावृक्षाच्या पश्चिमेकडे पांच हात मूमि सोडून पुढे

पांच पुरुषांखालीं पूर्वकडे जलशिरा आहे ३७ कंदब (कंदब) वृक्षाच्या पश्चिमेस सर्पांचे वाळू दिसले तर त्या वृक्षाच्या दक्षिणेस तीन हातापुढे साडे चार पुरुषांखालीं उदक आहे ३० येथें उत्तरेकडे शिरा वाहतो. तेंजल लोहगंधयुक्त असोभ आहे. येथें चिन्ह. सुवर्णासारख्या रंगाचा वेडूक एक कुठ्यावर दिसेल, नंतर पीतवर्ण मृत्तिका. त्याखालीं असोभ उदक आहे ३९ वारुबजें वेष्टित ताडवुस किंवा नारचाचा वृक्ष असेल तर त्यावृक्षाचे पश्चिमेस सहा हातापुढे चार पुरुषांखालीं दक्षिणेकडे जलशिरा आहे ४० कपित्थ (कवठी) वृक्षाच्या दक्षिणेस सापांचे वाळू असेल तर, त्या वृक्षा

सर्पावासः पश्चाद्यदाकंदबस्य दक्षिणेन जलं परतो हस्तात्रितयाच्छुभिः पुरुषैस्तुरीयो नैः ३८ कौबेरीचात्रशिरा वहति जललोहगंधिचाक्षोभ्य कनकनिभो मंडूकानरमाने मृत्तिकापीता ३९ वल्मीकसवृतो यदि तालो वा भवति नालिकेरो वा पश्चाच्छुभिर्हस्तैर्नैः शिरायां ४० याम्येन कपित्थस्याहि संश्रयश्चेदुहजलं वाच्यं सप्तपारित्यज्य कान्वात्वा पुरुषान् जलं पच ४१ कबुरकोहिः पुरुषे कृष्णाभूतु रश्मि रश्मि पच पाषाणः श्वेताभूतपश्चिमतः शिराततश्चोत्तरा भवति ४२ अरमंतकस्य वामे बदरी वा दशते हि निलुपा वा षड्भिरुदकतस्य कोः सार्धे पुरुषत्रये तोयं ४३ कर्मः प्रथमे पुरुषे पाषाणो धूसरः ससिकतामृतं उदादौ शिराचयां स्या पूर्वोत्तरतो द्वितीया च ४४ वामे नहरिद्रतरोर्वल्मीकश्चेत्तोजलं पूर्व हस्तात्रितये पुरुषैः सत्र्यं शैः पच भिर्मवति ४५

चे उत्तरेस सात हात भूमि सोडून

पांच पुरुष खरेले असता उदक आहे असे सांगोवें ४१ चिन्ह. एकलुखावर कबुर (चिवरणी) सर्व. नंतर कळीमाती नंतर पुरवित् असा पाषाण, नंतर पश्चिमेकडे पांदरी माती तेथें उत्तरेस (उदकाचा झरा) आहे ४२ अरमंतक (अगरा) वृक्षाच्या उत्तरेस दोर किंवा सापांचे वाळू दिसेल तर त्या वृक्षाचे उत्तरेस सहा हात भूमी सोडून साडेतीन पुरुष खरेले असता उदक आहे ४३ चिन्ह. प्रथम एक पुरुष खरेले असता कंसव दिसेल, नंतर धूसरवर्ण पाषाण, नंतर रेतीची माती, तेथें कृष्ण दक्षिणेस झरा लागेल, नंतर देशानीस दुसरा सहा लागेल ४४ हरिद्र (दातुहावर किंवा शणपणी, वृत्तकि.) ४५

शाच्या उलोसें वारक असेल तर, त्यावृक्षाचे पूर्वेस तीन हात मूमी सोडून पवणेसहा मूषण खटले असतां उदक आहे ४५ चिन्ह. एक पुरुषावर नीलवर्ण सर्प दिसेल, नंतर पिकी माली, नंतर हिरवा पाषाण, नंतर काळी माली, त्यांत प्रथम शस्त्रिमेस मोगा (झरा) लागेल, नंतर झुसरा दक्षिणेस झरा लागेल ४६ जलहीन रेषांत ज्या सर्पां बीराणा (काळा वाळा तृणवि०) दृवी हीं जलस्थानज विदेहें मृदु दिसतात त्या स्थळीं एक सुलुष खटले असतां, उदक आहे असें सांगवें ४७ भारंगी, त्रिवृता (तमिषोत्तर), रंती (वृक्षावि०), झरसांबडी, लसणा (जातें मुहुमुहुं), नवमालिका (योगी) ह्या औषधि जेथें असतील त्यांचे दक्षिणेस दोन हातांपुढे तीन दुरुवावालीं उदक आहे ४८ स्निग्ध, खांबसांचांचे, न्हल, विस्तीर्ण अशा वृक्षांजवळ उदक असते. सुषिर

नीलोमुजगः पुरुषे मृत्पीतामरकतोपमश्चाश्मा कृष्णाम्. प्रथमं वारुणी शिरावशिणेनान्या ४६ अरुपरिहीने दे शदृश्यत नृपजानि चित्रानि वीरणद्वामृदवश्चयत्र तस्मिन् जलपुरुषे ४७ माझी त्रिवृतादतीसकरपादीचक्रस्थ पाणैव नवमालिका च हस्तद्वये बुयास्ये त्रिभिः पुरुषैः ४८ स्निग्धाः प्रलंबशाखावामन विरपट्टमाः समीपज-
काः सुषिराजर्जरपत्रा रुक्षाश्च जलनसंत्यक्ताः ४९ तिलकान्नातक वरुणक मल्लतक विल्व तिलुकां कोह्लाः
पिंडारशिरीषां जनपत्तुषकां वज्रुलातिबलाः ५० एते यदि सुस्निग्धा वल्मीकैः परिचृतास्ततस्तोयं हस्तत्रिभिरुत्तरत
श्चतुर्भिरेधेन च नारस्य ५१ अतृणैः सतृणां यस्मिन् सतृणवृणवजितामहीयत्र तस्मिन् शिराप्रदिशक्ता वंचाध
न्तास्मिन् ५२

(आंत पोकाळ), जर्जरपत्र, रुक्षा अशा वृक्षांजवळ उदक नाही ४९ तिलक (तिलाने), भास्वानक (आंबा), वरुण (वायव
र्ण), विंबवा, बेळ, तिलुक (देभुणी), अंकोल (अंकोली), पिंडार (पेंदी), शिरीष (शिरस), अजून (काकाशोभा), पत्तुष (दूयधामणी), वज्रुल (अरोक),
अतिबला (वाद्यांरी) ५० हे वृक्ष जर स्निग्ध व वल्मीकाने वेष्टित असतील तर त्या वृक्षांपासून उत्तरेस तीन हातांपुढे साडेचार दुरुवावालीं उदक आहे
५१ गवत उत्पन्न होण्याजोगा जमिनीवर गवत न उगावेल किंवा न उगावण्याजोगा जमिनीवर गवत उगावेल तर तेथें खालीं उदकाचा झरा आहे

अथवा धन (नाणें किंवा दागीनें नव्हत. सोने, रूपें इ० धातु किंवा व्यवहारोपयोगी अन्य स्वनिर्जनपदार्थ) आहे असें सांगावे. येथें साडेचार एकरां खालीं पाणी आहे असें सांगावे असें कोणीं ह्मणतात. ५२ पबसादि अंकक वृक्षांमध्ये खदिगादि फंक्कपुक्त वृक्ष असेल अथवा फंक्कपुक्त वृक्षांमध्ये अंकक वृक्ष असेल तर त्या वृक्षापासून पश्चिमेस तीन हातांपुढें पावणेचार पुरुष स्वरेलें असतां उदक लागेल अथवा द्रव्य सांपडेल ५३ पाण्यानें ताडण केलें असतां भूमीचा शब्द गंभीर (मथुर) जेथें होतो त्या स्थलीं साडेतीन पुरुष स्वरेलें ह्मणजे उत्तरेकडे झरा आहे ५४ वृक्षाची एक खांदी विनत (लवलेली) असेल किंवा पांडुरवर्ण असेल तर त्या खांदीखालीं तीन पुरुष स्वरेलें असतां जल आहे असें जाणावें ५५ ज्या वृक्षाच्या

कंदक्यकंदकानां व्यत्यासें भस्त्रिभिः करैः पश्चात् खात्वा पुरुषनितयानि भागयुक्तं धनं वा स्यात् ५३ नवतिमही गंभीरयस्मिंश्चरणाहताजलतस्मिन् सौधैस्त्रिभिर्मेनुष्यैः कोबरीतत्रचिरास्यात् ५४ वृक्षस्यैकाशाखायदि विनता भवति पांडुरावास्यात् विज्ञातव्यं शाखातले जलं निपुरुषं वात्वा ५५ फलकुसुमविकारो यस्य तस्य पूर्व शिरान्निभिर्हस्तेः भवति पुरुषैश्चतुर्भिः पाषाणोऽधः स्थितिः फेला ५६ यदि कंदकारिकां कंदैर्विनावृश्यते सितः कुसुमैः तस्यास्तेषु वाच्यं त्रिभिर्मिरधपुरुषेच ५७ खजूरिद्विशिरस्कायत्र भवेज्जलविवर्जितेशो तस्याः पश्चिमभागे निर्देश्य निपुरुषे वारी ५८ यदि भवति कर्णिकारः सितकुसुमः स्यात्पल्लवावृक्षावा सव्येन तत्र हस्तद्वयेषु पुरुषद्वयं भवति ५९

फलांस किंवा सुष्पांस विकार (अन्यवृक्षफलप्रुप्पसदृशत्व) असेल त्या वृक्षाच्या पूर्वेस तीन हातांपुढें चार पुरुष स्वरेलें असतां उदक लागेल. येथें चिन्ह. खालीं दगड व पीतवर्ण भूमी असेल ५६ कंदकारिका (रिंगणी किंवा सांबरी) वृक्ष कांठ्यानीं रहित व पांडव्या सुष्पांनीं युक्त दिसेल तर त्याचे खालीं साडेतीन पुरुषांवर जल आहे ५७ ज्या जलरहित देशीं दोन शिरांची (फांट्यांची) खजूरी (खजूरचिन्हा) वृक्ष जेथें असेल तिच्या पश्चिमेकडे दोन हातांपुढें तीन पुरुष स्वरेलें असतां उदक आहे असें सांगावें ५८ कर्णिकाद (पांगारा) अथवा पलस हे दोन

ही वृक्ष पांदाया पुष्पांचे अस्तीक तर त्यांचे दक्षिणेस दोन हात भूमि सोडून पुढें दोन पुरुष खऱे. असतां उरक आहे ५१ चाफ किंवा घूर ज्या भूमीवर असेल तेथें दोन पुरुषांखालीं मोठ्या उदक मवाहर्ते युक्त शिरा आहे असे सांगावे ६० ज्या शेतांत झाडेले धान्य नाश पावते. अथ वा स्निग्ध धान्य बहुल होते किंवा पारें होतें, त्या शेतांत दोन पुरुषांखालीं मोठा झरा आहे. ६१ मरुदेश (जलरहित देशमात्राड) चानीक शिरा सांगतों. त्या देशांत उराच्यामाने प्रमाणें जमिनींत शिरा जातात (फार खोल) ६२ पीतु (अक्रोह किंवा किंकोणलाचापुस) वृक्षाचे ईशानीस वल्मीक असेल तर त्या वृक्षाचे पश्चिमेस साडेचार हातांपुढें पांच पुरुषांखालीं उत्तरेकडे शिरा आहे असे जाणवे ६३ चिन्ह. प्रथम एक पुरुष खरले असतां वेडू

कुष्मापस्यां धाव्यां धूभो वा तत्र वारि न युगमे निर्दुष्या च शिरामहता तोयप्रवाहेण ६० यस्मिन् क्षेत्रे नोद्देशे जा तसस्य विनाशमुपयाति स्निग्धमतिपादुरवा महाशिरानरयुगेतत्र ६१ मरुदेशे भवति शिरायथातथातः परंप्र वक्ष्यामि ग्रीवाकरभाणामिव मूलसंस्थाः शिरायांति ६२ पूर्वोत्तरेण पीलोयदिवल्मीको जलं भवति पश्चात् उत्तरामना च शिरा विज्ञेय पंचाभिः पुरुषैः ६३ चिन्हं दुर्दुर् आदौ मूलोपिलातः परं भवेद्दरिता भवति च पुरुषोद्घो शमातस्य तले वारि निर्देश्य ६४ पीलावप्राव्या वल्मीकातो धपंचमैहस्तेः दिशि याम्याया तोयं वक्तव्यं सप्तभिः पुरुषैः ६५ प्रथमे पुरुषे भुजगः सितसितो हस्तमान भूतिश्च दक्षिणतो वहति शिरासं सारं भूरिपानीयं ६६ उत्तर तश्च करीरादहि निलय दक्षिणे जलस्यातु दशाभिः पुरुषे ज्ञेय पुरुषे पीतोत्रमहूकः ६७

क नंतर क्षीणधर्षा चानांचे के

सांसारवी) मृत्तिका नंतर हिरवी मृत्तिका नंतर रण्ड त्या खाली उरक आहे असे सांगावे. ६४ पीतुवृक्षाच्या पूर्वेस वल्मीक असेल तर त्या वृक्षाचे दक्षिणेस साडेपांच हात सोडून सात पुरुषांखालीं उदक आहे असे सांगावे ६५ चिन्ह. प्रथम पुरुषाखालीं काळा पडरा हस्तमान लांब सर्प लागेल. त्या क्षी दक्षिणेकडून शिरा लागेल त्यांतून खारें बहुत उरक बरील. ६६ करीर (करीवी किंवा वेडू) वृक्षाचे पुरोस वल्मीक असेल तर त्या वृक्षाचे

दक्षिणेस साडेचार हातांपुढे रहा पुरुषाखालीं गोड उरक आहे. चिन्ह. पुरुषाखालीं पीतवर्ण बेडूक दिसेल. ६० रोहितक (रक्तरोहिष्ठा) बुझाच्या पश्चिमेस बल्मीक असेल तर त्या बुझाचे दक्षिणेस तीन हातांपुढे बारा पुरुष खटले असतां पश्चिमेकडे तान्नापाण्याची शिरा दिसेल ६० ईद्रवत (अर्जुन) किंवा देवदार अथवा पांडरा कुडा) बुझाचे पूर्वेस बल्मीक दिसेल तर त्या बुझाचे पश्चिमेस एक हात क्ली सोडून १४ पुरुष खटले असतां खालीं शिरा वाहत्ये. चिन्ह. प्रथम पुरुषाखाली गोधा (घोरपड) कपिलवर्ण दिसेल ६१ सुवर्ण (नागकेशर) किंवा बाहरा अथवा तें बका वाका) नामक बुझाच्या उत्तरेस बल्मीक असेल तर त्या बुझापासून दोन हातांपुढे दक्षिणेस १५ पुरुष खटले असतां खोरे उरक आहे १००

रोहितकस्य पश्चादहिवासश्चेन्निभिः करैर्याम्ये द्वादशपुरुषान् स्वात्वासक्षारापश्चिमेन शिरा ६० इन्द्रतरोर्वल्मीकः प्रागृश्यः पश्चिमे शिराहस्ते स्वात्वाचतुर्दशनान् कपिलागोधानरप्रथमे ६१ यदिवामुवर्णान्नास्तरोर्भवेद्वामतो भुजंगागृहं हस्तद्वये तु याम्ये पचदशनरावसानेषु ७० क्षारपयोत्रनकुलो धमानवेताम्रसं निभश्चाश्मा रक्ताच भवति वसुधा वहति शिरादक्षिणातत्र ७१ बृहरीरोहिषतृक्षोसपृक्षौ चेद्दिनापि बल्मीकं हस्तत्रये बुपश्चात् षोडशभिर्मनिर्वभवति ७२ सुरसंजलमांदोदक्षिणा शिरा वहति चोत्तराण्यन्यापि शुनिभः पाषाणामृच्छ्वेता वृश्चिकोर्धनरे ७३ सकरीराचेद्बृहरीत्रिभिः करैः पश्चिमेन तत्रांभः अष्टादशभिः पुरुषैरैशानी बहुतजलाच शिरा ७४

चिन्ह. अर्धपुरुष खटले असतां सुगूढ व खाली तांब्यासारखा दगड, खालीं तांबडी मृत्तिका, तेथे दक्षिणेकडे शिरा वाहत्ये ७१ बोर व रोहिद (रक्तरोहिष्ठा) हे बुझ एकत्र बल्मीकावांचूनही दिसतील तर बुझांचे पश्चिमेकडे तीन हातांपुढे १६ पुरुषाखालीं उरक आहे ७२ चिन्ह. प्रथम गोड उरक पश्चिमेकडे लागेल नंतर उत्तरेकडे दुसरी शिरा लागेल, पिशासारखा पाषाण, नंतर खेत मृत्तिका व अर्ध पुरुषावर विंचू दिसेल ७३ बोरबुझ करीर बुझांनं सुक्त असेल तर त्याचे पश्चिमेस तीन हातांपुढे १० पुरुषाखाली

नीं ईरानीकडे बहुजल शिरा आहे ७४ पीछुवृक्षयुक्त बंदी असेल तर त्याचे दोस तीन हातापुढे वीस पुरुषांखाली खारे बहुत एक आहे ७५ कुकुभ (अर्जुनसारडा) व करीर हे वृक्ष एकत्र असतील अथवा कुकुभ व बिल्व हे वृक्ष एकत्र असतील ता त्यांचे पश्चिमेस दोन हातापुढे २५ पुरुषांखाली एरक आहे ७६ वास्तुबावर दूर्वा व पांदरी कुशा असतील तर त्या वास्तुदांत रूप सणावा तेथें २१ पुरुषांखाली एरक आहे ७७ कंदंबवृक्षाने युक्त भूमीवर्तिल वास्तुबावर दूर्वा दिसतील तर त्या कंदंबापासून दक्षिणेस तीन हातापुढे २३ पुरुषांखाली एरक आहे ७८ तीन वल्लीकांमध्ये

पीळुसमेताबंदी हस्तत्रयसंमितीदिशिप्राच्यां विंशत्यापुरुषाणामशेषमशोत्रसंसारं ७५ ककुभकरीरावेकत्रसंयुतोपत्रककुभबिल्वौवा हस्तद्वयेषुपश्चान्नरैर्भवेत्यचविंशत्या ७६ वल्लीकसूधनियदादूर्वाकुशाश्चपांडुराः सन्ति कपोमध्येदयोजलमन्ननैकाविंशत्या ७७ भूमीकंदंबकयुतावल्लीकैः पुत्रदृश्यते दूर्वा हस्तत्रययाम्यनर्जलं पंचविंशत्या ७८ वल्लीकत्रयमध्येरोहितकपादपोयदाभवाति नानावृक्षैः सहितस्त्रिभिर्जलं तत्र वक्तव्यं ७९ हस्तचतुर्जकमध्याच्छादशभिश्चागुलैरुदग्गारि चत्वारिंशत्पुरुषान्वात्वाश्मानः शिराभवाति ८० त्रयिप्रचुरायस्मिच्छमीभवेदुत्तरेणवल्लीकः पश्चात्पंचकरांते शताधिसरथैर्नरैः सलीकं न एकास्थाः पंचयदावल्लीका मध्यमो भवेच्चवृतः तस्मिन् शिराप्रदिष्टानरषष्ट्यापचवर्जितया ८२

रोहितक वृक्ष विजातीय तीन वृक्षांनी सहित असेल तर त्या रोहितवृक्षाच्या उत्तरेस चार हात १६ आंगुळे भूमी सोडून ४० पुरुष खलेले असेल सत्ता दगड लागेल त्याचे खाली जळतीरा आहे ७९ ८० बहुतयथीयुक्त शमीवृक्ष जेथे असेल त्याचे उत्तरेस वल्लीक असेल नर त्या वृक्षाचे पश्चिमेकडे पांच हातापुढे ५० पुरुषांखाली एरक आहे असे सांगावे न एके ठिकाणी पंच वल्लीक असून त्यांचे मध्यभागी एक रवेत वल्लीक असेल तर तेथें ५५ पुरुषांखाली शिरा आहे ८२

पठशायुक्त जेथें शमीवृक्ष असले त्याचे पश्चिमेकडे ६० पुरुषांसाठी उरक आहे. चिन्ह. प्रथम अर्धउत्तर खरेलें असलां सर्व सांगडेल नंतर बालु-
कायुक्त भिवकी खुबिका असेल ८३ पांढरा रोहिनकवृक्ष बल्यकानें वेष्टित असेल तेथें त्या वृक्षाचे पूर्वेस एक हातापुढें ७० पुरुषांसाठी ४६५
आहे ८४ पांढरा कंदकृष्ण शमीवृक्ष जेथें असेल त्याच्या दक्षिणेकडे ७५ पुरुषांसाठी उरक आहे चिन्ह. अर्धपुरुषासाठी सर्व विसरे ८५
मरुदेशामध्ये जें चिन्ह, त्याणें जांगल (स्वलोदक, डोंगराव) देशीं उरक सांगू नये. जंबू व वेतमवृक्ष यांचे पूर्वेस जे उत्तर सांगिले ते मरुदेशीं

सपत्नशायायत्रशमीपश्चिमभागे बुमानवैः षड्रुया अर्धनरोहिः प्रथमसवालुकापीतमृत्परतः ८३ वल्मीकेनपरि-
वृतः श्वेतोरोहितको भवेद्यस्मिन् पूर्वेण हस्तमात्रे ससत्यामानवैरंबु ८४ श्वेताकटकबहलायत्रशमीदक्षिणेन
तत्रपयः नारपचकस्युतया ससत्याहिर्नराध्व ८५ मरुदेशे यच्चिन्हं जांगले तेजलविनिर्देश्य जंबूवेतसपूर्वये
पुरुषास्तेमरोद्विगुणाः ८६ जंबूस्त्रिवृतामूर्वाशिशुमारः सारिवाशिवाश्यामा वीरुधयावाराहीज्योतिष्मताः ८७
रुडवेगा ८७ सूकरीकमाषणी व्याघ्रपदाश्चेति यद्यहेर्निलये वल्मीकादुत्ततस्त्रिभिः कौस्त्रिपुरुषे तोयं ८८
एतदनुपेवाच्यं जांगलभूमौ तुपंचाभिः पुरुषैः एतैरेव नितैर्मरुदेशे सप्तभिः कथयेत् ८९

तं त्याच निहानीं दुष्ट सा
गावें ८६ जांबू, निशोत्तर, मूर्वा, शिशुमारी, गंदरी उपसरी, शेरणी, पिंपळी, वागही (श्वेत भूयकोहकी), मालकांगोनी, गरुडवेगा, खरसांकी, रान,
उडीद, व्याघ्रपदा (नेहकबी) ह्या औषधि साणाच्या वारुडावर असतील तर त्याचे उत्तरेस तीन हातापुढें तीन पुरुष खरेलें असलां उरक आहे अ-
से सांगवें ८७ ८८ हीं पूर्वीक लक्षणें भनूप (पाणथड, बहूरक) देशांत सांगवीं. स्वलोदक देशीं तर याच लक्षणांनीं पांच पुरुष सांगवें.
याच लक्षणांनीं मरुदेश (निरुदकदेश) यांत सात पुरुषांनीं उरक सांगवें. ८९

जेषं एकाच रंगानी जमीन तण, वृक्ष, वल्मीक, गुल्म (झुडुप) याणीं रहित; अग्नी असून तिच्या मध्येच दुसऱ्या रंगाचे गतिचा भाग असले तर तेथें उदक आहे असे सांगणें ९० जेषं आद्रि, निच (अगली), ताडुकायुक्त, साबळ, अग्नीमूली असले तेथें खाडे पान्द पुरुषांवालीं अथवा पांच पुरुषांवालीं उदक आहे ९१ तेलकट दुसाच्या दक्षिणेस चार पुरुषांवालीं बहुत उदक आहे असे सांगणें जेषं बहुत वृक्ष असलेले त्यांतून एक वृक्ष अन्य दुसासारखा असले तर त्या वृक्षाचे दक्षिणेस चार पुरुषांवालीं उदक आहे ९२ जेषं पाप मारिला असतां जमीन

एकनिभायनमहीतृणतरुवल्मीकगुल्मपरिहीना तस्यांयत्रविकारोभवतिधीर्न्याजलंतत्र ९० यचस्त्रि-
गधानिक्वासवालुकासानुनादिनीवास्यात् तत्राधपंचमैर्वारिमानवैः पंचभिर्यदिवा ९१ स्निग्धतरुणाया
म्येनरैश्चतुर्भिर्जलं प्रभूतच तरुगहनैर्पिहितैः कुतोयस्तस्मात्तद्देववेत् ९२ नमतेयत्रधीर्नीसार्धेधुरुत्पेतु
जांगलानूपे कीरावायत्रविनालयेनबहवोबुनत्रापि ९३ उष्णाशीतचमहीशीतोष्णांभस्त्रिभिर्नरैः सार्धैः
इन्द्रधनुर्मत्स्योवावल्मीकोवाचतुहस्तात् ९४ वल्मीकानापत्तयायद्येकोभ्युच्छितः शिरातदधः शुष्यतिन
रोहतावासस्य यस्याचतत्रांभः ९५ न्यग्राधपलाशोदुर्बैः समेतैस्त्रिभिर्जलंतदधः वरपिप्पलसमवायतद्वह
न्यंशिरान्चोदक् ९६

रवालीं जात्ये अशा जंगली किंवा पाणधळ जाण्यांत दीड पुरुषांवालीं उदक आहे. यहावांचून कीट
(कृमि, मुंग्या इ०) बहुत असतील तेथेंही दीड पुरुषांवालीं उदक आहे. ९३ सर्व उष्ण भूमी असून त्यांत जेषं शीत भूमी असले; अथवा
सर्व शीत असून जेषं उष्णभूमी असले, तेथें सडितीन पुरुषांवालीं उदक आहे. अथवा जेषं (सूर्यकिराणांच्या योगाने) इन्द्र धनुष्य दिसले; किंवा म-
त्स्याकार दिसले अथवा वादळ दिसले तेथें जंगली व पाणधळ जाण्यांत दहातांदे गणी आहे ९४ वादळाची ओढ असून त्यांत एक उंच असले

तार त्याचे रवाली चार हातांवर उदक आहे. जेथे धान्य शुष्क होते, अथवा रुझत नाही तेथे चार हातांवर उदक आहे १५ वड, पळस व छं
 वर हे तीन एकत्र असतील तेथे रवाली उदक आहे. वड व पिंपळ हे एकत्र असतील तेथे हीं छनरेकडे चार हातांवालीं उदक आहे. १६ ग्रामच्या
 किंवा नगरच्या आग्नेयकोणीं कूप (जलाशय)असेल तर तो नित्य भयं व मनुष्यांस दाह, बहुतकदन करितो १७ नैऋतकोणीं असेल तर बलभय करि
 तो, वायव्यकोणीं असेल तर खियांस भय करितो. हे दिक्त्रय (तीनदिशा) सोडून अन्यदिशांस कूप शुभसूचक होत. १८ सारस्वतधुनीने जें रंगगील

आग्नेयेयदिक्कोणग्रामस्यपुरस्यवाभवतिकूपः नित्यसकरोतिभयंदाहंचसमानुबंधायः १७ नैऋतकोणे
 बालक्षयचवनिताभयचवायव्ये दिक्त्रयभूतस्यक्ताशेषानुश्रुभावहाः कूपाः १८ सारस्वतेनमृनिवारगा-
 गिलंयकृततदवलोक्य आर्याभिः कृतमेतद्वृत्तेरपिमानवस्य १९ स्निग्धपतः पादपगुल्मवलयोनिच्छिद्रप
 त्राश्चततः शिरास्ति पद्मभुगोशीरकुलाः सगुहः काशाः कुशावानलिकानलोवा १०० खजूरजंजवजुनवेतसाः
 स्युः क्षीराचितावाद्रुमगुल्मवह्लयः छत्रभृन्नागाः शतपत्रनोपाः स्युर्नक्तमालाश्चससिंदुवाराः १०१ बिभ्रीत
 कोवाभदयतिकावायत्रास्तितामिनुरुषत्रयेभः स्वात्यर्वतस्योपरिपर्वतो न्यस्तत्रापिभूलेपुरुषेभ्यः १०२

क्रौं तें पाहून हे मी आर्याछंदने केले. आतां मानवदगारिल, वृक्षांनी (श्लोकछंदने) सांगतो १९ ज्या स्वर्दी वृक्ष, गुल्म वृक्षी ह्या द्विग (द्व-
 लीत) असतील तेथे व छिद्र रहित पत्रांचे वृक्ष असतील तेथे तीनपुरुषांवालीं जलशिरा आहे जसें सांगले. स्थळकमळिणी, गोरवत्, चाळा, थोर
 डोली, नागरमोथा, चासाडा किंवा कन्हा, दर्भजाते, सुगंधोपदि वि. किंवा गुळबू, रेवणू १०० खजूर, जांबूळ, अर्जुन, वेत, दुधासारख्याचि का
 चे वृक्ष, गुल्म, (एकमूल शारवासमूह) व वृक्षी, आळसे, कांसाळ, नागदेश, कडंब, कांज, काडीनिगूळ १०१ वेहडा, भोगरी, हे इश ज्यास्या
 नीं असतील त्यास्वर्दी तीन पुरुषां वालीं उदक आहे जसें सांगले. जेथे पर्वतावर दुसरा पर्वत असेल तेथे पर्वतदलीं चीन पुरुषांवालीं उदक

जीभूमि, गुंज, काश, कुश या प्रकरच्या तुणोपकी कोणत्यानेही युक्त; नीलवर्ण, नारीक राखली युक्त, जथवा काकी, किंवा तांबडी जथा भूमीचा राई बहुवचसुरस उदक असतें १०३ शर्करा (रेतीसारखी जाळाकणची व खड्यांनी माली) युक्त व तांदूळमूनी कडाय (कडु) उदक करिते. कपिक (पिंगट) वर्ण भूमी सार उदक करिते. शोळाशा पांढऱ्या भूमीचा राई लवण (साठ) उदक होतें. नीलवर्ण भूमीचा राई मिष्ट उदक होतें. १०४ साया, एकेचावृक्ष, अर्जुन, बिल्व, सायला, पीताम्ब, निंब, खंदी, शिसवा, व सच्छिद्रपानें रक्ष असें वृक्ष, गुल्म, बड्डी ह्या जेव्हां असतील तेव्हां दूर उदक जा.

यामौजैः काशकुशैश्चयुक्ता नीलावभृचनसर्कराच तस्यां प्रभूतं सुरसचतयं कृष्णायवायवचरक्तमृदा १०३
सर्करातान्नमहीकपायसारधारीत्रिकापि लाकरोति आपांडुरायाकवणप्रदिष्टमिष्टयोनिलवसुंधराया १०४
शाकावकणार्जुनबिल्वसर्जाः श्रीपण्यैरिद्याधवशिंशपाश्च छिद्रैश्च पणैर्दुर्मुगुलमवल्ग्यो रूक्षाश्च दूरं सुनिवेदयन्ति
१०५ सूर्याग्निप्रस्मोषुस्वरानुवर्णायानिर्जलासावमुधाप्रदिष्टा रक्ताकुशाः क्षीरयुताः करीरा रक्ताधरा च जलम
भमनोधः १०६ वेड्यमुद्गाबुदमेचकाभापाकोन्मुखो दुर्वास निभावा भृगांजनाभाकापिताथवायाज्ञेयारिष्टा
भूरिसमीपतोषा १०७ पारावतसौद्रघृतोपमावाक्षोमस्य वस्त्रस्य च तुल्यवर्णा यासोमवक्षुयाश्चिस्मानरूक्षासाया
शुतयंकुलतेक्षयंच १०८

हे असें सांगतान. १०५ सूर्य, अग्नि, प्रस्म, उद, गर्दभ, शंखासारखा वर्ण ज्या भूमीचा खोद ती निर्जल सांगितली. जेथें करीर (कारवी किंवा बांबू) वृक्ष रक्तपक्षुव व क्षीर याणीं युक्त असतील व रक्तभूमि जर असेल तर तेथें पाषाणाखाली उदक आहे असें सांगतें. १०६ वेड्यमणि (लसण्या पादरा भूरकटराणाचा) मृग, मैथ, शंसारखी व कुळावर्ण किंवा पिकलेल्या उंबराकसारखी जथवा प्रभर, कज्जल यांसारखी जथवा करीकवर्ण (भुरकट) जी पीला (पाषाण), तिचे जवळ उदक आहे असें समजावें १०७ पारावपक्षी, मध, घृत यांसारखी अथवा रोमी यक्षासारखी किंवा सो

मयहीसारसी जी शिला तीही असय शीघ्र उरक करित्ये. १०८ तांबडे नानाप्रकारचेविंदूकी युक्त, इषांडुरवर्ण, भस्म, उंर, गर्हज, शंखासारसी, फामरासारसी, अंगुष्ठपुष्पिका (अंगठ्या एवढे पांढरे टिपके जीवर आहेत जरी) सूर्यदज्जि यांसारख्याजणीची उशी जी शिला ती उरकरहित जाणावी १०९ चारणी, स्फटिकमणि, भौतिक, सुवर्ण यांसारख्या, इन्द्रनीलमणी, हिंगुळ, कज्जल यांसारख्या; सूर्योदयचे किरण, हुरितळ, यांसारख्या ज्या शिला त्या सर्व भोग्न (जळयुक्त) असे जाणावे असें मुनीनीं सांगितले ११० ह्या पूर्वोक्त शिला अभेद्य (फोडूं नयेत) कारण, कल्याणकारक वय

ताम्रैः समेतापृष्ठतैर्विविधैरपांडुभस्मोष्टुरवरानुरुपा भृंगोपमांगुष्ठिकपुष्पिकावासूर्याग्निवर्णाचरिशिलावितोया १०९ चंद्रातपस्फटिकमौक्तिकहमरूपयाश्चन्द्रनीलमणिहिंगुळकज्जनाभाः सूर्यादयशुरहितालनिभाश्च याः स्युस्ताः शाभनामुनिवचात्र चवृत्तिमतत् ११० एताद्व्यमेद्याश्चशिलाः शिवाश्चयस्यैश्वर्यागेश्वसदाभिज्जुः येणाचरैरुभवांगिराज्ञालेभामवृष्टिनप्रवेकदाचित् १११ भंदयदगौतेशिलेतदानीं पालाशकाष्ठैः सहतिंदुका नां प्रज्वालयित्वानलमग्निवर्णासुधांबुसिताप्रविदारमति ११२ तोयंरुतमोक्षकभस्मनावायत्समकुत्वःपरिषे चनंतत् कार्यशरसारपुतशिलायाः प्रस्फोटनंवल्लिवितापितायाः ११३ तक्तक्राजिकसुराः सुरुक्तथायोजिता निबदराणिचलस्मिन् ससरात्रमुषितान्यमितसाधारयतिहिशिलापरिषेकैः ११४

हा नाग याणीं सर्वकाळ सेवित (जाग्रयित) होत. ज्या शिला ज्या राज्याच्या राज्यांत असतील तेथें कधीही अवर्षण होणार नाही. (गरज असल्यास शिला फोडण्याचा उपाय) १११ शिला फुटत नाहीं सर तत्काल देंमुराणीं वपस्वानीं काष्ठे यांहीं करून अग्नि पेटवून तीशिला लाल करामी. आणि चुन्याच्या पाण्यानें मिजवामी ह्मणजे फुटत्ये ११२ मोक्षक (मसबक, गोरावा) वुस्ताच्या भस्मांत तापविलेले उरक दार (सरनामक लुणठिक) लुणाच्या भस्मानें रुक्त करून तापविलेल्या शिकेचें सातवेक सिंचन पुनःपुनः तापवून करावे ह्मणजे ती शिला फुटत्ये ११३ ताक, पेज, मद्य, हुळीद हे एकत्र करून त्याम-

धे बोरो दाकाधीं आनि सत्तराहीं ठेवावी. त्याणे तापविलेलीं शिडा मिजवावीं हणजे फुटले. ११४ निंबाची पात्रें व साक, तिडाचें नाल (मि-
ककट), आधाडा, देसुराणी, गुळवेल त्यांचें हस्त गोमूत्रानें शुक्तकृत्न त्याणें तापविलेला घणपण (दागडा) सहोबेव पुनः पुनः तापवून सिंचन
केला हणजे फुटवी ११५ रुबीचें दुग्ध (चीक) मेंदूच्या रोगाची रासककृत्न तिणें युक्त करावे च पाखापा उंबीर यांच्या विष्टेनें युक्त ककल त्याबोले
पें वेलमर्दिताआस करावा नंतर पाणि बावे नंतर घांस्ल नीस्य करावा हणजे दो खडू दागडावर आदला ती मोडत नाही. ११६ केडीचा क्षार

नेंबपंचत्वक चनाकृतिलां सापाभागति दुकसादुची गोमूत्रेण त्रावितः क्षार एष षट्कृत्वो तस्तापि नोभि
चते शमा ११५ आर्कपयो ह्रुद्विषाणमधि समेत पाराशराशुशुक्रताचयुन प्रलेपः टकास्यैतैरुजयितस्यततो
स्वपानपाश्र्वाच्छित्तस्पदनशिलासुभवे ह्रुयातः ११६ सौरकुटल्यामदितिनयुक्ते दिनेपिते पायित मायसंयत्
सम्यक छितं चाश्मनिनेति भंगन चान्ये को हृदय पितस्य कोष्ठं ११७ पाकीप्रगपरायतां दुसुजिर धसनयाम्यो चरा
कक्षो लेखदा मेति मरुता साप्रायशः प्रेरितैः तांचेदिच्छति सारदा लोपस पातसादारयेत् पाषाणादिभिरे
ववा प्रतिचयक्षणहिंसा श्वादिभिः ११८ ककुभगयाम्रपुष्पकट्वैः सनिचुलजंबूवेतसनीपैः कुरबकतालाशो
कमधूकैर्वकुलविभिश्चैश्चावृततीरा ११९

(राख) साक्रानें युक्त करून अहारात ठेवून तें पाणी ज्या ओवडास दिलें व उत्तम पा
जवळें तें दागडावरही नाला पावत नाही व अन्य ओवडावरही तें कुठित होत नाही ११७ पूर्व पक्षिण पत्ती (दापी, मिहिर) बहुते रिकत उरक धारण करिले
दक्षिण मिहिर पार रिकत राहत नाही. कारण वायूनें प्रेरित जे तरंग त्यांहीं ककल तिचें विदारण बहुधा होतें. अशा विधिरीते जर चांगली करणयास इच्छी.
तु तर तिकडे जल तरंग जात असतील तिकडे दगडांशीं किंवा दागडांशीं अथवा भाजलेल्या रूपांनीं जलपतनस्थरु बांधावे. प्रतिचय (एकचरी)
राज, भरत, एषू, सहिष, वेल यांहीं करून घुमीचें सर्वन करावे हणजे तोंगे काढून बाककट घट्ट होतें ११८ ककुभ (अर्जुन सादळा) वट, आम्र, पाई, कंबूज

कहुनिव, जाबूद, वेत, कोन्दाया, लाड, अशोक, मोहा, बकुल, गवृक्षाणीं विहिरीबें तीर आन्वहितकरावें (हे वृक्षलावावें) ११९ शिलांनीं केला आहे उदका-
चामगल्यास असें एकीकडे निवाहर्षद्वार करावें त्यावर मध्ये द्विद्वारहित कपाटककून मंतर तें मातीनें युक्त करावें १२० अंजन (कहुकी किंवा काढी कापशी) नागर
मोया, वाढा, शिरादंडकी किंवा मोठी घोंसाढी, यांचे चूर्ण व कतकफळ (निवडीचेंबी) यांचा योगकरून विहिरीमध्ये टाकावा १२१ तेंपेंकरून गवूद, कहु,
क्षार बिरस, अशुभ्रगंध असेंही उदक स्वच्छ, सुरास, सुगंधि या गुणांनीं व अन्यही चांगल्यागुणांनीं युक्त होतें १२२ हस्त, मधा, अनुराधा, पुष्य, धनिष्ठा, उ

द्वारचर्चनैर्वाहिकमेकदेशकार्पाशिलासंचितवारिमार्गं कोशस्थितनिर्विवरकाटंकृत्वाततः पांशुभिरावपेत्तम् १२०
अंजनमुस्तोशीरैः सराजकोशातृक्वामूलकचूर्णैः कतकफलसमायुक्तैर्त्रैगिः कोपेप्रदातव्यः १२१ कलुषकटुकं
लवणविरससलिलयदिवाशुक्रगधिभवेत् तदनेनभवत्यमलं सुराससुगंधिगुणैरपरैश्चयुतं १२२ हस्तोमघा
नुराधापुष्यधनिष्ठोत्तराणिरोहिण्यः शतभिषागित्यारभेकपानं शस्यते भगणः १२३ कृत्वावरुणास्यबलिवट
वतसकीलकं शिरास्थाने कुसुमैर्गंधैः सम्यूज्यनिघापयेत्प्रथमं १२४ मेघोद्भवप्रथममेवमयाप्रदिष्टं ज्येष्ठामती
त्यवलंबवमत्तारिदृष्ट्वा भौमदगार्गलमिदं कथितं द्वितीयं सम्यग्ब्राह्मिहरेण मुनिप्रसादात् १२५ इति श्रीहरिकृ
ष्णविनिर्मिते बृहज्ज्योतिषाणिवैषेषे मिश्रस्कंधे उदकागलनिरूपणनाम चतुर्दशमाऽध्यायः समाप्तः १४

नराभाद्रपदा, उत्तराषाढा, रोहिणी, ज्येष्ठारका, हानक्षत्रसमुदाय कूप्याच्या (विहिरीच्या) आंभास यशस्त होय १२३ वरुण (आंपति) यास बलि देऊन वट
व देत यांची मेल करून तिची पुण्यं गंध, धूप इत्यादिकांनीं पूजा करून शिरा (झरा) त्यानीं प्रथम स्थापन करावी १२४ ज्येष्ठी योगिनेस ज्येष्ठानक्षत्र जाऊन मेघोद्भव
व उदक प्रथमन अध्याय २३ यांत बलदेवादिंकांचे यत पाहून मी सांगितले या अभ्यासांत भूमिसंबंधीहि मुनिप्रसादानें उत्तम सांगितले. इत्याध्याय श्रुतुरागमः समाप्तः

अथ उद्दार्गताद्यायविषयानुक्रमिका

पत्र	श्लो.	विषयः	पत्र	श्लो.	विषयः	पत्र	श्लो.	विषयः
१	१	मंगलमूलाधिरागिनिर्गणम्	८	१७	द्विपरत्वेनकूपफलम्	१	११८	द्विपरत्वेनवापिकासुखफलम्
१	२	द्विपरत्वेनजलधिरागादेवता			इति सारस्वतमुनिप्रोक्तलक्षणं	१	११८	जलपतनस्थत्वंधनोपायः
१	४	शिराणांशुभासुत्वं	८	१९	अथमानवप्रोक्तजललक्षणम्	१०	१२१	जलस्यसारस्वतनिराकरणं
१	५	अथवृक्षादिपरत्वेनवल्मीकमण्डकादिप	८	१०३	जलसादृशानम्	१०	१२३	जलशेयमारंभमुहूर्तनक्षत्राणि
		रत्नेनचजलशिराणांहस्तादिभिन्नाज्ञान	८	१०५	पाषाणपरत्वेनजलज्ञानम्	१०	१२४	वरुणबलिदानादिकं
		मरुदेशेपवितीयभूमौविशेषः	८	११२	पाषाणभेदेनोपायोबहुलपः	१०	१२५	उपसंहारः
७	८६		९	११६	पाषाणभेदेनाधिराज्ञाणजलपानम्			इतिविषयानुक्रमिकासमाप्ता

यह पुस्तक निजामशहर औरंगबादमें श्रीगणेशजीनदिर विद्याप्रकाश छापरानीमें पंडित हरिकृष्ण चंकरामके पास मिलेगा किंमत १-

॥ अथ बृहज्ज्योतिषाविमर्शकथे कल्पनिर्णयपञ्चाङ्गयकनचर्याशिमः ॥

प्रारम्भत

श्रीगणेशायनमः वृषवाहनविघ्नोद्धारसबाहूसरस्वतीं स्वष्ट्रीबहुकनत्वापितरव्यकृतततः १ श्रीगीतमकुलोसन्नोन्योतिविघ्नकटा
त्मजः हरिकृष्णः कोत्वात्रकल्पसग्रहमुत्तमं २ तत्रकल्पार्थः विधनेचक्रमेनीतोप्रलपेब्रह्मणोदिने कल्पशब्दप्रवृत्तिश्रवविधा
नचात्रमुदितं ३ सुकृतचिकित्सितस्थाने पूर्ववयसिधेवामनुष्यस्यसायनं प्रयुंजीतभिषक्प्राज्ञः सिग्धशुद्धतनोः सदा ४
नाविशदृशरीरस्ययुक्तोरासायनविधिः नभानिवाससिद्धिष्टुरंगयोगइवाहितः ५ शरीरस्योपधानयुदोषजामानसास्तथा उद
दिष्टाः प्रदेशेषुतेषांब्रह्मविमर्शणं ६ यथानिवृत्तसंतापनादंतरिविदेवताः तथोषधीरिमाः प्राप्यमादनेभुविमानवाः ७ अ
श्वसत्पुरुषारसायननापयुंजीरन् तद्यथा अनात्मवानलोदरिहः प्रमादीव्यसनीषापकृद्भेषजपमानीचति सप्तमिरेवका
रणेनसम्बध्यते अज्ञानादनाम्नादस्थिरचित्त्वाद्द्वारिद्धादनायत्तत्वादधमदीषधराप्रांचति ८ सुभाषितशारदूरं षड्विंशह
र्षदेशीयः पुमान्कुयाद्रसायनं पंचाशहर्षिकोवापिकृत्वातन्नावसीदति ९ योगारत्नमालायां सानिकल्पधिया पुंसोयोगीभोज
महाषडं नसिध्यति यथादर्शमालिनेप्रातिरूपक १० वाग्भट्ट उन्तरवर्णहोकोनचत्वारिंशोऽध्याये दीर्घमायुः स्थितमेधमारोग्य
तरुणवयः प्रभावरणस्वरोदायदहं द्वियबलादयं ११ वाक्सिद्धिं वृषतां कातिमवाप्नोति रसायनात् लाभोपायाहिसत्तानं रसादीनां
रसायनं १२ पूर्ववयसिधेयवाततत्प्रयाज्यजितात्मनः स्निग्धस्यस्तुतरक्तस्यविशुद्धस्यचसर्वशः १३ अविशुद्धशरीरिहपुक्ताग
सायनोविधिः बाजीकरोवामलिनेवत्वरंगइवाफलः १४ रसायनानां द्विविधं प्रयागमुषयोविदुः कुलीमांवेशिष्कं मुरख्यवातात
पिकमन्यथा १५ निवर्तनेभिर्भेयधर्मैर्प्राज्योपकरणैरु दिशीशान्यांशुभैर्देशोत्रिगणंभिस्मस्मलाचना १६ धूमातपरजोव्याल स्त्रीमू
खेधिविलाघितां सज्जवैद्योपकरणासुमृष्टाकार्यकुटी १७ अथपुण्यदक्षिसम्पूज्य पूज्यास्तां प्रविशेच्छुचिः तत्रसंशोधनेः शुद्ध
सुवीजातबलः पुनः १८ ब्रह्मचारीधृतीयुतः श्रद्धधानाजितेन्द्रियः हानशील इयासत्यत्रतर्धमपरायणः १९ देवतानुस्मृतोपुक्ता
शुक्तस्वप्नप्रजागरः प्रियोषधः पेशलवागांभतरसायनं २० हरितकिमामलकसंघं धनगरवचा हरिद्रां गिपलीं वल्लुगुडं चाणां

बुनापिबेत् २१ स्निधस्विन्नोन्नरः पूर्वेतेनसाधुविरिच्यते ततः शुद्धशरीराय कुनससर्जनाय च २२ त्रिरात्रं पंचरात्रं वा सप्ताहं वा यु-
 तान्वितं दद्याद्वाव कमाशुद्धेः पुराणशकृतोऽथवा २३ इत्यसंस्कृतकोष्ठस्थसायनमुपादरेत् यस्यपद्यौ गिक् पश्येत्सर्वमालोक्यसा-
 त्म्यवित् २४ पथ्यासहस्रत्रिगुणधात्रीफलसमन्वितं पंचानांपंचमूलानां सार्द्धफलशतद्वयं २५ जलदशगुणेपक्वाद्दशभागस्थिते-
 से आपोऽथकृत्वानस्थानिविजयामलकानि च २६ निधाय तस्मिन्निर्ग्रहयोगये कुडवांशीकां लोकां सुस्तरजनीपिच्यल्पगुरुच-
 दनं २७ मंडूकपर्णिकनकशंखपुष्पीवचाह्वय यज्याह्वयं विडुगं च दूणितं तुलयाधिका २८ सितोपला भस्मं च पात्राणि त्रीणि सार्पिषः
 द्वयैर्तेलात्सर्वतदत्तौ लेहतांगं २९ अवतार्य हिमं युज्याद्विशैः क्षाद्रतस्त्रिभिः ततः खंजेन मयिर्न निरुद्धा ह्युत्तभाजने ३० पा-
 नोपरुध्या दाहारमेकभात्रास्यसास्मृता षष्टिकापयसाचात्रजीर्णे भोजनमिष्यते ३१ ब्रह्मणा मिहितं धन्यमिदं प्राश्य रसायनं वेत्वा
 नसावाहयित्वा स्तथैवान्येतपोधनाश्चतस्रश्चमलकमजरापलिता मयवर्जिताः मेधास्मृतिबलापेता बभूवुरमितायुषः ३२ अ-
 मयामलकसहस्रानिरामय पिपलीसहस्रयुतं तरुणपलाशक्षारदूवीकृतं स्थापयेद्ग्राहं ३३ उग्रयुक्ते च क्षारं छायाशुष्कविचूर्णितयोज-
 पादांशेन सितायाश्चतुर्गुणाभ्यां मधुघृताभ्यां ३५ तद्धृतं कुंभं भूमौ निरवाय षण्मासं संस्थमुद्धृत्य प्राग्गृहं प्राश्य यथानलं द्युचितं हारा-
 भवेत्सततं ३६ इत्युपयोज्याशेषं च षण्शतमनामयोजरारहितः जीवति बलपुष्टयुः स्मृतिमेधाद्यान्वितो विशेषण ३७ तरुणादपला-
 शस्य छिन्नैश्चिरसितस्ति तं अतर्हि हस्तगंभीरं पूर्य मामलकैर्नवैः ३८ आमूलं चोष्ठितं र्षैः पश्मिनीपंकले पितं आदीय गोगैर्बन्धे
 निवर्तते स्वेदयेत्ततः ३९ स्विन्नानि तोन्यामलकानि तद्यावद्विन्नरः सौद्रघृतान्वितानि स्मीरयन्तं चानुपिबेत्प्रकामं तेनैव चर्त्तितं च
 मासमेकं ४० वज्र्यो निवज्र्यो निचतत्रयनात्सृजोच्चशितांबुनपाणिनापि एकादशाहस्यततो व्यतीते पतति के शो दशाननस्वाश्रय
 ४१ अथाल्पकैरेव रितैः सुवीर्यः स्त्रीष्वस्यः कुंजरतुल्यवीर्यः विशिष्टमेधाबलपुष्टिसत्त्वो भवत्यसौ वर्षसहस्रजीवि ४२ दशमू-
 लबलानुस्तजीवकपक्षकात्पलं पर्णिन्योपि यत्तीश्रुगी पथ्यातामलकीचुरिः ४३ जीवती जोगकं द्राक्षा च हनयेत्कं रसदी पुन

नवादिवाकोली फाकनासामृताह्वयं ४४ विदारीवृषमूलं च तद्वद्व्यपलोन्मिंतं जलद्रोणेपचत्वं च धात्रीफलशतानि च ४५ पाद-
शोषं रसतस्माद्वस्थीन्यामलकानि च गृहीत्वाम्भिजयैर्नैलुधृताद्वादशभिः पलेः ४६ मत्स्यं डिकातुल्यं दैन्युक्तं तल्लहवत्पचत् स्ने-
हार्धमधुनः सिद्धं गुग्गुलीयं श्वेतुः पल ४७ पिप्पल्याद्विपलद्वयं चातुर्जातं कणार्द्धकं ऊतो वल्लहयन्मात्रां कुटीरपथ्यभोजनं ४८
इत्येष च्चवनप्राशोऽयं प्रारथ्य प्रच्यवनोमनिः जराजर्जरितोऽप्यासीन्कारानयननहनः ४९ कांसंश्वासंश्चरंशेषं तद्रोगं वातशोणितं
मुक्तमुक्ताम्रयान्दोषावैश्वर्यं च व्यपोहति ५० बालवृद्धसंतशीणकुशोनामगवर्धनं मेधास्मृतिर्करं धन्यजरासृत्यविनाशनं ५१
मेधास्मृतिं कातिमनामयत्वमायुः प्रकर्षं पवनानुलोभ्या स्त्रीषु ग्रहैर्षवमिन्द्रियाणामग्रे श्वकुप्याद्विधिनापयुक्तः ५२ मधुकं
नतवक्षीय्यापिप्यरुपासिन्धुजम्बना पृथग्लोहैः सुवर्णेन च पद्यामधुसर्पिषा ५३ सितयावासमायुक्तापरवृत्त्यारसायनं त्रिफ-
लासर्वरोगघ्नो मेधायुः स्मृतिबुद्धिदाः ५४ मण्डूकपर्ण्याः स्वरसयथाग्रीशीरेण यस्तीसधुकस्य चूर्णरसगुडुच्चासहमूलपुष्पाः क-
ल्कं प्रयुज्जीतचंशारवपुष्पाः ५५ स्मृतिप्रदान्यामयनाशनानि बलाग्निं वर्णस्वरवर्धनाग्निं मेघानि चैतानि रसायनानि मेघाविशे-
षेण च शरवपुष्पा ५६ नल्लहं कटुरोहिणीपयस्यामधुकं चंदनसारिवोप्रगन्धाः त्रिफलाकटुकत्रयहरिद्रुग्गुग्गुल्लहणचर्तैः सुपिष्टैः
५७ त्रिगुणेन रसेन दोषैर्ययुष्णाः सपयस्कधृतनल्पं विषक्ता उपयुज्य भवेज्जडोपिवारमौ श्रुतिधारिप्रतिभान्वातरोगः ५८
पात्रे मृणालविमर्कसर्पत्रबीजैः सिद्धं संहंशकलं पयसा च सर्पिः पञ्चारविन्दमितितत्कोपि तपुषि व्यां भवस्तपो रूपबलप्रति-
भेर्निर्विष्यं ५९ पन्नालेकन्दलेकसंरवद्विपृक्कनीलेत्यलस्य तद्विप्रशितं निनीयं सपिष्टं श्वेतुक्कुवल्यसहितं रण्यत्रंगव्यंगवामपिष्टं
वैकिमुतनाराणां ६० ब्राह्मीचचासं च वशवपुष्पीमत्स्याक्षकभल्लसुवर्चलक्षः वेदोऽहवाचनियवाः दृयकस्य यवौ सुवर्णस्यति
लोविषस्य ६१ सर्पिषश्च प्रकलमेकतद्योजयेत्परिणतं च धृताद्यं भोजनसमधुवत्सर्मेकं शैल्यन्वधिकधीस्थितिमिधः ६२ अतिक्ता
तजराव्याधितं हलस्य श्रमकुमः जीवत्यब्धश्तं पूर्णश्रीतेजः क्षांतिदीप्तिमान् ६३ विशिषतः कुष्ठकिलासगुल्मविषाजरोन्मादराद-

राणि अथर्वमन्त्रादिकृताश्चकृत्याः शात्पत्यनेनातिबलाश्रयताः ६४ शरन्मुखेनागबलां पुण्ययोगसंशुद्धिः असमानं
 ततोमूलाच्चूर्णितात्यपसापिवत् ६५ लिखान्मधुघृताभ्यावाक्षीम्रेणप्राप्तमन्त्रमुक्त्वा एववर्षप्रयोगेणजीविहर्षितांबली ६६ फलन्मु
 खोगोक्षुकाः समूलच्छायाविशुष्कः शुविचूर्णितश्च सुभाषितः स्वनरेनतस्मान्मात्रापरप्राप्ततिकापिवेद्यः ६७ हीरण्यतेनेवचया
 लिमश्रान्जीर्णेभिर्वत्तद्वितुलेपयागात् शक्तः सुहृदः रूपाग्रः शलाघुः कामीककुम्भाविबोक्तुलस्थः ६८ वाराहीकम्हमाद्रिनुसीर
 णसीरपः पिबेत् मासचतस्रोमासंचक्षीरान्नोदोषराजयेत् ६९ तलकन्धूलस्त्रणचूर्णवास्वरेसनसुभाषितं घृतसौद्रयुतलिशततल्प
 कंवाघृतपिबेत् ७० तद्विद्वदपिबेत्कालमधुकनापलाः जीवतीभ्यः यसीयुक्तापथ्याधात्री स्थिराश्रुता ७१ मण्डूकीशङ्खकुसुमावा
 जिगन्धाशतवरीः उपवृज्जीतमेधायुर्वयः स्येधबलमहाः ७२ यथास्वचिन्तकः पुण्यैर्द्विपः पीतलितसितैः यथांतरं चगुणकुडि-
 धिताचरसायनं ७३ छायाशुष्कततामूलंभाभूषणं किंतलिहन् सपिषामधुसपिषां पिवन्वापयसायतिः ७४ अमसावाहिता
 न्ताशीशतजीवतिनीरुजः मेधावीचलवान्वात्तावगुह्यान्दीप्तपावकः ७५ तैलेनलीढोमासेनवत्तान्हेति सुहासिणान् मूत्रेणचि
 त्रकुष्ठानिपीतस्तकेणपायुजान् ७६ मक्षुतकानिपुष्टानि धान्यरशोनिधापयेत् ग्रीष्मेसंगृह्य हेमन्तं स्वाधुस्निग्धाहिमेवसुः ७
 ७ सस्कृत्यतान्यसृग्णे सलिलेष्टौ विपाचयेत् शिशुमशृणकप्यस्वसारंशीतलपिबेत् ७८ वधैत्यथहयानुतत्रैकैकमरुज्ज
 रं समसरात्रयथावन्नीणिजीनिनतः परं ७९ अन्वत्वारं शास्त्रानिह्नासि यद्विबस्ततः सहस्रमुपर्युजीतसताहंरितिममग्निः ८०
 यन्त्रितात्माघृतसीरस्वालिषष्टिकभोजनः नहृद्विपुणितं कालं प्रयोगंते विपाचयेत् ८१ आयुषालभनेवृद्धिर्वन्दर्शीविशेष
 तः प्रमेहकुमिकुष्टाशोमिहोदोषविबर्जितः ८२ पिष्टुत्पदगन्धरुजैः पूर्णमक्षुतकैर्विजिगीरितैः भूमिवातैकुम्भप्रतिष्ठितकृष्णामृ
 त्तिं ८३ परिवारितं समतात्पचत्तोगेभयामिनामृदुना तत्स्वरोमायः स्ववतगुणहीयान्तिरेऽन्यस्मिन् ८४ ध्यमुमुपयुज्यस्व
 रसेमध्वष्टभागिकं मधुसर्पिः पूर्वविधिप्रश्नित्वात्माप्राप्तौतिगुणान्तानिवा ८५ पुशानिपाकेनपरं कृतानि मक्षुतकान्यादकस

मितानि धृष्टेष्टिका चूर्णकणैर्जलेन प्रसाल्य संशोध्य चमारुतेन ८६ जर्जराणि विपचेज्जलकुं भेषाद्दशेष धृतगालितशीतं तद्
समुनरपि श्रपयेत्क्षीरकुं भसहितं चरणस्ये ८७ सर्पिः पक्वतन तुल्यप्रमाणं युज्यात्स्वच्छवाकरायारजाभिः एकाभूततत्त्वजक्षी
प्रणेन स्थायं धन्ये सप्तत्रयं सुगुप्तं ८८ तममृतरसपाकयः प्रगे प्राशमभ्रचनुषिबतिपथे च्छवारि दुग्धरसं वा स्मृतिमतिबलमे-
धासंत्वसारुरपेतः कनकनिचयगौरः सोऽश्रुतदीर्घमायुः ८९ श्रेणोऽभसि त्रणफुल्लानि शतादि पद्मा त्वाथादके पलसमे स्तिलते
रूपान्न तिक्ताविषाद्वयवरागिरिजन्मवाह्यैः सिद्धपरा निखिलकुशविनाशनाय ९० सहामलकशुक्तिमिदं धितरेण ते लेन वा गुडनय
यसाधूतेन यवसक्तुभिस्त्रिंसाह तिलेन सह माक्षिकेण पलेन सूपेन वा वपुष्करमरुकर परममेध्यमापुष्करं ९१ भल्लतकानिता
स्थानि पाके चाग्निमाग्निवा भवंत्यभृतकल्याणि काल्पितानि यथाविधि ऐक्यफजोनसरो गोस्तिन विबोधोऽस्ति कश्चन पंचप्रह्ला
तकहन्त्या च्छीघ्रमिव बलप्रदं ९२ वातातपविधाने पिविशेषेण विवर्जयेत् कुलथदधि श्रुक्तानि तैलाभ्यगाग्निं सवनं ९३
वृक्षास्तु वरकानामपश्चिमावर्णवतीरजा वीचि तरगविक्षोभमारुतोद्धूतपल्लवाः ९४ तैभ्यः फल्गान्यादरीत सुपक्वान्यं बुद्भागमे
यज्ञः फलेभ्यश्चादायशावित्वा विचूर्ण्य च ९५ तिलवत्पीडयेद्दोण्यां काथयेद्वा कुसुं भवत् तत्तेलं सजलं भूयः पचेत्ता सारिलस
यात् ९७ स्तावितं पंकाशौ च पक्षमात्रं निधापयेत् स्निग्धः स्वित्रो ह तमलः पक्षा दुद्धृत्य तन्तः ९८ चतुर्थिभक्तातरितं प्रातः
पाणि तलपिबेत् मन्त्रेणानेन पूतस्य तैलस्य दिवसेभ्युभे ९९ मज्जासारमहविर्यसर्वधानुं त्विशोध्य शरवच्यक्रगदापाणि स्वामा-
दापयेत्त्युतः १०० तेनास्योर्ध्वमधस्ताच्च दोषाथाल्पसक्ततः सायमस्तेहलवणा यवाग्रीतलापिबेत् १०१ पचाहानिपिबे
तेलमित्यवज्यानि वर्जयत् पक्षमुद्गरसान्नाशीसर्वकुष्ठैर्विमुच्यते १०२ तदेव यदि रक्षाथे त्रिगुणेषां साधितं निहितं पूर्ववत्पक्ष
पिवन्मासं सुयन्तिनः तेनाभ्यक्तशरीरश्च कुर्वन्नाहारमिरित अनिनाभ्युपग्रेण साधयेत्कुष्ठिनं १०३ सर्पिर्मधुपुतयितं तै
रवदि राह्णिना पक्षमासारसाहारं करोति ह शतायुषं १०४ तदेव नश्येत्पंचाशद्विधसानुपयाजितं वपुष्मां तं श्रुतिं धरकरातिविश

तामुषां १०६ पंचाशैसप्तदशवाप्यफोमधुसर्पिणा रसायनमुपायेषां विनामकप्रयोजयेत् १०७ तिखास्तिन्नस्तुपूर्वाणह भुस्वायेषो-
 जनस्तनु पिप्लवः किंशुकसारभविताधृतमजिताः १०८ प्रभोन्धानधुसंमिश्रारसायनगुणैर्षिणा कमपुद्ग्यादशाहानिदशयेप्यलि-
 कंदिनं १०९ वधयेत्ययसासिद्धितयेनापनयेत्यनः जीर्णविष्टुषंजीतवर्द्धिदक्षिणसर्पिणा ११० पिप्लानांसहस्रस्य प्रयोगोयंसा-
 यनं पिष्टास्तावलिभिः पेयाः घृतानध्वनलेन १११ भृशशीतार्द्रो नबलेष्वरिषोपायान्त्रात तद्वैद्यगुरुर्धेनवे सहस्रप्रयोज-
 येत् ११२ एभिः प्रयोगैः पिप्लवः कासश्वासगलग्रहान् पस्ममेदग्रहण्यभिः दादवविषगज्वरान् ११३ द्रुतिशोकं च मिहिध्माह्वी-
 हानं वातशोणितं विल्वार्धमित्रेण पिप्लकिनां च पात्रं प्रक्षिपेदयोमिसां यं शतः पिबेत्तत्सकिलांजलिभ्यां वर्षिष्येष्टावानपानचे-
 दः ११४ श्रुर्वीक्षिंय निफलागुडूचीयर्हरिक्षतिबलाश्च मुस्तासुराह्मगुरुचित्रकांश्च सौगंधिकं पंकजमुत्पलानि ११५
 धर्वाश्च कर्णदिनवालपत्रसारास्तथापि प्लीवत्रयोज्यं लेहापल्लिप्तान्शुगंजीवैत्समाशतव्याधिजगविमुक्तः ११६ क्षीराज-
 लिभ्यांचरसायनानि सुकान्धनूत्यायसलेपनानि कुर्वति पूर्वोक्तगुणमकर्षमापुप्रकर्षीद्दिगुणंततश्च ११७ अशनखदिरयुष्म-
 वितांसो मराजीमधुघृतगदपथ्यालेहचूर्णैरुपेता शारदयलिङ्गनः पारिणामां चिकारस्यजतिहितामिताशीनद्वहाजनां
 ११८ तीत्रेण कुष्ठेन परितस्तीर्थः सोमराजीनि यमनसंयत् संवत्सरं कृच्छानि र्हिता यमनो मराजीबधुभातशते ११९ ये सोम-
 राज्याविर्तुर्षीकृतायाश्चर्चैर्लिङ्गेनात्यधसः पुजानात् इक्ष्वत्सां नानूनालं हंतिकं लदेशानुविंशितं १२० कुलिनः शीर्यमाणा-
 दास्तेजानां गुलिनसिक्ताः भानि वृक्षाद्विषपुनः प्रहृदन्त्यपक्ष्वाः १२१ शीतयामो मरुतं दशनुविंशितं १२० कुलिनः शीर्यमाणा-
 तास्त्र्मां भेषजस्य पवनोपहतानां वश्येत विधिरसो न भुजस्त १२२ राहोरमृत्चोर्षिणं लूनेरेषितं गच्छात् अमृतस्य कणा-
 मूमेतेरसो नत्वमागताः १२३ द्विजानां भ्रंतिलभनो देत्यर्हसि भुजं सास्त्वमृतसंज्ञं श्रीमणीः सरसायनं १२४ शीतये-
 क्ष्मभृन्शीते वसन्नेपिकोल्बणः घनोदये पिदातर्तः सप्तवाग्नीध्रः १२५ क्षिप्रधुब्धुत्तनुः शीतमधुरोपस्कृताशयः

तदुत्तं सावतं साम्यां च विज्ञानं चराजिरः १२६ तस्य कन्दान्वमन्तां हि भवत्सकदेशान् अपनीतत्वचरात्रौ तोमये न्यादि रादिभिः
१२७ ताकाकस्वरसमाप्तः शुचिवस्त्रावपीडितं मरिचायाः सरुदाद्यान्त्रिभागेन समन्वितं १२८ मधुस्यान्यस्यैतलस्य मस्तुनः क्रो
निकस्यवा तत्काकलववायुक्तं युक्तं मालाच्यमानया १२९ क्षौरसापिर्वसामज्जधन्वमासरसैः पृथक् काञ्चनवापयाव्याधिरसंकेद
लमेववा १३० पिबेद्गण्डपमानं प्राक्कठनाडिभिश्चुद्धये प्रतत्स्वेदं वानुवेदनाया प्रशस्यते १३१ शीतांबुमेकः सहसावमिभूषण
योगुत्तरे शेषपिबेद्भूमौ पोये स्थिरमागतं अजामि १३२ विराड्परिहाराय परशीतानुलेपनं धारयेत्सांबुकर्णिकां मुक्ताकरमालि
काः १३३ कुडवोऽस्य परमानात्रातर्दधैकैवलस्य तु फलपिष्टस्य तन्मज्जः समक्तं प्राक्क्षीलीयेत् १३४ जीर्णशाल्योद्गने जीर्णशाल
कन्दे नृपाडरं भुञ्जीत पृषैः पथसारसैर्वाधन्वचारिणां १३५ अथ मेकपिबेत्तत्र तद्विबन्धेन जलान्वितं अमघपस्त्वारनालफलं बुप
रिसिक्चैकं १३६ ताकल्कवासमधृतं धृतं पात्रैः खजाहृतं स्थितं हराहदश्रीयात्तद्दहावसया समम् १३७ विकंचुकप्राज्यरसेन
गामोन्समूल्यमांसाविविधोपदधानं विमर्दकां न्वाधृतं शुक्युक्तां प्रकाममाधाक्षुधुतुच्छमश्नन् १३८ पित्तरक्तविनिर्मुक्तै
समस्तावरणावृतौ शुद्धे वा विधत्तवायोनद्रव्यकधुनात्परं १३९ त्रिधा बुगुडदुग्धस्य मासमध्वान्कविदिषः अतितीक्ष्णारजो
चरसिनो व्यापदेध्रव १४० पित्तकोपप्रयादते युज्यान्मूत्रविरचनं रसायनगुणानेव परिपूर्णं निमग्न्यते १४१ ग्रीष्मेऽर्कितसागि
रपीजतु नुल्यं वर्मति यत् हेमादिषु दधत्तु रसे शोध्यत ताच्छिलाजतु १४२ सर्वदोषमरानेन सर्वदोषविनाशनं शिलाश्लेय
स्य यज्जातं धातास्तत्तद्गुणान्वदेत् १४३ सर्वचित्तकटकनाल्युषाकदुपाकतः छेदं च विशेषणलौहं तत्र प्रशस्यते
१४४ गोमूत्रं गंधि कृष्णागुगुलुकां ससरकरं १४५ त्रिधमनन्तकषायं मृदुगुरुचगिलाजतु श्रेष्ठं व्याधिव्याधितसा
त्म्यसमनुस्मरन् सार्वयेदयः पात्रं १४६ प्राक्केवलजलधौतं शुष्ककाये स्ततोऽप्यव्यं समगीरिजमृगुणितो निक्काश्यं भाव
नोषधंतोय १४७ तस्मिन्निर्गृह्यं शोषो यतोऽपि प्रक्षिपेद्गिरिजं तत्समरसतायां तं सशुष्कं प्राक्षिपेद्द्रुमेऽम्बुयः १४८ स्वेः स्वेरेवं

द्वाथैर्भावंयवारम्भवेत्सप्त १४९ अथस्निग्धस्यमुद्धस्यघृतंतिक्तकसाधितं अहंयुजीतगिरिजमेकैकेनतथान्यहं १५०
 फलत्रयस्ययूषेणपटोल्यामभुकरयवा योगयोग्यततश्चास्यकालपिक्षेतुयोजयेत् १५१ विलाजमेवदेहस्यभवत्यल्युपका
 रकं गुणात्समग्रान्कुत्तं सहसाव्यापदनच १५२ एकत्रिसप्तसमाहर्कमर्धपलपलं हीनमध्योत्तमो योगः शिलाजस्यक्र
 मान्ततः १५३ संस्कृतसंस्कृतदेहप्रयुक्तगिरिजाह्लय युक्तव्यस्तसमस्तैर्वावाभ्यायोरौप्यहेममिः १५४ क्षीरेणालोडितकु
 र्याच्छीघ्रासायनंफल १५५ व्याधानातपमारुतचैद्याव्यवायविहृह्यादि उपयोगाहपिपरमोद्गुणपरिवर्जयेत्काल १५६
 कुलट्यान्काचमालीपकपोताश्च सदात्यजेत् नसोस्तिरोगोभुवि साध्यस्तौजस्वभजनंयनहर्त्यसह्य तत्कालयोगोविधि
 वत्प्रयुक्तस्वस्थस्यचर्जनिगुलाहधाति १५७ कुरीप्रवेशः क्षीणानपरिच्छरवताहितः अतोऽन्यथानुयतपांसूर्यमारुतिको
 विधिः १५८ वातातपसहयोगावक्ष्यतेऽतोविशेषतः सुखोपचारश्चेशऽपियेनदेहस्यबाधकाः १५९ शतौदकंपयःसोद्रे
 घृतमेकैकशोहिः त्रिंशः समस्तमथवाप्राक्तीतस्थापयेद्वयः १६० गुरेनगन्धुनामुत्थाकृष्णस्यलवणनवा इद्वेखाद
 त्सदापण्ड्यजीविद्वर्षशतसुखी १६१ हरीतकीसर्पिषिसंप्रताप्य समश्नतस्मिन्निबताधृतच भवेच्चिरस्थायिवलशरीरे
 सकृत्कृतसाधुपश्याकृतदा १६२ धान्निरससोद्रेसिताधृतानिहिताशनानांलुहन्तानराणां प्रणाशमायांतिजराविकारा
 न्प्रशान्तिशालाद्वबुद्धीताः १६३ धान्निकिमिद्राशनसारचूर्णसैलसर्पिर्मधुमेहरेणु निषेवमाणस्यभवेन्नरस्यतारुण्यरुच
 ण्यमपिप्रनष्ट १६४ लोहर्जोबिल्लभचसर्पिः सौद्राच्यितंस्थापितमब्दमात्रं समुक्तकेबीजकसारक्लृप्तमेलिहृत्त्वलीजीवतिकृष्ण
 कैशः १६५ विडंगमल्लतकनागराण्येऽश्रुतिसर्पिर्मधुसंयुतानि जरान्दीर्गतरंगिणीतेलावण्ययुक्ताः पुरुषास्तारति १६६
 खदिराशनपूषभावितायास्त्रिफलायाभृतमासिकदुतायाः नियमेननरानिषेविनारोयादिजीवत्यजरः किमन्वचिन् १६७
 बीजकस्वरसमंगुलहर्षिकरामधुघृतान्नफलान् शीलपयस्तुपुरुषेषुजरत्वात्वागतापिविनिवर्ततएव १६८ पुनर्नवस्यार्धेन

लंनवस्यणिष्ठिवेद्यः पयसाधिसं नसतयेतद्विगुणं समावाजीतोभिभूयः सपुनर्नदः स्यात् १६९ एवमुदृत्यंभुमतां
 लानामुशीरपाटशगसारिवाणां कालानुसार्यपुरुषं नृपानां इदं विधेयं नवमेवमदृत्य १७० दत्तानां कालक क्रमयति इमेन स
 पिभ्रान्तसिताद्वीत्यं तान्जीविताब्जानमतिप्रपक्वाद्यनिप्रकुपनितिकारचाराः १७१ पीताश्वगन्धायसाधिसंघनतलेन
 सुवांबुनावा कृशस्यमुष्टिं वपुषो विधेतेन कृत्स्नसंभस्यथशब्दबुद्धिः १७२ दिनेदिनेच्छातिलप्रकुपं समश्नतः शीतजलं नपानं
 पोषः शरीरस्य भवत्यनल्योदुढिभवंत्यामरणं च दन्ताः १७३ चूर्णदंष्ट्रमलकाभूतानां लिङ्गस्य सपिंभुना च युक्तं दुष्टः स्थिरः शां
 तविकारदुःखः समाः शतं जीवति कृष्णकेशः १७४ सांपितिला मलकानि कृष्णोरधनागि सस्य हुरितकोर्वा देयं गुरा इते मनुष्या
 रस्यं परीणाममवाप्नुवन्ति १७५ दिलाजतुभ्यो विडोमपितो हामया पारदनापमसः आपूर्यते दुर्वलः हृद्धानां क्षिपचरो ज्ञेयश्चा
 शशांकः १७६ ये मासमेकस्वरासपिं वंति दिनेदिने भृंगराजः समराथं क्षीरादीनस्तो वलवीर्ययुक्ताः समाः शतजीवितमाप्नुवन्ति १७७
 मासवचमयुपसेवमाना क्षीरेण तलेन धृतं नवादे सनमिरसोमिरधूब्धस्योन्धविनो निर्मलपुष्पावकाः १७८ अणुकापमिदिमि
 स्येनो मृदाधृतमासमनन्यमक्षाः जीवन्ति कालदिपुल्लप्रद्वेषास्तारयलावण्यगुणोदप्रस्थाः १७९ लांगली विष्कान्ता इलुपंच
 शताकृतात् मार्कवस्वसेपिष्टाङ्गुलिकानां शतत्रयात् १८० छायाविष्टुष्काङ्गुलिका धनध्यात्पूर्वमस्तामपितान् क्रमेण भजेदुक्तः
 क्रमशश्च मण्डपेयाविलंप्रसकोदनच १८१ सर्पिः स्निग्धमासमेकजितात्मा मासादूर्ध्वसेवार्थास्वरवृत्तिः वज्रगन्तात्सर्वकालं तजनी
 र्णवर्षेणैव योगमेवोपयुज्यात् १८२ भवति विगतशोभाप्यसाधामयार्त्तः प्रबलपुरुषकारः शोभते योपिवृद्धः उपचितपृथुगात्रः श्रो
 त्रनेत्रादिपुक्तस्तरुण इव समानां पंचजैर्वच्छतानि १८३ गायत्री शिखिशिपासनविबोवृष्णसकाशकानिष्टाष्टादशसंगुणैः
 भसिधृतान् वर्षेः साहाय्यमर्पेः पञ्चलोहकृतं त्र्यहं रविकोरगो हयनवयदशौवानमुदोस्माहशकलपादस्थितततचत् १८४
 पूतस्याश्वः सीरतोऽशस्तथाशौभोगान्तिगामादूर्ध्वराशस्त्रमोऽरुणः अंशाश्चाववारश्च ह्येयावीनादेकी कृत्ये तत्साधयेत्कुशलो

१०५ विमलपंडसितामधुमिः पृथग्युतमयुक्तमिहयद्विवाप्तं स्वराचिभोजनपानविचष्टितोभवतिपल्लवः परिशीलयन् १०६
 श्रीमान्विर्धूतपाञ्चनमहिषबलोवजिद्वगः स्थिरांगकेशभृगांगानैर्मधुसुरभिमुखैकैकेपेपिनिर्ववा वाङ्मेघावीसमृद्धः सुपुट
 हुतवहेमासमन्त्रोपयोगाद्धर्तसीनारसिंहवपुरनिर्गदिः श्यामचामीकरात् १०७ उत्तारनारसिंहस्यव्याधयेनस्मृशत्यापे वक्त्रो
 ज्वरभुजमीतानारसिंहमिवासुराः १०८ भृगाप्रबालमनुगेवमृशन्धूतनयः स्वादितियत्रितात्मा विमुद्रवेष्टिरातनसारसिद्धदुग्धा
 नुपस्तकृतभोजनार्थः १०९ मासोपयोगात्सुखीजीवत्यब्दशतत्रयं गृह्णातिसकृदप्युक्तमविलुप्तमसृतीन्द्रियः ११० अनेनैव
 चकल्येनयस्तेलमुपयोजयेत् तनेवाप्रोतिसगुणाङ्कुष्ठाकेशश्चजायते १११ उक्तातिशययानिफलान्चितानियुगा नस्त्याणि
 रसायनानि महानुशासन्यपिचापराणिप्रास्थार्दिकृष्णलिनकीर्तितानि ११२ रसायनविधेर्भगज्जायेत्यवधयो यदि यथास्वमे
 षधनेपांकार्यमुक्कारसायनं ११३ सत्यवाहिनमन्त्राधूमध्यातुमग्नवर्षेणैन्द्रियं शांतसद्धूतनिरतं विद्याबित्परसायनं ११४ गुणैरेभिः
 समुद्भूतैः सेवतयोरसायनं सनिवृत्तात्मादीर्घायुः परत्रहयमार्तं ११५ शास्त्रानुसारिणोवैशाश्रितज्ञाः पार्श्ववर्तिनः बुद्धिरस्व
 क्तितायेषुपरिपूर्णरसायनं ११६ इतिरसायनविधिः अथाष्टशोषधीसमूहकल्पः उक्तचमुश्रुतेचिकित्सितस्थानेन
 शतमोऽध्यायं यथानिवृत्तसत्तापमोदतेहिनिन्दताः तथोषधीरसाः प्राप्यमोदन्तेभुविमानवाः ११७ अथोषधीव्याख्या
 स्यामः श्वेतकापेतीक्ष्णाकापेरीगोतक्षीनारदोऽप्युक्त्या उच्यते अत्राकारेणुजाचक्रकाञ्चादित्यपणिनीब्रह्मसुवर्चलाश्रव
 णीमहाश्रावणीगोलेमीचानजोभीमहविद्यवतीवैद्यशरत्तमसमचीयीमहोपधेयव्याख्याता नमोसमवाक्त्रयाशीः
 स्तुतयः शास्त्रेऽभिहितारत्तसमागरेऽभिहितानां यः क्षीरवत्पुस्तमाक्षीरकुरन सकृद्बोपयुंतेत यास्वस्तीर मूलवत्यस्तास
 प्रदर्शनीप्रमाणानिन्नाणिकाडानिप्रमाणानुपयो ११८ श्वेतद्वयोरेकसकृद्बोपयुंतेत यानिस्वजगत्किंवाकापेतीनाम
 नखमुष्टिखंडशः कल्पयित्वाक्षीरेणविपचयपरित्यावितममिहोदवसकृद्बोपयुंतेत यत्रकापयपुजः सकृद्बव ब्रह्मसुवर्चलास

सरात्रमुपयौक्तव्या भव्यकल्पेन शेषाणां पंचपलानि क्षीरादकक्षाधितानि प्रस्थेऽवशिष्टेऽवतार्यपरित्नाव्यसकृदेवोपयुजी
त सोमवहाहारविहारो व्याख्यातो केवलं तु नवनीतनम्यंगार्थे शेषोऽसोमवदानिगमादिति भवति च १०० पुवानं सिंहविका
तंकांतं श्रुतनिगादिन कुप्युरतोः क्रमेणैव द्विसहस्रायुषं नरं २०० अंगदीकुण्डलोमोलीदिव्यरुक्चयन्नावरः चरत्यमो
घसंकल्यानभस्यबुद्धगमि २०१ व्रजंति पक्षिणां येन जलकुवाश्रतो यद्वाः गतिः सौषधि सिद्धस्य सोमसिद्धगतिः परा २०२
अथ वस्यामि विज्ञानमौषधीनां पृथक् पृथक् मण्डलैः कपिलैश्चित्रैः सर्पाभापंचपर्णिना २०३ पंचारलिप्रभाणावाविशेयाज
गरीबुधैः निव्यत्राकनकाभासान्द्रैर्ह्यगुरुसमिता २०४ सर्पकारालोहितं गाश्चेतकापोतिरुच्यते द्विपर्णिनीं मूलभवान
रुणाकुष्णमण्डलां २०५ द्यारलिमात्राजानीयाङ्गोनसौगो न साकृतिं ससीरोमशाभृद्दीर्घेनेन सुरुसोपमां २०६ एवं रूपरसाच्च
पिकृषकापोतिमादिशेत् कुषासपस्वरूपेण वाराहिकन्दसंप्रवा २०७ एकपत्रामहर्चर्यामिवाजनसमप्रभा छत्रातिष्ठत्रके
विद्याद्रुहोऽग्रे कन्दसंभवे २०८ जराभृत्युनिवारण्यो श्वेतकापोति संस्थिते कांतैर्हृदशभिः पत्रैर्मयूरांगरुहोपमेः २०९ कदम्बा
काचनक्षीराकन्यानामहोषधी कौणुः सुबहुक्षीराकदेनाजरूपिणी २१० हस्तिकर्णयकारास्य तुल्यपर्णा द्विपर्णिनी अजा
स्तनाभकदतु सक्षीरासुपस्तरूपिणी २११ अजामहिषी विज्ञेया शरवकुन्देन्दुपाहुः श्वेतां विचित्रकुसुमाकाकादप्यासंक्षुणां
२१२ चक्रकामौषधी विद्याज्जराभृत्युनिवारिणी मूलिनी पंचभिः पत्रैः सुरक्ताश्चक्रकोमलैः २१३ आदित्यपर्णिनी शेषा
दादित्यानुवर्तिनी कनकाभाजलातेषु सवर्तः परिसर्पति २१४ ससीरापभिनी प्रख्यादेवी ब्रह्मसुवर्चला अरनिमात्रसुरका
पत्रद्व्यंगुलसंयितः २१५ पुष्पेनीलितपलाकोरैः पलैर्भ्राजनसन्निभैः श्रावणीमहती शेषाकनकाभापयस्विनी २१६ श्रावणी
पादुराभासा महाश्रावणीलक्षणा गोलोमिन्वाजलोमीचरोमशे कन्दसंभवे २१७ हंसपारीव विच्छिन्नैः पत्रैर्मूलसमुद्भवेः अ
थ वाराक्षपुष्पी च समाना सर्वरूपतः २१८ वेगेन महता विष्टा सपिर्निर्मेक सन्निभा एषा वेगावती नाम जायते ह्यबुद्धस्य २१९

समाहो सर्वरूपिण्येयाद्योषधयः प्रकीर्तिताः तासामुद्धरणं कापि मन्त्रेणानेन सर्वदा २२० गौहन्द्रा म कृष्णानां ब्राह्मणानां गवानपि
तपसा तेजसा वापि प्रशाम्यन्ध्वं विनाप्येव २२१ मन्त्रेणानेन समानिमान्मन्त्रानि न्यायिभ्यः अश्वहन्तैः कलैः द्युतैः पापकर्मभिः
२२२ नैवासादयितुं शक्याः सोमाः सोमसमास्तथा पीतावशेषममृतं देवब्रह्मपुरोगमैः २२३ निहितसोमवीयासु सोमेचाप्येष
धीपतौ देवमुदुहद्वरे तथा सिन्धो महानद् २२४ दुरयतं च जलान्तेषु मध्ये ब्रह्म सुवर्चा आदित्यपणिनिज्ञेया तथैवं विहितैः
क्षयै २२५ दुरयतऽजगरीनित्यं गोनसीचां बुहागमे काश्मीरैः सुरोहि व्यनाम्ना ईद्रकमानस २२६ करणस्तत्र कन्या च छन्ना
निष्ठत्रके तथा गोलोमीचाजलकोमीचमहती आबणी तथा २२७ वसन्तकुष्मासर्पारव्यागोनसीचप्रहश्यते कोशिकी सरित्ती
र्त्वा सजयत्यास्तु पूर्वतः २२८ सिति प्रदेशावल्भीर्के राचितो योजनत्रयं विज्ञेया तत्र कापोती श्वेता वल्भीकमूर्धसु २२९ मलय
नलसेतौ च वेगवत्यौषधीध्रुवा कार्त्तिक्या पोर्णिमा स्थां च तस्य यत्तमुपावृतः २३० सोमयज्जानवर्तत फलता वच्च कोलित रश्मिभिः
चेयास्त्वौषधयः सोमचाप्यबुद्धिगिरौ २३१ सम्यगैर्देवचरैर्नैर्बुधानीकभेदिभिः ज्याभैस्तीर्थैश्च विख्यातैः सिद्धाभिसुरसंविताः
२३२ गुहामिभीमरूपाभिः सिंहो नादितकुक्षिभिः गजलोहिततोयाभिरपगाभिः समंततः २३३ विविधैर्धतुभिर्मृद्वैः सर्व
त्रैवोपशोभितः २३४ नदीषु शैलेषु सरस्वत्यापि पुण्येक्षरेषु तथाश्रमेषु सर्वत्र सर्वाः परिमार्गितव्याः सर्वत्र भूमिर्हिवसूनि
धत्ते २३५ अथ विडगंतुलकल्पः उक्तचसुश्रुते विकीर्त्तितस्थाने समविंशति मेऽध्याये अथतः सर्वोपघात
शमनीयं रसायनं व्याख्यास्यामः पूर्ववयसि मध्ये वामनुज्यस्पर्शमायनं प्रयुजीत भिषक्प्राज्ञः स्निग्धशुद्धतनाः स्नग्ना २३६
नाविशक्नुवन् शरीरस्य युक्तो रसायनो विधिः नमोति वाससि किं ऐरंगयोग इत्याहितः २३७ चारीरस्थापघाताय द्वाद्वासा न तास्तथा
अपदिष्टाः प्रदेशेषु तेषां वस्यामि नाराणं २३८ शीतोदकपयः क्षौद्रं सर्पिरित्येकशो द्विराः त्रिराः समस्तमदवा प्राकृषीतं स्थापयेद्वयः
२३९ तत्र विडगंतुलकूर्णमाहृत्य यष्टीमधुमुक्तपथावलं शीततोयेनोपयुजीत शीततोयं चानुपि वेदेव महरहमसि तद्व

मधुयुक्तं भक्ष्यतककार्येनवा मधुद्रुसास्त्रायायुक्तं वामध्वामलकरासाभ्यांवागुचीकाथेनवा एवमेतेपंचप्रयोगाभवतिजी
णमुद्रामलकयूषणालवणेनाल्पस्नेहेनधृतवतमोहनमश्रीयात् एतेरवल्बशासि सायतिकमीनुपप्रतिग्रहणधारणशक्तिं
जनयतिमासेमासप्रयोगेवर्षशतमायुषोऽपिदृष्टिर्भवति विदग्गतदुलानात्रेणपिषपचनेपिषवदुल्लेखविगतकषायंस्विन्न
मवताय्यदृष्टिपिषमायसद्वेकुभेमधूदकात्तरावृषिभस्माराशान्तगृहेचतुरोमासानिदध्यात् वर्षाभिगमचोद्धृत्योपसक्तु
तशरीरः सहस्रसपाताभिहतकृत्वा प्रातः प्रातयेथाबलमुपयुज्यते जीर्णमुद्रामलकयूषणालवणेनाल्पस्नेहेनधृतवतमोद
नमश्रीयात् पाराशर्यायाशयीत तस्यमासाद्वच्चसर्वागन्त्यः क्रमयेनिःक्रामति तानणुनेलेनाभ्यस्तस्यवशाविद्वेलेनाप
हरेत् द्वितीयपिपीलिकाः दृतीययूकास्तथैवापहरेच्चतुर्थतनरवरोभाण्यवशीर्यते पचमेप्रशस्तगुणलक्षणानिजायते
अमानुषचरित्यप्रकाशंवपुर्धगच्छति दूरच्छूवणानिदर्शनानिचास्य भवति रजस्तमसीचोराश्लसत्वमधिनिष्ठति श्रमि
निगाद्यपूर्वात्यादिगजबलोद्भववः पुनर्युवांशैवर्षशतान्यायुरवाप्नोति तस्याणुतेलमप्यगार्थं अजकर्णकषायमुत्साह
नार्थं सोधिरं कृषादकं स्नानार्थं चन्दनमुपलेपनार्थं भक्ष्यतकविधानवदाहारः परिहारश्च काशमर्याणानिष्कृलीकृतानामेष
एवकल्पः पाराशर्याभोजनवर्जम् अत्रहिपयसाश्रुतेनभोक्तव्यं आदिषिष्यपूर्वणसमाजाः शोणितपिचनिमित्तेषुविकार
वैतेषामुपयोगः २४० अथबलामूलकल्पः
सुश्रुतेचिकित्सितस्थानेसप्तविंशतिमेध्यायं यथोक्तमागारंप्रवि
त्रयबलामूलार्धपलपलवापयसालोड्यपिबत् जीर्णिपयः सौररोदनइत्याहारः एवंद्वद्वारात्रमुपयुज्यहाशवर्षाणिवयसि
ष्ठति एवंद्वसशतमुपयुज्यवर्षशतवयसिष्ठति एवमेवनिचलनागालाविदरीशतावरीणामुपयोगः विशेषतस्तनिबलामु
द्रोक्तनागबलान्नूर्णमधुनाविदारीचूर्णवाक्षीरेणशतावरीमयेवपूर्वेणान्यत्समानमाशिषश्चसमाः एतास्त्वोषययबलकाम्ना
नाशोणितछर्दयताविरिच्यमानाचोपादश्यते २४१ अथवाराहामूलकल्पः
सुश्रुतेचिकित्सितस्थानेसप्तविंशतिमेध्यायं

ध्याये वाराहीमूलतुलाचूर्णकुल्वाततोमात्रामधुयुक्तांपयसस्तुल्यपिबेज्जीर्णपयः सर्पिरादनइत्याहारः प्रतिवेधोऽत्रपू
 र्ववक्रियाप्रयोगमुपसवमानोवर्षशतमायुरवाप्नोतिस्त्राणुचाक्षयताम् एतेनैवचूर्णेन पयोऽवचूर्णय्यशृतशीतमभिमध्याज्य
 मुत्पाद्य मधुपुतमुपयुज्जीतसायमातरेककालवा जीर्णपयः सर्पिरादनइत्याहारः एवमासमुपयुज्यवर्षशतायुर्भवति जी
 र्णपयः सर्पिरादनइत्याहारः चक्षुःकामः प्राणकामोवा बज्जिकमारामिभंशमूलनिःक्राध्यमाषप्रस्थसाधयेत् तस्मिन्निध्य
 तिचित्रकमूलनामस्तमानकल्कदद्यादामलकरसचतुर्थभागंततः स्विन्नमवतार्यसहस्रसंपाताभिहुतंकृत्वाशीतीभूते
 मधुसर्पिर्म्याससृज्योपमुंजीन यथाबल्लवणं परिहर्त्तुमर्ह्येत् जीर्णमुद्रामलकयूषेणालवणेन घृतवतभादनमश्रीयत्
 पयसावामासत्रयमेवमाभ्यां प्रयोगाभ्यां चक्षुःसौवर्ण्यद्वयत्यनल्पबलबलवास्त्राषु चाक्षग्रोवर्षशतायुर्भवतीति भवति
 चात्र पयसासहसिद्धानिनरः सनफलानियः मक्षयत्ययसानाह्वयस्तस्यनशीर्यते २४२ अथश्वेतावल्लुजफलकल्पः

सुश्रुतेशाविंशतमेऽध्याये अथातोमेधाद्युष्कानिजं रसायनं चिकित्सितं व्याख्यास्यामः मेधायुःकामः श्वेतावल्लुज
 फलान्यातपपरिशुष्काण्यादायसूक्ष्मचूर्णीनिकृत्वा गुडं न तहसमालाप्यस्त्रहकुंभे ससरात्र धान्यराशौ निदध्यात् ससरात्रादुद्धः
 त्यहृत्तरोषस्य यथाबलपिंडं प्रयच्छेदुदिते सूर्ये उष्णं दकं चानुपिबेत् भस्मैतत्कविधानवच्चागारप्रवेशोर्जोर्गोषधश्चापरा
 णे हिमाभिरग्निः परिषिक्तगात्रः शालानां षष्ठिकानां च ययसा दक्षिरामधुरेणोदनमक्षीयादेवेषणमासानुपयुज्यविगतपाप्मा
 बलवर्णपितः श्रुतिनिगादिस्थितिमानरो गोवर्षशतायुर्भवति कुलिं पांडुरोगिणमुदुरिणवाकृष्णयायागोमूत्रेणालोड्याह्वपलि
 कं पिंडं विगतलोहस्ये सवितरिपायेत् पराणहं चालवणनामलकयूषेणसर्पिस्त्रिंशतमादनमश्रीयत् एवंमासमुपयुज्यस्मृतिमा
 नरो गोवर्षशतायुर्भवति एष एवोपयोगश्चित्रमूलनां राजन्याभिनकमूर्धे विशेषोद्विपलिकपिण्डपरंप्रमाणशेषपूर्ववत् २४३

अयमपद्रुकपर्णकल्पः उक्तचतत्रैव हृत्तरोष एवप्रतिसंसृभक्तो यथाक्रममागारप्रविश्यमण्डूकपर्णीस्वरसमा

दाय सहस्रसंपातामिहृतकृत्वायथाबलं पयसा लोड्य पिबेत्योऽनुपानंवा तस्यंजिणीयांयवान्न पयसोपयुजीत तिलेर्वी
सहस्रसंयित्वा त्रीन्मासान्योऽनुपानंजिणीपयः सर्पिरोदनइत्याहारः एवमुपयुजानो ब्रह्मवर्चसी श्रुतनिगारि भवति च वर्षा
तमापुरवाप्नोति त्रिगत्रोपोषितश्च त्रिरात्रमेनाभक्षयेत् त्रिरात्रादूर्ध्वपयः सर्पिरिति चोपयुजीत बिल्यमानं पिंडवापधसा
लोड्यपिबेद्वं दशत्रमुपयुज्यमेधावीवर्षशलायुमिति २४४ अथ ब्राह्मीकल्पः उक्तचतत्रैव हृत्पराषावागा
रप्रविश्य प्रति संसृष्टभक्तो ब्राह्मीस्त्रिसमादाय सहस्रसंपातामिहृतकृत्वा यथाबलमुपयुजीत जीर्णेष्वध्यापराणहं यवा-
गुमलवणापिबेत् क्षीरमात्यावपयसा संजित एव स तत्र मुपयुज्य ब्रह्मवर्चसीमधवा भवति द्वितीयं स तत्रात्रमुपयुज्य
अथमीक्षितमुत्पादयति नरचास्यधदुर्भवेति नृतीयं स तत्रात्रमुपयुज्य हिरुश्चाग्निं शतमव्यवधारयति एवमेकविंशतिरा
त्रमुपयुज्य लक्ष्मीरपक्वामति नृत्तिमतीचनं वादेव नुप्रदिशति सर्वश्रेष्ठं श्रुतं उपतिष्ठति श्रुतधरः पंचवर्षशलायुमव
ति ब्राह्मीस्त्रिसमादाय सहस्रसंपातामिहृतकृत्वा यथाबलमुपयुजीत जीर्णेष्वध्यापराणहं यवा-
श्रुक्ष्णपिष्टान्यानीकथ्य साधयित्वा रसमुत्सृज्य हृत्परा
दनइत्याहारः एतेनोर्ध्वमधस्तिर्यक् कृत्वा नयति अक्षरवर्णः स्थिरवयाः श्रुतनिगारीति
वर्षशलायुमवित्येतदेव कुष्ठविषमज्वरपस्मारेज्जाड विषभूतग्रहद्वन्द्वं पुचसहाव्याधिशुचं सशोधनमादिशति २४५
अथवचकल्पः तत्रैव हृत्पराषावागां प्रविश्य हेमपत्यावचायिणिष्ठं भलं न भन्निमिहितं पयसा लोड्य पिबेत्
जीर्णपयः सर्पिरदनइत्याहार एव द्वादशरान्मुपयुजीत रात्रौ स्वश्रीर्न विद्रिप्यत द्विरात्रासात्सुतिमान्नमति त्रिरात्रासात्सु
तमादत्ते चतुर्द्वादशरात्रमुपयुज्य सर्वतरताकाल्यं तदप्युदयनिनुत्पद्यते शलायुश्च भवति द्वेद्वपुले इतरस्यावचायानिःका
श्यापिबेत् पयसास्मानं भोजनसमः पूर्वगारिषश्च अथ शतं यकवासां पिबेत् त्रिभिर्मुपयुज्य पंचवर्षदाना पुनर्वति गलाण्डस

चीश्रीपदस्वमेदांश्चापहंतीति २४६ अथलक्ष्मीआयुष्यप्रामिकल्पः तत्रैव अथायुःकामोऽयनचतस्रः कश्चोषय
 समायुक्तं संवत्सरफलप्रदं बिल्वस्य चूर्णं पुष्पेणु हुतवारात्महस्वराः २४७ श्रीसूक्तनरः काल्यसमुवर्णदिनेदिने तपिर्म
 भुयुतालिङ्गादलक्ष्मीनाशनपरं २४८ त्वचबिल्वस्यमूलस्यमूलकांशदिनेदिने प्राप्तीयात्यमासार्धत्वात्वाहुत्यासमाहितः २४९
 दशसाहस्रमायुष्यं रमृतयुक्तरथं भवेत् दुत्वाविरानाकायतुमधुकुजिश्चस्युतम् २५० अमेवशतसाहस्रं पुक्तयुक्तरथस्मृतम्
 सुवर्णपद्मबीजानिमधुलक्ष्माः प्रियगयः २५१ गव्येनपयसापितमलक्ष्मीप्रतिषेधयेत् नीलोत्पलदलकाधोगव्येनपयसाभृतः २५२
 ससुवर्णतिलैः सार्द्धमलक्ष्मीनारानः स्मृतः गव्यंपयः सुवर्णचिमधूच्छिष्टं चमांसिकं २५३ पीतशतसहस्राभिहुतयुक्तरथस्मृतं वरा
 घृतसुवर्णचबिल्वचूर्णमिति त्रयम् २५३ मेधमायुष्यमारोग्यपुष्टिसौभाग्यवर्धनं वासामूलतुलाकांशैस्तैलमन्त्राभ्यसाधितम् २५४
 हुत्वा स हस्त्रमश्रीयान्मेधमायुष्यमुच्यते यावकास्तावकात्मसेदसिभूषणं वास्तथा २५५ त्रियलोभघस्युक्ताग्निसात्वरणव
 द्रवेत् मध्वामलकचूर्णानि सुवर्णमिति त्रयं २५६ प्राशयारिष्टगृहीताऽपि सुच्यते नाणसंरायान् शतावधिदृतसम्यगुपयुक्तादिनेदिने
 २५७ सक्षौद्रं सुवर्णचनेद्रस्थापयेद्दूशे गीचंदनामोहनिकामधुकुजादिकमधु २५८ सुवर्णमिति संयोगः पयः सोमाभ्यमिच्छला प
 द्मनीलोत्पलकांशयथीमधुकसंयुते २५९ सर्पिरासादितं गव्यमसुवर्णतिलद्विषेत् पयश्च्युत्सुपि यन्तिद्विषेतेषामेव समुद्रवे २६० अलक्ष्मी
 प्रसदायुष्यराज्याय सुभगाय च यचनादीरितो मन्त्रो योगे धेतो पुसाधने २६१ शब्दिरातन्त्रं त्रगायत्री त्रिरी भवेत् पाप्मानना
 शयत्येतादृशुश्चोषधयः श्रियम् २६२ कुर्युर्नगिबलं चापि मनुष्यमभोरपनम् समताध्ययनं वादः प्रसन्नावलोकनं २६३ तद्धि
 द्याचार्यसेवान्बुद्धिमेधाकराणः आयुष्यभोजनं जर्णिने गानाचार्यविधारां २६४ ब्रह्मचर्यमहिंसा च साहसान् अयवर्जनम् २६५
 अथसोमकल्कल्पः सुश्रुतेऽर्कनिर्विशत्सोऽध्याये अथातः स्वभावव्याधिप्रतिषेधनीयं रसायनं व्याख्यास्यामः ब्रह्मरस
 ऽसृजन् पूर्वममृतं सोमं संहितं जगामृत्युविनाशाय विधानतस्तद्वस्यते २६६ एक एव लघुभगवान् सोमः स्थाननामाकृतिवोर्पवि

बोषैश्चतुर्विंशतिधाभिधत्ते तद्यथा अंशुमान्मुचवांश्चैवचन्द्रमाखतप्रभः दूषिसोमः कनीयाश्चैवताक्षः कनकप्रभः २६७
प्रतानवास्तालुवृतः करवीरोऽशवानपि स्वयंप्रभोमहासोमोयश्वापिगरुडाहृतः २६८ गायत्र्यस्त्रैहृभः पांसो जागतः शांकरस्त
था अग्निष्टोमोरेवतश्चयथोक्ताइति सजितः २६९ गायत्र्यान्निपदायुक्तो यश्चोऽपतिरुच्यते एते सोमाः समाख्याता वेदोक्तैर्गमभिः
श्रुभैः २७० सर्वेषामवचैतेषामेकाविधिरापासने त्वत्तुल्यगणाश्चैवविधानतेषुवस्यते २७१ अतोऽन्यतमसोममुपयुसुः सर्वे
करणपरिचारकोपेतप्रशस्तदेशेऽन्निवृत्तमागारकारयित्वाहृतदोषः प्रति संसृष्टभक्तः मरालेषुतिथिकरणमुहूर्तनक्षत्रेषुअंशुमन्मा
दायाध्वरकालेनाहृतमभियुतमभिहुतं चातरागोरकृतमण्डलः सोमकन्दसुवर्णसूत्र्याविदार्यपयोगृष्टहीथोत्सोवर्णिपान्जलिमा
नृततः तच्छ्रुदेवोपयुजीतनास्वादयस्तत उपस्पृश्य वापमप्सवसाद्यपमनियमाभ्यामात्मानं स योज्यवायतोऽभ्यंतरतः सुहृद्भिरु
पास्पमनोविहरेत् रसायनपीतवास्तुनिवातेतन्मनाः शुचिः आसीततिष्ठेत्कामेच्चनकयंचनसंविशेत् २७२ साधवाभुक्त्वान्
श्रुतशान्तिः कुशशय्याया कृष्णाजिनोत्तराया सुहृद्भिरुपास्यमानः शयीत तृषिरोवाशीतोदकमात्रापिबेत् ततः प्रातरुत्थायपभूत
शानिः कृतमालोगास्पृष्टतथैवासीत् तस्यजर्णोमोच्छादिरुपपद्येत्ततः शोणितान्क्तकृमिभ्यानिश्छादितवतः सायं श्रुतशीतं क्षीरे
तरत् ततस्तृतीयेऽहनि कृमिभ्यामिश्रमनिसार्थिते स्तनानिष्ठमप्रति ग्रहभुक्त्त प्रभृतिभिर्विशेषैर्भुक्त्तः शब्दतनुर्भवति ततः सायं
तस्य पूर्ववदक्षीरं विनरेत् क्षीमवत्त्रास्तृतायांचैनं शय्याया शाययेत् ततश्चतुर्थेऽहनि श्वपथुरुपद्येत् ततः सर्वगिभ्यः कृमयो
न्निक्रामन्ति तदहं शय्याया पांशुमिरवकार्यमाणः शयीत ततः सायं पूर्ववदक्षीरं विनरेत् एवंपचमषष्ठ्यादिवसयोर्वत्ततकेव
लमुभयकालमक्षीरं विनरेत् ततः सप्तमेऽहनि निर्मासस्त्वास्ति भूतः केवलं परिग्रहदेवोच्छसीति तदहं श्वक्षीरेण सुखेच्छा
नपारिषिन्ध्या तिलमधुकचदनानुलिसदहंपाययेत् ततोऽष्टमेऽहनि प्रातरेव क्षीरं परिषिक्तचंदनप्रदिग्धगान्धपयः पाययित्वा पां
शुशय्या समुत्सृज्य क्षामास्त्वृताया शाययेत् तोमासमाप्यायेत् एवक्चावदहति तंतनवरं रमाणि चास्यपतंति तस्य नवमदि

यसात्प्रभृत्यधुतैलाभ्यंगः सोमवल्ककषायपरिषेकः ततोदशमेऽहन्येतदेववितरेतततोऽस्यत्वक्स्थिरतामुपैति एवमेकादशद्वादशपर्यन्तं तत्रत्रयोदशात्प्रभृति सोमवल्ककषायपरिषेकः एवमषोडशादूर्त्तेत ततः सप्तदशाष्टादशयोर्विवसयोर्दशना जायंतेधिरवरिणः स्निग्धवज्रवैडूर्यस्फटिकनिकाशाः समाः स्थिराः साहिष्णवः तदाप्रभृतिचानवैः शाकितण्डुलैः क्षीरयवाभ्युपसेवेत थावत्पंचविंशतिरिति ततोऽस्मैद्विच्छाल्योदनं मृदुभयकालूपयसा ततोऽस्यनखाजान्तेविदुमङ्गरोपकतरुणादित्यप्रकाशाः स्थिराः स्निग्धाः लक्षणसम्पन्नाः कोशाश्च जायन्तेत्वक्चर्नीलोत्पलातसीपुष्पवैडूर्यप्रकाशा ऊर्ध्वचमासात्केशान्वापयेद्द्वापयित्वाचौशीरचन्दनकृष्णतिलकल्कैः विरः प्रदिद्यात् पयसावास्त्रापयेत् ततोऽस्यानंतरं समरात्रात्केशा जायन्तेऽन्नमराजननिष्ठाः कुचिताः स्निग्धास्ततस्त्रिरात्रात्प्रथमपरिसराग्निः क्रम्यमुहूर्त्तं स्थित्वा पुनरेवान्तः प्रविशेत् ततोऽस्यबलात्तेलमभ्यंगार्थेऽवचार्यमयवपिष्टमुहूर्त्तनार्थेऽसुरबोष्णचपयः परिषेकार्थे अजकर्णकषायमुत्सादनार्थे सोशीरं कूपेदकस्तानार्थे चन्दनमनुलेपनार्थे आमलकरसरविमिश्राश्रास्ययूषसूपविकल्पाः क्षीरमधुकसिद्धचकृष्णातिलमवचारणार्थं एवदशरात्रततोऽन्यद्दशरात्रं द्वितीयेपरिसरेवर्त्तेत ततस्तृतीयेपरिसरेस्थिरीकुर्वन्वात्मानमन्यद्दशरात्रमासीत् किंचिदातपवनानसेवेत पुनश्चान्तः प्रविशेत् नवात्मानमादर्शेषुवानिरीक्षेत रूपशालित्वात् ततोऽन्यद्दशरात्रं क्रोधादीन्यरिहरेदेवंसेवेषामुपयोगः विशेषस्तु वस्त्राप्रतानक्षुपादयः सामाभक्षयितव्याः प्रमाणमर्धचतुर्थमुष्टयः अश्वनसौवर्णेपात्रेऽभिपूज्यात् चन्दमंसराजतंचोषयुज्या रुग्णमैश्वर्यमवाप्येशानन्देवमनु प्रविशति शेषास्तु तान्नामयममृणयेवारोहितेवाचर्मणिवितते शूद्रवर्जनिर्मिर्धः सोऽगोऽप्योक्तव्याः ततश्चतुर्थेमासेऽपौर्णमास्यां शतचोदशान्नामनवर्धित्वा कृतमंगलोनिः क्रम्ययथोक्तव्रजेदिति ज्योषधीनांपतिं सोममुपयुज्यविचक्षणः दशवर्षसहस्राणि नवान्धारयतेतनुम् २७३ नाग्निर्नतीयं नविषं नशस्त्रं नास्त्रमेवच तस्यालमायुः क्षयणेऽसमर्थाश्चमवन्ति हि २७४ षट्द्राणां षष्टिव

पणिप्रभुतानामनेकधा कुंजराणां सहस्रस्य बलं समधिगच्छति २७५ क्षीरोदंशक्रसहनमुत्तरांश्वकुल्लापि यत्रेच्छति
गन्तुवान्नाप्रतिहतागतिः २७६ कन्दर्पद्वरूपेण कान्त्या चन्द्र इवापरः प्रल्लाहयति भूतानां समनासि महाद्युतिः २७७
सागोपागाश्च निखिलान्वदन् विन्दन्ति तत्ततः चरत्यमोघं संकल्योदं वच्चा खिलं जगत् २७८ सर्वेषामेव सामानोपनाधि
दृशापंच तानि शुक्लचक्राण्यजायते निपतन्ति च २७९ एकैकजायते पत्रं सोमस्याहरहस्तथा शुक्लस्यैषोणिमास्या तु
बल्यचंद्रश्चन्द्रः २८० शीथ्यते पत्रमेकैकदिवसे दिवसे पुनः कृष्णपक्षस्यैव चापिलता भवति केवलम् २८१ अंशुमाना
ज्यगन्धस्तुकन्दान्नजतप्रभः कर्दमाकारकन्दस्तु मुजवाक्लु भुगच्छदः २८२ चन्द्रभाः कनकाभासो जले चरति स
दा गरुड इह तनामचरन्ते तासां श्र्यापि पादुरो २८३ सपनिर्मो कसद्वचो तो वृक्षग्राबलं विनो तथान्ये मण्डले श्रित्रैश्चित्रि-
ता इव भ्रान्ति २८४ सर्व एव तु विज्ञेयाः सोमाः पचद्दशच्छदाः क्षीरकन्दलता वन्त पत्रे निनिविधैः स्मृताः २८५ हिमवत्
बुधे सखे महेन्द्रमलय तथा श्रिपर्वते देवगिरौ गिरौ देवसेह तथा २८६ पारिपत्रे च विधेयं च देव सुदेह देव तथा उत्तरेण चित
स्तापाः प्रवृद्धाय महीधराः २८७ पंचतेषां नद्यो मध्यसिन्धुना मासा नदः हहवत्सु वते तत्र चन्द्रभाः सोमसत्तमः २८८
तस्मै देवेषु वाप्यस्ति मुजवानं शुमानपि काशमीरपुसो दिव्यनासा सुद्रुक्मानस २८९ गायत्र्यस्त्रैष्टुभः पंक्तोजागतः
शंकारस्तथा अन्नसंन्यपरे चापि सोमाः सोमसत्तमप्रभाः २९० नतान्यथैत्यधर्मिष्ठाः कृतधा श्र्यापि मानवाः भेषजद्वेषिण-
श्र्यापि ब्राह्मणद्वेषिणस्तथा २९१ अथानेकविधकल्पानाह योगरत्नमालयां षष्ठे परिच्छे जयति जगदशेषं
द्योतयन् चिरवभासा विशदकिरणकामिः प्रभुरास्त्रप्रमोहिः विविधमणिमया ह्यप्रोक्षस्मच्छारुहारः सततसमिति तेजसा न
मूर्तिर्महेशः २९२ सवि कल्पधियां पुंसं योगिभन्नामहोषधं न सिध्यति यथादरीभलिन प्रतिरुप्तक २९३ कियतोप्यथ व
स्यामि कल्पानीशागमोदितान् वन्द्या कक्षोदिका वन्या व्याघ्रपदीकुमारिका २९४ योगेश्वरीतिनामानि तत्रैव प्रोक्ता

निशामुना सर्पगोनासमाज्जगृहालकापिभूषकैः २९५ दृश्यदृशलेपेन पानेनापि विषव्रजेन दृष्टुपिदककुशानिगट
मालावचनिका २९६ कृताकीटविस्पर्षाश्रलेपमात्रेण शान्द्यति सुभारीकंदजन्चूंसिकुष्ठरजनीह्वय २९७ लेपतः शिरसः
पिण्डान्हेत्तिकुण्डनिशाह्वय कर्कोटीमधुपर्णचक्रदलीक्षारसंयुतं २९८ रोहणदण्डनाडीनासिध्रलेह्निलेपयुक् पाण्डु
रोगप्रमेहचतक्रपीतं निवारयेत् २९९ रुदतीनाम विख्याता जराव्याधिविनाशिनी चणमात्रसमेः पत्रैर्युक्तं भाबिंदुवर्ष
णी ३०० चतुर्विधाचसारेयारक्त पीतासितासता सावेदतीजनागृष्टाजगृष्टाजर्जरिकृतान् ३०१ तामोषधीसमा
दायभुक् पक्षिभूषिने पत्रमूलान्वितां प्राज्ञः छायाशुष्कतुकारयेत् ३०२ विरेकं वमनवृत्त्या विहाय पदमात्रया मस
येन धुसर्पिर्म्यामासमेकमहोषधं ३०३ जीर्णयासेज्जनं कुर्यात्क्षीरेनैव भक्ष्यमां दृष्टकाचोति ते जस्वी परमायुरी
भवेत् ३०४ पृथग्यसैन्धवकृष्णानां कृत्स्नमुष्णां वुनापिबन् विरेकः सर्वरोगघ्नः श्रेष्ठो नारावसन्नकः ३०५ कणाम
दनमसिभूद्युतं मधुसमन्वितं पाथयेन्मधुक्कायमेतद्दसनमुनम ३०६ त्रिगंधछिन्नं रसायजानुमान्वास्मने स्थितं कठ
मेरुडनोलेन स्पृशतं धामयेद्विषं ३०७ भर्कदं वस्त्रिधा प्रोक्तः शुद्धैरक्तो मितस्तथा पुण्ये प्राणोसिते पक्षसमूले पल्लवान्वितं ३०८
गृहीत्व वीषयित्वा च छायायासूक्ष्मचूर्णितं रुतियैश्चुप्लनक्षत्रसर्पिषा सह भक्षयेत् ३०९ जीर्णतत्राश्रयोक्तं व्यजिरात्तेनियते
डितैः षण्मासयोगतोयातिवल्लयः पलितानि वा ३१० द्यूते नमधुनायुक्तः पित्तजलसमन्वितः जलोदरचतः केण दध्नागुल्म
पथोन्वितं ३११ कुष्ठमध्वज्यसंयुक्तो भूक्तो निःशेषरोगहत मक्षणीभूकरवस्यमन्वाः श्रीरांभुनोदितः ३१२ ॐ अमृतोद्भवा
यामृतं मे कुकरस्वाहा मण्डकपर्णिकाग्राह्याभुक् पक्षभुमेदिने ३१३ पत्रमूलान्वितां शोष्याच्छायायां कृतचूर्णिका काजि
केन समालोडयत चूर्णभक्षयेन्नरः ३१४ एकमासप्रयोगेण सर्वरोगविमुच्यते षण्मासं मधुसर्पिभ्यः भुक्त्वा पलितनाशिनी
३१५ यरायुः कारिणी दिव्याहृदकापे विधायिनी समूलपत्रमुत्पाद्य छाया सुष्कंतुकारयेत् ३१६ कटुत्रयेण संयुक्तं घृतेन मधुना

सह चित्रकं सक्षयेत्प्रातः विडालपदमात्रया ३१७ पण्मासयोगतोयांतिविरुधः पलितानिच पाण्डुरोगमपभारजलोदरम
गोदरं ३१८ प्रमेहकुष्ठरोगचहनिबन्धनिषेवितः हरीतक्यास्त्रयोभागाविवाद्वाद्दशभागिका ३१९ षड्गुगस्यविभीतश्वयत्रि
फलेयप्रकीर्तिता खरिदस्यामसासतग्नोष्ठगर्सेनवा ३२० विडंगपयसासतसप्तब्रह्मीरसेनवा त्रिफलाभाविबेत्थंम
स्येद्रुडसर्पिषा ३२१ कासश्वासमजीर्णचिस्सुधाच्छर्दिनिवारयेत् षण्मासयोगतोनुनदिव्यदेहमरोभवेत् ३२२ एवंवत्सरेप्राप्ते
पलितवलिताहरेत् बकुलीबीजचूर्णचधान्नाफलसान्वितं ३२३ प्रातः कालेदीर्घजीर्णभोजनमधुसर्पिषा मासमात्रप्रयोगेण
जायतेबलिवर्जितः ३२४ पलितं हन्ति षण्मासं सर्वरोगास्तुवत्सरात् पुनर्नवाशिकाचूर्णं पलाईपयसासह ३२५ वृद्धोपियः पि
बेत्तूनसयुवायतेनरः मासैकं मासयुगं वापीतं जीर्णचभोजनं ३२६ क्षीराश्वेनविनश्यति तस्य रोगजरादयः दृढकथोपि
तेजस्वीवाग्मीनासो प्रबाध्यते ३२७ समूलपत्रमुद्धृत्य भृंगराजं मुद्गेदिने भ्रुकं संचूर्णितं पुष्पे विडालपदमात्रकं ३२८ कांजि
केनसमालोड्य प्रातर्भक्षयते न्वह एकमासप्रयोगेण सर्वरोगैः प्रमुच्यते ३२९ षण्मासयोगतोहंति पलितं जरायसह दग्धन्
भोजनेन सक्ता चिरं जीवीनरो भवेत् ३३० पृक्खवान्मृगाराजस्य सार्द्धां न्कुष्णातिलान्वितान् षष्ठमासि प्रभुजानो मुच्यते पलितनरः
३३१ पुष्पपत्रादिफाबीजपुष्पभानासमाहरेत् समभागान् चित्चूर्णं खरिदराशं शबाणा ३३२ भावितं रोगेषु तं प्राण्डे समरात्र
विधारयेत् तस्मादुद्धृत्य तत्सर्वं भृंगराज रसेनवा ३३३ भावितं चित्रकं विषाविडंगं विडंकणा गोक्षुरे व्याधियात श्रयथा
सर्पपरोधकं ३३४ मारिचचक्रमहस्यबीजं धात्रीफलं सम विधायैकत्रसर्पणिस्सूक्ष्मचूर्णं तृकारयेत् पतत्यासं सूक्ष्मचूर्णं
शुद्धकोष्ठे मुद्गेदिने ३३५ भक्षयेद्द्वारिणालोड्य विडालपदमात्रया पयसावानरः प्रातर्हति रोगानेन कथा ३३६ पलितैर्बलि
मिश्रितो मासिषष्ठो भवेन्नरः जयवामधुसर्पिष्या मुक्त्वा तसोदकं पिबेत् ३३७ मासमात्रप्रयोगेण हृच्छूलश्लेष्मपदं ज्वरं वा
तगुल्मद्विरः कामं यातरोगान् जलोदरं ३३८ अशीर्दिनाश्चायत्येवराकान्कसारवर्जितः ३३९ ॐ नमो भगवते रुद्रायतिष्ठ

तिष्ठसंग्राहोद्भववाहः

अथग्रहणमन्त्रः

ॐ नमो रुद्राय जन्म त्वात्मने वरः अथ लोडनमन्त्रः ॐ तिष्ठ कल्याणि तः

तुः अथ भस्मणमन्त्रः

कीटादिदोषनिर्मुक्ता च चामादाय चूर्णयेत् भस्मयेद्बुधसर्पिण्यादिनिम्बुद्भुजलेन वा ३४० चिरायु
दुर्दकाय श्वनरो भवति निश्चितं उत्तमां शुष्णीमादाय चूर्णितं बस्त्रागलितं ३४१ गुडेन न धुना गव्यस्य पिषाणादित्समृशं सु
स्निग्धमाजने कृत्वा धान्यराशौ विधारेत् ३४२ मासत्रयसमुद्धृत्य कृत्वा कायविशोधनं सुदिनभक्षयेत्प्रातर्विडालपरम
त्रया ३४३ दिनसप्तप्रयोगेण सर्वरोगान् चिन्तयेत् षण्मासप्रयोगतो जीवेन्मरौ वर्षशतद्वयं ३४४ बृहस्पतिसमो बुध्या सर्व
शास्त्रविशारदः नागार्जुनः समारव्यातः कल्पोऽयममृताभिधः ३४५ भस्मूतारसमादाय क्षीरेण सह पचयेत् तत्क्षारमधुस
पिष्यापिबेत्समदिनावधि ३४६ सर्वव्याधिविनिर्मुक्तः परमायुर्नरो भवेत् षण्मासप्रयोगतो हन्ति पलितं बलिनं स ह ३४७ पा
ठामूलं मुवेक्षितं स्वदूषैर्न्यचवारेत् तदेव सर्पिषा पीतं विषं सर्पस्य नाशयेत् ३४८ विद्युत्यातं तथा काण्डकरबद्धं शिखास्थितं
दिव्यस्तंभं प्रियत्वं च सर्वेषां कुरुते तथा ३४९ मूलपत्रसमायुक्तं विशालाभुत्तरामुखः मुक्तकेशो निराहारः शुभे वारे समुद्र
रेत् ३५० कदुनयेण संयुक्तं भजामूर्चेण भावितं वटिकाकारयेद्येन ललाटे तिलकं कृते ३५१ यः पश्यति नरो यस्तु तत्सर्वकटु
कं भवेत् रक्तचन्दनसंयुक्तं वसकृत्सर्वदेहिनां ३५२ रोचनास्थितपुट्टेण सर्वधूतंपराजितः धतूरफलसंयुक्तं पीताम्बाज्वर
हारिणी ३५३ ज्वरमोक्षो भवेद्द्वारनालपलिनं देहिना मेयुने सुखमध्यस्थायी यस्तन्मविधा यिनी ३५४ इति इन्द्रचारुणी
कल्पः यत्र मूलफलोपेता देवदाली शुभे दिने उद्धृतं चूर्णितं वसागलितं मृदुवन्हिना ३५५ काश्चिता आयसे भाण्डे देह
प्रदौ शुभे दिने मधुसर्पिसमायुक्ता भक्षयेत्स तवासर ३५६ अङ्गुतं जायते घ्रातः मासेनाखिलरोगहृत् मासहयप्रयोगेण
पुषि निध्यादि पश्यति ३५७ देवदालीरससौद्रं सर्पिरामलकारसं पीत्वा निरसमेधावीमहाश्रुतिधरो भवेत् ३५८ समूलप
त्रमुद्धृत्य सूक्ष्मचूर्णं विधाय च पिबेदुष्णेन तोयेन विडालपदमात्रया ३५९ स्निहं भगवन् वरं वातगुल्मकामलमद्भुतं हन्ति गोमूत्र

पीतावासर्पदुष्टनिर्दिहनां ३६० देवदलीरसंशुद्धगलश्वेतसर्पपान् पारदेनधमेच्छीघ्रातारस्वर्णप्रजायते ३६१ देवदलीर
सोऽधपाषाणनक्षमन्वितः द्वावथेत्सर्वलोहानि पारहस्यातिबद्धत् ३६२ लज्जागंधर्वकयारीदेवदलीभवोरसः मेघतेलान्वि
तेलोपाद्विस्तभयतेक्ष्व ३६३ समूलपत्रनिर्यासः पुंहुकुण्डप्रगर्जरवांसहरेत्पीतः पावकस्यापिदीपनः ३६४ देवदलीर
बीजानिगुडनसहर्दयेत् तद्वतिगुदनिसिंहाहनिहयमशेषतः ३६५ देवदलीरसेनेत्रसिंसेपरयतिमानवः स्वभूतानिवा
त्यस्मैद्रव्यपच्छत्यभीष्ट ३६६ देवदलीरसस्मैद्रुसर्पिषामलकीफल लक्ष्मणाथारसं सर्वसत्तुकोलेदिनत्रय ३६७ पीतंगर्भक
रंशीघ्रबंध्यानामपि योषितां देवदलीरसः सर्पिस्तीरं मधुसमन्वितं ३६८ पीतं बजं ल्छिरं कुप्यात् पुंसां कोमलरेतसा ३६९ इति दे
वदलीरसिनकसाराय कल्पः कृष्णाश्रकं महानीलीमधुना समभागतः आलोख्य धारयेन्नासास्तिग्धे माण्डमयलतः ३७० सु
दिक्षुनेभयेत्यश्यादिडालपद्मान्नया मासपथेनरोमुत्तावलिप्तिः पलितैर्भवत् ३७१ कृष्णाश्रकं महानीलीगुडचिमुशलीम
धु समासंमेलितं मित्रं भस्मपत्सुरिनेनः ३७२ सप्तसरप्रयोगेण बुद्धेः पितरुणो भवेत् मेधावी बलसंयुक्ता जीवद्विषशतहृपं ३
७३ कृष्णाश्रकं महानीलीकुमारोकाकजविका मूलाग्निबहुश्रूतायाः समभागानि कारयेत् ३७४ मधुना सर्पिषा लोख्य समरा
त्रं विधारयेत् देहशुद्धौ भवेच्चारभसं यस्तीरभोजनः ३७५ बालमिः यतिर्ये सुतो वषथोगे प्रजायते गोरान्वनामहानीलीप्रियं
पुरावपुष्पक ३७६ एहीत्वा पुष्पनक्षत्रे समांसकनकाबुना वटिकाकारेपि भिस्तपूद्रुतं मोहयेज्जगत् ३७७ महानीलीसु
रमाकापलावृतकञ्जल निशायामजनं विरयमोहयेदतिवेगतः ३७८ महानीलीयानयसोर्भिर्गुडिरससि श्रितः मृतमेतपि
शाचानाहनिर्गंधि नरपति कोरेवद्धमहानीलीमूलं नित्यं चरापहं ३७९ सांतांगलीमहानीलीयोगजालं नाहिदोषदत् जपाप
क्षयपुष्पाणि महानीलीपुतानि च ३८० तण्डुलभोनिप्रनिशोणितं ध्रुति योषितां सगोसुरमहानीलीपितं तण्डुलवारिणा ३८१
मूत्रकृच्छ्रं शिशोः कामहानीलीमहोषधं इति महानीलीकल्पः काकजयाशिफासोरपि शिमान्नकरो गनुत् ३८२ तल्य

पत्रसः शीरैलमुक्तः प्रलपतः तैलपक्कमलेन कुर्यात्त्वक्छिक्काचितां ३८३ तद्रसापूर्णकणित्यवाधित्यमुपशाम्यति कया
 लरामभ्यागैकैतकीरसमिश्रिताः ३८४ लूतामधुसमायुक्तस्तिमिरं हस्तिवेगतः तण्डुलैकसंमिश्रोज्वलाग्रदंभकः क्रमीत् ३
 ८५ हंतिकापुनर्बद्धाचसुः पीडाविनाशकृत् एकवीरद्वयचूर्णविडालपट्टमात्रया ३८६ अजासीरेणसंयुक्तं मुक्तपलितनाशनं
 छर्दिहन्मधुनायुक्तं देवदालीसेनच ३८७ जलद्वारद्वारतैलमुक्तं वाताविनाशनं इतिकाकजघाकल्पः अंकोरबीज
 मात्राणां सुस्मचूर्णविधियते ३८८ तिलतैलमवेचूर्णमिति सतवारतः मर्दयित्वा पातयेन गृहीयतैलमुत्तमं ३८९ नाना
 कर्माणि सिध्यन्ति तैलयोगेन योगिनां अंकुलहबीजसंचूर्णसिद्धावयेत्सारवारिणां ३९० अपभार्गयुतः सम्यक् भस्माजलविशेषया
 त् पुनः सिद्धयितैलनभावितां तदुत्तमं ३९१ कुटितक्षीरपानीयमर्दितं वस्त्रपीडितं तैलमुच्यते यने इनाना कर्माणि योषिता
 ३९२ सिध्यन्ति तेन स्तेनयथागात्राणि देहिनां इति अंकोरतैलं पुण्यां क्वीकृताश्रुकाशानिलेपातिचूर्णिता ३९३
 गुष्णादकनसापीतादहशुद्धोष्णदिने मांसमेकप्रयोगेण सर्वरोगान्निवारयत् ३९४ षण्मासयोगतो हन्ति पलितं मधुभासि
 ता गीमूत्रसंयुता भुक्त्वा स्वव्याधिकरीनृणां ३९५ भक्तागोसर्पिष्विबन्द्वापीतत्वं कुरुते सदा धात्रीफलं सोपेता वा कुक्कोप
 लितापहा ३९६ जीर्णयित्वा भोजनकार्यं शीरांते सहसोर्षिषा इति वा कुक्कीकल्पः कुमारपत्रनिर्घासो धूतेन मधुना सह
 ३९७ कद्वत्रयसमायुक्तः स्वर्दितामूत्रविहना मात्रया सह भक्षित्वा हति रोगाननेकधा ३९८ द्वौ मासौ भक्षयिष्ये द्वस्तु दुग्धा
 हाराजितो नृपः दृढकायिते गस्वीद्व्यहर्नि प्रजायते ३९९ विमात्रं भक्षणं देहं विषं प्रभवे च्छणाम् षण्मास याग
 सामाभ्यां त्वष्ट्रद्वोपितरुणा भवेत् ४०० सप्तत्वारप्रयोगेण जीवद्वर्षशतद्वयं कुमारपत्रमादाय गुडन सह भक्षयेत् ४०१ वा
 लिभिः पलितैर्पुंक्तं जायते वत्सरान्नरः तदिदं लवणोपेतं प्रत्यहं भक्षिते द्रवत ४०२ कडुकं चक्षुः क्षान्तिं हन्ति पाप्मानेकधा
 तिलतैलेन संयुक्तं माक्षिरोगविनाशकृत् ४०३ कुमारिरससंयुक्तो हि गुरोः पवनरोगाहृत् यानि दन्ताकुमारानि हन्ति सपयि

बद्धतं ४०४ दुष्टद्वयप्रलेपेननाशयत्यतिवेगतः

मधुपीतं करोत्यंगसौरमसततवृणा देवहालीविबोद्धतोरसोमधुघृतावितः ४०६ पीतः पथ्यासीनः कुर्याद्वितीसुवर्
तामृश मधुसापि विङ्गानि धात्रीफलसुरासितं ४०७ पालाशबीजचूर्णनं मृत्कामासजराहरेत् मधुसापि स्तिलोन्मिश्राद्या
वाचूर्णस्यसेवया ४०८ वागीशोमासमात्रेण वृद्धोपितरुणो भवेत् धात्रीमधुवातासपि बज्रहृत्तराः समं ४०९ सान्नि
समात्रया भुक्तं निद्राकारं जरतिकं चूर्णधात्रीफलोद्भूतसर्पिषामधुनामसा ४१० लीढं निशामुचंचक्षुर्नासाभ्रवणरो
गहृत् अंकुलहबीजासिद्धयतेलपानेन साधितं ४११ नम्रयुक्तयाजनकुर्यात्सयुतं परमायुषा सुन्नातलेदियः कुरुतु
णमिध्वाज्यसयुतं ४१२ कठिन्यसौततस्तस्य देहस्याच्चिरजीवितं मध्वाज्यवनेनाश्वगंधाकारघोनाविता ४१३ शिचिर
भक्षयेन्मांसं वृद्धोपितरुणो भवेत् विश्वकायो धाराप्राणिविश्वचूर्णीशिलाजतु ४१४ संताकामधुसर्पिश्च भुक्ते मृत्यु
ज्वरापहं यज्जराव्याधिविध्वंसि भोजनतद्रसायनं ४१५ अन्ये वयसि मध्ये वा शूद्रकायः समन्वरेत् ॥ अथाग्नि

पुराणोक्तकल्मानाह कल्पान्मृत्युजयान्वक्ष्ये आयुर्दुर्निर्गमदवान् ४१६ त्रिशतीरोगहसि व्यामध्वाज्यत्रिफलसयु
तां पलंपलाहिकं कर्षवा त्रिफलासकला तथा ४१७ विल्वतेलस्य नश्ये च मांसं पंचशतीकावः रोगाश्च मृत्युवलिजितितुल
प्रकृताकं तथा ४१८ यवादिवाकुचीचूर्णं विषमासखदिरोदकैः त्वाद्यैः कुष्ठजयत्से व्यचूर्णनीलकारुडकं ४१९ क्षीरेण
मधुना वापि शतायुः खण्डदुग्धमुक् मध्वाज्यं शुंठीसंसेव्यपलप्रातः समृत्युजितं ४२० वलीपलितजितजीवेन्मण्ड
कीचूर्णदिग्धपः उच्चरामं बुनाकषपयः पोमृत्युजित्तरः ४२१ मध्वाज्यैः पयसा वापि निर्गुण्डा मृत्युरोगजित् पलाशतेल
कर्षकं वषमांसं मधुना पिचेत् ४२२ दुग्धमोजपञ्चशती सहस्रायुर्भवेन्नरः ज्योतिष्मतीपत्रसपयसा त्रिपलं पिबेत् ४
२३ मधुना चाज्यतस्तद्रूच्छतावथ्यारसपलं क्षौद्राज्यैः पयसा वापि मृत्युजिन्मुषलीपलं ४२४ पंचांगनिबचूर्णस्य

खरिआथप्रभितं ४२५ कर्षभृगसेनापिरोगनुज्ञामरोभवत् रुहन्निकाज्यमधुमकुदुधमोनिचमृत्युजित् ४२६ कर्षचूर्णह
 रितक्याभ्रावितंभृगरादूसेः दूतेनमधुनसिव्यनिशतायुध्वरोगजित् ४२७ द्याराहिकाभृगरसलोहचूर्णशतावरी साज्यकर्षपच
 शतीकानचूर्णशतवरी ४२८ भ्रावितभृगराजेनमध्वज्येच्छिशणीभवत् ताव्रमृतसुवतुल्यगन्धकचकुमारिका ४२९ रसेविमृ
 धतेगुंजेसाज्यपचशताब्दवान् अश्वगन्धाफलतैलंसाज्यघटशताब्दवान् ४३० पलपुननवाचूर्णमध्वज्यैःपयसापिबित् अशा
 कचूर्णस्यपलमध्वज्यपयसालिनुत् ४३१ निबस्यतैलं मधुनास्याकृष्णा स्यात्कचशती कर्षमगसमध्वज्यशतायुःपयसापिबे
 त् ४३२ अभयासगुडाजघाधूतेनमधुरादिभिः दुधानुभुक्कृष्णाकेशरोगीपचशताब्दवान् ४३३ कटुतुंबीतेलनश्यक
 र्षशतद्वयाब्दवान् त्रिफलापिण्डीश्रुण्वीसेविनाशिशताब्दकृत् ४३४ शताव्य्याःपूर्वयोगसहस्रापुबलानिहृत् चिक्कैणत
 थापूर्वस्तथाश्रुण्वीविङ्गतः ४३५ लोहेनभृगराजेनवलयावनवपचकैः खट्विरेणचनिगुंड्याकणठकार्यथिवासकृत् ४३६
 वर्षाभूवितद्रसेवसेवितोवाटिकाकृतः सोदकोवाकषायावाधूततैलंचमृत्युजित् ४३७ चूर्णधूतेर्वामधुनागुडाद्यैर्वरिणाल
 था ऊजूस इतिमन्त्रेणमन्त्रितोयोगराजकः ४३८ मृतसंजीविनीकल्पोयोगामृत्युजयोभवत् सुरासुश्चमुदितेः सेविताक
 ल्पसागराः ४३९ गजायुर्वेदप्रोवाचपालकाप्योगराजकः ४४० अधगन्धकैतलकल्पः श्रीपावत्युवाच केनप्रकारे
 प्रुध्यतिकथ्यतापमेश्वर कियत्कार्येषुसंप्राप्तिर्भक्षणेनार्णपिवा ४४१ श्रीमहादेवउवाच नूतनेस्त्रिधमाग्नेचयिस्ती
 णसुवसुहरे तन्मध्यगन्धकंदिव्यभृगराजमौषधिं ४४२ तन्नुवेद्यधत्तेवचन्त्रनूतनमलवर्जितं तस्योपरिहृिप्रोह्वंगन्ध
 कमणिसान्निभं ४४३ चणप्रमाणकैः सर्वैः पूरयेद्वस्त्रमुत्तम तसोपरिहृिपेदिह्यंरुपर्वान्निपूरितं ४४४ तद्वह्नाद्रावयेदेनम
 ध्वगन्धकमुत्तमं शुद्धचूर्णं चेततत्रगृह्यतेगन्धकोत्तमं ४४५ शुद्धगन्धचपत्रं तद्वर्धतालकतथा ४४६ तद्वर्धसराजंचगत
 दधंरुकांक्षियेत् ४४६ तद्वर्धमल्लुनिक्षिप्यत्रीभाव्यकदलीरसे करवीररसेसावद्राव्यशोण्यंचपेषयेत् ४४७ निक्षिप्यशुद्ध

इति काचषात्रे पुरो कृते भुम तलोपरि स्थे संसिद्धिमुद्वाहनाममद्यो निवन्धमभि कारयुग्मसाद्धं ३८८ तन्मध्यस्थश्चाध्वपु
री पदेषु मुद्वागतागन्तुमवप्रदद्या दिनानि पंचाशततन्नाजते भवेत्तदा तत्त्वगन्धतेत् ४४९ निशि प्यच हो कृतता रेलपित्ता
रं प्रयातिसिमुद्वाकाचन अन्ये रनेकैः किलकामसिद्धिः रवने प्रदानेन तत्कर्मवर्जितः ४५० तत्तेलं दत्तमेणवभक्षयेत्तुलुं
समं तांबूलसहितेन क्रमेणैव तु वधयेत् ४५१ मासे केन प्रयोगेण सर्वे रोगा विवर्जितः पथ्यं दुग्धोदनं गन्धव्यसदा ग्राह्य च पाव
ती ४५२ मासद्वयप्रयोगेण वज्रदेहो भवेन्नरः मासत्रयप्रयोगेण वलियं लतनाशनं ४५३ चतुर्थे मासि संप्राप्ते दिक्कद्वयिस्तु
जायते मासे पंचमकेने वसिद्धो भवति साधकः ४५४ तेषां मूत्रपुरीषेण शुल्बं भवति काचनं षण्मासस्य प्रयोगेण खेचरी गति
माप्नुमात् ४५५ मासे सप्तमके प्राप्ते दिग्भेदेहः प्रजायते मासे चाष्टमके देवि विचरेच्च यथा सुखी ४५६ नवमे मासि संप्राप्ते अन
तापुः प्रजायते दशमे मासि संप्राप्ते जायते भस्ममानरः ४५७ किमत्र बहूनां क्तेन किं तु क्तेना तन्मोगभाक् ४५८ इति गन्धक
नैलकल्पः अथ ज्योतिष्मती कल्पे मध्यम प्रकारः वंगसेने जगति ज्योतिष्मति प्रसिद्धगुणिनी तस्यास्ते लं निष्कास
यित्वा जीर्णी पुराणशाल्येन मत्स्यं डिमधुरेण पाणित्वा र्धं संवृध्व प्रत्यहं भस्मयेच्च वधयेत्सलं नातः परं विबुद्धिः कार्याः
मांसास्थितिश्चैवापलमपुत्तममात्राह तं भुक्त्वानुरोधेन भिषगनु कल्पनीया एवं तैलादकमुपयुज्यमहाबली महाप्राणः
षोडशवर्षा कृति निर्गो भवति इति ज्योतिष्मति तैत्तलपानविधिः अथ ज्योतिष्मति कृत्ये द्वायम प्रकारः मालका कर्णिते
लं हस्त पादयोर्दने कृते दृष्टितेजवृद्धिर्भवत्यति १ रविवारपुत्तत्रयोदश्यां चतुर्थी दिवसवर्ते लं निष्कासयित्वा तेन तैलेन
दीपेन कज्जलं संगृह्णेत्रे अजिते तथा मर्दने कृते अदृशो भवति २ अमाया बुधवारोत्रे तैलं निष्कास्य तत् स्तने रुंदकैक
दं कं कंबूध्रा पंचदकभक्षयेत् द्वागरे मर्दयेच्च कुष्ठनाशो भवति ३ मालकाशुनी बाजं शर १ कृष्णवर्णी गी बुध शर ५ मध्ये
मृतिपात्रमध्ये उष्णां कृत्वा पश्चात्सीतं लज्जितं तस्य दधिकारयेत् ततो मयने कृते नवनीतं निष्कास्य तस्य धृतं कृत्वा तद्व

तं दंका ३ ओदनगोदुग्धेन सह सप्तपेत् प्रतिदिनं एकैकं कवृथा अष्टकं पर्यंतवर्धयेत् ततो अष्टकं नित्यं एवं दिन ४०
पर्यंतमक्षयेत् श्वेतकेशाश्चैकृष्णकेशाभवेति ४ शनिरात्री मालकागुनी गोघृतेन भर्जयेत् ततो दिन ४१ पर्यंतमक्षयेत्
विद्याधाराणां शक्तिर्भवत् अष्टबीजानि भस्मितानि चेत् भविष्यदानं भवेत् कामवृद्धिर्नैर् ५ रविचारयुक्ते अमावास्याया
रात्री तैलनकाजल गृहीत्वा तेनाजितो नरो सर्वेष्वप्यतिनिधिं च पश्यति ६ मालकागुनी दिन ४० पर्यंतमक्षयेत् तस्य कर्तव्य
तासिद्धिर्भवति स्वस्त्री परस्त्री गमनं वर्जयेत् पवित्रतया स्वेयं ७ यथास्त्रिया पुरुषं प्रति कृतमणकृतं तदा दुरधो र २ माल
कागणी वोर ॥ तन्मध्यपाचयेत् बीजशेषं ग्राहयेत् नित्यबीजानि ८ भस्मयेद्दिनानि ३८ स्त्री सागत्यागः गोघमात्रं भोज
नं कामगणनाशः ८ धन्वंतरि वदति कैवल्यमालकागुनी भस्मण न हृदयशुद्धिर्भवति उत्तमबुद्धिर्भवति प्रयोगे कृते नित्यस्नान
धौ तश्चेतवस्त्रपरिधानं तथा बलिदद्यात् ततो वस्त्रं बीजानि ८ हस्ते धृत्वा पंचवारं मन्त्रिणाभि मन्त्रयेत् ततो बीजानि १०
भस्मयेत् दिन ४१ प्रतिदिनं बीजानि १० वृद्धितो मानसिकं जानाति सबलतां भवति रोगनाशः पलितनाशः नैत्रतेजवृद्धिः
स्मारां मूलं वर्जयेत् मन्त्रः ॐ नमो वा मयो वाम हीं हीं हीं स्वाहा अनेन मन्त्रेणाभि मन्त्रितानि द्वा १० बीजानि प्रतिदिनं
दशदशवृद्ध्या भस्मयेत् इति मालकाकणी कल्पे इति मन्त्रः अथ कीमारा मरिका कल्पव्याख्यामः को
मारसौद्रवस्यामि तत्त्वशास्त्रमनुत्तमं येन तत्प्रीतमात्रेण सिद्धिर्भवति सर्वदा ४५९ अतः परं प्रवक्ष्यामि प्रथमं चामरिका
क्रियां जातमात्रं पृथक् अक्षरस्य विशेषतः ४६० पुरिषं गृह्यतेन छायायां परिशोषयेत् सुचिस्थाने शुचौ देशे तपये
त्वागुरुतद्दिनान् ४६१ शुद्धदेह नरो मूलाक्रिया कर्म समारभेत् दिनानि सप्तसोदशेण परिलेख्यथा विधि ४६२ ग्राम्यधर्म
त्यजे नित्यं भोजनं सर्वकामिकं शाण्डिमात्रं शाणवाया बत्समं दिनानि यः ४६३ एवं प्रयुजमानस्तु वही पत्नी वर्जितः
द्विसप्ताहं प्रयोगेण शुद्धदृष्टिर्भवन्नरः ४६४ पश्यते च निधानानि सत्यं सत्यं वदाम्यहं मासमात्रं प्रयोगेण जीवेद्वर्षं शतं नरः

धोणीसंवत्सरचमक्षणान् अथमण्डूकपर्णिकल्पः तत्रैव मण्डूकपर्णीपुष्पाकैर्चोत्पाद्यचसमूलिकाम् प्रक्षालयन् च
 ततः कुर्यात्सूक्ष्मचूर्णनिकारयेत् ४७९ घृतभाण्डेततः स्याप्यभक्त्युप्यवकाशम् बिडालपदकैः स्तुत्यं कार्चिकैः सह्यः पिबे
 त् ४८० आप्लाव्य सहस्रधनमसैकसर्वरागहा द्विमासभक्षणोद्देवपलितेवर्जयेत्तथा ४८१ अथपुनर्नवाकल्पः तत्रैव पु
 ष्याकदिवसे शोभ्ये प्रातः श्वेतपुनर्नवाम् समूलपत्रा संगृह्य सूक्ष्मचूर्णनिकारयेत् ४८२ मर्दयेत्वाततः पश्चाद्द्वेतेनमधुनास
 ह भाण्डेन रक्षापेदेन यथारक्षाकरस्तथा ४८३ ततोभासान्तरे देविचम्यककुसुमप्रक्षम् वसन्तसमयेतस्यशुनिभूत्वासमाहि
 तः ४८४ मासमेकं भवेत्स संमलमूत्रं साधिकम् अलिपश्मोपमाकेशागोरदहाभवेत्तदा ४८५ बृहस्पतिसमो वाग्मी जीवेत्
 पञ्चशताब्दिकम् नास्ति तुल्यसमंकल्पकाधितं च पुनर्नवाम् ४८६ शिवायुर्भवेद्देहे सेवनाकल्पमुत्तमम् ईश्वरोवाच
 शृणु देवि प्रक्ष्यामि निगुण्डाकल्पमुत्तमम् ४८७ धनधान्यकरीदेवि आपुरारोग्यवर्धिनी शान्तिपुष्टीकरी नित्यसाक्षाद्वीस्व
 ररूपिणी ४८८ निगुण्डातिसमाख्याता सर्वलोकसुरवप्रदम् तस्माद्देहप्रदं यामि प्रयोगं शृणु सुहरी ४८९ अथ निगुण्डाक-
 ल्पः निगुण्डाकमूलमुद्धृत्य शोभनेन दिनैस्तु अष्टादशपर्कचूर्णपिण्डादशसर्पिवम् ४९० मधुषोडशपर्कचैव मिश्रिकृत्य वि-
 धानतः एभिस्तु स्निग्धभाण्डे च मासमेकमुत्तमम् ४९१ त्थापयेद्धान्यराशौ च मासोर्ध्वं समुद्धरेत् समभ्यर्च्य गुरुं देवपूज
 येच्च विधानतः ४९२ ब्रह्मणीचकुमारीचभोजयेच्च यथाविधि तासां मादाय चोदेशं शुचिभूत्वा शुभदिने ४९३ विडालपदमा
 नन्तु मक्षयेच्च विधानतः अहन्यहनि भोक्तव्यमिदं प्रवर्तितस्सां ४९४ स्कन्धेन त्रैस्वगात्रं च भवेद्बलितमेव च वर्जयेद्बली
 परितः दीर्घजीवी भवेत्क्रवम् ४९५ भवति चाक्षरैः त्रैस्त्रीशतं रमितुं समः प्रकामभाजनं तस्य ततस्तार्पणं वाध्यते ४९६ जा
 हांमैथुनं निद्रां स्वेच्छया च करोत्यसौ विकारान्मनसः सम्यगवर्धते दृश्यते नरः ४९७ प्रस्थं निगुण्डाचूर्णस्य गोमूत्रेण समं पिबेत्
 दशान्नप्रयोगेण कुषण्णप्रधानकम् ४९८ नाशयेच्च सदा देवि वायो मेघमिवाम्बरे निगुण्डाश्वेततच्चूर्णं रजामूत्रेण यः पिबेत्

५९९ नवकेशास्तथादन्ताः समाहेनपतन्ति वै द्विसप्ताहप्रयोगयोगयोगि विवेदध्यायम् ५०० निसप्ताहप्रयोगेण इहं भवति
क्षणम् नचाभो रस्यतेदिवनजलाभियतेपि च ५०१ तस्य देहने लोहं च धाच्यनञ्चनं विन्देति चतुःसप्ताहयोगेन भूमित्यक्तान्
भोव्रजेत् ५०२ निर्गुण्डीचूर्णमादाय घृतेन सह मसयेत् कुशास्तुदुल्लावापि बलवीर्यभवेद् ध्रावन् ५०३ निर्गुण्डीचूर्णमादाय
पिबेदुष्णानवारिणा समरात्रप्रयोगेण किञ्चरः सह गीयते ५०४ निर्गुण्डीचूर्णमुद्धृत्य गृहचधारयेद्धृद्यः नश्येति सर्वविप्रानि
हेनागाश्रयसर्वशः ५०५ अथ भक्षणमन्त्रम् प्रणवं च नतो मायां कूर्वणीज फलकम् वक्षि जायान्त्रेण शतधा औषधी
पारि ५०६ जलातुभक्षयेद्विकल्पीक्तचफलं भवेत् ॐ ह्रीं हुं फट् स्वाहा मन्त्रोस्तु ॐ ह्रीं हुं फट् स्वाहा तां समायादय
कूर्च फलन्त वक्षि सुत्वरि ५०७ अथोत्तराशतजला औषधं भक्षयेत्तु योः मन्त्रम् ॐ ह्रीं हुं फट् स्वाहा ॐ नमो नमस्तु
यपादपाय कुबराय च वक्षि जायान्त्रेण औषधं भक्षयेत्ततः औषधं भक्षयेद्देन सपुष्टि कार्ज्जणम् ५०८ हित्वा क्षारा
म्लादिकर्त्रिराभ्यन्तरेततः औषधं भक्षयेद्देवि यथोक्तफलमाप्नुयात् ५०९ यावदौषधं समाचरेत्तावत्क्षारादिक तथा ल
वणस्तिहशाकादिवातातपादिकत्यजेत् ५१० अथ हरितिकर्णकल्पः एवमन्यप्रदश्यामि प्रयोगं भृगुसुत्वरि औषधं ह्रिय
रूपं च रवाहापूर्व समुद्धृतम् ५११ हस्तिकर्णद्वितिव्यतीनाकासो मुरपूजितः तस्य भक्षणमात्रेण सर्वरोगास्तमुच्यते ५१२ सु
गैन्द्रव्यथया दध्नु मृगायान्ति प्राद्व्यस्वम् एवमौषधं प्राप्य व्याधिमात्रप्रणश्यति ५१३ सुतिथौ च सुनक्षत्रे सुदिने च सुपूजित
सुपुष्पैरस्मै र्धर्मदत्वा चैवोत्तरामुबः ५१४ स्वर्केषु समनसा प्राज्ञः समुद्धृत्य तु धारयेत् ततः पिष्ट्वा सुमस्कृत्य श्लेष्माचूर्ण
निकारयेत् ५१५ सर्पिर्मधुसमायुक्तं धृत्वा देनिधापयेत् एकाविंशतिरत्रिणसमुद्धृत्य पलांशकम् ५१६ ब्राह्मणभाजयित्वा
तु स्वस्तीति धायेत्ततः दुग्धेन च समायुक्तं अहन्धहनि भक्षयेत् ५१७ पलं भक्षणमात्रेण बली पलितवर्जितः श्रुतिधरो न
धुरवाक् श्रीमानेवामरोपमः ५१८ कुलवीर्यधारादक्षिणा नारायणीपमः दिनेन योजनशतं गत्वा च पुनरात्रजेत् ५१९ जीवे

दूर्पशतचैवनात्र कार्याविचारणा प्रयोगान्त्यप्रवक्ष्यामि भृगुः सुकमलानने ५३० कृष्णाधिनुसारेनेवसलोअप्रस्येद्यदि प्रवृत्तिकलमा
 मोति सत्यं सत्यं न संशयः ५३१ एवंमाहिषकुधेनसलोडयमधुनासह भुक्त्वाफरुपूर्ववच्चलमतत्रयभासके ५३२ दशप्रवक्ष्यामि हविमा
 सनयप्रथमतः पूर्ववत्फलमाप्नोति न के शांतितां व्रजेत् ५३३ सर्वत्र जयमाप्नोति वशीकरणमुत्तमम् जीवद्वर्षशतहैचनरोनागबलो
 पमः ५३४ तथा शयनकाले च उदकेन घृतेन वा विहालपदमानतु देहसिद्धिर्देवद्वयम् ५३५ यथेच्छुयापलशतं भुक्त्वा जरा मरो भवे
 त् कल्पेदं परमं गोप्यं तव स्नेहात्प्रकाशितम् यस्य सेवनमात्रेणारोमोक्षमवाप्नुयात् ५३६ अथ श्वेताककल्पः अथेदानीं प्रवक्ष्या
 मि श्वेताककल्पमुत्तमम् अस्य माहात्म्यविस्तारं भृगुधकमेतानने ५३७ श्वेताकं मूलमुद्धृत्य चूर्णकृत्वा प्रयत्नतः आदौ सूख्येन मल्लु
 त्वा विधियत्युज्जयेत्ततः ५३८ प्रातरुत्थाप्य जीणान्ति गवाक्षीरणं संपिबेत् भवेच्छ्रुतिधरो धीरो बालप्रतिवर्जितः ५३९ कामदेवस्य
 सदृशः सर्वशास्त्रविशारदः मासमानं प्रयागेण जीवद्वर्षशतं नरः ५३९ सर्वरोगविनिर्मुक्तो नरो नागबलो प्रमः श्वेताकं मूलकं हस्ते
 बध्वा देशान्तां व्रजेत् ५३१ भूतप्रेतपिशाचाद्याडकिं व्यागुह्य कालां द्वा दृष्टिमात्रात्पलायने श्वेताकं स्य प्रसादतः ५३३ श्वेताकं गो
 रोचनया गोघृतेन च पेयेत् ललारेति लंककृत्वा त्रैलोक्यं वशमानयेत् ५३३ श्वेताकं स्य हस्ते नैव चन्दनसहपेयेत् एतहरादुर्करं
 त्वा किन्नरी भवति ध्रुवम् ५३४ श्वेताकं मूलं कल्पौ बध्वा रमणी वरमेतदुधः धारयेत्पानितं शुक्रास्त्रियं वशमानयेत् ५३५ श्वेताकं प
 द्मपत्रं च कल्लो बध्वा रमेत्त्रियम् धारयेच्च नः शुक्रः शान्तनोरिमेद्यदि ५३६ श्वेताकं मूलमानीय स्वस्ते सहपेयेत् तिलकं कारये
 द्यस्तु तस्य विश्वं वशं भवेत् ५३७ स्वस्ते मधुसूक्तं श्वेताकं तुलया सह यावत्पञ्चकृते दीपं तावच्छुक्रं च न क्षरेत् ५३८ नाभिपद्म
 दले बध्वा तन्मूलं दक्षिणे कोरे धारयेच्च सदो देवो सो भ्रातृपरमं भवेत् ५३९ श्वेताकं कल्पमाहात्म्यं तव स्नेहात्प्रकाशितम् न वक्त
 व्यं कामुकायशरापनकदाचन ५४० अथ भृगुराजकल्पः अथेदानीं प्रवक्ष्यामि भृगुराजकल्पमुत्तमम् भृगुराजमूलपत्रं
 पांश्विस्थानुयत्नतः ५४१ क्वाञ्चित्कैः पेषयेद्धीरो वरीं कुप्यात्प्रयत्नतः तानि विस्तेहयेत्नेन मासैकं च गुणं भवेत् ५४२ भृगुराजपत्रं

संकृष्णजीरसमपिबेत् तैलेन सह संदधात् प्लीपलितवर्जितः ५४३ मृगारारसं चैव गुडचौरसं संयुतः माममान्नप्रयोगेण
सर्वव्याधिर्विनिश्चयति ५४४ अथ काष्ठलाकल्पः काष्ठलाकल्पं ब्रूवन्त्यामिष्ठपुष्पकमलानेन काष्ठलापादप्रहारेण नाभिज्य-
था विनिश्चयति ५४५ काष्ठलामूलं करोध्वान्ति सारविनिश्चयति अथ अम्लालोनीकल्पः अथ अम्लालोनीकल्पं चक्षुःश्यामिव
रानने ५४६ ह्रस्वम्लालोनीरसं दत्वा चक्षुःमूलं विनाशयेत् अति सारनामिश्रं चक्षुःशूलं तथैव च ५४७ अम्लालोनी सान्नीमूलं
मरिचकुष्ठमेव च पेषयित्वा पिबेद्यस्तु वतन्तस्सन्ध्यं शयेत् ५४८ अथ शाल्यलाकल्पः शृणु रेयी प्रवक्ष्यामि शाल्यलाक-
ल्पमुत्तमं श्वेतापीतावथारक्ताकृच्छ्राश्च ति यत्तु विधाः ५४९ त्रासृणी श्वेतवर्णा च पीतवर्णा च बाहुजाः रक्ता चैव सर्वे द्वैश्च पाः
कृष्णाश्चूडः प्रकीर्त्तिताः ५५० चतुर्वर्णमयी देवी सर्वमता प्रकल्पिनी श्वेता पीता तथा कृष्णा न हि सर्वत्र लभ्यते ५५१ रक्तान्न
कथयिष्यामि यान्न सर्वत्र लभ्यते तस्यापुष्परसलब्धं वा देवयोगेन साधितम् ५५२ सुमुहुन्ते च कर्तव्यं शाल्यलाचन्द्रबलं
पलद्वयं पिबेत् प्राज्ञ एकचित्त समाहितः ५५३ रजनी प्रहरं देवगुल्मादोजायते ध्रुवम् कर्षी क्षियाः कामयेत रेवेच्छुया परिबृंहितः
५५४ एकद्वित्रिचतुः पञ्चषट्सप्तमाष्टमं मे त् प्रथमे द्विपलं देवी चत्वारि च द्वितीयके ५५५ तृतीये षट्पलं चैव पलाव्यष्टौ चतु-
र्थके प्रतियामं पिबेत् सारमे च योषितं तथा ५५६ अनेनैव विधानेन नरसिंहसर्पाभुयात् चतुर्वर्णशतं देवि नरो जीवन्नस्य शयः
५५७ नरो नागबलोपेतः कामदेवसमो भवेत् नरो गण्डस्रोतस्य सुभगः मिहर्षिनिः ५५८ शीघ्रगामी भवेच्चैव वली पलित
वर्जितः अथाभयाकल्पः अथातः संप्रवक्ष्यामि अभयाकल्पं सुत्तमं नरस्येदुर्भट्टभट्टन देवतुल्यो भवेन्नरः ५५९ शरत्मेव
वितायुक्तो हि मन्तेनागोण्य विधौ पिप्लीयुक्ता वसेत् स मधुना सह ५६० गोक्षेत्रं गुह्यं सयुक्ता वर्षा सुखं दणोत्तं च अनेनैव वि-
धानेन प्रसूयेद्यो हरीतकी ५६१ तस्य बृहद्वलं वीर्यं मरिचं हि शरीरं कज्ज अत्र प्रहृतिं काष्ठा विशीरं रक्षुरातकी ५६२ काराणि
कुप्यते मातानो रस्था हरीतकी मातेव भक्षयेद्यो हि हितकारी हरीतकी ५६३ अजरे वांशु कल्पः रुद्रयानके श्रीपार्वतसु

वाच देवदेवविरूपाक्षसर्वस्वपराशर प्रणस्यश्रोतुमिच्छामिनिवावाश्रयेवर्णय ५६४ कृत्वादिभ्यमनुज्याणांपवित्रं
 वसिद्धिं निवांबुकीदशैवैकं फलं तस्य सेवने ५६५ देवदानवमनुज्याः पन्नगाश्च पिशाचाश्च
 विश्ववेत्ता रुजकाः ५६५ ज्ञातव्यतस्य वृत्तांतं तस्यैकयथस्वमे गुह्याद्गुह्यतु गुह्यगुह्याद्गुह्यतरपर ५६७ अतिगुह्यतरदे-
 विगोपनीयं प्रयत्नतः गोप्यं प्रणव्य दृच्छन्ति मुनाचशशशरवरः ५६८ इश्वरावाच
 सि कथयामिनसं देहो भुक्तिमुक्तिफलप्रदं ५६९ निवांबुममृतदेवि ह्यदुस्त्वयं देहिनां पवित्रपरमपुण्यं देहि सिद्धिं करं परं ५
 ७० श्रीपार्वत्युवाच ग्रहणवाराणामेकमेन्द्राणकारयत् एतन्मेव देवशयोरदुष्टो भगवन्मम ५७१ निवांबुकीदशैवैक
 दशतस्य साधनं कृपां कृत्वा महो देवकथयस्व मम प्रभो ५७२ श्रीमहादेव उवाच साधनं भूगुदे देवि सर्वपापहायकं सर्वसि-
 द्धिप्रदातारं सर्वज्ञानकरं परं ५७३ सर्वविधमयं दिव्यं सर्वबुद्धिप्रदायकं सर्वशास्त्रविचारं नवनवमं धारणं ५७४ पश्चाद्भज-
 नीयाने च धारिकानां चतुष्टयं उत्थाय साधकं प्रेक्षां मूर्तोत्सर्गं तु कारयेत् आदिभारां परित्यज्य मः प्रधारां च गृह्यते ५७५ अति-
 धारां परित्यज्य एवं विधिसमाचरेत् पात्रविधिं प्रवक्ष्यामि भूगुदे विमलो मे ५७६ मूर्तिकारूपान्नेषु च मपन्नतथैव च विराट्
 पशुवैपात्रैश्च पात्रैश्च श्रीफले ५७७ गजदंतमये पात्रे दिश्वामिनि च सौक्तिं के ५७८ धृत्या चारमं मन्त्रैश्चैव दृष्टपात्रैश्च लावके व-
 शपात्रैश्च कर्तव्यं शृंगपात्रे तथैव च ५७९ श्वेतकान्चुमये पात्रे कर्पात्रे तथैव च दर्जयेत् सत्संधातूनां लोहपात्रेण साधयेत् ५८०
 तेन मार्जितपात्रैश्च अधोपात्रेण धारयेत् तस्यात्र शोधनं देवीवक्ष्यामि त्वं सुहृदि ५८१ प्रणवादि तथामाया कुरु द्वयं कुलेश्वरी
 ॐ ह्रीं हुं फट्समुच्चार्य स्वाहा तेन शोधयेत् ५८२ अनेन मन्त्रेण शोधयेत् शोधयेत् शोधयेत् ५८३ अन्यमन्त्रं प्रवक्ष्यामि निवांबुवर्णेन शोधयति सन्त्यसत्पुनः सन्त्यसत्पुनः कथितं मया ५८४ अथ ग्रहणमन्त्रः ॐ जूं
 सः ह्रीं अमृतवर्षिणि अमृतं कुरु रुद्रो वैशायतं अं हुं रुद्रं स्वाहा अनेन सत्सवारं शोधयेत् अनेनैव तु मन्त्रेण लीयते सततं न

रः अधोरास्त्रायफट्स्वाहा अनेनसमवारशोधयेत् अनेनमन्त्रराजेनेह न्यासं समाभेत् अंगन्यासंततः कुर्यात्कार्त्त
संचकारयेत् ५८५ ॐ-हीं अंगुष्ठाभ्यां नमः ॐ-श्रीं तर्जनीभ्यां नमः ॐ-ह्रीं मध्याभ्यां ॐ-ह्रीं अनामिकाभ्यां ॐ-श्रीं
निष्ठाभ्यां ॐ-ह्रीं कान्तलकारपुष्ठाभ्यां नमः एवं हृदयादि अनेन मन्त्रराजेनेह मध्ये स्तुतं तपतः पश्यति स्नानपानेन रूप
नमुरवक्षालने ५८६ दिवांबुशोधयेन्नित्यं त्रिकालं प्राणिता बुधैः प्रभाते च लुकुके त्रीणि विधिपूर्वप्रयत्नतः ५८७ आहारच
निराहारनित्यं च सदसेवयेत् षण्मासास्तत्तमनंदे होवली पालतमाशनं ५८८ संवत्सराशताभ्यासमणिभादिगुणाष्टकं सेव
येद्धत्सुर्यभुजविचक्रादाशतं ५८९ त्रिवर्षेणैव देवेशिवाचा सिद्धिः प्रजायते संवत्सराचतुष्केण दिव्यकायो भवदं क्रवं ५९०
पंचवर्षेणियः सेयोनतस्य दुरितं क्वचित् स्कंदवक्त्रेण वर्षेण शक्रायुधसमवपुः ५९१ सप्तमे चाष्टमे वापि शापानुग्रहणं समः
नवमे दशमे दिव्यबलिं शो गजराजवत् ५९२ द्वादशैकादशैश्चैव अदृश्या भवति क्रवं पूर्ववत्साधयेन्नित्यं छायासन्नदृश्यते
५९३ भेषजानुविधिविषयाभिभूयुच्चैकाग्रमानसा गन्धकनिष्कलायुक्तं भृगराजं सपारदं ५९४ लोहचूर्णतथा वंगं हरिद्राचूर्णं
बाबुना कर्तव्यं च सदादिव तस्य रागभयं कुतः ५९५ रजबीजसनायुक्तं शिवाबुसहितं पिबेत् गंधकपारदव्योषं विफलासिद्धमूलि
का ५९६ नाशयेत्सर्वरागाणि राजयक्ष्मादिस्वप्नः मासमेकमयोगेण हारकः सदृशवपुः ५९७ गृध्रदृष्टिः प्रवर्त्तते श्रुतिर्नाह संभवः
निवर्षे च कृतं येन जीवद्वर्षं तद्वत् ५९८ सेन्द्रदेवदाली च अरिष्टकेन्द्रवारुणी दिवांबुसह कर्तव्यं मृतं तं विनाशनं ५९९ नश्यति दक्षि
नी सर्वशाकिनी च पुरास्तथा पिशाचापि विनश्यन्ति तेषां पानेन तत्क्रमात् ६०० प्रयोगचक्रवर्त्तयामि कुष्ठाष्टादशवारुणा हरितालव
चाफ्राह्मी शिवाहिकुदुविका ६०१ सोमराजी हरिद्रैर्ह्रौ राष्ट्रकुलचन्दनं सज्जी सारयक्षारगन्धकपारदस्तथा ६०२ सिद्धार्थविहि
तानि प्रपुनः च वैशेवा सैधेन समायुक्तं शिवांबुसह लेपयेत् ६०३ मासार्द्धेनापि योगेन हतिं स्वेतविचर्चिका कण्डुमण्डलम्बु
प्लानि ब्रह्मद्रुविचर्चिका ६०४ एतानि हरितेशीघ्रकापां सेपावका यथा महानिबुचचाहि गुणासापानं शिवांबुना ६०५ नाशयति

दुपुत्रेणरणीवाथकुलंयथा गंधकंचरिवादाविमधुतमिसमन्वितः ६०६ सदोपिचामरिपीत्वाहतिशोफगलग्रहं कफपाहु
 प्रमहानिश्वास्यकारुणं ६०७ गुल्मलोहोदरचास्मिहृषीहरतिवेगवान् अपामार्गजराचूर्णलोहचूर्णशिवांबुना ६०८ न-
 द्यनिमग्नयः सर्वपावकस्यशिवांबुना काद्वरिजरापिष्टज्येष्ठागारिकर्णिका ६०९ शिवांबुसहितपीत्वामदनकारयेदपि
 गजन्धर्मकिलासस्यांविचर्चित्रणसिद्धिच ६१० पक्षेमसिद्धिवाहन्तिश्वेतकुलंनसंशयः अमृतासोमराजीचसोमबद्धाशिवा
 बूना ६११ लोहचूर्णविकारघ्नवयस्तम्भकरपर स्सारंदाशोकसंयुक्तशिवाचूर्णशिवांबुना ६१२ लेपंदत्वाप्रयत्नेनश्वेतकुलं
 हरत्क्रवं गंधकतालकविश्वहोमाश्रमरिसूतकं ६१३ वज्रकायासमन्त्रेजवीजंशिवांबुना गुरीकायाप्रयत्नेनधारयेद्वक्त
 मध्यतः ६१४ देवासुरानपश्यन्तिअदृश्याभवतिद्राव तद्रमभस्येद्यस्तुसप्तरात्रौविचक्षणः ६१५ वज्रकायाप्रचत्सापिब
 लोपकीतवर्जितः संवत्सरप्रयोगेनस्थिरजीवंजितेन्द्रियः ६१६ वक्त्रेचनिर्मलावागांशापानुग्रहकारकः त्रिफलाभृंगराजस्य
 व्याषचमधुज्येष्ठिका ६१७ अपामार्गजराचूर्णभस्येच्चशिवांबुना उदरव्याधिनारायशोफभ्रू लाग्रिमाद्यन्व ६१८ सर्वरोगान्नि-
 नरयतिश्चात्रेयान्मार्गवोयया नीलीमलकुलताक्वाथकुत्वासहशिवांबुना ६१९ नाशयेद्रोगराजिञ्च विडालोमूषकंयथा श्रीरव
 डकेशरचैवधनसारसूरोचन ६२० मदीयत्वाप्रयत्नेनशिवांबुसहितद्राव तिलकंकारयेत्तन्मन्त्रेणानेनपर्वति ६२१ अथमन्त्रप्रब
 द्ध्यामि तलकंकारयेद्वश मायामाचतथाकामविवेश्वरीमतः परं ६२२ वंशं च शब्दमुच्चार्य कुण्डं ततोद्धरेत् पुनर्मर्यामहाल
 क्ष्मीकामराजंतथापुनः ६२३ सर्वतींद्रतेवश्यंस्वाहन्तिलकं कृतं मन्त्रोद्धारमिदं विवेने लोक्यं वशमानयेत् ६२४ यं पश्यति
 तद्वितंतमचतिवश्या देवास्तुराभवेद्वश्यावश्याश्चमृजगानराः ६२५ एतद्वश्यं वारोहे सत्यं सत्यं न संशयः अथमन्त्रप्रवक्ष्यामि
 भृगुर्विममप्रिये ६२६ रोचनं कसारसिद्धकंपूरचशिवांबुना भूर्जीपीसमालित्य शिवेन वगृह्यथा ६२७ मध्यविंदुं समुद्धृत्य नि
 बीजचित्रिकाणकं नूनं षडंगं तद्विद्यतमध्यं च षडक्षरं ६२८ तद्विद्येवाष्टपत्रं च तन्मध्यं मेरवाष्टकं रेणुत्रयं संयुक्तं चतुरस्वतंतम

रि ६२९ तन्मध्येचतुरो वेदान्मन्त्रबीजन्यसेत्नात् यन्त्रोद्धारमिदं विबुधैर्विष्णुं भवतुरेति ६३० चतुर्विंशतिरारं देविमंत्रयन्त्रेन विव्यसेत्
अथ मन्त्रप्रवक्ष्यामि शृणु रक्षि सुताप्रिये ६३१ मया च कललाकामि विपरीतपडक्षर यन्त्रात्मनः ककार अरुक्कमि संयुतः ६३२ अइ
उ ए च तु ह रे त्रिबीजं त्रिबलन्यसेत् एतद्देवि महायन्त्र भक्ति मुक्ति फलप्रदं ६३३ भयनाश करन्तवरीकु यो ज्जागृय अथ मन्त्रः
ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं उ नमः शिवाय अरु अरुक्कामि सं अइ उ ए क्लीं श्रीं ह्रीं एवमनमय यन्त्र सर्वसिद्धि करं दृष्ट्वा ६३४ सर्वकामार्थं देव
साधकानां सुरभद्रं अन्यापि युक्तिनायस्य श्रीरवंडच शिवांबुना ६३५ नासिका पानसां त्रेण नश्यति हृष्टकुण्डकं शाल्मधातेन दुष्टेन
विषं स्थावरजगमं ६३६ ज्येष्ठी मधु आरि सारं विदंगं चैव रामं लामलक्या शिवांबुं खसै धवेन समन्वितं ६३७ नेत्रो गवि नश्यति ज
गं भपदलादयः ऋतुभेदं प्रवक्ष्यामि शृणु देवि मनोरमे ६३८ हरितीक वचा वि शवाधानी चैव शिवांबुना ऋतुराजं सदा पीत्वा स वरोग
निवारणं ६३९ प्रीष्णे आमलकी चूर्णं शिवागुडं शिवांबुना नारायणेति महापित्तकुशुम्भस्मरन् हरेत् ६४० नश्यति सततं रोगदा क
णं सन्निपातकं वर्षाकाले महादेवि त्रिफलाच स मन्विता ६४१ शिवांबुसहितं पीत्वा रागनाश फलप्रदं शारकाले महादेवि मृगराजस
मन्वितं ६४२ दार्क रासहितं मधु सेवये द्याधिनाराजं हंसे तेषु महादेवि त्रिकुशुम्भ फलप्रदं ६४३ शिवांबुसहितं पीत्वा ह्यस्य स्य कर
परं शिरीरे च सदा पयसै धवपिथली वचा ६४४ मरिचि मिश्रितं रुत्वा शिवांबुसहकारयेत् सर्वरोगा विनश्यति आयुर्बुद्धि विविधं ६४
५ वातश्लेष्मा विनाशाय सत्वंते धिनि वर्तते ६४६ इति ननु भेदं परित्युक्त्वा प्रसादं कुरु मे देव प्रसन्नो भव मे प्रभा कनरोगा विनश्य
ति शिरीरेषु भविष्यति ६४७ शिवांबु पीत्वा येन सारं सर्वव्याधी येन राशन यथा यथा भवेद्वाधि औषधं कथयस्व मे ६४८ प्रसादं कुरु मे
देव ग्रहणी रोगा बाणं रोगराजं च पाण्डुश्रुती दुर्गुत्पन्न कोदं ६४८ अनेन व्याधयः सर्वे विभिन्न कथयस्व मे प्रसादं कुरु मे देव यद्यहं तव
बल्लभा ६४९ श्रीमहादेव उवाच शृणु मे दत्तं हविरेक्षकचित्तं गन्धिना तेषु च गातावातं तस्य वातं समुद्रवा ६५० निगुण्डी मूलमादा
यते जातु स हि तपि देन सर्वव्याधिनि वर्तते तेषु विबन्धनं लह ६५१ पित्तव्यासं प्रवदे वि उक्तं यद्विदेहि ना चूनामालिका पुष्पकाशना

समान्वितं ६५२ महापिपिहत्वाशुशीतलोभवतिस्मृणात् हरिषाहन्निवोगनसर्वोदरविकारयत् ६५३ शर्करासुरमिषुधुधुपश्यंयधेष्टुमो
जन् सर्वपित्तनिवर्ततेभेषजक्रियतदा ६५४ सर्वेष्टुभ्यानिवर्ततेवधमनिपिपिप्यली कफरोगानिवर्ततेवज्जकायासवेन्नरः ६५५ कुक्षिवा
नंभवेच्छूलं पक्तिभूगान्यशूलकं हृदयेवातशूलं च देहमाधेयवस्थितं ६५६ बीजकालचकर्तव्यं राजाबुसाहितपिबेत् सर्वशूलविन
शयन्निमित्तसत्यं न संशयः ६५७ हिमगुणारिकाविश्वकाचकलवनस्युतं तेजाबुमिश्रितं कृत्वा पिबेन्नरविचक्षणः ६५८ वातपित्तत
थाशूलकफशूलविनश्यति अमृतांबुसमापित्वा शूलं नश्यतिदारुण ६५९ शतावरिशिवांबुचसेवयेच्च निरंतरं सर्वशूलविनश्यति
शिरविनापन्नगोप्यथा ६६० खर्जूरकैवल्यस्तु सेवयेच्च शिवांबुना कासश्वासहृत्वाशुयथातृणचपावकः ६६१ मूलांशुगवेरचछायाभु
ष्काशिवांबुना हरिषाहन्तिवोगनयथाजड्यसरस्वती ६६२ न्याशालासूरणकचूर्णच्छायाविशुष्कयेत् शिवांबुना समायुक्तं ग्रहणी-
व्याधिनाशनं ६६३ मूलांशुकेवल्यस्तु सेवयेच्च शिवांबुना हरिषासंहृत्वाशुजंतुजालपततिहि ६६४ अरुचिचक्रमुण्ठीयवक्षारं
कार्तिगकं सैन्धवचमृतांहिगुशिवांबुसाहितपिबेत् ६६५ सर्वातिसारविध्वंसो ग्रहणीव्याधिवारण हरिषापतेतेशीघ्रसेवयेदिधिपूर्वकं
६६६ त्रिफलासहपानचनेन्नरोगनिवारण भृंगराजसकायुक्तं दिव्यदृष्टिकारपरं ६६७ त्रिफलाकेवलायस्तु सेवयेच्च शिवांबुना
हृत्पण्डशमेहानिपचपाण्डुविनश्यति ६६८ त्रिफलाकोहचूर्णचमपद्रुचशिवांबुना पञ्चपाण्डुविनाशायपन्नगनकुलोयथा
६६९ पिप्यलीपिप्यलीमूलमुण्ठीभृंगीचनारगणं लहरीयमधुनाकृत्वा शिवांबुचपुनः पिबेत् ६७० लहरीयमधुनायुक्तं शिवांबुना
समान्वितः प्रमेहाण्डशहनिराक्षसान्नाधवायथा ६७१ अण्डादशप्रमेहानि शृणुत्व देवि भेषजं शिवांबुं सेवयेन्नित्यं विरेकेण स
मान्वितं ६७२ पुनर्नवाशिवांबुचवारिचपुनर्नवं शिवाचूर्णं शिवांबुचकुशीनामिषयेत्सदा ६७३ सततं नित्यं चित्तचसर्वकुशविना
शनं निर्मलमध्यबण्डं च सरासवनिपाडिताः ६७४ त्रिफलाभृंगराजचक्रकार्कचसमान्वितं कृष्णातिलसमायुक्तं चन्द्रश्मिसमन्वि
तं ६७५ रात्रावताडितावायुभ्रमृतस्य समान्वितं सर्वदासं वयदेविजीवेद्विषमहस्रकं ६७६ चुलुकाष्टकपिबेन्नित्यं वलिपलितं

नाशनं पंचबुधैः कपीत्वासनं बहुद्विषागरः ६७७ वातोद्वायबाकुष्ठपित्तप्लेष्मादिसंभवाः सर्वदुःखानि बलंति बालं चूर्णं शिवा
बुधुक ६७८ तृतीयं निबचूर्णं च चार्गश्चिषया सह शिवा बुधो माहितं पीत्वा गानकल्यो प्रवेदपि ६७९ शिवा बुधो नयपचागसवये च स
दाबुधः नोतनं चतुस्तस्य मुजगः कचुकीयथा ६८० त्रिकटुत्रिफलायुक्तं भृंगराजं पुनर्नवा शिवा बुधो माहितं पीत्वा श्वेतकुष्ठं प्रणश्य
ति ६८१ उद्वारत्वचा युक्तं गिरिकर्णजटा सह शिवा बुधो माहितं पीत्वा हलि कुष्ठ सुदारुणा ६८२ मर्दयेद्दालदं हनं सर्वकुष्ठविनाशकं
दिव्यद्वष्टिभिवत्स्य दिव्यकाया भवति ते ६८३ सततं भ्रातृत्वा यस्मात्कुष्ठं क्षोचन सदा दिव्यद्वष्टिभिवत्स्यैषोपाचक्षुरोर्गोर्न बाधयते
६८४ ययसासहस्रजातं मयनेषु सतं युतं यजते वचनं प्रोक्तं अग्निवर्णसमन्वितः ६८५ तथैव नयकीं तं तु मसयेच्च विचक्ष
णः ददुविचर्चिकुष्ठानि मण्डलाद्विधानि च ६८६ यामाजदरपीह च त्रिमि गुल्मोदरं तथा सर्वव्याधि विनिर्मुक्तो पावक केन दि
वा बुधुना ६८७ पौलकाचनिशातैर्लेशिवा बुधो माहितं पिबेत् रक्ताशुदारुणा जातपानेन शयति वेगवान् ६८८ पिप्पली मृतताम्रं च
मृतसूतं च अम्रकं मण्डुरं च तथा लोहनिर्मूलं च शिवा बुधुना ६८९ चित्रकेन समायुक्तं सिद्धमूली समन्वितं तेजो बुधो माहितं स
द्रोमराजी विनाशयेत् ६९० पित्तप्लीहादरहन्त्यान्काणा औषधसंयुतं अम्लवातसमायुक्तं शिवा बुधो माहितं पिबेत् ६९१ शि
वा बुधो चित्रकं युक्तं यपालं च पिप्पली मस्येत स मारुतनु उरव्याधिनिवारण ६९२ त्रिफला स रोगघ्न आरुद्रुद्वि विवर्धन राजा बु
धो विवर्ते नित्यं जरा मृदु विनाशनं ६९३ मेधा च बल हस्त च बुद्धि विधा विवर्धनं स्नानं दानं क्रियाद्यै रजप जाप्य विशेषतः ६९४ ब्रा
ह्मणान् पूजयेद्देवि सर्वदान समन्वितं गोदूतं वा न्नदानं दितो यदानं सवाससं ६९५ दारिणा हटकं दद्याद्भूतमोर्ण जाचरेत् गु
रो राशा गृहं स्वात्तु रवश्च भुभेदिने ६९६ त्रैलोक्ये भवत्तस्य गुरुवाक्य धरालो नरः गुरुवाक्य विनाशयेति ताम ध्ययेन वजायेत ६९७ यो
गुरु रहितं पानं शिवा बुधो कियते नरः मूत्रपानं कृतं तन मनः पापसं प्रवः ६९८ नरको नृपत वासा श्वानयो नि च भ्राम्यते सतसं पि
बत मूत्रं अमन्त्र विधिना सदा ६९९ दिव्यवर्णं शतं भूर्मो विद्यायां जापते कानिः गुरुवाक्येन मार्गिणो नरः कर्तुमिच्छति ७०० तेषां वै स

कलांसिद्धिं प्राप्यते मनसा फलं सर्वतीर्थेषु यत्तु सर्वदानेषु यत्फलं ७०१ सर्वसुराः प्रपूज्यन्ते सर्वसिद्धि लभेत्राः सर्वयज्ञेषु यत्तु
उप्यंत्युप्यंच शिवांबुना ७०२ अथ न्यासप्रवक्ष्यामि येषुकामे शुभसिद्ध्यै साधकः पारिकंचैव वश्याकर्षणकर्मणि ७०३ वाम
नाड्याप्रवाहेन कर्त्तव्यं वीरवन्दिते मारणाच्चारनचैव विद्वेषः स्तम्भन तथा ७०४ कर्त्तव्यं नित्यं शोहविप्रवाहादीनि जनेन तु यानिया
नि च कर्मणि शुभा निचाशुमानि च ७०५ अवश्यं चाथ वश्यं च विषये नैव कारयेत् जितेन्द्रियोस्तथा दास्यस्वकार्याणि साध
येत् ७०६ शिवांबुमासमेकतुयः पिबेच्च वरानने प्रतिदिने तथा कुवापुराहुः खसमान्वितः ७०७ दीपदानं तथा पूजा हविष
क्तिचकारयेत् इयं विद्या परगुह्या न देया यस्य कस्यचित् ७०८ जितेन्द्रियस्य त्यागदातव्यं भक्तिवत्सले क्रियाहीने न दत्तव्यं
नंदं यंपापकर्मणि ७०९ तयोदाविमया प्राक्तयस्त्वमम बल्लभा ब्राह्मणपरमगुह्यं गतिना परमा गतिः ७१० पुण्यानां परमं पु
ण्यं ज्ञानिनानां न वर्धनं ७११ इति रुद्रयामलोक्तशिवांबुकल्पः अथ तां भवनमण्डूका कृतिपाषाणकल्पः तत्रैव ता
मवयनसीतादेवी पर्वते तिष्ठति तत्र समीपे नृण्डाकृतयः पाषाणाः खन्यमानाः प्राप्यन्ते ७१२ तत्र बाल्युद्यचारकरणभवति स्म
ग्रामाणां मेकस्य ग्रामस्य सप्तग्रहस्थानि सप्ताकोरा न्न रूप उक्ते मते न मन्वेण रूढिता व्या ७१३ सत्यमन्त्रः ओं-हां-हीं-दूं-हूं-हंतः
क्षेत्रपालाय नमः स्वाहा ७१४ अननैव प्रयोगं गंधार्घ्यापित्वा तेनान्नेन दद्यात् सुदिक्षु बलिं दद्यात् अनेन मन्त्रेण कुहलिका मभि
मन्त्रापित्वा रवंत्येते ७१५ अनेनैव मन्त्रेण यावन्मण्डलकृतयः पाषाणा निर्गच्छन्ति ७१६ ततस्तोयमर्धाधिकुट्टइयंकुर्यात् अ
र्धं क्षेत्रपालाय अर्धं साधकाय तद्भूमयं रूढीत्वा हुमदिशा वक्तव्यं ७१७ एवं गृहीत्वा यद्रूपं विष्यति त्रिव्यतेन द्रव्येण कुमारि
काणां योगिनीनां सिद्धानां च तुष्टिं देवप्रासादं वापि कूपं नडागादिश्रेयः करिष्यामि त्वत्प्रसादात्सुरेश्वर ७१८ यदि देशकालौ
योगोऽस्यातां यद्येयौ तौ स्यातां तर्हि तत्पाषाणान् त्वद्देशे तत्रापलं प्रस्थापयिष्यामि संभ्रति पाषाणसाधनं करिष्यते ७१९ ए
त्रपालमनुस्मृत्य तान् पाषाणान् आरण्योपलैर्गजपुटे यचयेत् ७२० परिपक्षाचे दुष्णेनां शिवांबुना सिंचेत् गोमूत्रेण त्रिवारमभि

विच्य धृतनवनीताभ्यां सिचत् ७२१ पश्चात्तद्विपाषाणमरुदकारयित्वा स्फोटयेत् स्फुरितस्याभ्यन्तरपाषाणगृहीत्वा
चूर्णकृत्याभ्यर्चयित्वा वीर्यशतांशेन चूर्णद्विधाहनतारभवति शोभनं ७२२ सौलोहकसमायुक्तो गन्धकेन प्रदपयेत् तैले
चतुर्गुणं भोक्तृपश्चाच्छास्त्रगुणं भवेत् ७२३ घृतं तु त्रिगुणं भोक्तृमधुश्च द्विगुणं भवेत् भक्षयेत्तलमकुंतु सर्वरोगान्चिनाशयन् ७
२४ इति ताम्रवनेसीताद्बोडगारिकायाम् मुण्डाकृतिपाषाणकल्पः अथोच्चैः कल्पाः रसायनप्रवक्ष्यामि यत्सुरैरपि दुर्लभं
उच्चैराओषधीनाम्ना जायते पृथिवीतले ७२५ चतुर्लक्षणं स्यूक्तं तस्यास्तु पृथक् कथ्यते एकनाला भवेत्सा तु वर्णेन कसनालः
का ७२६ तस्यापुष्पं भवेद्रक्तं अकतुण्डं सममभ्रं कन्दकर्मप्रतीकांशतस्यालक्षणमीदृशं ७२७ तस्यापारं समारुह्य ह्यतारि
क्षं निरीक्षयेत् दिवा पश्येच्च स्थाणां चिह्नं दृष्ट्वा तु ईदृशं ७२८ रसं हि भ्रूवते सातु मधुं तु विचसितं सरसः पक्वो हानिभक्तुः
संतु विहति ७२९ काचन कुर्वते दिव्यांसि सैव वतु वान्हिना अगुल्यैकाबोलयित्वा लेहयेत्तां सक्तुमान् ७३० त्वचः सर्वा वि
शीर्यन्ते नखरोमाणि सर्वतः जायते सर्वगान्नेत्राद्विरपुवराकृतिः ७३१ निधानानि च सर्वाणि यत्र तत्र स्थितानि च पश्यते नात्र
सर्वे हो औषध्याश्च प्रभायतः ७३२ प्रद्युम्बसदृशारुपनागायुत्पराक्रमः कान्त्या चन्द्रसमः प्राज्ञो वर्गेन पवनो धमः ७३३
मेधावी सर्वशस्त्रज्ञः सैव लोपलितवर्जितः मार्कण्डेयवद्दीर्घायुः सत्यसोमाभ्यवान् भवेत् ७३४ अथवा पत्रपुष्पाणि फलमूलं
शैव च सूक्ष्मचूर्णं भुङ्क्ते तत्र तिवाप्यं च दापयेत् ७३५ एकविंशति वाराणि गोमूत्रेण निषेवयेत् केदरे हो कषे च वै ह भवति शो
भनं ७३६ मूलवतारं प्रलेपनं वेधयेच्च त्रिसरायः काचन च भवेद्दिव्यं निमिदोषं विवाजतं ७३७ अथ तस्योषधस्थानकथ
यामि समासतः कुर्वेन गोरम्यमनांशतीर्थसगमं ७३८ हिमालयेऽर्कदारुण्ये तत्राजालधरे गिरी सद्यो विधिं महानागस्या
ननारायणीयकं ७३९ चन्द्रकान्तगिरीनाम्ना हिमपृष्ठे च सुप्रते एषु स्थानेषु विख्याता ओषधीः सुरपूजिता ७४० विजयानामपि व्या
तात्रिपुलोकोषु पाविनि आयुष्यसाधकेन्द्रस्य पदसि सिद्धिपूजिता ७४१ कान्तजीर्णरसश्च त्वौहमजीर्णमथापि वा उच्चारायारसं ह

त्वारसं कर्षतु मर्ह्यत् ७४२ पिबेन्मधु घृतं युतं निद्रा भवति तत्क्षणात् कूर्मस्य स्कंधवत् कर्मशरीरस्य कल्प्यत् ७४३ उपमास्थान्य
 ते सर्वं पतति द्युत्यतत्यसौ शमने केने देवशस्कुदतत्र संशयः ७४४ तस्मान्निगच्छते सिद्धः सूर्यतेजसमप्रभः त्वास्य श्वजगत्स
 वे स्य क्षीराग्राससं ७४५ अमरानपि निजित्य बलेन कुलिशधिपः हत्वा विद्याधरान् सिद्धान्ये चान्ययुद्धकाक्षिणः ७४६ स्वयमेव
 भवेद्दिन्द्रो कल्पस्यास्य प्रभावतः अथवा ऐरौ कस्तूतचतुर्थांशं दत्त्वा ७४७ उच्चारयत् स हत्वा मह्यं पाणिमध्यतः क्षिपेत् रावि
 तां पि चरसो दिव्योषधी बलात् ७४८ विदते सर्वत्वाहा निरुक्ष्वांशेन वरानने अथवा तां क्षिपेद् दत्तदृश्यो जायते क्षणात् ७४९
 व्रजते किं नरलोकं तत्रासौ च भवन्तुः ७५० इति उच्छ्वाकल्पः अतो मुण्डकाकृतिपाषाणकल्पव्याख्यास्यामः अस्मि
 दक्षिणादि कर्मधर्मपुष्पनामनगरं तत्र पर्वतिका मण्डूकीनाम नस्याधा निरवने च मण्डूकाकारपाषाणादृश्यमाणादृश्यते सूक्ष्म
 चूर्णततः कृत्वा समं गाधूमचूर्णक गोक्षीरेण तु संमिश्रयते नमधुना सह ७५१ धृतं पूर्णं च हविर्भक्षयेच्च तदिने मांसिकस्य
 प्रयोगेण बलिपलितवर्जितः ७५२ जीवदूर्षसूहस्वतु नात्र काया विचारण मण्डूकाकृतिपाषाणमण्डूकरसं प्राविताः ७५३
 धृतमधुगोपिता च हिगुरसेन भाविताः प्रतिवापतु शुल्यं तु कनककुर्वते भृश ७५४ ॐ क्लामण्डूकेश्वराय स्वाहा ॐ ह्रीं क्षम्यत
 करुस्व हा ७५५ इति मण्डूकमुण्डाकृतिपाषाणकल्पः अथ प्रकारान्तरेण कृष्णादकल्पः अस्ति चण्डूदृशी अर्जु
 नग्रामस्यान्तरे चन्द्रादिपूर्वदिग्भागे शरक्षेपमात्रतः ७५६ महदृक्षत्रयतिष्ठेत्तत्रात्तरे धन्वतरे तत्र तिष्ठेच्छिलास्थूलतस्याधा
 बिलमुत्तमं ७५७ तद्विलाप्य नरे देवी कृष्णादकं च तिष्ठति तिलते लक्ष्मिंसे तत्र यथावा स्थानि गच्छति नीलांजनं प्रभाभासक
 ष्णाष्टन्यां तुरगृह्यते ७५८ वज्रपत्रेण धानिवायुद्व्यते तत्प्रयत्नतः तन्मध्ये श्रीरक्वणश्चेत्तच्च न निक्षिप्तं कृष्णादृवेत् ७५९
 अति यत्नेन गृहीया तोयं हस्तेन संस्पृशेत् गोघृतं घातू चूर्णेन विडलपदमात्रक ७६० भक्षयेत्समस्तं तु वलीपालितवर्जितः
 तज्जले मर्ह्येत्सूरगुरिकावर्तितं भवेत् ७६१ मुरवप्रक्षेपमात्रेण रवे चरत्वं प्रयच्छति ७६२ इति कृष्णादककल्पः

अथारवासाडकल्पः खरसारपलाशपूटकेनग्राह्यपलाशपादुकेआरुह्यभुभेराश्यादिनक्षत्रेक्षेत्रपालस्यबलिं दत्वा ग्रा
ह्यंतन्मध्यकटुतैलप्रक्षिप्यखारिदूण्डेनचालयेत् ७६३ तन्मध्यरसंप्राक्षिप्यमर्दयेत्ततः कटुत्रयतिपुनस्तत्पुलादिकंप्राक्षि
प्यन्निर्दिनैः सिद्धं भवति ७६४ ततारुह्यात्रिलोहवर्षितारुगिरिकाकुत्वागुर्धादिग्नप्रणम्यमुखेप्राक्षिप्याहुर्यो भवति ७६५ तेन
कल्कवगस्तभयति शूलवस्यपलरातकल्कलेपेनवेधपञ्चमं भवति ७६६ तस्यहेन्नागुटिकाकृत्वामुखेप्राक्षिप्याहुर्यो भ
वति हस्तेनापि न दृश्यते ७६७ तद्रसं सन्दुलोदकेन सह मांसयित्रिदिनमजरामरो भवति ७६८ भूयो घृतमधुना सह प्रह
येत् वज्रकायो भवति ७६९ खदिरागौरैर्ध्मात च त्स्त्वपतति शोभनं तत्सत्त्वं मुखे प्राक्षिप्य वयस्तभयति बल्यकायो भव
ति यक्षराक्षसनागानामवधयो भवति ७७० तेन रसमर्दयित्वा तं रसं हे भवेति कृत्वा मुखे प्राक्षिप्य तत्क्षणं दन्तार्हिता भव
ति ७७१ यस्मात्संध्यायति नीचे च्छून्ना किं तारकं मन्त्रः कथ्यते ॐ नमो भगवते रुद्राय सर्वक्षेत्राधिपतयेत्याहा ७७२ अने
नमन्त्रेण गन्धपुष्पवर्तित्वा ग्राह्यमन्तत् एवं गृहीते सिद्धिर्भवति ७७३ इति रवरसाडकल्पः अथ कुब्जादिकल्पः
व्याख्यास्यामः कुब्जादिकमन्त्रतत्र दृष्ट्वा कर्मतु कारयेत् तत्प्रदेशं नरोगां ल्वा नियतो नियताशनः ७७४ ब्रह्मचारी जितको
धः सर्वभूतदयापरः वीरिरेकारयेद्रक्षामन्त्रेणानेन मन्त्रं वित् ७७५ ॐ ब्रह्मणे नमः ॐ रुद्राय नमः ॐ विष्णवे नमः ॐ
कृतकृत्ये नमः ॐ परं व्यामन्त्रः ॐ नेन कारयेद्रक्षामन्त्रं कृत्य विचक्षणः ७७६ ॐ नमः समधा स्थिरी देवी सिद्धेश्वरी स
हा मन्त्रेणानेन उदकसंगृह्य तु विचक्षणः ॐ एष सिद्धेश्वरी मन्त्रः सर्वकार्येषु सिद्धिदः ७७७ रसस्य च पलैकं तु गन्धकस्य पलं
तथा गगनं द्विगुणं चैव सर्वखल्वनियोजयेत् ७७८ जलं क्षिपेत्प्रमाणं तुरसो वधयति तत्क्षणं त् अनेनैव प्रकारेण क्षणादग्निः
सहो भवेत् ७७९ मरिनाज्जायते क्षिप्रं लक्ष्मिर्वेधी महारसः सजीवतु पुनः कृत्वा लक्ष्मिशेन तु विधीति ७८० आरती क्षणं तथाना
मं यामुत्तरतश्चैव च एतथा विधेन कृत्वा गुरिकाहे भवेत् ७८१ निवेश्य वदन् प्राज्ञा अन्तर्धानं मवा मुयात् स्वचरो दिव्य देहस्तु ज

वध्मेद्वदन्तैः ७८२ अभिशस्त्रविषासोऽयाद्रथतस्थनजालते ब्रह्माधुर्भवेत्सिद्धं जरांरागविवर्जितः ७८३ प्रकाशमूषामु
 त्वंक्षिस्त्वान्येवतुद्रावपत् श्वेतोदेकनिषेकतुसप्तवाराणिवापयेत् ७८४ तारंतुभुक्तराधुनश्चदिवधहनिमंभुभं ७८५ शतिकुलाद
 काकल्पः अथघृतोदकाकल्पः अस्तिदक्षिणापथ्यमद्रनामधिएनं तस्मात्पुरतः षड्विधैर्जनैर्हरावार्थिनाम्रमः ७८६
 तत्रसिद्धं स्वर्णम देवस्तस्यनैऋत्यातृणपच्छीतिष्ठति तस्याः पूर्वेणषडध्वन्तराणि घृतोदकं तिष्ठति तस्मिन्नाधृतनेनिराजिनमुपेययि
 त्वा त्रिकांशसिद्धं स्वापमम्रत्थापूजयेत् ७८७ देवस्यषडशनाधिककमलरन्दितापूजाकुत्वातनः पिबेत् सुधातृणानचाभ्यते
 ७८८ त्रिसप्तकापिबेद्भूस्तुनियतंक्षीरमुद्गरः द्विरष्टवर्षकृतिस्तुक्कगलीपलितवर्जितः ७८९ सर्वव्यादिविनिर्मुक्तो जीवेत्सञ्ज्वाणे
 दिने मद्रगादक्षिणेपार्श्वेवरवापिनामम्रमस्तस्यपूर्वेणमंदोदरीकोनमप्रवतः मंदोदरीनामम्रमस्तस्यपूर्वेणपर्वतिकातिष्ठति
 ७९० तस्यपश्चिमदिशो तस्यापिपश्चिमपार्श्वेधृतवृद्धिकानामपर्वतिकादिनामृण्डपकुण्डतिष्ठति ७९१ तस्यपश्चिमपार्श्वेपच
 कुण्डानिहस्तिपदमात्राणिधृतपूरितानि सति ७९२ तद्धृतादकनिर्विकल्पापिबेत् पीत्वातस्यपश्चिमपार्श्वेक्षीरवृक्षास्तिधृतिलस्य
 तलेमूर्धितः पतेत् ७९३ दिनाद्वनस्वस्थोसमन्वारिभवति चतुर्मासप्रयोगेणबालार्कसममभोभवतिक्षुत्पिपासावर्जितश्चजी
 वेच्चन्द्रार्कतारक ७९४ अस्तिमाद्रिगाविवृणनंतस्थदक्षिणदिशायाद्वारं गव्युरिगथातुं बरवापिनामम्रमस्तस्यपूर्वेणमंदो
 नामपर्वतिकातिष्ठति ७९५ तस्यपश्चिमदिशायां पद्मिनीकुण्डलडागिकातिष्ठति ७९६ तस्यहोमरिकायाजपरिशिलापंचल
 स्तप्रमाणानिकुण्डानितिष्ठन्ति ७९७ तत्रघृतपानीयतत्रघृतपानीयस्यपश्चिमकुण्डेकुल्लथान्चिलीभूतान्कारयित्वाततः
 क्षीरेणसमापीत्वाजीर्णतः क्षीरभोजनोक्तापलितहीनः सहजजीवीभवेत् ७९८ अथवातान्समादायविहीनपूतान्विच
 क्षाणः घृतेनपाययेज्जन्मजरामरणवर्जितः ७९९ षण्मासप्रयोगेणसहस्रवर्षाणिजीवतिपूरनाभुर्भवति ८०० तत्रैवकुण्डे
 षण्मासिवयोहरीतक्यः संस्थाप्यशैली भूताः समुद्धृत्यपूर्वोक्तनविधिनातरारान्नाल्दं दर्भाणांसतशतानिजीवन्ति ८०१

पुनर्भूतनाशमासेवतो नवनगाबलोराजो विभवति ८०२ आपमेमृणमपेवापात्रकृत्वा बलिभक्तं सिद्धं प्रक्षयेत् पिबज्जलपाहारेण
जितोद्भिन्नामवधप्रयोगं महकल्पजी विभवति ८०३ इन्द्रोदित्वचात्रिफलात्रैलीभूताति कारयेत् वगस्यग्रातिवापेन वगस्तप्तयेत् ध्रुवम्
८०४ विषग्रथिमध्यप्रक्षिप्य सगंधो सबीजको तथा सापसौ प्रक्षिप्य सज्जरमेन वेधयेत् ८०५ शिलादके प्रक्षिप्य शैलाश्वमान्या
कुक्ष्यचूर्णयेत् सहस्रवेधो भवेन्नात्रकाया विचरणा ८०६ इति धृतादककल्पः अस्ति दक्षिणापथे अलचपुरनामा धिष्ठान्तस्या
नरेण दण्डेश्वरो नाम पर्वतस्तत्र तडागिकातिष्ठति ८०७ तस्याः पूर्वभागे गव्यानि मात्रेण वृक्षत्रयतिष्ठति ८०८ तेषामुत्तरेण त्रिभि
र्धन्वतरेऽश्चतुरास्त्रा शिरागतिष्ठति ८०९ तस्या मध्ये कुष्णादकं तिष्ठति तस्मिन् विलेतैलस्येपमात्रेण कृष्णादकं मूध्वनिर्गच्छति ८१०
तद्गृहीतव्यं तं नकुष्णादकं नरावः कृष्णाश्चैद्रुवति तर्हि कृष्णादकमिति बोद्धव्यं ८११ पश्चात्तददकं मामेलका मात्रं कृत्वा धूतं न स
क्षौद्रं भक्षयेत् पलितानि नाशयति वयस्तप्तं च करोति रातं च दशवर्षाणि जीवति ८१२ इति कुष्णादककल्पः अशशैलोदका
कल्पव्याख्यास्यामीह तत्पतः येनोपयुक्तमात्रस्तनुरः कल्यायुषो भवेत् ८१३ शैलं तद्विधिविज्ञेय नानादेशेषु संस्थितं किंचिन्न
निमिषाधेनं वेधयेच्च न संशयः ८१४ केचिच्च दिवसे वेधमन्यं चैव त्रिरात्रिकं किंचित्सप्ताहिकं श्रेयं किंचित्सप्ताहवेधकं ८१५ किं
चिच्च मासिकं विद्यादव्यच्छमासिकतया संवत्सरेण चान्यानि वेधयंति न संशयः ८१६ सर्वं तु ल्यफलज्ञेयं सर्वैकपराक्रमं सर्वे
षामेवमेवैको विधिर्न विविधो भवेत् ८१७ अस्ति लाडविषये कापिलायां पारंवरनामा यतनं तस्मिन् स्थाने तु विसंयमासिके तु विच
क्षणैः ८१८ श्रूयते च महोदवि राठाय विषये तथा फीमादेविति विख्याता त्रिपुलोकेषु विस्तृता ८१९ मातरा भीरवोऽनुमासिकं
तु विचक्षणैः सुवर्णैश्च धूम्राक्षैर्देविकायां तु मासिकं ८२० उदाहृतं नागदेहमासिकं हितं येषु च अटविराज्येषु भारभ्रमरपा
रदं तु दुर्दुर्दरास्य दक्षिणेन गव्यंति त्रयेण नदीकाठानामवइति तत्र शैलोदकं त्रिदिवसिकं वृक्षतकमास्ति स्तंभे नगरे सितनप
क्षिकाचण्डाग्रामस्तत्र सिद्धाय तं नैदिवसिकम् ८२१ अस्ति पारिपात्रे नागमण्डलानामपर्वतस्तस्यैशानदिग्भागे त्रोशत्रये रगा

+ गुर्जीरासिद्धं

वटयक्षिणीनामदेवीतस्याः सान्निधौ क्षणवेधीशिलोदकं ०३२ नीलगिरीसोभाग्यपूरपूर्वतोरदभीमगुटिकायादक्षिणतः सप्त
 क्रोशडोंगरीतत्रक्षणवेधीशिलोदकं प्रोक्तमुत्तमाधनमध्यमं ०३३ निमेषिकं दिवसिकात्रिदिनपक्षमुत्तमं मालिकंचत्रिपक्षंच
 द्विमासंचैव मध्यमं ०३४ षाण्मासिकवात्सारिकतुमध्यमंतु प्रकीर्तितं काष्ठं शंखं तथा पर्णशैलं कालं न जायते ०३५ तत्काले
 चोपयोगेन कर्त्तव्यसाधकेन च शैलं तद्विधेयात्कर्ममूर्तविषमेव च ०३६ खंचरुतुतीयं स्यादेवं तत्र विधिं भवेत् जलं तत्र
 समुत्तीर्य शोधयित्वा प्रीक्षयेत् ०३७ पूरयेत्ति घटं पूर्णं तत्र हि गुं विनिश्चिपेत् हरततस्य तद्गन्धममृतं तद्विनिश्चितं ०३८
 कहुतिक्तकापायं दुधुततन्महामते सर्वाकारचयत्प्रोक्तममृतादपि चामृतं ०३९ सहजचहरं द्रुममुद्गरं तस्य साधकम्
 मत्स्यवच्चोसृजेद्गन्धं जयेत्तादृशजलं ०४० गन्धकं तालकं चैव क्षेपयित्वा शिलाजले घटे च बुद्ध्याकारं विषं विषजलं
 भवेत् ०४१ पुराणमतिमाचार्यगतिशालासु दुर्लभा सर्वशास्त्रेषु गीयने इति शास्त्रमुदाहृतं ०४२ शैलोदकं चाष्ट
 गुणं क्षीरं वैषाच्ये न्युयः यावत्क्षीरावशेषं तु तत्क्षीरं पिबेन्नरः ०४३ एकविंशदिनयावद्दुर्लभं पित्तचर्जितः घननिवि
 डदहस्तु सहस्त्राभुर्भवेन्नरः ०४४ अथ शैलोदकं गृह्यकुलत्थात्पान्येन्नरः तेषामसौ पयोगेन द्वाष्टवर्षाकृतिं भवेत्
 ०४५ तदुदकं परगृह्यत्रिफलायाः पलायक षोडशशावशेषेण तैलस्य कुडवपचेत् ०४६ तस्यैलेन शिरोभ्यंगं वलीपि
 कृतनाशनं दद्रुविचर्चिकाकुष्ठनाशयन्नात्र संशयः ०४७ शैलोदकं हिमत्पृषेपि बच्चुलकत्रयं षण्मासात्प्राप्ति-
 तहन्ति जीवेच्चन्त्राकं ०४८ शुद्धसूतस्य मासैकं शिलोदकेन मर्दयेत् नष्टपिष्टं भवेद्यावद्दोलीसूतं तु धारयत्
 ०४९ सुरिन्प्राथम्यं धावित्रावत्तावत्सहस्रक वलीपिकृतिं निमुक्तो ब्रूयात् तत्प्राज्ञेत् ०४० तमेव मृतकं गृह्ये
 मेन सह वषयेत् गुरिकांतामुखे क्षिप्य द्वातरिंशद्भजेन्नरः ०४१ विचरेत्पृथिवीं सर्वासं शैलं वनकानना षड्मासं हरते
 द्रव्यं जीवेच्चन्त्राकं ०४२ श्रीतारणबालुर्गुपश्चिमतो योजने केजिर्बाले दक्षिणतो भिन्निचारेण क्षणं विधिं शैलाद

कंतिष्ठति ८४३ तज्जलंतलहारीमंदोलमधुनासहं तृपितस्तुपयः पीत्वानन्यतोयंकदाचन ८४४ पलाशबीजा
निसम्रह्यशैलकुण्डेनिधापयत् शैलीभूततदहस्यैकोकचूर्णपद्धधः ८४५ द्युतेनमधुनायुक्तलिहंदिशदिनानितु बली
पलितनिमुक्तोजीविच्छन्नाकृताकं ८४६ बलमकुजरायंवागनानिलापनः कण्डुस्यवग्रयनीएकविंशतिमाहस्
८४७ शैलीभूतंसमुद्धृत्यचूर्णमेकदिनेदिने द्युतेनमधुनायुक्तंभ्रातृसुयोलेहत् ८४८ एकविंशतिनयावदजा
रामरतांज्जित् तैनेवमानवात्स्वात्वायेऽर्चयानिमहेश्वर ८४९ सयताश्रान्तिकोधाकुलहस्यारधयतिने अग्निकविव
कुर्वन्तिपितृदेवानिबंधनं ८५० शैलीभूतंतुलकावातारश्चहमकृद्वेत् उदकविषदचैवखल्यथापाणमद्वयेत् ८५१ मा
तुल्लिगस्पृतोयेनस्मृतकेनसमन्वितं हरिद्राकंदकगृह्यसुषिरतनकार्येत् ८५२ पूरयेत्तेनकल्केनकिंयुकेनरसेन
च निषेकेनमवेहेम नात्रकार्यविचारणा ८५३ सर्वदोषविनिमुक्तहूमेहमेवमवरंभवेत् हरितालबसंगृह्यस्थायपयेद्
शिलोदके ८५४ शैलीभूतंचतत्तात्वाततः क्षौद्रेणमावयेत् श्रौतवापततादत्तासर्वलोहानिनिधति ८५५ कांचनज
यतेश्रैष्ठदेवाभरणभूषण शैलोदकमिदंयुष्यबहुतत्वगुणान्वितं ८५६ प्रतिलभ्यान्त्रोलोकेयस्यतुष्टोमहेश्वरः त्रि
विधंतस्यतत्कार्पितत्फलंतदवाभ्रुयात् ८५७ द्युतोभ्यगशीरस्यकृतव्यायामतत्परः चञ्चरेहोमहाकायोविषशस्त्र
भित्तोनमीः ८५८ नहिदुःखंभवकिंनिदिहलोकिकदार्ढ्यं तज्जन्यगुणसम्यनोविद्याद्यश्चमहाबलः ८५९
सर्वव्याधिविनिमुक्तोजीविच्छन्नाकृताक आप्तंमृणमद्यंत्रपचनंतञ्चकारयेत् ८६० तात्रनोरुकर्तव्यमितिशास्त्र
समुच्चयं ८६१ इतिशैलोदककल्पः अथातः संजीवनीकल्पंकारव्याख्यामः अस्तिदक्षिणदिग्भागेपरिवल्ली
नामग्रामस्तस्यसमीपवर्तीचवनकारस्थानमग्रामस्तस्यबायव्यदिग्भागे नीलनाथश्चस्तिष्ठति ८६२ तस्यपूर्वदि
ग्भागे चवनकारस्थानदीप्रभुभातस्यास्तदुगीदवीतदग्नेदिग्विबीरः तस्याधःपरमात्रं तुकुण्डलंजीबनीजलमस्ति

८६३ तत्रोदके तु प्रासिष्य शुष्ककारे तृणानि च अंकुरमुच्यते तच्च अहोरात्र न संशयः ८६४ एतत्प्रत्यप्यष्टपञ्चा-
 त्कमीणि कारयेत् अयं जलप्रहणमन्त्रः ॐ सायावती अमृतिहता गतिरुत्तरे वंशत सहस्रपरिवर्तिनी एहि तद्देशात्
 ति मम रसांकुरो रुदिशा बधय २ सिद्धिं कुरु ठः स्वाहा ८६५ अनेनैव तु मन्त्रेण आत्मारक्षा नु कारयेत् अक्षयुक्तममि-
 ण गृहीयान्तु विचक्षणः ८६६ मधुं च प्राक्षिपेत्तत्र प्रश्यान्तो यंच गृह्यते क्षेत्रपाल बलिदत्वा पश्यात्पूजां तु कारयेत्
 ८६७ तोययुक्तमत्र तु शुचिर्भूत्वा पंवेन्नरः तत्पानाच्च महोदवीयामैकमूर्च्छितो भवेत् ८६८ तदूर्ध्वं लभते संसा-
 दिव्यदेहो भविष्यति नवमागबलो भूत्वा जीबिच्छन्द्द्रुक्ता रंक ८६९ तत्तोयं कर्षिमात्रं तु गोमेने ण पिबेन्नरः एकविंशति
 मात्रेण वलीपलितवर्जितः ८७० योजनानि शतं गच्छेत्पुनश्चागच्छते क्षणात् कामकपी भवेद्देवीयत्रेच्छा तत्र गच्छ-
 ति ८७१ हेमाश्रपारदचैव तेन तोयेन मर्दयेत् स्वर्दयेत्स सात्रात्र तु घरीवेधी च वेधक ८७२ अथ वा तद्भस्म च मधु-
 ना सह भक्षयेत् एकमासं प्रयोगेण कामकल्यो भवेन्नरः ८७३ जीवेन्नरि नैकं तु स्वेच्छया विचरेन्मही पुनरत्यल्पव-
 क्ष्यामि भूमिग्रहं निवासिना ८७४ त्रीनंजलीन्यिबेत्तोयं मूर्च्छितः प्रहरत्रयं मूर्छिते चैव भुंजीत क्षीराद्यपि कोद-
 नम् ८७५ एकविंशति रात्रेण तन्मेवैकै न कारयेत् सप्तपार्ता ल्यामी च इत्येनूणा स नो भवेत् ८७६ युवा च कालरूपी
 स्यात्प्लोकत्रये गमिष्यति अवध्याः सर्वदेवानां छिद्रा परदतिमिदिनी ८७७ नाना गुणसमो भूत्वा जीबेन्नरः सायुषो भवेत्
 अस्ति रक्षिणिरिगुभागे गोद्वारीनाम महानदी तस्या दक्षिण दिग्भागे नासिकं नाम पत्तनं भवति ८७८ तस्य वायव्यदिग्
 भागे बहुलानां पर्वतः तत्रैव भृगुगणदेव्या का पारमर्ध्वसंस्थिता तत्र संजीवनी यं तोयं बिख्यातं बहु जनेषु च ८७९ ॐ
 अमृतकुरु मे देह ठः स्वाहा सर्वकल्याणविधानेन सर्वकारयेत् ८८० उदकं गमः शिलायुक्तं पारेन तु मर्दयेत् सुखेन स्नप-
 मात्रेण अदृश्या भवति ध्रुवं ८८१ यं यं परयति दृष्टान्तं तं तथा पश्य भविष्यति पुण्येनैव कथयामि कारहारनेन क्रत्याशाया

८८३ ॐ बुवारसाग्रामस्तस्याग्रेणविभागतः पर्वतं दृश्यते तत्रास्थिरं संजीविनीजलं ८८३ यत्र कुत्रान्यसेन त्रुपूर्व
वल्कारयत् ८८४ इति नानासिन्धुसंजीविनीकल्पः कौलसशिखरासीनं देवदेवजगद्गुरु पृच्छते स्म सतीश
भुरसाधनमनुत्तमं ८८५ ईश्वरोवाच शृणु देवी प्रवक्ष्यामि ह्युत्तमत रसायनं चन्द्रोदकारव्यमुदकं तिष्ठते च मही
तले ८८६ लक्षणं तस्य वक्ष्यामि शृणु धेयाग्रमानसा वृद्धो चन्द्रस्य वधत चन्द्रे क्षीणे हते दिदं ८८७ तेन साधमयोगे
न चन्द्रोदकमिति स्मृतं चन्द्रोदकं न चन्द्रस्य पाणमास्या सुधीनः ८८८ देवानां स्तवनं कथाश्च विमृत्वा समाहितः
अलाबुक्तुं स गृह्यार्दने कपारि रक्षयत् ८८९ सर्वजनसमस्तद्रुस्ये द्विष पूर्वकं तेनाजरा मोक्षत्वा मादत्ते पुरुषोत्तमः
८९० चन्द्रोदकं पले च कधृतस्य तु पलतथा मधुलेपेन समिध्रमेका जे बुद्धिमान् पिवेत् ८९१ रक्षां कृत्वा तु विजने शुचि
र्भूत्वा विचक्षणः सप्तरात्र प्रयोगेण बली पलितवर्जितः ८९२ द्विषवर्षाकारश्च यो वनस्थः पुनर्भवेत् पलपंचप्र
योगेण शतबाधान जायते ८९३ क्षीरपिवेत्तु जीर्णान्ते क्षीरं चैव तु भोजयेत् पलपंचाशमात्रेण जीवेच्च ब्रह्मणा दिने
८९४ पलशतं प्रथमिणि द्वितीय इव शकरः त्रिनेत्रो वृषभा रूढो धनारिश्चरस्तथा ८९५ तस्य भूत्रपुं विषेण लोहं
भवति काचनं अयस्कांतं समायुक्तमर्दयित्वा क्षणतथा ८९६ गुरिकाबंधयित्वा तु त्रिलोहं न च वेष्टितां प्रसिपेद्द
ने प्राज्ञा मानमेकं निरंतरं ८९७ अदृश्या जायते चैव यत्रेच्छा तत्र गच्छति गुरिभ्यां सर्वलोहानि शतं शतैर्वकाच
नं ८९८ चन्द्रोदकं परिहृत्वा तु कथयाभिचतलतः दिवा तत्पीतमात्रेण निःसंशः पतिते भुवि ८९९ उत्थितस्तिए
ते तावद्यावद्देवी निशाभवत् पश्चाच्च भुक् विह्वन पाचस्तस्यै वजायते ९०० पश्चात्तु ध्यायते चन्द्रश्च वतं पामाभू
त पुनश्चाजायत तस्य मानुषत्वं न संशयः ९०१ पिवति येन रास्तोयां सिद्धिस्तथा धक सिद्धिं त्रु विषेण लोहं भव
ति काचन ९०२ प्रियाभावास्त्यसिद्धस्य शरीरकुलीशोपम सिद्धश्चातिष्ठते तावद्यावदाभूतसत्त्वं ९०३ तलहारिभ

णपथेअजगहं संबंधं माठराविद्याध्यनपाश्चिमेनक्रोशहये ॥ कुण्डिनामग्रामस्तस्यपाश्चिमेनोडोगीस्तिष्ठति १०५ तत्स्थानेदेव
 दर्शनामभण्डारीकास्ति तस्याः काहयतेनसोदनीनामकुण्डचन्द्रोदकं तिष्ठति १०६ तस्यकुण्डे समीपस्थं वासं कृत्वा कृतरस्मावि
 धानतः पौर्णमास्यां चन्द्रवारविद्यत्वं शैर्कपटपाणीयगृहीत्वा तद्वस्त्रं गालयित्वा जलमालां बुकुगृहीत्वा समतुल्येन समसरात्रयाव
 लिखेत् १०७ अनेन विधिनारसरसायनं च भविष्यति १०८ इति चन्द्रोदककल्पः सम्युक्तः अस्ति दक्षिणादिग्रागे अंगुष्ठेनाम
 पर्वतः ब्रूतत्रोत्तरे प्रागे धारो रम्यश्च पश्चिमे १०९ अर्धयोजनमात्रेण ११० त्कोदकं च तिष्ठति पूर्ववत्कारयत्कमीसिध्यते नानि सशयः
 ११० हिमवतश्चेशानेनाम्ना बदरीकाश्रमं तस्योत्तरदिशायां च समीपेनातिदूरतः १११ प्रसिद्धं विष्णुनास्मिन्नायणकरोद्भवपि
 तामहकपालस्थपरा महेश्वरेण कृतं ११२ कुमालाकृतं तत्क्षेत्रं तोयलाक्षारसंप्रभं पूर्वोक्तेन विधानेन कर्म कुर्यात्प्रयत्नतः ११३
 तत्क्षेत्रं भस्त्रापि प्राज्ञात् श्रुत्वा कुक्कोकापि वेत् नोदयेत्सर्वे गंगाश्च कालमृत्युदेवानपि ११४ तुलुकद्वयं तु मध्याह्नपानपामात्राद्भवेन्न
 रः अश्रुतान्यापे शास्त्राणि ज्ञानं विद्याश्चतुर्दश ११५ सुखमेव भवेत्कत्तोद्वितीयश्चतुराननः अपराणहं निचुलुकं ततोयं च पिबेन्न
 रः ११६ अघोहृदिः प्रजायेत वितलातर्गतानि च समस्तानि विद्वज्जानि गुरिकाचरसौषधी ११७ नानाद्रव्याण्यभिधानि पश्यन्ति च
 नसंशयः स्तुतिपासा विनिर्मुक्तः पर्यदेद्वनत्रय ११८ रसायनसहस्रेण स्येव्यमानः सतिष्ठति समानजीवि तलस्य इत्याह पर
 मेश्वरी ११९ इति मन्त्रपदानि भवति ॐ जं हं हयाय नमः ॐ जीं विरसे स्वाहा ॐ जूं शिखायै च षट् ॐ जैं कवचाय हुं ॐ जौं
 नत्रयाय वीषट् ॐ जः अस्त्राय फट् ॐ नमो भगवते वासुदेवाय हरिभ्यो च स्मरे चिह्नं आयु कुरु कुरु करिखाक्षिणी ठठः क्षेत्रपाल
 मन्त्रः १२० इति बदरीकात्कोदककल्पः अस्ति दक्षिणादिग्रागे नामाधिष्ठितं तस्य दक्षिणेन दीप्तिष्ठति १२१ तस्या उत्त
 रेण पंचगव्यं निमोन्न कृत्वा दकं तिष्ठति कटुतुंबकेनोदत्पहादेकेन धातं तारं भवति १२२ चूतस्य सदृशैः पत्रैः क्षीरीणी च त्रिपत्रि

का पीशाकाक्षीरबहुलासादिव्यापमेश्वरी १३३ तच्छायाशङ्किप्लकीयाधियतेनात्रसंशयः तस्याअंतरांगरुद्रभूतेन चविमंश्यते १३४ धरिमात्रेण च भवद्रोतकं चराशिप्रभं धाम्यमानो रसीवद्भातिष्ठतेथावादिसया १३५ तेनैवभुल्वपत्राणि शतशेनतुचंधेय त् धाम्यमानंतोवन्धेनिर्बीजनकं भवेत् १३६ कणवीरसदृशोऽपत्रनीलांजनसमप्रभः रक्तशारवांसदपुष्पैर्भस्माक्षरिप्र बाहिनी १३७ तथैवक्षणमात्रेण रसस्तिष्ठति नान्यथा भुल्वपत्राणिलेपेन सहस्रशेन विधति १३८ स्वर्णमवतिनिर्बीजं देवा मरणभूषण ३० चंद्रैस्ताल्गयेणैल्लग्नियमहोदेवभरे चले चलेकलापि पवति डहेमासिद्धिगुरुपकारचमरेद्योतिष्ठति पवरदः संभ्रः १२९ अथरुष्णादककल्पः रुष्णादकं यनकुत्र दृष्ट्वात्मात्वासमाहितः तत्रैव चणकान्सिंहासनावैबुद्धिमात्रः १३० भवति कोमलान्मातर्भक्षयेत्तदिनेदिने एवंमासप्रयोगेण जायते कांचनप्रभः १३१ सर्वव्याधिविनिर्मुक्तो जायते द्विषं शताष्टकं ए कवर्षप्रयोगेण जीवेच्चंद्राकतारक १३२ तस्य भूतपुरीषेण शुल्वं भवति कांचनं उष्णोदकचकासीसगन्धपाषाणसयुत १३३ चतुर्थाशिनारसंकरसभागां विनिक्षिपेत् खल्वेचमहयेत्सर्ववर्षपिष्टं सणेन तु १३४ तेन लपितमात्रेण शुल्वं भवति कांचनं निषि कंतेन तोयेन प्रतिवापदं दुग्धः १३५ शुल्वं च जायते हेमचन्द्राकं कांचनं भवेत् तारं चातेन मात्रेण सिक्तं कनकमादिशेत् १३६ रुष्णादकचमक्लृप्तं प्रभाते भस्मयेन्नरः तिलमुष्टिं भक्षयेच्च प्रभाते नित्यमेव हि १३७ माससिद्धिप्रयोगेण जीवेद्वर्षश तद्वय पुनरन्यत्र बह्यामिद्रव्यस्य करणं महत् १३८ रसांगं करसकं तथा दरदमाक्षिकं एतदुष्णो न तोयेन जायमानं प्र मर्दयेत् १३९ तेनैव तारमथवासीसपत्राणिलेप्या विभ्राम्य धामयेत् चतुर्दशिकं भवेद्भूमहारिद्रस्य विनाशनं १४० चन्द्रार्कपंच दिशिकाभनैव क्रमेण तु अनेन लिप्ता भुल्वस्य पत्रा विभ्राम्य धामयेत् १४१ षोडशार्काणि कं स्वर्णं भवत्येव न संशयः अथवा हेममितीरसा १ अत्र कस्तव्यभाग १ रुष्णादकेन संमर्ध रसगंधसमन्वित १४२ जायते गुरिकादि व्यापुनस्तत्रोदकां क्षिपेत् मासिकेन समुद्धृत्य मुखे प्राक्षिप्य साधकः १४३ वज्रकायो महोद्देवी पलापलितवर्जितः कण्ठतां गुरिका धृत्या मध्वाज्येन पिबेत्

सुखी १४४ दिनेदिनेपलपावज्जीवेच्छन्नाकतारकं तस्यमन्त्रपुरीषेणमुल्वंभवति काचन १४५ कुलित्यपच्यतेतोयेमस्ययेच्च
दिनेदिने तृषितस्तुपिबेक्षीरंगव्याजमथमाहिषं १४६ रत्नानकुयान्तुततोयेसाधकोविजितेन्द्रियः संवत्सराध्रयोगेणजीवेद्
पिसहस्रक १४७ उष्णीदकभागः १ क्षीरभागः १ त्रिफलोदकभागः १ एवभावत्यर्कतस्यपोत्रेपायसपचेत् १४८ मस्ययेच्च
त्रिसमाहवलीपलितवर्जितः जीवेद्दृषसहस्रंतुनात्रकायाविचारेण १४९ इतिउष्णीदककल्मः अथबदरीक्षेत्रकल्पः
सनकमारसंहितासोर नारदप्रतिसनलमारुवाच स्थूलसूक्ष्मततः सूक्ष्ममुद्धचेतिचतुर्विधं बहरीक्षेत्रमाहुर्वेसाहप्यादि
पदंक्रमीत् १५० कण्वाश्रमादिपश्यबुधयतस्थूलमुच्यते तत्तत्विष्णुप्रयागतसूक्ष्मविद्धिमुनाश्वर १५१ आकुबेरविलतस्मा
नततःसूक्ष्ममहामुने ततःसास्यतीतीरपर्यतमुद्धमुच्यते १५२ वसिष्ठमुतोचहनाहोनाहोनाहोमाचनारिदु मुद्धश्चेष्टाधलानेमुस्य
रुदोतत्समाचरेत् १५३ बृश्चिकाधिगतेसूर्येवैश्वानरत्तमक्लृयात् तीर्थीदुपारिदस्तव्यनमत्यैविष्णुचक्षुभैः १५४ यावन्मेषेन
यात्येषसूयीराशिंमहामुने बदरीनाथविश्वाम्बुविद्मन्नाशयमप्रभो १५५ भवत्क्षेत्राधिवासेस्मिन्भवत्याराचनेप्रभो इ
तित्रिसंध्योविधान्वदेतंबदरीप्रति १५६ प्राप्नोत्येसीनिरातंकफलसर्वहिनारद अत्रकाम्यमकुवणीबदरीनाथमहिरे १५७
अपाद्यक्षिप्रमेवव्यत्यस्तशकततःपर उर्वशीकुण्डसंभूतकुल्याचास्माद्दिनिःसूत १५८ तत्रस्वात्वाचपीत्वाचमण्डलाद्रूप
वान्भवत् विन्दद्वादिरोगात्पीयत्रमण्डकमात्रतः १५९ सुरुपःक्षीणरागश्चाजायतेनानसशयः योदेवानामृचंजहाकर्मधारा
बुसाष्टकं १६० शतंपिबतिषण्मासयोसोविष्णुप्रियोभावेत् अग्नेनयेतिवर्जणतज्जलपुस्तथापिबेत् १६१ मल्हादसदृशोविष्णो
प्रवेदेषनसशयः तन्मूलकुण्डयद्दृष्टिमार्गायतिकदाचन १६२ सावविष्णुभक्त्याग्रः किंवृथालांछनैःपरैः स्वर्णधाराभिधं
तीर्धितस्माद्व्यूतिमान्नतः १६३ इतोन्नरागिरिश्चिषमेरोःसाक्षाद्दिनिःसूत स्मात्वातत्रयथान्यायमुपोष्यचरिन्नत्रयं १६४
उभासीनोहरिंपर्यत्कुबेरं धनदं प्रभुं विद्मस्तत्रमहातः स्युर्विमुखस्यजगद्गतात् १६५ तच्छात्यैवदरीनाथमचयेत्याकस्ममाहि

तः प्रसन्नो धनदोद्यात्पाषाणवाग्दृढादिकं १६६ तत्सर्वं स्वर्णतामिनि नूतमेतद्व्यपोहितं आस्मिन्नुजन्मानि चेन्मर्त्यो न भ्रा-
त्रोति धनमहत् १६७ अमुष्मिन्नेवहीनः स्यात्कोवे राद्वनसम्भदा वैरयानसमहतीर्यसंवत्सरमेनाकलः १६८ स्नात्वा
फलं दिभस्त्रयः सन्मृत्युजयति दुर्जयं सलसंजपन्तत्र प्राणवन्दे सारकं १६९ सर्ववैदार्थित्वक्षोर्जावन्मुक्तोऽपि वल्लभं
मेघसंक्रमवर्षादौ गगान्माति सादरं १७० यत्र शेषं भवेत्तीर्थं तद्देवदुक्तिमुक्तिं स्नात्वा तत्र सत्कृद्वापि न सपेक्षोऽस्यं ब्रजेत
१७१ दुष्टान्त्रपि मुने शेष प्रसादात्तज्जलाद्भुतः काभ्या तराणि षण्मासा इति वा मुक्तिमेव च १७२ देवदेवस्य शेषस्य प्रसा-
दान्मनुजा ब्रजेत् सत्यासत्यपरीक्षावाश्रीशेषस्यात्र लोभमेवत् १७३ सत्येव दन्मुभयायादसत्यदुःखमेव च चतुर्दश्यानि
राहारः शेषयोऽप्यन्येन्द्राः १७४ पक्षपक्षे च षण्मासाच्छास्त्रपारगतो भवेत् बहरीनाथदेवस्य वामभागे महत्तर १७५
इन्द्रधारे नि विख्यातं तीर्थं मस्ति महामुने वत्सराणां त्रयं तत्र स्नात्वा षोडशसहस्रक १७६ इन्द्रोऽपि न भवन्नुजपन्नि ब्रह्म-
मो भवेत् वेदधारासूयः साक्षाच्च तत्रैवादेरणैव १७७ स्नाति षण्मासतः श्रुद्धाव्रत्यत्वा इति वतते वसुधाराभिधतीर्यद्
ष्टप्रत्ययकारकं चतुर्विधफलप्राप्ति साधनं तत्र सशयः १७८ अतिपातकिना चृणानास्ति मूर्ध्वबुवि देवः १७९ पतन्ति मुनि-
शार्दूल बहरीनायकक्षया स्नात्वा धर्मदिलापृष्टे निषण्णो निश्च्युतो मुनिः १८० उपास्ते भक्तिन आत्मा यो सो साधुज्यमश्नुत
वसुवर्णमनु तत्र वस्तुलक्ष्मजपेन्द्राः १८१ विमानेनाकवर्णेन वैकुण्ठयात्यसशयं सोमकुण्डमिति ख्यातं दृष्टप्रत्ययकारकं सो-
मात्मकं महातीर्थं सर्वकामसद्भिदं सोमै न सहवर्धेत-हं सति च महामुने १८३ तत्रादिव्यं तपस्तस्या गतो बस्थामिमां विधुः
प्रसन्नो बहरीनाथः श्रेष्ठं सर्वग्रहघ्नी १८४ तत्तीर्थं स्नानजप्यादि सर्वकामपददृष्टुणां मुकुपक्षे जपन्मंत्रं षण्मासास्ति हि नव्य-
ति १८५ अस्ति सत्यपदनाम तीर्थं त्रैलोक्यदुर्लभं तत्र स्नानेन सारूप्यं विष्णोयात्यधमः पुमान् १८६ अदृश्योऽपि भवेन्मर्त्ये
रतर्धानं यदीच्छति मण्डलादेव वर्षेनात्र कार्या विचाराणा १८७ हरिरेति समीपस्थे चक्रतीर्थे तु मानवः स्नात्वा दिने दिनेना

व्याप्तुदर्शनमनुत्तमं १८८ मण्डलाक्षुप्ततिसिद्धिमरीगामअक्याणं देत्यरासजेतत्वंपुद्गादावावभीततां १८९ कलाङ्गिपत्रय
 विहङ्गकामघेनुचक्राक्ततः परिक्रम्यप्रणस्यायशतत्वातः सुसंभूतः १९० अस्म्यर्च्यबद्दीनाथश्रीकाराशास्त्रजपन् अष्टलक्षमद्या
 लक्ष्मीः किं करीवानुयायिनी १९१ द्वादशादिपतिर्षिषु भानुचरोषु सप्तसु स्नात्यग्निस्वामीनेन बृहत्सामप्रकीर्तयेत् १९२ आसंध्य
 भक्तिनवात्मा रात्रीं हुंजितवाभ्यतः अर्चयित्वा हरिभक्त्या सह स्वाकिरागात्मकं १९३ निरीगाल्तेजसादीनाभिवासूयस्य मण्डलं वी
 तशीकोहरिगच्छेद्यतोनावर्त्तते पुनः १९४ अस्माकमुत्तमं तत्रमंत्रं जप्यादनाकुलः सुवर्णसंख्यस्तहस्त्रं कोत्पल्लोकोत्तरो भवे
 त् १९५ व्यासपुस्तकप्रार्थितुं रात्र्या प्राप्तेऽथ चामुने अध्यात्मनिष्ठा कुर्वणो व्यासपश्यति वत्सरात् १९६ तत्प्रसादाद्भवेत्सद्यः सर्व
 श्रोत्रदपारगः सत्यवत्संज्ञकतीर्थस्नात्वानवाजगद्गुरु १९७ महातननुपंथानं विनिर्गच्छेदुरिस्मरन् गव्यतित्रितयात्पश्चाद्दि
 मानमुपतिष्ठते १९८ वैकुण्ठवासिभिर्गीतपूर्ववैगम्यतोयादि मृतश्चादिव्यदेहनगच्छेद्गुरुमूर्जितं १९९ त्रिलोत्मनो नृसिंहस्य
 पादपकजसन्निधौ अर्घोदकचसत्यज्य ग्राणान्मुक्तिमवाप्नुयात् १००० तायनीयश्रुतिप्रोक्तमार्गेणान्नभजन्वरः धम्ममर्थच
 कामंच भुक्तिमुक्तिचंपर्चमी १००१ रुपवासत्रयादन्नतद्द्विष्टाः प्रसीदन्ति श्रीवराहशीलायां च निषण्णो निश्चलो मुनिः १००
 २ जपन्मन्त्रमहारात्रं सिद्धियाति न संशयः अत्र लक्ष्वराहस्यमन्त्रजपतियः पुमान् ३ अर्घोदकं मुदातिष्ठ चिद्राधास्तस्य
 किं कराः प्राच्यादिशीशिलायास्तु वाराहतीर्थमुत्तमं ४ तत्र स्नात्वा प्रकुर्वीत जपाच्चाहवनादिकं तत्र स्नानं प्रकुर्वणः षण्मा
 संभक्तिनम्रधीः ५ संप्राप्ते विजययाति लभते च परायुघं नारीयशिलायास्तु बर्दानायकः स्वयं धनिः शेषवेदसंगी तं व्याक
 रोति ह्यनिधिः वत्सरत्रिनयाद्द्वैवैण नादं प्रसन्नधीः ७ श्रोण्यत्यैव न संदेहो गच्छेन्नद्येन संशयः तास्वपुनर्वाशिलास्य
 स्य शाद्विषाद्यैश्च न पीड्यते ८ बिल्वपत्रे तनिकटपातालबिल्वमस्ति तस्य नाम भार्गवगुहापाषाणमुद्रिता तस्यां क्वचि को वसति ९ निशीथसम
 ये तत्र चतुर्दश्यादि कृष्णार्के पक्षे वै श्रावणे मासे ज्योतिर्वैदश्यते महत् १० श्रूयते कलकलाशब्दः पुण्येस्तस्याप्यदर्शनं ज्योतिर्मयस्तदा देहो

दृश्यते पुण्यकारकैः ११ वीरभद्रेश्वरहृष्टात्वाच्चाशिवतीर्थे निराहारः क्षमरात्रयो नोवाशिवाश्रितः १२ सर्वान्
 कामानवाप्नोति सत्प्रमैवमनसं शयः ततोति निकटं वा भवेन्नित्यमिति स्थले १३ मुण्डालेश्वरीदेवी प्रमथोत्तरशोभनी यस्य
 दर्शनं मान्त्रेण सर्वसिद्धी शरीरो भवेत् १४ नानावाद्यमयाः शब्दाः श्रूयते तु बलाहताः तस्मिन् स्थाने तु यो भवत्येधिरात्मा नृ-
 दनिश्रयः १५ नानास्त्रधरास्तत्र दृश्यते प्रमथास्त्रियः नकार्यभिस्ततो विप्रयश्चन्द्रोऽग्रे भात्मनः १६ असाध्यमपि
 संसाहतासाधयेत्साधकोत्तमः तस्य दक्षिणतो विप्रशिखापतितमाकिल १७ आश्चर्यं दृश्यते तत्र शयनात् पूर्वजन्मभूत-
 यास्मिन्कुले च यो न च जात पूर्वतपोनिधि १८ जानाति शयनान्नपरिज्वलितगन्धः इति गुह्यं तन्मान्येव काथितानि तन्वा-
 धुना १९ तत्र शयनाद्बहुधा मरणमेव भवेत् यदि जीयति तदा जन्मांतरं ज्ञानं भवेदित्यर्थः तत्र वरीक्षेत्रकल्पः अग्निमन्त्राभ्युचि-
 धानादाद्यादास्तर्काचूर्णं च यास्त्वानि सोहि नरस्यायव एवेष्टु पिहीयते १९० अलमनिनायकाय स्वाहा अमृतं ह-
 रं ममसिद्धिर्देहि रुद्रस्य वचने स्वाहा इति हस्तिकर्णकल्पः भक्तुतकसमादायश्च शरणं हपाचयेत् तत्क्षीरेण धुसर्पिभ्यां विवेक-
 समनयावधिः कलिपलितनिर्मुक्तो जीविद्वर्षशतसुरवी २१ इति भिक्षुपत्रकल्पः पूर्णकृत्यपलानिपचनितरागधाश्मनो नित्य-
 शस्तन्वृणीत्रिगुणे च मार्कचरमेखाया विभुष्काकृतं यस्यान्वर्णनस्योत्पामदृष्टुं प्रत्येकं पापं कुरुद्वयो वनमेति मासपुल्लप्रान-
 रः प्रत्यहं २२ इति गंधककल्पः अश्वाघंपले त्रिशदूर्णैरिवादि च क्षमाः बुद्धदोहः कर्णैस्तस्मिन् रागपापं २३ स्थापयित्वा
 घटोदिव्ये सर्षिषा पिभाविने भवत्येव चतुर्नीसाहलिपलितवर्जितः २४ इति अश्वगंधकल्पः पुनर्न च जलदग्धं तस्यैव स-
 समं मासैकं भक्षभाजीयः सवृद्धस्तृणायते २५ इति पुनर्नवकल्पः नमभ्यन्ति क्रिपायस्त्रेप्ते जगन्निधये सर्वरागिना-
 शायनिशांतं सभयः पिबेत् २६ अभसः प्रसूती न शौर्यावपुर्णिं पिबेत् द्वातीपितृकं रुद्रहृदा जीवेद्दशरतं सुरवी २७ मसूती-
 युगलमानं प्रातरुत्थाय नित्यं पिबति स्वलुनरायो वास रश्मिर्वाहिः तस्मिन् जलं गच्छेत् पूजां कुरु कलिनाशयेत् लये बाहल्यं कलितविहीनः

सर्वरोगैर्निमुक्तः २८ इति धानीयकल्पः अथ वज्रोत्तिका मिनीकल्पः अथ वक्ष्यामि वज्रोत्तिकां निजनिष्यहि तेच्छया क
स्मेचिदपि नादेया गुह्यं शिष्यकर्मणिना २९ शिष्यापभक्ति युक्ता यत्र स चर्ये तत्तदेवियं ग्रहस्था यमशतव्या बिंदुसिद्धिप्रशयिनी
१०३० अथ संसाधनं कुर्याद्वज्रोत्तिकां तृणैर्न पूर्वं च दशाहानि मिताहार्यः सुसंयमी १०३१ त्विदं गृहं गृहं स्वदुःखीरमायंजिते
न्दिष्यः हृदयमूर्तये योगी मूत्रयन्त्रा विंशतेन प्रवाहः पापुलिङ्गायोः पावदवाचो भावस्तादृश्य
समाचरेत् १०३३ स्वमूर्तौ तस्य काले तु नि कुच्यं कुच्य बुद्धिमान् अत्यालं च त्यज धोगा सावशेष चरक्षयेत् १०३४ मणिबंधे
ततः कृत्वा नलिका द्वितयं क्रमात् फुल्युनिमूरं धृतुं दशवारं प्रयत्नतः १०३५ पापुं योनिं मेदुवस्तीं सम्यगा कुचयेदपि दशफु
लकारं धृष्टिं तु यावत्पंचशतं चरेत् १०३६ नाविंदुं विसृजे योगी यमन्त्रा रं चिन्तनतः पापुं योनिं समेदं च कलितमा कुचयेद्विंशत्
३७ दशफुलकारं धृष्टिं तु अत्यमल्यं ततो यमी लिंगेन चेंदु काले तु यमनतत्र समत ३८ नलिकायां जलं कोष्ठां सिंहाचा कुचये
त्क्रात् अन्यमल्पतनो गव्यं गुग्गुलुमा कुचयेदमी ३९ लिंगेन दुग्धं यावदेय हासि द्यति योगिनः यथेष्टं मेधुने शक्तिस्तस्यासि
द्धिर्न दूरतः १०४० बिंदुर्यस्य भवदृश्यः स योगी सर्वपूजितः आनयेत्त्रिषोडशकं प्रथमं पुष्पितवशीः ४१ गौरसुंदरसर्वांग्य
स्तास्मा रक्तबलाद्भगात् मेढूणाकार्ये योगी स्वदेहं सान्नविश्य च ४२ मेलेयेद्विंदुना साधार्दिव्यदेहो भवेन्न्युनिः एवं षण्मासयो
गेन वलीपलितवर्जितः ४३ स्वचरः प्रसरेद्योगी साक्षात्कामजये भवेत् किं स्वर्गं च दार्ढ्यं च बिंदुवृद्धिश्च जायते ४४ अपा
नप्राणयोरेक्यं कुण्डलीबोधनतया नादिप्रुद्धिश्च वज्रोत्तिकाः फलमेतदुदाहृतं ४५ कुर्यादेकैकमाभ्यासमेकैकमण्डलं तथा
आकुचनचयभनं सूर्यबहति नान्यथा ४६ या एव वेति वज्रोत्तिका रश्मिणा मपि सहस्रकैः प्रोक्तं बिंदुं नश्येत्ततो मृत्युं जयेत्
वेत् ४७ उत्पत्तिस्थितिं सहारे बिंदुरेको हिकारण उभयोर्मेलनाद्भयाज्जरा मरणवर्जितः ४८ सर्वेषां सुखदुःखानि विन्दुरे
कः करोति हि स्त्रीणां मर्गपतद्विंदुं दुर्कारं वलादृशी ४९ एतानवापुमा कुच्य रजश्चा कृष्य बुद्धिमान् लिंगेन लेन योगीन्द्रः

स्वशरीरप्रवेशयेत् १०५० संबोध्य च स्वकाविंदुं भगान्तेति गदपणं कुर्याद्योगीप्रयत्नेन ननु चन्द्रेकादन्वन ५१ भोगभुक्तेषु
मुक्तिः स्यात्सिद्धिश्चेत्वातियोगिनी योगोक्तनियमाभावेऽद्यादिनाथप्रभाषतः ५२ इति वज्रालोकाभिनीकल्पः अथ
स्वतार्ककल्पः श्रीभैरव उवाच शृणु देविरहस्यं त्वं सुगुप्तं परमौषधीः अंगुष्ठपरमात्रतु कारयेद्गणनायकं ५३ रक्तपुष्प
सहस्रेण पुष्पधूस्ते स्तथा आराधय गणनाथं च नैवेद्यानापियत्नतः ५४ दिनं कर्तुं सम्यज्य मन्त्रेणानेन सुदरी ॐ गणा
धिपतये नमः द्यूतं च ब्रह्महारेण गजहारे तथैव च ५५ जयो भवन्महादेहो युद्धैव तु सर्वदा ततोऽनेन प्रकारेण वागवाहिनी
चकारयेत् ५६ सारस्वतं भवेत्तत्थानाचकार्या विचाराणां पूर्वोक्तेन विधानेन पूजयच्च सारस्वती ५७ सारस्वतं भवेत्तत्थान
ज्ञाभिधानं च जायते मुरवबंधकरी शान्तोः सर्वसिद्धिवापदा ५८ ॐ ह्रीं ब्रह्मवागवाहिन्ये नमः मन्त्रेणानेन सम्यज्य भक्त्या
देवी सारस्वती अथानेन प्रकारेण भातुं पूजां चकारयेत् ५९ पूर्वोक्तेन विधानेन सम्यज्य कमनारविं ॐ सः सूर्ययुग्मः
प्रसन्नो भवते सूर्यो ददातीप्सितं भवच १०६० यस्य हस्ते भवेत्तस्य विजयः सर्वदा द्रुवं तस्य काण्डतु संधूष्य सहगोराच
नगरः ६१ अगमुद्वर्तयेत्तस्य सोभाग्यजननं परं तस्य काण्डको ब्रह्मकसूत्रेण वेष्टयेत् ६२ मैथुनक्रियमाणस्तु भुक्तास्त
भोगिजायते तस्य सीरसं गृह्य वणिकुसुमेन लेपयेत् ६३ तत्क्षणान्तरयते कुण्डलमिति तेनात्र सशयः तस्य सीरसं गृह्य
तत्केन तु मर्दयेत् ६४ एकविंशतिनैव सर्ववैद्यं विचक्षणः बलिपतिर्नितुं नितुं जातारमणवर्जितः ६५ नवनगबलितस्य स
र्वशो विजयी भवेत् तस्य मूत्रं तु संगृह्य पद्मसूत्रेण वेष्टयेत् ६६ नरैरेतेन प्रज्वाल्य शमशानाभौ विचक्षणः परयते नुनिधान
नितथा चैव बलिासि च ६७ निर्विघ्नं भवति तत्सुदरीपस्यास्य प्रभाषतः वीजं तस्य तु संगृह्य सहस्रमूर्धनतु कारयेत् ६८ रचनार्जे
वकाशमर्पितुं कंकारयेत् बुधः राजानु भवने दृश्यं तिलकस्य प्रभाषनः ६९ वीजं चूर्णं तु संगृह्य धूतं नमधुना सह पिबेच्चैव त
तः प्राज्ञो मासमेकं यतः १०७० बलिपतिर्नितुं नितुं द्रव्ये देहो विजायते पंचांगतस्य संगृह्य छायां भुक्नु कृतु कारयेत् ७१

मूक्षमचूर्णततः कृत्वा बिडालपरमात्रतः सर्वशरीरविनिर्मुक्तः सर्वव्याधिविवर्जितः १०७२ नवनागबलंतस्य कान्त्यासूर्यइवापरः सह
 स्त्रायुर्भवेद्वापि दिग्दिवराकृतिः ७३ षण्मासस्य प्रयोगेण अजरश्चाभरो भवेत् क्षीरहारतु भुक्त्वा ववातपित्तविवर्जितः ७४ कङ्कल
 तीक्ष्णविरसकषायक्षारवर्जितः एवमेव विधानेन सर्वसिद्धिर्भविष्यति ७५ इति श्वेतगिरिकर्णिका कल्मः
 ओषधीकथिता पूर्वव्रह्मणानुमहात्मना धनदातुः स पुण्यासासा विन्नीव्रह्मनिर्मिता ७६ अनया सर्वकार्याणि कुर्वन् देवा विचारयत् ज
 यातु विजया चैव सुरादित्यमोहिनी ७७ अपराजिता च लोकस्मिन् चित्वा गिरिकर्णिका नामा भिस्तु समाख्याताना इममहात्मना
 ७८ पुष्पे समुद्धता यत्ना हि जया तु भुम्भा वहा हस्ते चोद्धृत्य ग्राह्या तु तथैव सुसमाहिताः ७९ दक्षपुंसस्तु वैवश्यास्त्रियो वैवामया
 णिना सुसंकीर्णशुचिस्थाने नित्यमवनिधापयेत् १०८० पुष्यकाले तु पुण्याणि बीजं च वतुसं ग्रहेत् चन्द्रसूर्यप्रयोगेण मूलानुत्पाद्य
 यन्ततः ८१ कृष्णाष्टम्यां च तु रश्मिं महोदयस्य सन्निधौ शुक्लवासाः शुचिर्भूत्वा काषायपरिपोषितः ८२ ततो विधिं प्रकुर्वन्निच्छाया
 भुञ्जतु कारयेत् ललाटे तिलककृत्वा यथं पश्यन्निरीक्षयेत् ८३ दृष्टिमात्रेण तस्य भुजजानि श्रुतिदासवत् नरनारी सहस्राणि दृष्टुं भू
 धि विशेषकं ८४ आत्मना दासभावेन यावज्जीवं नैव च्छसा उद्धरेद्दोषां प्राप्नोवश्यतामेति यैः सकलः ८५ दृष्टिगोचरमापन्नो मनोहरतिदे
 वता किंपुनर्मानुषभुद्रामासमात्रोपजक्षिनः सकृन्नाशजपुरुषा आशं कुर्वन्निदासवत् ८६ संप्राप्ते शत्रुसंघाते काङ्क्षारणसुत्तमं मोक्ष
 यत्पारिर्सेन्यानि मुखसख्यामहोदधिः ८७ सर्वदुष्टप्रयनास्ति जलमदयेऽस्य लोपि च प्रयोगांतु महागुह्यं श्रेष्ठाणां सोभाग्यवर्धनं ८८ अंग-
 स्यो द्वर्तनं कृत्वा इमिता मेदमो हयेत् नरानुपजीवन्ति यावज्जीवं न संशयः ८९ कथितं निखिलं सर्वदुर्भागानां शुभावाहं त्रैलोक्यसुदृशी
 नाम स्वयमेव मुमापतौ १०९० मया पिशंकरस्यार्धे अंगले पः कृतो नया तदा भवति रुद्रेण नान्यास्त्रामिनसादृता ९१ एकस्त्रीचिनि वि
 ख्याता शंकरस्यार्धे हिनी अतः परं नास्ति योगयोगिनां योगमुत्तमं ९२ सप्ताभिमन्त्रितकृत्वा यो दद्यात्सर्वसिद्धिं स मंत्रं सर्वकार्ये
 शुभं शेषेण महात्मनः ९३ ॐ अमृतं अमृतं प्रमे सर्वसिद्धिं शरीरं असितप्रभं स्वाहा ९४ इति श्वेतगिरिकर्णिका कल्पः अथ मयू

राशिरावाकल्पः मूलावतारमयूरशिखारिवाः १०
१५ सुष्यनसन्नेगृह्यबालानां कठबध्वाग्रहस्तृणाकिनाभयनभवति १६ धूपद्वाद्वातज्वरमाशयति १७ तस्यामूलशिखारिवाः १८
राजकुलेव्यवहारे च विजयो भवति १९ शत्रुद्वारनिक्षिप्ते उच्चाटनं भवति २० हस्तबद्धा आत्मनोपमृत्युनाशयति २१ सहस्रतव्य
वश्यो भवति स्वर्पनरूपस्य धूतेन सहस्रतव्यनिर्विषो भवति १ मधुना सहस्रतव्यश्रुतिधरो भवति २१०२ इति मयूरशिखाकल्पः

अथ कृष्णधनूरकल्पः कृष्णाष्टम्यां कृष्णचतुर्दश्यां कनकबीजानि सप्तस्र तगर कनकबीजं कुण्ड देवदारुच एतानि सप्तभागा
निचूर्णकृत्वा यस्याग्निरसि दीयते वशी भवति ११०३ कनकबीजं हरितालं मनःशिला कुण्ड तगर सप्तभागानि कारयेत् चूर्ण कृत्वा
यस्याग्निरसि दीयते सवशी भवति ४ कनकबीजं सेंधवं मरिचं पियली विडगानि मधुना सहस्रपथयेत् लेपाय वशीकरः ५ कनक
बीजं गोरचनं नागकसारं प्रियंगु मंजनं एतैरंजितेन त्रयोपयं परयति सप्तवश्यो भवति ६ कनकबीजं मदनफलं अपामार्गस्य तंदुल
रातानि लेपयित्वा सप्तरात्रानि तस्योपरि भूतयेत् तच्चूर्णं खानेपाने प्रदानं व्यतां वृक्षादौ सवश्यो भवति ७ कनकबीजं शतपुष्पाप्रियंगु
हिंगुलं तथा आत्मानं धूपयेत् यथाद्वाति सवश्यो भवति ८ कनकबीजं श्वेतसर्पया रक्तकवीरपुष्पं गोरचनं मनशिला राभिस्ति
लक जगद्दृश्यं करोति ९ फोफले कनकमध्ये द्रक्षिष्य स्वभूत्रेण मदबिह्वला भवति १११० कृष्णवदकमांदाय कृष्णाकनकमेव च सेंधवे-
न समायुक्तं मालमभूत्रेण पिषयेत् ११ सप्ताहं धारयेद्भूमौ समुद्रतटाविक्षणाः स्वानेपाने प्रदातव्यं तस्य वश्यो भवेच्च सः १२ कृष्णाष्टम्यां च
दुर्गेश्वरमहीरात्रौ पिता भूत्वा रुद्रस्य महती पूजा कृत्वा दक्षिणमुखेऽष्टसाहस्रं जपेत्ततः सिध्यति मन्त्रः १३ अथ मन्त्रः ॐ नमो भो
गवत रुद्राय ह्रीं रचं हुं मातंगाय स्वाहा १११४ अथ देवदालीकल्पः देवदालीरसं च श्वेतसर्पसंयुतं लक्ष्मणासंयुतं चैव
कन्याहस्तेन पिषयेत् १५ गुरिकांता ततः कृत्वा हस्ते बध्वाथ मूर्ध्नि वा संभाषयति यानि रंजानं शत्रुमेव च १६ वरया भवन्ति ते सर्वे इ-
प्सितं चापि कुर्वते तद्दिनं भयं तस्य न च राजकुलारूपं १७ न च चौराभयं तस्य अरण्येपि समे उपि वा देवदालीरसं प्रहस्य फलपत्रं

कंछायाशुष्कततः कृत्वा लक्ष्मणायासमन्वितं यस्मै प्रदशयेत्तद्वश्यो आत्मना च धनेन च १९ स्त्रीणां शिरसि दातव्यं पुरुषस्य च बाप्रि
 ये मस्तके यस्य तच्छूर्णया वज्जीवमसौ वशः ११२० धनं धन्यं सदा ते पुयस्य चूर्णं ग्रहे बसेत् यस्य प्रकीर्यते ते स्त्रे बध्ने ते तद्दानेन २१ उप
 द्रव्याश्च कृमयो न भवन्ति कदाचन देवदलीरसं गृह्य विष्णुक्लृता समन्वितं २२ बन्धनपारदं च वतारहेमं कीरति च देवदलीरसं ग्रह
 गन्धपाषाणमेव च २३ द्रावयेत्सर्वलोहानि पारदं चैव बन्धयेत् पारदेन च सयुक्तं ह्रस्वमवति शोभनं २४ देवदलीरसं चैव केतकी रस
 संयुतं आक्षिणी अजयेत्तेन दिव्यदृष्टिः प्रजायते भविष्यति शत्रुघ्नां सत्त्वानां ह्ययोरकीरति पुनः देवदलीरसं चैव मधुयुक्तं ब्रह्मधुः २६ त
 तः सार्शीघ्रता देवि अयुतैः सर्वकामिकां ॐ नमो भगवति महावीरे ईशाने अमृतसंभवे सर्वभूतवशं कथ्येत्स्वाहा २७ ॐ देवदली
 महावीर्यं सर्वशत्रुविनाशिनी शिरसि २८ ॐ नमो माहेश्वरी महाबले हनुभे स्वाहा शिरवायां २९ ॐ अमृतगर्भे रक्षरक्षन
 मः स्वाहा कवचाय हुं ॐ त्वयो ते जोमालिनी विदुषां क्षिजिहे स्वाहा नेत्रयोः ३१ ॐ देवदलीसर्वभूतसिद्धिदयि ॐ महाब
 ले सर्वभूतत्रासिनी हुं फट् अन्नं ११३२ इति देवदलीकल्पः अथ सहदेवीकल्पः कृष्णाण्यस्या कृष्णा चतुर्दश्या संग्रह्य ॐ
 नमो भगवति माहेश्वरी सर्वभिनोहारिणी सर्वकालवशं करी सर्वमुखं रजनी चित्रासनी सर्वेषां महामातंगी कोमारी सकलजनवश्यकु
 रोकुरु स्वाहा ११३३ अनेन मन्त्रेण ससवारो भिभं त्रितेन रवश्चैरकालं सप्ताभिभं त्रितं कृत्वा रात्रौ पश्चिमयो मे मुक्तकेशो दिग्वर्इशा
 नाभिमुखो भूत्वा गृहीयात्सिद्धिं भवति ११३४ इति सहदेवीमन्त्रविधिः तंदुलेन सह दातव्यं वश्यो भवति ३५ सप्तरात्रस्तने लेप्य
 त्स वश्यो भवति ३६ गोरौ च नया सह तिलकं कीरति जगद्द्वयं भवति ३७ मग्नः शिलासहासिणी अजयित्वा यं निरीक्षते स सबशयो भ
 वति ३८ खनिपाने प्रदातव्यं वश्यो भवति ३९ मधुना पिष्टुः मगले पेन सततं पुरुषमिच्छति ११४० चंदने सहालिप्य हस्तेन यायां
 स्पृशति सा सा वशा भवति ४१ नारीणां कंठे बध्ना मुखं प्रस्पर्शति ४२ यस्य गंधा जाता स वश्यो भवति ४३ विरसि धार्यते सर्वमच्छेद्य
 को भवति ४४ सर्वजना प्रियो भवति ४५ कंठे धारयेत् झूतं चरं न भवति ४६ बालानां कंठे बध्ना गण्डमालानां शयति ४७ अक्षिरोगनाश

यति ४८ करिबध्वाअतीसारनाशयति ४९ घृतेनसहस्रयेत्प्रगल्भोभवति ११५० मुसवेप्रिसिष्यविवादेजयोभवति ५१ विरसिधा
रयेद्रूपेजयोभवति ५२ करिबध्वास्त्रीवश्याभवति ५३ बद्धाचलैर्बध्वासर्वकार्यसिद्धिर्भवति ११५४ इतिसहदेवीकल्पः अथब्र
ह्मदण्डीकरणः ब्रह्मदण्डीतिविरव्याताअधःपुष्पीतुनामतः तस्यामेदहयंप्रोक्तदेताकृष्णातथैवच ११५५ श्वेताप्रोक्तातुवश्यायेक
धाउच्चारणेनतथा आश्विनेकार्तिकेवैवगृह्यमाणस्तुबुद्धिमान् ५६ विलेपनततः कृत्वागगुलुनानुधूपयेत् वश्यायेरक्तस्तेनकृष्णा
नोच्चारणेनतथा ५७ शुक्लपक्षेतुवश्यायेकृष्णाउच्चारणेनतथा ब्रह्मदण्डीनिमूलानिमहालिंगीयुतानिच ५८ पुष्यकस्तेनुसंग्राह्यआत्मर
क्तेनभावितं रवर्णानिप्रदातव्यास्त्रीणाहृदयधारिणी ५९ ब्रह्मदण्डीयमूलानिगौराभामुसमन्वितं आत्मरक्तेनसंयुक्तस्त्रीणाहृदय
धारिणी १०६० ब्रह्मदण्डीकुमारीचआत्मरक्तेनभावयेत् स्त्रीणांभाक्षितमात्रेणवशीभवतितत्क्षणात् ६१ ब्रह्मदण्डीचित्तमस्मर
दिपयुसमन्वितं अहिशीर्षकारोमाणिअरवाक्षीरेणप्रक्षिपेत् ६२ द्वारेविनिक्षिपेद्यस्यदूरदेशसगच्छति बृहतीचरवगन्धाच
ब्रह्मदण्डीसमन्विता ६३ नवनीतेनसंलिसंलिंगचरवप्रमाणक एतेनवृद्धिमायातिनारीणाचपयोधराः ६४ ब्रह्मदण्डीमूलकृष्णा
सन्निगबध्वातृतीयज्वरानाशयति ६५ ब्रह्मदण्डीयमूलदुर्निगुण्डीरसभावित यस्ययस्यप्रदीयेतपिशाचाभूतरक्षसाः ६६ शाकि
न्यानाशमायातिरुद्रस्यवचनयथा ब्रह्मदण्डीचित्ताप्रस्मकाकर्त्तेनभावितं चूर्णविरसिदानव्यउच्चारयतितत्क्षणात् ११६७ इ
तिब्रह्मदण्डीकल्पः अथाश्वगंधाकल्पः त्रैलोक्यरक्षिणीक्षेपासर्वसिद्धिकरीमदा देवदानवगंधर्वयक्षसिद्धोरगास्तथा
६८ दिव्यौषधिप्रभावणअंतर्धानगतास्तुते पलानिसाश्वगन्धातालीसाष्टपलानिच ६९ गुडस्याष्टपलंदेविमोदकान्कारयेद्बुधः
त्रिदिनंप्रातरुत्थायएकैकंमस्येद्बुधः ११७० भोजनंषष्टिकोपेतक्षीरमुद्गरसंमिश्रितं मुखंतुजायतेबद्धंशतपत्रसमप्रभं ११७१ चू
र्णचैवाश्वगंधायाध्याम्नाश्चरसमभावितं ज्येष्ठीमधुसमायुक्तमधुनासहल्हयेत्क्षमासह्यप्रयोगेणवलीपालितवर्जितः योजनाना
शतगच्छच्छूमंतस्यनविद्यते ७३ अश्वगंधाफलप्रह्वस्मचूर्णितुकारयेन् शतावरीफलंवेवपलमेकतुभस्येत् ७४ तेनभक्षि

तमात्रेण वलिपलितवर्जितः अश्वगन्धातुसंग्रह्यधीरातोयेनपेक्षयेत् ७५ अक्षिणीं अजयेद्वं सद्यस्तिभिरनाशनं चिपिटपटलपुष्पं नी-
लिकानेवनाशयेत् ७६ अश्वगन्धातुसंग्रह्यमातुलिंगारसेपचेत् गोनूत्रेणसमाधुत्कामासमेकतुभक्षयेत् ७७ गात्रमालपेक्षेव सवर्क-
शानिहन्तिवै मेधादीश्रुतिमाश्रैव किञ्चैः सहगीयते ७८ समानकृतचूर्णीतुमासमेकतुभक्षयेत् दृढकायोर्भवेच्चैव वलिपलितवर्जि-
तः ७९ अश्वगन्धातुसंग्रह्यशर्कराचसमान्वित मासमात्रप्रयोगेण वृद्धो भवति यौवनः ११८० अश्वगन्धातुलामाक्षामधुनासहसंयु-
ता सार्धमासप्रयोगेण कुंजैः सहयुध्यते ११८१ नवनागसमावीर्यविगेनतुरगोपमः ११८२ इति अश्वगन्धातुः अथलक्ष्मणा-
कल्पः संग्रह्यलक्ष्मणामूलरक्तचन्दनसंयुतं यथंप्रदापयेज्जंतुः ससवश्यो भवेत्क्रव ८३ संग्रह्यलक्ष्मणामूलकुष्ठनागरकेसर वि-
लेपनमिंदयस्ययावज्जीववशीभवेत् ८४ लक्ष्मणामूलतगरघृष्ट्यल्लोटेतिरुक्कृत्वा सर्वजनप्रियो भवति ८५ ॐ नमो मेहेश्वराय
सर्वजनवश्यं कुरु कुरु स्वाहा ८६ लक्ष्मणामूलं सुवीराजनसमत्वेन नेत्रे अजयेत् यथं यथं यति ससवश्यो भवति ८७ ॐ जयाविज-
यास्वाहा लक्ष्मणामूलरक्तचंदनेन आत्मानं धूपयेज्जनम्रियो भवति ८८ लक्ष्मणामूलं पिष्टुं तिलाक्षरेण सह दीयते अर्थोनाशयति
८९ लक्ष्मणाद्रासीद्वेतेन सह पिबेत् बालग्रहनाशयति ९० ॐ नमो भगवते तोमरे श्वराय स्वाहा लक्ष्मणामूलं शिरसि बद्धं चौर-
व्याघ्रभयनाशयति ११९१ लक्ष्मणामूलं हस्ते बद्धं अपराजितो भवति १२ ॐ हरिहराय स्वाहा लक्ष्मणामूलं आत्मना सममालभ्य
सर्वजनप्रियो भवति १३ ॐ वश्यं मे स्वाहा लक्ष्मणामूलं मनः विलोदकेन संघृष्ट्य तिलककृत्वा राजकुलव्रजेत् राजावशी भवति
११९४ इति लक्ष्मणाकल्पः अथ मुशलीकल्पः मुशलीवलीवलीच महाव्याधिविनाशिनी नमस्तस्यै प्रवक्ष्यामि निहि-
जानंति साधकाः ११९५ सुवर्णपुष्पागौरिचमुशलीपूगपत्रिका नारायणी सीरवहानमामः साभ्युभा मता १६ ततः कर्माणि कुवा-
तविशायच महामते पुष्पस्य च प्रयोगेण वलिपलितवर्जितः १७ अथ वाज्यप्रयोगेण भ्रशकुष्ठविनाशनं अग्नेर्बिधिना भक्षि-
लंतस्य विवर्धते १८ तेनैव सह संयुक्ता गुल्मव्याधिगिनाशिनी विषूचिका विरेकादिनश्यते नात्र संशयः १९ गोधूमचूर्णभांगौ दो-

मुशलीभागमेव च द्यूतचूर्णतुतं कृत्वा मधुमांडेन शोधनं १२०० सप्तरात्रप्रयोगेण सर्वव्याधि विनाशनं गोनसचृश्चिकादिद्वेषेतदु
लाभसाभवति निर्विषयः १२०१ मनःद्विलासहपीत्वाकांशं स्वासं च नाशयेत् द्यूतेन सह पिबेत्पयसा वा गंडमालानाशयति २ उद
केन पिष्टुगोशृंगं लेपयेत्कामनाशयति जानुगूलकपद्मागुलं लेपयेत्कृमयो नश्यति ३ शुभ्रादिने पुष्यसंयोगेन उताप्य सर्वशुभदा
भवति ४ द्यूतेन सह तपयः पिबेत्साचिंजीवी भवति ५ तस्याश्चूर्णं धूतं मधुवारिकां कृत्वा भस्मयेत् एकविंशति दिनानि मध्ये शतं स्त्रीणां का
मयति ६ तच्चूर्णं आद्रकसेन पिबेद्बुधिरुक्षुणाशयति ७ त्रिफलाचूर्णेन सह पिबेत्द्रुक्पित्तनाशयति ८ तच्चूर्णं किदुतेलेन सह पिबेत्तृत्वा
वरं जगमंच विषनाशयति ९ तच्चूर्णं चित्रकनसह पिबेत्कुष्ठरोगनाशयति १० तच्चूर्णं नागकेसरेण सह पिबेत्बज्जराभरणनाशयति ११
तच्चूर्णं चूतसेन सह पिबेद्दशमीरोगनाशयति १२ तच्चूर्णं कांजिकरसेन सह पिबेत्त्रिदाहीनाशयति १३ तच्चूर्णं दधिमधु सह पिबेत्सूनां
नाशयति १४ तच्चूर्णं जलेन सह पिबेत्तृतीयज्वरनाशयति १५ तच्चूर्णं दुग्धेन सह पिबेद्दशमकरो रोगनाशयति १६ तच्चूर्णं धूतेन सह पि
बेदिन्द्रियाणां बलनाशयति १७ तच्चूर्णं नागकेसरेन सह पिबेच्छिरो रोगनाशयति १८ तच्चूर्णं तिलतेलेन सह पिबेत्श्लेष्मणानाशय
ति १९ तच्चूर्णं सूरजसेन सह पिबेत्पुण्डरीकरोगनाशयति १२० तच्चूर्णं कृष्णया सह पिबेद्दंघया पुत्रो भवति २१ तच्चूर्णं त्रिकटुकन सह
पिबेत्कुष्ठनाशयति २२ तच्चूर्णं भृंगराजरसेन सह पिबेत्सर्वव्याधिनाशयति २३ तच्चूर्णं उद्वरसेन सह पिबेत्त्रिषारो रोगनाशयति २४
तच्चूर्णं मज्जाभूत्रेण सह पिबेद्बलपलितनाशयति २५ तच्चूर्णं धामनसेन सह पिबेद्दधः प्रकोटो भवति २६ तच्चूर्णं वाचीरसेन सह पि
बेद्बुधिराभद्रो भवति २७ तच्चूर्णं भूलकेन सह मूकस्थ बाणं भवति २८ तच्चूर्णं भस्मा सह पिबेत्कालविषनाशयति तच्चूर्णं टकनेन सह
पिबेत्कालदंष्ट्रो जीवति १२१ इति मुशलीकल्पः अथ ताम्रवनकल्पः अशीटीलापलं दत्वा वने ईश्वरे वस्याग्रतो गंगासंग-
मः तत्र राक्तमृत्तिका तिष्ठति १२२ तादृहीत्वा तथा धुत्वा रं वेष्टयित्वा पचेत्कनकं भवति १२३ च्यवने श्वरपाश्र्वमे पांडवतडागि
का तिष्ठति १२४ तस्यामध्ये रबन्धमान उषा कर्दूमः प्राप्यत तद्दृष्ट्वा केन धम्यमानं तारं भवति ३३ तत्र च्यवने श्वरे नैऋत्यदि शाखा द

धिस्थलं नाम पर्वतस्ति १२३४ तत्र पर्वते चत्वारि वारिणि सन्ति प्रथमे चन्द्रोदकं तिष्ठति द्वितीये दुर्गन्धानिष्ठति तृतीये विबोदकं तिष्ठति चतु-
 र्थे शंखाकृतयः गणपणास्तिष्ठन्ति १२३५ छाया वृक्षकृष्णामलीकिचतिष्ठति ३५ देवस्य महती पूजा कृत्वा सर्वमेतस्मिंश्च ३७ इति ताम्र-
 वनकल्पः अथ कारहाटक मयूरगिरिकल्पः अस्ति दक्षिणपथे कारहाटं नाम पत्तनं तस्य पार्श्वे मदिगुभागे मयूरगिरि पर्वतस्तिष्ठति
 १२२८ नाना मुनिजनाकीर्णसिद्धगन्धर्वसेवितं तस्य दक्षिणदिग्भागे वटवृक्षसमीपे तु विवरो भग्नपरशमकराकृतिश्च तद्द्वारप्रसिद्धं-
 लोकविश्रुतं नमस्त्रनवहोमस्ति विघ्ननैव प्रजापते १२४० यत्र तले पर्वतः हीनत्वयथा मातृगृहं विशेषतः तथा च तत्र विशेषेण भयं न विभीषकाः
 ४१ गत्वा बिकाया सान्निध्यमात्मरक्षां तु कारयेत् निर्विकल्पैः प्रवेष्टव्यमेकचित्तैर्जितेन्द्रियैः ४२ तत्र क्रोशान्तरंगत्वा मलकितत्रहश्यते
 तस्यामदक्षिणां कृत्वा भिक्षां देहीति याचयेत् ४३ प्रत्येकं साधकानां च सहस्रपतं तं फलं तत्र गत्वा फलभक्षेत्सहस्रायुर्भवेन्नरः ४४ सर्व-
 व्याधि विनिर्मुक्तो वलीपलितवर्जितः अद्य तं नरोचते यसाधन्वन्तराद्यं गत्वा कल्पवृक्षं च पश्यति ४५ नित्यपुष्पफलाद्यैस्तैसाधकानां
 हितायै यं प्रार्थयेत् कामतंतं ददाति साधकं ४६ अथ वातनरोचेतसिद्धद्रव्याणि पश्यति वज्रवैडूर्यरत्नानि पद्मरागांश्च पश्यति ४७
 रक्तकूपतलः पश्येत्सहस्रवैधकारकं अलांबुकं सरग्राह्यमागच्छेत्साधकोत्तमः ४८ रसं दशपलं भक्षेत्सर्वकामार्थसाधकं यं यं काम-
 यते कामतंतं प्राप्नोति मानवः ४९ अथ वातनरोचेत वज्रजेद्धन्वन्तरादयं नित्यपुष्पफलोपेतं स पश्येन्नंदनवनं १२५० विश्रामं तत्र कुर्वन्ति
 सुगंधिवनमध्यतः वनदक्षिणदिग्भागे पद्मरागाणि संति हि १२५१ पश्चिमे दृश्यते वज्रमिन्ड्रीलतथोत्तरे तत्पूर्वेणाशिलो हि मीगन्धपा-
 षाणमोचनं १२५२ खड्गचिन्तामणिं पश्येत्ताहुकाजनमेव च इंगुदीकं वैडूर्यं शोषवीतं च दृश्यते ५३ हरीतकी राश्वयुक्तसिद्धद्रव्यं च
 पश्यति एकैकोचते यस्य साधकस्य पृथक् पृथक् ५४ सिद्धद्रव्यैश्च सर्वैश्च विद्याधरपद्मभेत् जीवेत्यं च शतकल्पमथवा त्रिदशजी-
 वितं ५५ शिवलोकं व्रजेत्सो वै ब्रह्मलोकं व्रजेदपि अथ वातनरोचेत पुरोगच्छेच्च साधकः ५६ तत्र गत्वा तु सं पश्येत्प्रसिद्धं हाटकेश्वरं
 भक्त्या च त्रीणि वाराणि कृत्वा देवं प्रदक्षिणं ५७ देवालयं श्रुचिर्भूत्वा प्रविशेत्साधकोत्तमः नमस्कृत्वा तु देवं शंभूजयित्वा सदा शिवम् ५८

देवस्य पुण्ये भेरीहमण्डनेन भाण्डयेत् तेनैव साडितो भेरीतया संशोभितपुरं ५१ पुरान्निर्गत्य ताकन्या स्वागतवाक्यमब्रुवत् साधुः
 धुक्कृतवारित्वयावपुःपुष्पम १२६० रसोरसायनं किवास्परीवेधीतुरीयते यद्यदिच्छेन्नभनसातस्तर्तवदीयते ६१ साधक उवाच रक्त
 रसायनं चैव स्परीवेधीतयैव च भुजते तत्पुरे भेरीतेनाहमिह मागतः ६२ चन्द्रमत्युवाच तदेतद्वचनं श्रुत्वा स्वपुरया तु कन्यका गत्वा
 चरदुताः कन्या शीघ्रमागम्यतामिति ६३ यावदागमनतावत्प्रतिष्ठतु साधकाः तिष्ठति कन्यका सा तु स न पुरनिवासिनी ६४ शारदुदु
 मिनिर्घोषं वशीणा मनोरमैः गरुडासनमाह्वय्येत छत्रसमन्विता ६५ द्विरष्टवर्षा कृतयो जारामृत्युविवर्जिताः साधकस्य समीपता
 छागच्छतु सुकन्यकाः ६६ श्रुत्वा तद्वचनं तासां साधकस्य यशस्विनी हस्तप्रहस्य पुरगच्छ साधकालिङ्गमब्रुवत् ६७ अनेकशतसाहस्र
 कन्यकैः परैर्विहितः गीतवाद्यनिर्नादनगच्छते साधकोत्तमः ६८ त्रविष्टस्तत्पुरादिव्यमहासिंहासने स्थितः विवाहं च ततः कुर्यात्
 चन्द्रमत्स्यासमं तदा ६९ पृच्छते गोत्रवरणं देशकालप्रवर्तनं तत्सर्वलिख्यते पत्रेनाभितस्य पृथक् पृथक् १२७० रसरसायनं चैव ददते
 वामत्रयं फलं तस्मिंश्च पीरामात्रेण मूच्छन् चिन्तयति साधकः १२७१ उत्तिष्ठते मुहुर्तेन ब्रह्मविष्णोर्हमब्रवीत् वलोट्टित्तामहातेजाः
 सर्वमात्मानि मन्यते १२७२ दृष्ट्वा तं जल्यमानं तु बोधयति सुकन्यकाः पूर्वोक्तपत्रे दर्शनाच्छातो भवति नान्यथा ७३ भुंक्ते च विविधा
 न्भोगान् कन्यकैः सह साधकः ब्रह्मायुर्वसते स्वर्गपुनर्याति विबालय ७४ इति कारहारके मयूरगिरिविवरकल्पः अथ गन्धक
 कल्पः श्रीदेव्युवाच गन्धकर्यविधिं देवकथयस्व प्रसादतः कस्मिन्काले समुत्पन्नः केन चोत्पादितः पुरा ७५ अल्पायुश्च
 येन मर्त्याजरा हरिर्ग्रीडिताः तेषां हिताय परमगुह्यतमं कथय प्रभो ७६ ईश्वर उवाच शृणु देवि प्रवक्ष्यामि यथोत्पन्नस्तु गन्धकः तम
 हंसं प्रवक्ष्यामि शृणु द्वायतलोचने ७७ क्षीरोत्सागरे देवि मथ्यमाने वरानने उत्पन्नो गन्धकस्तत्र दिव्यरूपसमन्वितः ७८ तद्गन्धक
 स्वर्गगन्धेन मोहिताः सर्वदेवताः गन्धकेति समारव्यातो नान्मालोके बभूवुह ७९ तस्य वर्णी हिजानी हि त्रिविधं चारुलोचने पीतं चैव
 तथा श्वेतं कापोतं च तृतीयकं १२८० क्रमादुत्तममध्यागव्यहीनारव्यचयाक्रमं तदेव गन्धकं ज्ञात्वा शुद्धदेहः समाचरेत् ८१ शुभमेह-

निमुनश्च त्रेपूजयित्वा वृषध्वजं विधानेनैव तद्व्यक्तव्यदेविनित्यशः ८२ भोजनानि च वस्यामि भक्षमाणानि यानि च पृथक्
 मथवा शाल्या गोधूमाश्च विशेषतः ८३ छागलानि च मासानि सदा पथ्यानि देहिनां यावन्मुद्राश्च भुंजीत क्षीरं मधु तथा घृतं ८४ एत
 द्वे विसदा पृथक् वज्रयेत्साधकः सदा अतितीक्ष्णकषायानि तैलकांजिकमेव च ८५ लवणां म्लचशकं च द्विदलान् विवर्जयेत् स्त्री
 सेवारी हणधानं परिहर्षितु नित्यशः ८६ वादनं ताडनं च छेदनं च तृतीयकं सिद्धिजीवितकामेन वर्जनीयानि यत्नतः ८७ अन्नं
 च विषं चैव कान्तमृतकगन्धकं अमृतं विधिसंयुक्तं विधिहीनस्तु तद्विष ८८ यस्तं भक्षयते देवि साधकः सिद्धिकांक्षया समूहो गन्धकप्रयोजनं
 यमालयं आरोच गन्धकं ब्राह्मणवैदूर्यसन्निभं तस्य भन्त्रं प्रवक्ष्यामि ह्यमृतीकरणपर ८९ ७० जूसः अमृताया मृतशक्तये मृत
 गन्धोपजीवनेः दानवेन्द्राणां क्षमा मृतकुरुमां स्वाहा ७० जूसः इति मन्त्रः १२९० बातारितैलं संयुक्तं त्रिफलागुग्गुलेन च गन्ध
 कं भक्षयेत्प्राज्ञो जराद्वारिद्र्यनाशनं १२९१ एकमासं प्रयोगेण शृणु वक्ष्यामि यत्फलं हं त्यथा दशकुशानि समन्त्रैके महक्षयः १२
 वातगुल्मानि ह्रीहा निभगं द्रव्यं च अशीतिवर्तजान् रोगान् रक्तदोषांश्च नः शयेत् १३ श्वासकासाति सारांश्च तथा न्यान् पिराठ
 णात् ज्वरकोलकलूताश्च हन्ति दिव्यरसायनं १४ षणमासस्य प्रयोगेण शृणु वक्ष्यामि ते गुणाः हंसवर्णाश्च ये केशावलयश्च विलंबि
 ताः १५ पुनर्यौवनमाप्स्यति प्रभरा इव मूर्धजाः शृङ्गहृष्टिर्महाप्राणो वाराह इव श्रोत्रधृक् १६ जायते नात्र संदेहो द्वितीय इव शंकरः
 तस्य मूत्रपुरीषेण शुल्बं भवति कांचन १७ गन्धकस्य पलेकं तु रसस्यार्धं पलं तथा अन्धमूत्रागतं ध्वातं भक्षयेन्मधु सर्पिषा १८ मा
 सस्यैकप्रयोगेण पूर्वोक्तं फलं मासैकं क्रमविध्यानु भक्षयेद्द्वैतं सधुत १९ मासमात्रोपयोगेन जराद्वारिद्र्यनाशनं सवत्सरम्
 योगेण राजरामो भवेन्नरः १३०० गन्धघृतपलैकं तदर्थं न च गन्धकं मासमेकं प्रमुंजानी दिव्ये होमिणा यते १ कांचनस्य यथा
 रूपं द्विमासाभ्यंतरेण तु त्रिभिश्च मासे जयितकामं रूपी महबलः २ दिव्यहृष्टिः प्रवर्त्तेत चतुर्भिस्तु न संशयः एवं मासानुसारेण
 कर्त्तव्यं च विचक्षणैः ३ सवत्सरप्रयोगेण जीवेच्चन्द्राकारकं गन्धकं त्रिफलाचैव भृंगराजं तथैव च ४ समभागां चितं कृत्वा भक्ष

येच्चविचक्षणाः सैवत्सारप्रयोगेणजीवेच्चन्द्रकितारकं १३०५ गन्धकस्यपलान्यचसूतस्यैकपलतथा गगनस्यपलं च कन्यायाश्च
पलत्रयं ६ माक्षिकास्यपलं त्रीणि रवं चोपि द्विसप्तकं षण्मासस्य प्रयोगेण दिव्यदृष्टिः प्रजायते ७ गन्धकं रससंयुक्तं निगुण्डीरसभा-
वितं अंधमूर्खाकृतं ध्यातं सर्वदुष्टनिवारणं ८ अबध्यः सर्वभूतानां द्वितीय इव शक्रः गन्धकस्य पलं च करसमस्यापि पलतथा ९ कन्याया
श्च पलं त्रीणि लसुनस्य पलत्रयं अमिषेकतुल्य इत्य षण्मासस्य तु युजनात् १३१० दिव्यदृष्टिः प्रवर्त्तते जीवे च चन्द्रार्कतारकं गन्धकांत्र-
संचैव निगुण्डीरसभावितं १३११ कर्षमन्त्रचक्षरेण सप्तधारं तु भावयेत् अन्धमूर्खाक्षतं ध्वान्तजरादारिद्र्यनाशनं १२ गन्धकं जगपि
शीचिरसबीजेन मर्दयेत् भूमिस्थमासमेकं तु धारयेत्तु विचक्षणः १३ अंधमूर्खाकृतं ध्वान्ततारलपनकाचन आरुतं मक्षयेन्नित्यं
बलुते जीविवर्धनं १४ गन्धकं त्रिपलायुक्तं दिव्यदृष्टिः प्रजायते एतद्दुर्दानेनापि सर्वकुण्डविनाशनं १५ घृतेन सहसंयुक्तं ब्रह्मरोह-
णमुत्तमं तैलेन च समायुक्तं पितृकानां विनाशनं १६ दुग्धेन सह पीतं स हस्त्रायुर्भवेन्नरः कान्तयुक्तेन च न्द्रेण सर्वलोहस्य द्राव-
णं १७ काचमीचीयुते चैकं सूतकमारुद्विष्यति काचमारुद्विष्यति काचमारुद्विष्यति काचमारुद्विष्यति काचमारुद्विष्यति काचमारुद्विष्यति काचमारुद्विष्यति
मिलिते सर्वलोहानि द्रवते सकलिकृपया १९ गन्धकं रसकताप्यपारुद्विष्यति गन्धकं रैरिकायुक्तं सप्तभागेन सूतकं १३२० देव-
दालीसमायुक्तं शुल्बमापातिकाचनं श्वेताग्रगन्धकं सूतं दद्रुद्रव्यपचकं १३२१ वज्रक्षीरसमायुक्तं वरास्तभयते क्षणात् पुनर्नवायु-
तंगन्धनाशयेन्निविधं विषं ३२ गवां घृतेन पलित्वा तु तरुणाशयेत्क्षणात् एतदेतलसंयुक्तं ग्रहणीव्याधिनाशिनी २३ लोहेन सह पी-
त्वा तु पाण्डुरोगविनाशनं दाडिमेन समायुक्तं मतासारविनाशनं २४ गुडेन सह पीतं पामानाशयेत्क्षणात् कमलफलेन संयुक्तं
उन्मादनाशयेत्क्षुवं २५ बहुनात्रकिमुक्तेन घृतेन सह गन्धकं षण्मासस्य प्रयोगेण जरादारिद्र्यनाशनं २६ पीतेन गन्धकेन वरसता-
बूलमर्दितं मारयन्ताम्रपात्राणि विश्रान्तं लेपयेत्सुधीः २७ अरण्ये पलपाकेन शीतले भावयेत्स्वयं निर्बीजं च समारव्यातं हं भवति
शोभनं २८ किमत्राचि वयदिपीतगन्धकपलाशसंवेष्टितकल्पमर्दितं अरण्यकक्षीपलपाचितं शुभं करोति तारं त्रिपुटेन काचनं २९

पयसाघृतेनमधुना तैलेनहन्तिदोषांश्चान्धकः क्रमेणकहल्यणामार्गितिलमौक्षकक्षाराश्चत्वारः १३३० काचरंकणचूर्णेनकृत्वा
 पामार्गिकहरीरसेनप्रलेपयेत् वज्राण्येकविंशतिचाराणि अधरोत्तरचूर्णेनदोषस्येदेनवज्राणिहवन्तिगगनंचविशेषतः १३३१
 इतिगन्धककल्पः अथातारक्तवज्रीकल्पव्याख्यास्यामः दधूचैवतरुदिव्यवज्रीरूपेणसंस्थित विधनंतद्वरक्तगृहीया
 त्कटुतुंबके ३२ कान्तवीर्येणसन्तत्रहेमपादेनजारितं मर्दयेत्तचरक्तेनघटिकात्रीणिबुद्धिमान् ३३ अधमूलाततःसिद्धाधमेतं
 रूवदिराग्निना स्थीयतेमूखत्वामध्येतंगृहीत्वामुवक्षिपेत् ३४ तत्तस्मणात्वचरीसिद्धिरसदहस्तुतत्क्षणात् अथवासुधिरग्रस्यपारदते
 नमर्दयेत् ३५ भस्मयेत्कर्षमात्रतुभृच्छतिस्यप्रजायते ततोविद्योधारोभूत्वानिःक्रामतिविचक्षणः ३६ अथवासूतकदैवितेनस्तेनमर्दयेत्
 त् योवर्त्मान्नायतेपिंडध्मापयेत्त्वदिराग्निना ३७ स्थीयतेनिर्विकल्पंचतेनतान्प्रलेपयेत् तद्वाचास्तुटपाकेनकाचनदोषवर्जितं
 ३८ अथतंभस्मयेत्सूतचूर्णकृत्वातुबुद्धिमान् सप्तकत्रयमात्रतुएकविंशतिमेदिने ३९ ततःशरीरमास्थायब्रह्मलुल्यस्तुजायते
 १३४० इतिरक्तवज्रीकल्पः अथातःकूष्मांडीकल्पः अस्तिकोंकणविषयसमीपे आर्याभिगवतीनामदेवीतस्याःपूर्वोत्तरेण
 गुह्या धन्वतरौस्त्रिभिर्गस्तित्रकूष्मांडीनामऔषधीतिष्ठति १३४१ लोकानांशरीरहितकारिणीसङ्गवेनप्रथमतस्याःपत्रहस्तेनम
 र्दयेत् ४२ तत्पत्रात्सिंदूरवर्णोहस्तोभवतिनिश्चित एवहिप्रत्ययंदृष्टालोहंप्रलेपयेद्बुधः ४३ वक्त्रिमध्येक्षिपेत्तेतुदृहेत्तीव्रणवम्बि
 ना जायतेकांचनह्रियंदेवाभरणभूषितं ४४ तदौषधिरसग्रह्यपारदतेनमर्दयेत् शुक्लपत्राणिसंग्रह्यधर्मस्थानेनिधापयत् ४५ हि
 नानिसप्तचोद्धृत्यपुण्याकेनदाहयेत् दिव्यौषधिप्रयोगेणकनकशोभनंपरा ४६ एवंप्रत्ययंदृष्टूमासमेकतुभक्षयेत् कामदेवव-
 पुःश्रीमान्भवतेनान्नसंशयः ४७ स्त्रीचैवपुरुषोवापिषणमासाद्याधिवर्जितं शब्देनकुरुतेनाशरसायनमिदंपरं ४८ द्वादशाब्देन
 ब्रह्मायुर्मवतेनान्नसंशयः औषधीभस्मणेपथ्यामजदुग्धेनभोजनं ४९ तदौषधारसंस्ततस्तेनवांगपुटेत्युनः म्रियतेतद्वरवांसह
 स्नांशेनवैधकं १३५० तस्यामूलंशिखायांबध्वासर्वशास्त्रविशारदोभवति ५१ तदौषधीमूलंशिरसिबद्धंजलंस्तंभयति ५२ कृष्णमा

केवरदेकामरूपिणिममकार्यसिद्धिकुरुकुरुभगवतिस्वाहाध्यामनदेशसहस्रावधिकोजसम्भः अलिपलिपिशितांगधूपबलिदत्त्वा त
 तः सिद्धिर्भवति १३५४ इति कृष्णाडीकल्पः अथ ईश्वरीकल्पः कैलासस्थमहादेवंगीरीपृच्छतिभक्तिः प्रणम्यशिरसावर्जनी
 श्वरपरिपृच्छति ५५ दक्षिणेपहतामत्याजराजरीकृता दृश्यतेवहवालोकैक्षुलिपासावरीकृताः ५६ तान्लोकान्पीडितान्दृष्ट्वा
 दयामेपरिवर्धते तेषां देवहिताथीपकाथयस्वैश्वरप्रभो ५७ ईश्वर उवाच शृणुष्वेश्वरित्वेन यथावत्कथयामि ते ईश्वरीकल्पमाहा
 त्म्यं शृणुष्वेकाग्रमानसः श्रुत्वा नम्यद्मनीमानमविरव्याता मुविबुलभा तस्यैतच्च प्रवक्ष्यामि नालपत्रैश्च सुंदरी ५९ कृष्णनालाभिर्वेत्सतु प
 त्रेस्ताबूलसन्निभैः स्पर्णवतीतपुण्यैश्चरुह्यगैर्भिलाक्षिता १३६० दक्षिणेश्वरायेन तेन सेवैश्वरीमता नागानां दमनीध्रस्मान्त
 स्मान्नागदमनीतिसा ६१ मंगल्याच श्रीश्चरुह्यः कान्तिरुज्जाधूतः स्मृतिः बुद्धिः कीर्तिर्धृतिर्निर्मलैर्लोक्ये साचिच्छति ६२ शान्तिहा
 बुद्धिश्चैव सर्वकर्मकरी शुभा दारिद्र्यनाशयेद्यस्मात्सोभाग्यं कुरुत सदा ६३ रणराजकुले द्यूते व्यवहारो पराजिता ओषधीशिरसाकर्णे
 हस्ते कण्ठे च धारयेत् ६४ बाहुभ्यामुद्विक्ताया च कट्यां तां वधयेच्छुभे वशकरोति सर्वेषां बुद्धिः कृतिर्विवर्द्धनी ६५ मर्त्यानां विघ्नशमनीय
 त्रतिष्ठति सा ग्रहे नाग्निप्रभवते तत्र जलं चैव महार्णवं ६६ व्याघ्रसिंहस्य संघेषु विवादेशः शत्रुसकटे न भयं विद्यते तस्य च स्य कण्ठे स्थिते
 श्वरी ६७ नमिद्यते यशस्त्रेण ईश्वरीयस्य देहगा सवर्गिधारयेन्नित्यं यदीच्छति सिद्धिमात्मनि ६८ शंखलानि गण्डे बद्धो नागपार्श्वे वि
 शोल्बणैः शृङ्गायां रोप्यमानोऽपि मोचयेदीश्वरेश्वरी ६९ देहस्थाहते क्षिप्रं नश्येयानेन योजिता प्रशुक्ता चैश्वरीयसिन् भयंतास्मि
 न्निबिद्यते १३७० अथ हतातलकल्पः तालकचवराप्राप्य त्रिषु लोकेषु दुर्लभं तालकग्रहमेधावी प्रसाल्य तं दुर्लभसा १३७१
 एवं संशोध्य लेन पिष्टतं दुर्लभक्षिप्तिः प्रसिष्योदकभांडेषु समुत्थिष्वमवतारयेत् ७२ तेनैव सरपिष्टेन पूपां कृत्वा पंचदुधः क्षये
 न्मधुसर्पिर्मांससरात्रान्नसंशयः ७३ उदयारित्यसंकाशः सुलुपि प्रियदर्शनः वैचरीसिद्धिमाप्नोति महाबलपराक्रमः ७४ द्विती
 ये सप्तके तस्य पतंतं चैव मूर्द्धजाः नखादन्ताश्च कोशाश्च शीयंति नाश्रमसंशयः ७५ तृतीयेनैव जायते केशाश्च मरसान्निभाः सप्त-

काचनसंकाशोद्विरुधवशाकृतिः १३७६ कुन्ददुवर्णदन्तैश्चनवैश्वकुसुमोपमैः नवनागबलोभूत्वाजीवेच्छन्द्राकर्तारकं १३७७ आषा
 देमासिसंप्राप्तपुष्करिण्यानिधापयेन् कान्तिकेचवसंप्राप्तेशोभनेचोद्धरादिने १३७८ शुभनक्षत्रयोगचस्तेनसहमर्दयेत् दिनेनभक्षये
 चैवमासमेकनसंशयः १३७९ समाहेतुतः पूर्णएतद्भूतलक्षणं ततकाचनवर्णभोद्विरुधवशाकृतिः १३८० मेधावीसभगः श्रीमा
 न्जीवेद्वर्षशतत्रयं द्वितीयसप्तकेचैवभ्रमराकुचितमूर्धजाः १३८१ मासमेकप्रयोगेणखेचरत्वप्रजायते निंबकाधुमयचैवनिच्छिद्रं तुस
 मुत्तृतं १३८२ तालकंस्थाप्यतन्मध्यगोघाटनिखनेतुतं मासमेकसमुद्धृत्यस्तेनसहमर्दयेत् १३८३ एकैकमासमात्रेणभक्षय
 तुदिनेदिने एकविंशदिनेचैवकुष्ठाष्टादशहन्ता १३८४ उदयादित्यसकाशः खेचरत्वप्रजायते पश्यतेसिद्धियोगेनयोगंप्राप्नो
 त्यनुत्तमं १३८५ वलीपलितनिर्मुक्तोजरामृत्युविवर्जितः अक्षयोद्यजरोभूत्वाजीवेच्छन्द्राकर्तारकं १३८६ अथवावचन्यबृहस्प
 कुत्वाचैवसमुद्रकं खेदयेद्यावत्सुखिचसूतकेनसमान्यतं १३८७ दिनेदिनेभक्षयेच्छमासमेकनसंशयः एकविंशतिरात्रेणवलीपलितव
 र्जितः १३८८ जीवेद्वर्षादिनथावज्जरागोविवर्जितः तालकंतदुल्लैवस्थाप्यवरपरसंपुटे १३८९ गोमयेनततोवेष्ट्यमाहिषेणसुय
 त्ततः तालकपचयद्यस्तुथानन्निर्गधतागतं १३९० तत्कल्कगालककृत्वाबीजपूरसान्वितं कुर्वात्पारदसंयुक्तं एकीकृत्यविमर्द
 येत् १३९१ नष्टविषंभवेद्यावत्तावत्स्वेद्यंचतुर्दिनं अंशंशेनततोवेध्यंविद्धंकांतेनबुद्धिमान् १३९२ नरेन्द्रसुरयासिक्तं तारंभव
 तिशोभनं तालकंचरसंचैवमातुल्लिङ्गसान्वितं १३९३ एकत्रभक्षयेत्प्राज्ञोमासमेकनसंशयः तांबूलेनसमायुक्तं पीकया
 म्प्लावितं भृशं १३९४ मूल्बकरोतिकनकं इति तालकंपारदचैव एकीकृत्वासुमर्दयेत् तांबूलस्यरसेनैवमर्दयेत्तुदिनेदिने १
 ३९५ त्रिसंध्यतेनयोगेनकारयेच्चुविचक्षणः धान्यराशौ विनिक्षिप्यततोह्यग्निमहोर्भवत् १३९६ मासांबुधृत्यवदनेक्षितं
 खेचरतानयेन् तालकेस्वेयलाभंचकृत्वामस्तुमायुष १३९७ पयोदध्नातुयुक्तेनमर्दितं लोहभाजने तालकसुरसेकेनलवा
 रवपरिकैर्बुधाः १३९८ धानेनावेशयित्वाचपंचमाहिषसंयुतं तालकपाचयेत्तेनयावन्निर्गधताव्रजेत् १९ मर्दयेत्तालकेनैवजीवपूर

रसेनच पारदेनसमायुक्तमेकीकृत्यातुपचयेत् १४०० नष्टपिष्टमवेद्यावत्तावत्त्वद्वादिनत्रयं तेनैवचाष्टमासेनकुतवेधेनवे
धयेत् १० नष्टसुरयासिक्तशुल्वतारततोभवेत् तालकेनरसबंधन्मातुलिंगेनचद्बुधः २ यद्वत्थं प्रक्षयेत्याज्ञोमासमेकसुभिनि
तं तावूलपीकयायुक्तंसीकरंशुल्वमेवच ३ काचनंभवतोदिव्यपुटेकेननसंशयः १४०४ इतितालकल्पः अथवज्रमारण
कल्पः हारसंधाडमूलंवेसाहमूलंमूनागविद्या अथवाभूनागसमुद्रलवणंसमस्तं सूक्ष्मचूर्णं कारयित्वातेनकल्पेनवज्रबैल्य
वरिकामूगप्रमाणकृत्वा सरावाकृतिमूषामध्येधार्यजग्रिणीतुकारयेत् ५ आस्थिभृशखलुमध्यस्थसुरामध्येविनिक्षिपेत् अ
नेनक्रमेण एकविंशतिवाराणां वज्रस्फोटनंभवति ६ अश्वस्थबदरीमरीमाक्षिककुक्कुटास्थिच मेष्पुंगुसमायोगादूज्जुमि
यतेपुटात् ७ निशाचरसेभाव्यसप्तवारतुकारकं वंगतुधातयेतेनतारपृष्ठचजायते ८ तद्द्वेगेनहंतारताम्रवैयोजयेत्पुनः त
नारमूतकंसेवसूतबन्धंभवेन्नतः ९ चतुषष्ठ्यशेनशुल्ववेधंवैरापयेद्बुधः शुल्वंनुजायतेतारं धर्मकामार्थसिद्धिदं १० इतिव
ज्रमारणकल्पः अथज्योतिष्मतीकल्पः श्रीभिरवउवाच अत्यंतमद्भुतप्राज्ञंलोकविस्मयकारकं ज्योतिष्मतीति
विरव्यातरसायनमनुत्तमं १४११ सुतिथौशुभनक्षत्रेपुण्यैश्चैवाक्षतैस्तथा वेष्टयेद्रक्तसूत्रेणआमंआरक्ततंदुलैः १२ अर्घव
द्याद्रक्तपुण्यैः पूजयेदिष्टदेवता तत्ताम्रं समुच्चार्यश्रुत्विभूत्वातुमानवः १३ उत्तराभिमुखतोभूत्वासाधकस्तुसमाहितः रक्त
माल्यावरधरोरक्तगंधानुरूपेनः १४ नैवेद्यं चैवतावूलयेद्देन कुकुमतथा अनेनैवविधानेनपूजयित्वा महोषधिं १५ ईसि
तंलभतेकामंसाधकस्तुमहात्मकः बीजानितस्यासप्रहृज्जातेपशोषयेन्नतः १६ चूर्णयित्वाततोबीजंतेलतस्मात्समुद्धरेत्
तेलाद्दिनिक्षिप्रेत्सर्पिर्मधुपादेनसंयुतं १७ ततस्तैलसंस्मरंगोमूत्रद्विगुणंभवेत् पंचमूहूभिनाचैवतैलशेषंतुकारयेत् १८
जातीफलानिकपूरमेलागंधकलोलकं एतानिसमभागानिकर्षमेकंतुकारयेत् १९ प्राक्षिपेतैलमध्येतु एवकृत्वासुरेश्वरी
स्त्रिधाधमाडेषुसंस्थाप्य धान्यमध्येनिधायेत् १४२० पलानि त्रिंशत्पिष्टिर्वा अशीतिनवनितथा शतंचाप्याधिकंचैवरातन्मात्रं

तुकारयेत् २१ एकविंशतिदिने हृत्य निर्वीतग्रहसंस्थितः सुमुहूर्ते शुद्धकायः पिबेत्सूर्योदये पलं २२ ततो निःसंज्ञमाभ्याति
 वसान्निःसंज्ञकागतः नंदतिक्रीडते चैव यावद्दिवा वसानकं २३ गतेऽह्नि उथितश्चैव क्षीरषणीकभोजनं तृषितः पायसे त्क्षीरं
 पायसे चैव दापयेत् २४ सवेत्सूर्यसमाप्तासां शिभिः पूरयन् दिशः अश्रुतान्यापि शास्त्राणि निःशंकं व्याहरत्यसौ २५ खगोन्द्रसदृशच-
 द्मूर्तिवापश्यति तारका मध्याह्ने गर्भे सूर्यस्य पश्यते स शिवाशिवं २६ दूरस्थः शृणुते वाक्यं विषं जीयति नित्यशः हंत्यष्टादशकुशानि स
 वराणां श्रवणाशयेत् २७ द्वितीये सिध्यते मासे शृणुदेवी च यत्फलं दिवा वा यदि रात्रौ चात्रिं संधं भ्रमते मही २८ यक्षरक्षोगणैः सर्वैः समा-
 नोजायते नरः याकाचिद्वाधयः सर्वाः कीर्त्तिताः पापकर्मणा २९ तैर्सेवीकृत्य याति सेव्यमानस्य नित्यशः तृतीयस्य तु मासस्य शृणुदेवी
 यथार्थतः १४३० देवासिद्धान् महायक्षाः किन्नोरगाराक्षसाः याति तस्यैव सद्भावकुरुते पूर्वद्विष्टतः ३१ ताम्रस्थैव घटकुलवासिनिम-
 ध्ये तु निक्षिपेत् विहारः क्रियते तत्र षणमासे काचन भवेत् ३२ चतुर्थस्य च मासस्य शृणुदेवी महामते तस्य भूतपुत्रीषण शुल्बपत्रतु-
 लेपयेत् ३३ सिद्धः सा युज्यतामेति न च दृश्येत मानवैः पुण्यात्मको भवेत्सो हि त्रैलोक्ये स चराचरे ३४ निर्दहं त्युलपाकन निर्वा-
 जं काचन भवेत् पंचमासप्रयोगेण शुल्बचैव यथार्थतः ३५ ब्रह्मत्व जायते तस्य च रीरं नूतनं भवेत् षणमासे न तु निर्दहं सिद्धिर्भव-
 तिनान्यथा ३६ क्रीडती च महासिद्धाः शिवलक्ष्मी महेश्वरैः विष्णुतुल्यो भवेत्सो हि सकले भुवनेश्वरः ३७ जीवेद्दृष्ट्वा यथं यावन्ना-
 त्रकार्या विचारणा सेवते स समासंतु यो देवि सुरभिंततः ३८ जितेन्द्रियो जिनक्रोधी जीवेद्यावन्महेश्वरः धर्माधर्मे नैर्लज्ये न शि-
 वचिद्द्विह नरः ३९ आलुमासप्रयोगेण देवकर्मरतः सदा निर्वाणपदमाप्नोति ज्योतिष्मत्याः प्रभावतः १४४० त्वत्मीत्यर्थमहोदयिमा
 क्षमागं प्रकाशितं रसायनं परं दिव्यं गोपनीयं प्रयत्नतः ४१ नैवं कर्म प्रकुर्वति आलस्योपहतानराः नवमासप्रयोगेण शृणुदेवी च
 यत्फलं ४२ कामरूपी भवेन्नित्यं चित्ताभाणि रिवापरः ययं च कुरुते कुरुते भवते सदा ४३ महासिद्धिः प्रजायेत चतुर्दश भुव-
 नाधिपः स्वेच्छया ब्रह्मरूपं तु विष्णुरुपमं ध्यापिवा ४४ रुद्ररूपमथावापि कामरूपी भवेन्नरः उमापतिः सो भूत्वा जीवेद्बुद्धा युषं सुखी

१४४५ दशमासंयोगेणशृणुतस्यचयत्फलं लभतेपूर्वपूर्वोक्तकिंचिच्चैवाऽधिकोभवेत् ४६ बलदशगुणतस्यअसाध्योदेव
दानवैः अनतगुणसद्यातो महाबलपराक्रमः ४७ अदृश्यः सर्वभूतानामचित्ययोगिनांसदा स्वेच्छुयाकुरुतेसर्वत्रैलोक्यसच
राचर ४८ स्थूलसूक्ष्मप्रवेशोहि कर्ताहत्तानसशयः सर्वस्वभवेतस्यनचबहिः प्रपन्नवेत् ४९ नचोदेकनशस्त्रैश्चगदाभुङ्गर शक्ति
भिः नमन्त्रैरुशोपैश्चसाधकस्तुनसाध्यते १४५० नकालः क्रमेतस्यचिंतामणिसमोभवेत् सहाशिवः स्वयं कृत्वास्वेच्छाचारीवि
मानाः ५१ सर्वासामौषधीनांचरसायनमनुत्तमं अस्पकल्पप्रभायेनतन्त्रास्तिव्रजायते ५२ अस्मात्पारतरं किंचिद्विद्यतेनर
सायनं दुर्लभं त्रिषुलोकेषु सत्यसत्यपुनः पुनः ५३ सारात्पारतरः प्रोक्तोतवस्त्रहाइरानने गोपनीयप्रयत्नेनयथास्थितिर्नविद्य
ते ५४ अपक्तायनदातव्यकुरुस्यदूषकारक विधिज्ञायप्रज्ञातव्यं तु विनीतदृष्टते ५५ ब्रह्मचर्यगतस्यैवदेवकर्मरतस्यच स
वर्णयनानि सिध्यति साधकस्यदृष्टव्रते ५६ सिध्यतिनात्र संदेहो ज्योतिष्मत्याः प्रभावतः तस्यामन्त्रः इहुरेतुनुरस्वाहा ५७
इति ज्योतिष्मती कल्पः तृतीयः अथचतुर्थः कल्पः नाभिमात्रेजेकस्थित्वाजपमण्डितरतथा मध्यग्रहणवल्गुयांब्रह्मप्रो-
क्तासरस्वती ५८ पृथ्वीत्वेति आसनं शोधयत् दक्षेणपादाग्रस्थापयत् ततोदक्षींसेनचायथाकचिउपयुपविरयमनः शरीरं शो-
धयत् ततः प्राणायामं कुर्यात् ५९ तद्यथामूलेनजषुधापरिअभिमंज्य तत्रमन्त्रः ॐ ह्रीं क्षमते क्षमते क्षमते क्षमते क्षमते क्षमते
वर्षिणी अमृतमाकर्षयसिद्धिमेदाहिअमुकमेवशमानयस्वाहा १४६० इतिअष्टधाअभिमंज्य सवितेब्रह्मसमतेब्रह्मपुत्रीमहा
नद्ये देवानांचवतृष्यथपवित्रीभवसर्वदा ६१ इतिमन्त्रपठित्वा गुरुपादकाभ्योनमस्तर्पयामि परमगुरुभ्योनमः परमेश्वरगु-
रुभ्योनमः परात्परगुरुभ्योनमः इतिगुरुपादका मूलेनत्रिः सप्तय ६२ ततोध्यायेत् सिद्धाद्याशिवबोधिनींकारलसत्पा
शांकुशांभैर्वीसर्वाभिषुवप्रदानकुशलासमारमोहछिदा पीयूषांबुधिमंथनोद्भवरसांसिद्धिलासापरां वीरगाधितपादकावि
जयिनीं ध्यायेज्जगन्मोहिनी ६३ संविदे विगरीयसीसुखकरीचाशानविध्वंसिनी मायामोहमदाधकारदमनीतापत्रयोन्याल्ले

नी वाग्देवि वदनां बुजे सुरसनासं बोधिनी दीपिका ब्रह्मज्ञानविवेकसिंदुरुहरीविज्ञानमूर्त्यनमः ६४ निर्वैरि करणमदापहरणं बह्नि
 विनाज्वालनं नाडिचालननादं बिंदुकलनं देहस्य संशोधनं आत्मज्योतिप्रकाशनं कलयतास्वच्छदं दृष्ट्युजयं त्वेते ज्ञानविदो बहं
 तिमुनयः संसंभ्रता प्रत्यहं ६५ चित्तकाग्रतायावचाजडतया च क्षुजितावस्थया वायुर्मन्दतया निरोधनतया कणौष्ठौ न श्या इत्ये
 व निजबोधनिर्मलतया सवितरावस्थया नित्यानदभ्राबुनिर्जरतया सास्यान्नरोमृक्तये १४६६ इति ध्यात्वा ७० ऐवं दह दवाग्वा
 दिनी मम जिह्वाग्रे स्थिराभव सर्वसत्ववशं करी स्वाहा ६७ इति कुण्डलिनीसुखे जुहुयात् इत्येव प्रयोगः मध्यग्रहणस्यात्
 अन्यग्रहणमध्यं जपकुर्यात् ६८ ज्योतिष्मत्यास्ते लर्मकपिबेच्च गुणान्बुध्या कर्षमान नृणां बत् सौरपर्वण्यापमधये त्रविष्टः मज्ञा मूर्ति
 जायते सौकवीन्द्रः ६९ ज्योतिष्मत्यास्ते लर्मन्नाभिर्मन्त्र्य बागवादिन्या मन्त्रबीजत्रिकेन जिह्वायां वैलिख्यते यस्य जन्तोर्वैलेखिन्या जा
 यते सौकवीशः ७० इति ज्योतिष्मती कल्पश्चतुर्थः अथ ज्योतिष्मती कल्पे पंचम प्रकारः ज्योतिष्मतीति निरव्यातं देवी दि
 व्यौषधं शृणु ज्योतिष्मत्याः सिद्धं कल्पं सर्वसिद्धिप्रदं पुनः १४७१ वक्ष्ये लोकहितार्थाय शृणु देवी महेश्वरी मूलं फलं त्वंच वैवत
 त्फलं चाभिधानकं ७२ ज्योतिष्मत्यास्तु बीजानि पुण्यार्कचसमाहरेत् पूर्वतुभ्युभनक्षत्रे गोक्षीरेणैव भोजयेत् ७३ शीतलं भोज
 नं देवी शीतले मेदिनी तले विहाय शय्याकुर्वीत प्रत्यहं पयसा पिबेत् ७४ पैत्यकेन तु पातव्यं कर्मफलं पुनः वास्तिकेन फलं
 हनं लक्षकेन यथाक्रमं ७५ बीजं ज्योतिष्मती जंतुपातव्या विधिवत्पुनः ततः सरस्वती देवीनिः सरत्या शुभारती ७६ महाते-
 जा भवत्पिण्डबीजेन सह क्षयेत् तदयं सप्तसप्ताहं वली पलितवर्जितः ७७ तैलं ज्योतिष्मती जंतुं कठमात्रे जले पिबेत् राज्ञो
 तु क्षीरं भोजी च शीतक्षीनि शयी भवेत् ७८ समाहृतं तत्प्रयोगेण तीक्ष्णाभिर्जायते पुनः द्वादशाहं प्रयोगेण कठोक्ति कनकप्रभुः
 ७९ भवेयुः कृष्णकेशश्च तथा भ्रमरसन्निभाः मासमात्रप्रयोगेण भृशं विद्याधरो भवेत् ८० आधिभ्याधि विनिर्मुक्तो जीव
 च्छशरदां शतं तत्तैलाभ्यां जितं पादं भवेत् कनकसन्निभः १४८१ मुखमभ्यज्य मात्रेण पूर्णं चन्द्रमुखो भवेत् तदभ्यक्तं मुखो

लोके देवेन्द्रवशमानयेत् ६३ मूलं ज्योतिष्मन्निजं तुर्यः पिवेत यथा सह तस्य नश्यति दुर्मेधाशरत्काले यथा पुनः ६३ तन्मूलं शालि-
पिषेन स ततं भक्षयेन्नरः तस्य नश्यति सहस्राक्षरोगाहयोगदाः ६४ पत्रादीनि तथा तस्य यदा भक्षंति मानसाः सर्वे रोगाश्च नश्य-
न्ति स्मृतिस्तस्य च जायते ६५ एषा ज्योतिष्मती पूर्वभास्करस्योष्णरश्मयः देवीरूपेण भूलां कं प्रभूता भूतचोदिता ६६ तेन ज्योतिष्मा-
नीलो कं प्रभूता परमौषधीः सहस्रप्राङ्गं रूपेण देवी वचनमब्रवीत् ६७ क्लृपयति मानवानि त्यक्तच्छुभाशुभकर्मसु तेषामनुग्रह-
हार्थाय पुनर्ब्रूहि सनातन ६८ ईश्वर उवाच शृणु देवी महाप्राज्ञे परविस्मयशोभनं ज्योतिष्मतीति विख्यातं रसायनमनुसमं
६९ मुनिगोशु भुवनसत्रेषुण्ययोगे शुभोदिने कुंकुमैरक्तकुसुमे स्ताम्ना द्वावारि पूरिते १४९० अर्घ्यं दत्वा ततः पश्चाद्रक्तं हुतं संयुतं
तद्वात्वारक्तकुसुमैरभिष्टा देवतापुनः ११ इष्टदेवतमन्त्रेण नाममन्त्रेण वा पुनः ६० ह्रीं श्रीमाये अपराजिते सिद्धिं हुतं इति सरस्व-
तीमन्त्रः नैवेद्यं शक्तितः कुर्यात् उक्तं क्षमिमुखः श्रुचिः १२ रक्तमाल्याबरधरो रक्तगन्धानुलेपनः यथोक्तमनुनात्रयुजयित्वा
महोषधं १३ बीजानि सन्धक्स्त्रभृष्टं छातयेन वशापयेत् १४ चूर्णयित्वा तु तान्येव लेतस्मात्समुद्धरेत् ततः क्षीरसमं तैलं मधु-
ना वासमन्वितं १५ दोने मृदुभिर्नाप्ला तैलशेषं तु कारयेत् जातीफलैः ककौलकैः पूरत्वचमवच १६ एतानि सभभागानि चूर्ण-
यित्वा विचक्षणः पक्वैः कावधैः चूर्णितु तैलमध्यसुरेश्वरी १७ निक्षिप्या लोड्य तैलं स्निग्धभाण्डे विनिक्षिपेत् धान्यराशिषु स-
स्थाप्य दिनानां चैकविंशतिं १८ पलानि त्रिंशच्छुद्धा द्वाश्रितं निर्वतिस्तथा शतवाप्यऽधिकं वापि यथा योग्यं प्रकाशयेत् १९ अन्ना-
न्नोद्धृत्य मुदिने निक्षिप्य ग्रहसंस्थितः सुमुहूर्ते शुद्धकायः पिवेत्सूर्योदये ततः १५०० ततो निःसृज्य तां यानि लभेत्संज्ञां शनै-
पुनः २० अत्र तुल्यदिने तस्य गते तु स्वस्थतां व्रजेत् १ पीत्वा क्षीरं ततः स्वस्थः शनैर्भवति साधकः जीर्णैर्लेले ततः कृत्वा श्री-
जनं वष्टि कोदनं २ तजस्वी च यथासूर्यः समो भवति सुदूरः व्याख्याता भृतिशास्त्राणां दिवा पश्यति तारका ३ शब्दान्मृ-
णोति दूरस्थानं निपीतं जयिते विषं एकमासं प्रयोगात्प फलमुक्तं महेश्वरी ४ द्वितीये संविते यस्तु मासे तस्य फलं भृशं यस्त

रक्षोगणैः सिद्धैः सम्पूज्याप्रभवेन्नरः १५०५ तृतीयस्य च मासस्य शृणु देवीयथाफलं देवैर्यक्षैर्महासिद्धैः कीर्त्तिः किञ्चरोग
 णैः ६ चतुर्थस्य च मासस्य शृणु सत्वमहोन्नते सिद्धैः सायुज्यतामिति न हि दुश्शैलमानवैः ७ जीवेच्च रिनमेकं वै ब्रह्मण
 श्रविभूतिमान् तस्य भूत्रमलैः स्वेदं स्तथैका त्वणवर्णिके ८ पचते शुल्बपत्राणि पक्व भवति काचनं पंचमासप्रयोगेण श
 रीरेण रवमुत्पतेत् ९ षण्मासं कुरुत आशु सिद्धिरे वनसंशयः सप्तमासप्रयोगेण क्रषितुल्यो भवेन्नरः १५१० अष्टमेने
 वमासेन चन्द्रार्कवद्विषदूवेत् सम्प्राप्तेन वमो सिद्धः षण्मुखसमतालभेत् ११ सगानः श्रीपतिः सिद्धो जायते दशमे बुधः
 रुद्रश्चैकादशे सिद्धो जायते नात्र संशयः १२ त्रीडेते च महासिद्धो देव तुल्यपराक्रमः संवत्सरप्रयोगेण जायते हूणि दिनानि
 सः १३ इति ज्योतिष्मती कल्पः पंचमः अथ ज्योतिष्मती कल्पः षष्ठः प्रकारः मालकाकणी शेर १ मिश्री तोला ४ मु
 त्तिका कुम्भमध्ये संस्थाप्य पात्रस्य अधोभागे छिद्रं कृत्वा तदधी लघुधातुपात्रं संस्थाप्य कपडमन्तनामृत्तिका मिश्रवस्त्रेण वेष्टनं कृत्वा
 गजपुटे ऽग्नौ ज्वालयेत्तदा तैलं निर्गच्छति तत्तैलं तांबूलमध्ये भासितं च द्वाद्विबुद्धिं भवति १४ मालकाकणी सूयदिने तंबोळमध्ये भ
 क्षितं सति अस्त्वलि तवचनं भवति १५ मालकाकणी शीतोदकेन सह भासिते वीर्यवृद्धिं भवति १६ मालकाकणी जाति फलेन सह भक्षि
 ते च तुर्धरिका वीर्यं स्तं भन भवति १७ मालकाकणी चतुर्दश्या कदुना सह भासिते अष्टज्वरा गच्छति १८ मालकाकणी वस्त्रम
 ध्ये पीठलीबन्धनं कृत्वा मुखावर्तं तमध्ये स्थापितं च हृत्त रोगान् शन्यति १९ मालकाकणी तैलं अर्षीरोगोपरि लेपनं कृतं च दर्प रोगान्
 शन्यति १५२० तत्तैलं ग्रामारोगे लेपितं चेत्यामागच्छति २१ तत्तैलं मधुना सह लिप्तं च दुहृगच्छति दिन ७ मध्ये २२ तत्तै
 लं सकोरण एकवकृत्वा योनि लेपे संकोचनं भवति २३ तत्तैलेन स्नानं शिरसि कृतं च च्छिरारोगो गच्छति २४ तत्तैलं क्वाप्त
 हं भासितं च द्विधा प्राप्तिं भवेत् तत्तैलं मुसली केदेन सह स्त्रियः स्तने लेपनेन स्तन का हि न्य भवति २५ तत्तैलं रुद्रदिनसप्त
 कं किं गले पनास्त्रिगमुसली आकारं भवति २६ मालकाकणी मूलं ग्रहणसमये पूर्वदिशा यां गत्वा गृह्य मुखमध्ये धारयेत् अ

हणमुक्तानंतरं बहिर्निष्कास्य षोडशीपचारपूजां कृत्वा समीपे स्थापयेत्तदा स ग्रामे जयं प्राप्नोति शरीरे शस्त्रं न लगति २७ मालकाकणीमूलं ग्रहणमध्ये गृहीत्वा चूर्णं कृत्वा चर्दनेन सह अंगलेपनं कृत्वा मल्लुयुद्धं कृते विजयो भवति २८ मालकाकणीमूलं हस्तार्के गृहीत्वा पुण्यां कंथातुपेदिकायां संस्थाप्य निकटं स्थापयेत्तदन्नपूर्णा भवति विजयो भवेत् २९ मालकाकणीमूलं भाद्रपदमासे हस्तनक्षत्रं गृहीत्वा शमशानमध्ये उधवा अर्कमूलमध्ये पूरयेत् ३० दिन ३१ मेकविंशत्यंततस्तन्मूलं कुमारीकृतसूत्रेण हस्तं धृत्वा अथवा पेदिकायां संस्थाप्य निकटं स्थापयेत् चतुरासं न्यभोगो भविष्यति तत्पेरिकामुखे धृत्वा चैद्राजा वश्यो भविष्यति ३५३० अथ मालकाकणीपूर्वोक्तप्रयोगः मालकाकणीतेलसेर १ घृतशेर १ मधु १ पावशेर गोदुग्धं शेर ४ गोमूत्रं शेर ४ सर्बमेकीकृत्य लोहपात्रे तापयेत् ततो तैलमात्रा वशेषं शेर १ अवशिष्टं तदा चुल्लिसकाशादुत्तरीयं ततः चतुर्जातकं शेर १ लवंगं रंक १० कपूरं रंक १० तन्मध्ये निक्षिप्य निग्धभांडे सर्वं निक्षिप्य धान्यमध्ये मास १ पर्यंतं पूरयेत् ततो बहिर्निष्कास्य निव्यं रंक १ दुग्धेन सह सेवनं कुर्यात् ओदनं दुग्धं क्षीरं भोजनं कुर्यात् कदाचिन्मिष्टान्नं भक्षयेत् क्षारं अक्लृप्तं भक्षयेत् एतत्प्रयोगस्यालस्य न कर्त्तव्यं प्रथममासं सर्वरोगनाशः द्वितीयं धातुक्षयरोगनाशः तृतीयं कुष्ठनाशः चतुर्थं बुद्धिबृद्धिः पंचमेतेजबृद्धिः षष्ठे देहपवित्रः नृत्तं पीतं भवेत् सप्तमे स्त्रीभोगसमर्थः अष्टमे पवित्रदेहः नवमे वलियलितवर्जितः दशमे कायाकल्मः एकादशे बृद्धौ पितरुणो भवेत् द्वादशे दिव्यशरीरः एवं षड्वर्षं सेविने सति तदामरणं भयरहितं भवेत् सर्वशो भवेत् यस्सेवेन सुवर्णं भवति अमरदेहो किमाश्चर्यं ३१ इति मालकाकणीप्रकारः अथ सप्तमप्रकारः कैलासशिखरासानंददेवं देवं महेश्वरं प्रणम्य परयाभक्त्या देवदेवी महेश्वरी ३२ भगवन्मानवाः सर्वे धोरैः क्लृप्तं तिपातकैः तेषामेवाहितार्थं यस्सुखं व्यक्तं सुखावहं ३३ येनोपायेन देवेश सर्वं तुल्यं तिमानवाः येनासिद्धिर्भवेज्जंतो येन याति परागतिं ३४ ईश्वर उवाच शृणु देवी महाभाग लोकविस्मयकारणं ज्योति

व्यतीतिविख्यातरसायनमनुत्तमं १५३५ सुतिथीमूलनक्षत्रैरुक्तसूत्रविप्रदत्त उत्तरादिमुखे मूलापूजयेद्योमहोषधि
 १५३६ रक्तमाल्यांबरधोरक्तगंधानुलेपनः तांबूलचर्वणासक्तोदरोनिपतगन्धसः ३७ तंभस्यर्च्युक्तं देवपूजयेच्चम
 होषधं आपठेशुकुपक्षेचतावस्त्रोपरिवेषयेत् ३८ कुकुमासितभूजेणाम्यर्चयेत्वापचारकूः नत्वाज्योतिष्मतादेवीद्व्यामोष-
 धस्तृपिणीं ३९ आश्विनेकार्तिकेमासिनत्वातात्रोयेत्सुधीः पक्वबीजानिपृष्णीयादातपोशेषयेत्तत्र १५४० ततोतैलच
 निष्कास्यतैलसदृशपयः तैलस्याधीक्षिपेत्सर्धिंगोमूत्रद्विगुणं भवेत् ४५ पाराशानधुसयेज्यतैलरोषपचेच्छनैः तस्मिन्
 कपूरं कंकोलं त्वग्जातिफलमेव च ४३ एतानि समभागानि चूर्णयित्वा चकोविदः तच्च तैलदशपलं तच्चूर्णपलमात्रकं ४३
 एकीकृत्वाऽवलोल्लेख्य घृतभाण्डे विनिक्षिपेत् त्रिसप्तवारं धान्यं च षष्टिर्वानवतिस्तथा ४४ अधिकं वा यथायोग्यं धान्यं रा-
 शीनिधापयेत् पुष्पद्रव्यं पुष्पं च अलग्धकलंवकं ४५ साज्यानि स्थापयेत्सर्वतैलकुसुमवामितं ब्राह्मणान्मोजयेच्चोद्वा
 हणींचकुमारिका ४६ ब्रह्मचारिताया बालसुधितोप्यतिथिस्तथा तोषयेच्चगुरुदेवीं श्रुतिस्मृतिविधानतः ४७ ततोनि-
 ष्कास्यतैलं च शुचिर्भूत्वा शुभे दिने सूर्योदये पिबेत्धीरो बिंदुद्विद्विज्जमात्रिये ४८ पलानां धारयेत्तननिःसंगत्वमवाप्नुयात् गो
 क्षीरं च पिबेत्संश्चात्सक्षीं प्रशातं चेतसा ४९ षष्टिकाहसगाक्षूरतैलजीर्णचभोजयेत् माससूर्यसमः साक्षात्तेजसा सर्वथा
 स्वावित् १५५० अश्रुतं वेत्ति शास्त्राणि योऽधीतोऽपि न मानवः दशब्रह्मादिगंजीषेच्छिवसांमिष्यमाप्नुयात् ५१ द्वितीया
 दिषु मांसेषु फलं निगदितं शृणु तानि वस्त्राणि सर्वाणि दुर्लभाणि दुरात्मना ५२ तृतीयं सेवते यस्तु मांसं शुद्धो यथाविधि देव
 यस्तु सुगंधवैः समूज्योऽभवन्नरः ५३ एकाचमहतीं चारं कीर्त्तिना पापकर्मणि निरस्य सर्वपापानि प्रयाति परमागतिं ५४
 चतुर्थस्य च मासस्य शृणु देवीयथाफलं औषधं सेवते यस्तु पृथ्व्यभोजनसंयुतः ५५ दशश्लोकस्फुरन्मूर्तिः सर्वैष्येयस
 मान्वितः जीवेदमार्लोकं पुद्गिना निब्रह्मणो दश ५६ तस्य मूत्रैर्मलैः स्वदेस्तस्य जघूर्तनेन च शुल्बैर्लेप्य चयः कृत्वा द-

गंधं भवति कांचनं १५५७ पंचमासप्रयोगस्य शृणुवीर्यमहोषधं ब्रह्मत्वं प्रायशः श्रीमान् देवीदेवपुराजते ५८ षष्ठा
संकुवतस्तस्य शृणु सिद्धिं सुरेश्वरि शिवतुल्या महवीर्यो विचरेत्परितो गजं ५९ सेविते सप्तमासे तु यो देवी नियतः
सदा जितेन्द्रियो जितक्रोधो भूतानां च हितैरतः १५६० विष्णोर्दिनानि यावंतु तावज्जीवेत्स साधकः धर्माधर्मो न-
तिथेते विद्विह साधकोत्तमः ६१ विचरेच्च महवीर्यः साक्षात्सिद्धिं समो विभुः अष्टमासप्रयोगेण शृणु देवी च यत्क-
ल ६२ दिव्यकर्मा महदेवो दिव्यरूपधरो भवेत् निवीणपदमाप्नोति ज्योतिष्मत्या प्रभावतः ६३ तत्रिंशयमहोष-
मार्गमागप्रदर्शकः रसायणपरदिव्यगोपनीयं प्रयत्नतः ६४ नैतत्कर्म प्रकुर्वन्ति महनापि हतेन सः विघ्नाद्यैर्निहिता
केचिन्नास्तिका दुष्टमानसाः ६५ क्रियाज्ञानहता केचित्कोचिन्मरणशक्या नवमासप्रयोगेण शृणु देवी यथाफलं ६६
कामरूपी महोषधिरश्रिता मणिर्वोत्तमः यद्यद्रोचयते रूपं तद्रूपं प्रपद्यते ६७ इन्द्ररूपं च नूतं पूवायु रूपं करोति च
यद्यद्रोचयते रूपं तत्तत्पुं प्रभवेत् ६८ क्षौद्रायेन सुचूर्णितं यादिराज्यातिष्मती पच्यकांश्च तत्तुरसायनचनिफ-
लागिभूतपक्कधृतं संयुक्तचमिशादयकमिह रमत्या मराज्यायुतकुष्ठं सुरसां सुवाभयहरनरयेन निरागवान् १५
६९ ॐ ह्रीं अजितप्रबानि स्वाहा ॐ इहूरे स्वाहा अनेन मंत्रेण सत्सवाराभिमानं तैलं पिबेत् इति ज्योतिष्मती कल्पे सप्तम-
कारः अथाष्टमप्रकारः द्वितीयां विवारे ज्योतिष्मती मानय तैलं निष्कास्य तत्तैलं दीपेन कज्जलमाहृतं नाजितो नो निधिं पश्यति
१५७० तत्तैलं पादतले मर्दयेत् गतधृष्टिः पुनः प्राप्यते ७१ गोबुधमष्ट्ये मालाकारुणि संमेशय दधिकृत्वा ततो मथेन नवनीतं निष्का-
स्य धृतं कुर्यात् तद्धृतं क्षीरेण सह हृदकं सेवनं कुर्यात् वलिपतितनाशः बलवृद्धिः प्रजावृद्धिः विशालस्वप्नं जीर्णदत्तकेशनाशः
७२ क्षौद्राणुसह मालाकारुणि बीजस्वचारहितं ॐ जयजय महमिस्वाहा इति मंत्रेणाभिमानं तं बीजं प्रतिदिनं एकैकबुध्या एकमा-
रभ्य सहस्रं पर्यतं सवर्धय पुनः सहस्रमाराभ्यैक पर्यन्तमुत्तापयेत् वदिसहस्रं प्रतिदिनं पर्यन्तं सेवयेत् दुग्धतंदुलभोजनमहानुषाः ७३

रोमोजयित्वास्वादत् दिव्यदेहो भवति सत्यान्ध्रदीप्तवत् अथमाजरीकल्पः सर्वैरक्तवद्भ्योपरिपूर्वाभिमुखमुपनि
श्य मंत्रः ॐ बले महाबले अनेन मंत्रेण वार ११०८ अभिमन्त्र्य सिद्धांतं दुष्पूजा क्रियते तदनु तद्देहो इयं न वस्तु
दोषां। सोपरीभावंत्री। जायफल। लवंग। हलदिक। बदाम। द्राण। अषाड १ पूर्वोक्तमंत्र १०८ वार क्तुणैर्जापः तदनुता-
मस्तु सुवर्णं द्विभिर्विषय रक्ष्यते स्वर्णार्णवः। कल्पसिद्धिं धात्रीराषिदि सिद्धे पूज्ये निरंतरं इति सिद्धिर्भवति इति माजरीकल्पः
अथ कायवीकल्पः सम्पूर्णमासे गभिर्गाम्नायदेकोथली सहितवाकं जनयति तदा माकोथली गृह्यते तान्निभदीइक
द्विद्विहिकी भवति यस्याः प्रसूतिर्न भवति तद्देहो यत्पति तत्सुणं प्रसूतिर्भवति यामृतवत्सा भवति तस्या गभिमा-
स ५ पश्चात्कृत्या बध्यते विधानकृत्वा दृढवत्सा यावालकोजिवति स्त्रीकोथली कल्पः समाप्तः अथ गंधककल्पः व
गसेने चूर्णीकृत्य पलानि पंच नितरां गन्धैश्च नैव यत्नतस्तु चूर्णं त्रिगुणं च मार्कण्डेयस्य विरचितं पञ्चाचूर्णमथोत
शामधुघृतप्रत्येकमेकपलम् वृद्धो गौर्विवर्गं भवति प्रारगुलकाउन्नैः प्रत्यहम् १२ अथ गंधकरसायणम् गंधकस्य अधिकर्णतु
मरिचशाणमानकम् असिताम्बरसंश्लिष्टम् चूर्णितं शुभम् १३ एतच्चूर्णत्रयैरेकतिलजोदिवसत्रयम् वर्तित्रयं समार
भ्यधृते वा स्थापितं तथा १४ तदुद्धृत्य दोषैरनिर्गन्धं त्वत्पत्रवृद्धिमान् पातयेद्वृत्तिर्न च तद्भवारभरिका १५ पणत्रयं स
मारोप्य तद्भवज्ज्वलकद्वयम् समृद्ध्य भवेत्पुनः इति चार्कनं कृतं ततः १६ दत्वा विधिना कृत्वा कामचारी भवेत्सदा नचा
त्रपरिहाराऽस्ति विहारयन्तृणां सदा १७ वृक्षैर्गलनगराण्युद्धृत्य विविधं नम् हितमेतत्सदा प्राक् स्थापयन्तु षिणाम् १८
अथ गंधकद्रुतिमाह पलमिह गन्धकाचूर्णं त्रिजितः कर्पकोलितमादाय सिततरवसन निरुद्धं हविषा सुतशोपितवद्वा १९
तद्भवमाज्यमभ्रनिकलुकचूर्णैककपयस्तु २० नैवेद्यं शरागतं न भ्रातृत्वाद्यनि यत्नपणम् १६०० वर्गवलयुतमेतज्जनयति
कुरुते देहसुखम् सतताभ्यासवशा दलितजनयति सुधाधानं लवणम् १ अथ गन्धकयोगमाह अंगान्ध्याश्मसुचूर्णिति पिव

इतिकल्पाध्यायेमालकाकणिकल्पेऽष्टमप्रकारः अथचित्रककल्पः ग्रंथांतरे समूलपत्रमुत्पाद्यच्छायाशुष्कतुका
 रयेत् कदुन्नयेणसंपुक्तंघृतेनमधुनासह १५७४ चित्रकंभक्षयेत्प्राज्ञोबिडालपदमात्रकं सयागतयातिहर्षावलपःपलि
 तानिच ७५ पाण्डुरोगमपस्मारजलोदरभागदरं प्रमेहकृष्णरोगचंहतिविक्षिर्निषेवितः ७६ अथभृंगराजकल्पः ग्रंथांतरे
 समूलपत्रमुद्धृत्यभृंगराजंशुभेदिने शुष्कंसंचूर्णितंपुण्येबिडालपदमात्रकं ७७ कांजिकेनसमालोड्यप्रप्रातेचक्षयान्वह
 मासमेकप्रयोगणसर्वरोगैःप्रमुच्यते ७८ षण्मासयागतायातिपलितंजरायासह दुग्धान्नभोजनाशक्तश्चिंजीवनरोभव
 त् ७९ फलवान्मृगराजस्यसार्धकृष्णतिलांनितान् षण्मासंचप्रयुजानोमुच्यतेपलितैर्नरः १५८० इतिभृंगराजकल्पः
 अथकुष्ठकल्पः ग्रंथांतरे गोक्षीरपाचितकुष्ठच्छायाशुष्कविचूर्णयेत् ८१ मध्वज्यखण्डसयुक्तंभक्षयेच्चदिनेदिने बृह
 क्षरिप्रमाणगुण्टिकापरिकल्पयेत् वमनंविचनंकुर्यादेकंभक्षयेदिने ८२ पथ्याशीब्रह्मचर्यस्थः कोदध्चिंताविवजय
 त् त्रिभिर्मासप्रयोगेणगल्तिगांगप्ररोहति ८३ कुष्ठचूर्णतुसंगृह्यकटुतेलेनसांपिबेत् निहन्तिस्वर्गोगाणिहर्षदुष्टभागदरं ८४
 पाण्डुकृताज्वरंधोरसान्निपाततुदाकृण कुष्ठचूर्णप्रगृह्णीयाद्भृंगराजसःसह ८५ कुष्ठस्वित्रानिहत्येवनिपीतवासराच्छत-
 कुष्ठचूर्णमजाम्बूत्रिभाब्यगुण्टिकाकृता ८६ तस्यपानत्रलेपणहतिकृष्णामनेकथा कुष्ठचूर्णतुगृह्णीयाच्छाल्मलीक्षीरस-
 पिबेत् ८७ निवानेमंदिरेस्थिन्वीकोदध्चिंताविवर्जितः संवत्सरप्रयोगणदिब्यकायोभवन्नरः ८८ ७०००३ हां३३-हःस्वाह
 अनेनमंत्रेणकुष्ठमिमिमंत्रितंरवादेत् इतिकुष्ठकल्पः अथनिर्गुण्टीकल्पः ग्रंथांतरे निर्गुण्टीमूलमादायोगीमूत्रास-
 मंपिबेत् सहनदुष्टकुष्ठनुकाण्डद्वैविचर्चिका ८९ जीणसपिप्त्रिदोषघ्नज्वरापस्मारनाशनम् नश्येहितगुचाक्षुष्यम्
 ७०००३ हां३३-हःस्वाह १५९० तिमिरघ्नकफहरंभिषिगमिस्तुदाहृतम् भूतदोषप्रशमनपवित्रबलदस्मृतम् ११ अथा
 मृताकल्पः ग्रंथांतरे अमृतासूक्ष्मचूर्णिकृत्वोदकेनबदिरास्त्रिप्रमाणगुण्टिकांकृत्वा ३६१ शिवपूजाकृत्वोभामहेश्व

तिनातेन कर्षोन्मितामभ्यङ्गोष्ठाजलावसेचनरतः पेयामृतं प्रत्यहम् सप्ताहान्निचयतनिहन्ति सकला पात्रादि सर्वान् रुजम्निन्याभ्यास
वशाद्दिनष्टसकलकुशोपतापः पुमान् १६०२ अथ गन्धककल्पमाह योवात्युग्रमार्तः सुवृणोति मिदं गन्धमधुषासमम् पश्चा
तुल्यमथापि पूजितगुरुः भूतेशपूजारतः आहारोदिवुधन्वाणाविरहितः स्यात्पुष्टिशोय्यान्वितः प्रोक्तुल्लाम्बुजनेत्र एवमजरश्र
मीकराभाश्रयः ३ भृंगराजस्सेनैव लोहपात्रेऽग्निनापचेत् ब्रानयिन्नाविनिक्षिप्य माधूर्यवज्जायते धृज्यादलरसेनापि बर्ध
मानरसेन च मृद्भृङ्गवरसेनापि काकमान्यारसेन च ५ रसगन्धद्वयं लब्धं लोहपात्रे प्रियोत्तमे एकीकृतं च तावच्चरत्स्वये
दपि परन्तः ६ यावच्च नीलवर्णस्य लोकाङ्गुरैश्च पाचयेत् गोमयस्यालवालनस्यापिते कदलीदले ७ दालयेत्पाकावि
त्प्राज्ञस्ततस्तु प्राशयेत्तन्ः एव सति सुखाथाय पथ्यमुग्मिः प्रसेव्यते ८ गन्धकपर्परीचैषां सिद्धा कालस्य सिद्धिदा हुना
मग्रहणीमामशूलञ्च ग्रहणीगदम् ९ कामलावपाण्डुगच्छी हृत्काल्मज्जलोदरम् भस्मकंचामपातंच कुशानि च क्वज्वर
त् १० एवमादीनि जित्वैव पुषानिर्मलः सुखी जीवद्वृषतपूणवलीपलितवर्जितः ११ सर्वव्याधिनैव किंत्सायाक
ल्कोऽयमिति दुर्लभः गन्धकत्रिफलाभृङ्गीसमभागं तु कारयेत् भस्मयेत्कर्षमात्रं नुवर्षन्मृत्युजरापहः १२ शुद्धगन्धप
लान्यष्टौ मृततीक्ष्णा पक्कद्वयम् सूर्यपाकं त्रिसप्ताहं दत्वा कन्याद्रवपंचेत् १३ कर्षकं पातयेत्सीरवर्षमेकं निरन्तरम् दिव्यद
ष्टिर्भवेन्मृत्युजीवैश्चन्द्राकारकम् १४ मन्त्रमन्त्रप्रवक्ष्यामि गन्धराजस्य भक्षणं ऊहः अमृतीय अमृतराक्षीय अमृतग
धोपजीवनिष्पन्नचन्द्रामृतं आशापनममृतत्व कुरु स्वाहा १५ कुर्याद्विधकयोगानां सीरशाल्यन्नभोजनम् केवलं वापि बेल
सीरमन्यत्सर्वं विवर्जयेत् १६ अथाभ्रककल्पमाह तत्रैव अतिकृणामतिस्निग्धं ज्वज्ज्वलनमान्विभम् सर्वदो
षपीरित्यक्तं विशेषोपलवर्जितम् १७ गिरिशोषो ज्ज्ञेयं शुद्धं प्रयुज्यात्सर्वकर्मसु विहितं मस्तकं नित्यं रसं सायनादिषु १८ एत
द्ब्रज्जाराख्यमाख्यातं सर्वदेवनमस्कृतम् सर्वव्याधिहरं नूनमजराभारकम् १९ तद्वत्सेनैव पञ्चत्वकृत्वा च भुवि च क्षणः कृत्वा

शमृणमयेभाण्डेऽसंस्थाप्यबुद्धिमान् १६२० यथोक्तमेधनादस्यनिर्यासियातिसंभूतम् स्थापयेद्विवसेपञ्चचतुष्टयमथा
पिवा २१ स्थापयेद्रससम्बन्धनछापयाव्यमोषधम् सतीक्ष्णमसृणयाञ्चशिलायापयेत्ततः २२ पिष्टातथैवमस्याप्यस
स्थानोपरिसंवृतः अतः पुनः पञ्चदिनेपुष्टयेत्सहृतादा २३ बलवास्तद्रसेनैवपिष्ट्यासंस्थापयेत्ततः एवमादिक्रमेणैवेषणा
क्रियतेसदा २४ पूर्वोक्तक्रमयोगेनधात्रीव्याधिबिडङ्गकैः संमिश्रयेद्येदोरोयावन्निश्चन्द्रकाभवेत् २५ निश्चन्द्रिकेऽति
सम्पीड्यअगुष्ठाग्रमाणतः गुटिकांकारयेत्सर्वाद्यायाचैवशेषयेत् २६ एकैकांभयेत्प्राज्ञोवर्षमेकंनिरन्तरम्
द्वितीयेचपुनर्वर्षमस्येद्विकाद्वयम् २७ एवमस्तरेणैकैकावधयेदुत्तरीम् अर्धेनैवविधानेनव्याम्नः शतपलंनः
२८ अद्याद्वैवन्नसहैकज्वकायोमहाबलः मासत्रयेणरक्ताख्यक्षयकाससुदारुणम् २९ पञ्चकासञ्चहृच्छूलग्रह
णशोर्गिदास्तथा आमवाततथाशोथपाण्डुरोगसुदारुणम् १६३० मृत्युक्त्वममहाव्याधिवालपित्तकफोद्भवम् हन्यथा
दशकुष्ठानियथोक्तप्रथ्यसेवनात् ३१ गगनकज्जलसन्निभस्निग्धमदार्षवियोगितम् बहुशोर्बालेषुभूल्युक्तव
स्त्रिविबद्धं ३२ दत्वासलिलंतावत्कोणधर्षञ्चपङ्क्तानीतम् निपुणगृहीतमुदकादज्जनपुञ्जघनीभूतम् ३३ द्वित्रिवा
रपरिपुष्टितरवितरुमथिताल्पदुग्धकादिरसे चूर्णितमथितंशीलायाकुड्यमेकतादाय ३४ प्रथमचतुरष्टुणोमन्त्रेवाप
चेन्मृदुज्वालम् निपुणमनलदत्वासमुद्रयाभ्रतथादुग्धं ३५ श्लक्ष्णाविडङ्गचूर्णगगनाधीनिकदुसम्भवञ्चरजः त्रिकदुसम्
त्रिफलैत्यपृथक्तर्दधैचक्वायाः ३६ नतकारिकावृद्धदारकरक्तागलनीलकानञ्च मूलस्यतालरक्ताश्वमारुहपुषा
नाञ्च ३७ पत्रकसवाजिगंधाशतावरीमूलसम्भवचापि अमलिनपुनर्नर्वाकंत्तारिंस्वाध्यालमूलस्य ३८ चूर्णकाण्टक
पर्णीभवंसमृतामृगाराजस्य त्रिवृताख्यायास्त्रिभुवनविजयस्यक्षेत्राजस्य ३९ सुविदितपकंशीतंगगनचूर्णचिप्राजने
सर्वम् समधुसितैरनुरूपैः संमिश्रमध्वज्यकर्षेण १६४० पिष्टतदनुशीलायांस्निग्धभाण्डेनिधायसविदिज्ञः सोत्साहः

सुविनीतो गृहणीयाद्वाराभ्रकंकल्पम् ४१ मृदुकृतं वमनविरक्तैर्वेद्यप्रहृष्टेन सात्म्ययोगेन याति शरीरविशुद्धिर्दीपिते दे-
हानलोनीरुक् ४२ पूजितगुप्तेवानकवितिथिसिद्धसाधुमान्यजनः स्निग्धोदनपरिवृतः दीनगुणिरहितः सल्लूतः ४
२ स्थिरसकल्यो विनीतसर्वेन्द्रियः प्रशान्तसर्वात्मा च परिकृतपरोपकारो वासः समुज्जितो जितक्रोधः ४३ श्रद्धावान्
श्रीयाद्वैषजराजस्य भाषकान्नशो पुण्ये दिवसे कृत्वा गुहिका तथा भक्षयेत्मातः ४४ अनुपानं शीतलं सततमन्नाति
भोजनं नात्र हिताहिताद्यं सुरवदंशाकाम्फुदधिपरीहीनञ्च ४५ अति तिक्तकटुकषायक्षाराभिष्यन्दितीक्ष्णारूक्षाणि वा
तलुविदाहि दुर्जरागुण्यसेव्यानि वस्तूनि ४६ पानं दूराध्ययनरतिमतिशीतलं दिवा भ्रमञ्च प्रत्युपदेशहृषवातातपजगा
रणोद्गतान् ४७ चिन्ताशोकविषादव्यायाममदं करोन्मादकरान् पिशितञ्चानूपदेशं शीतपानवर्जयदनिशम् ४८ कृक
रमयूरकलावकतित्तिरिशशकाजमेव सारङ्गम् जागलपिशितं श्याममाषपरालुचवात्तुकिम् ४९ पथ्याशीपिशितं रसं सै
न्धवसधृतकंसधान्याकम् स्वस्तिकषष्टिकलोहितशालीनतिनिस्तुषान्मुहान् १६५० क्रमुकफलानि द्राक्षापक्वा म्रफला
निचैवं शस्तानि स्वादुचपरिणतिमधुरं कलिकाच्चापि वाऽऽसवन्तायम् ५१ प्रतिसंसाहकमतत्क्रमाद्वा प्रवर्धयेद्द्विमान्
युक्तिविचाराभिज्ञो भ्रूषणस्य पर्यन्तं भवति ५२ रसायनराजं कुर्वन् मनुजो मनोभिरुषं प्राप्नोति नागानुनोपदिष्टं षणमासोप
विहितविधिना च ५३ अपगतसकलव्याधिवर्लीपलितवर्जितोऽतिमहतेजाः शूरः प्राशो वाग्मी त्रिवर्गफलभाजनो दक्षः
५४ मदमतकुञ्जरबलः सौकुमार्योत्साहसम्पन्नश्च षोडशवर्षकरो बहुप्रसूतः सुविराजो विनोपेतः ५५ जीवैर्बर्षसहस्रस
तताप्यासाच्च सर्वसम्पन्नः चन्द्रकमनीयकान्तिः पवनबलो धामसमधामा ५६ शोषयकृदति सारुकी हापत्मारसिध्मय-
क्ष्मणः कामशवासविसप्रग्रहणी गुल्माशरीशोथान् ५७ प्रदरजलोदरभस्मकचमिपामाश्लोपदप्रमेहाश्च विबन्धभागर
कुष्ठविषमज्वरपाण्डुरोगांश्च ५८ श्रुतिवदनीदरलोचनमस्तकरो गान् समुन्नकृच्छाश्च आशुस्सायनराजः शमयति यु-

स्थाप्रयुक्तस्तु ५९ सामंसमीरमुपहन्तिकफंसपित्तसास्त्रञ्चपित्तमथजठरवह्निमाधाम् वातप्रकोपजनितान्कफजोश्च
सर्वान्पित्तोद्वांश्चानिखिलान्सादांस्तथैव १६६० नागार्जुनोदितरसायणसंहितायामालाच्यचातमानिसमस्तकजावि
धाने राजानमेनमुपयुज्यरसायनानाश्रीविश्वरूपमुपसंस्कृतवान्कृतार्थः ६१ इति महाबलविधानात्रकम् गगनमु
तूखलसुणंकाञ्जिकवृश्चीवज्रदनादरसेः कुलीररसमुनिरसाभ्यापिष्ट्वाप्रत्येकशःपुटितम् ६२ सोवीरादिरसेनस-
मान्नप्राप्यरविकरैःशोष्यम् मिलितत्रिकलान्निकदुकविडङ्गचूर्णञ्चपादसमम् ६३ घृतमधुसिताविमिश्रप्रातःकृ-
त्वाष्टमाषपरिमाणम् शिशिरसालिकानुपानंभोजनमिहमासमुद्गादि ६४ साधितंयःसदाभुंक्तपञ्चभूतमिदंनरः अ-
पन्नकमूचिमस्तत्रजायन्तेयेगुणानथ ६५ घननिबिडगूढसान्ध्यःश्वसनचलान्मत्तकुञ्जरप्राणः सर्वद्वन्द्वसहिष्णुद्विरष्टव
षीकृतिश्चैव ६६ रजनीकाक्षयपक्षेप्रशस्ततिथिनक्षत्रकरणयोगेन सितकुसुमाद्यस्तुबलिदद्यात्साधुप्रयत्नेन ६७ अ-
गारराशिदहनञ्चवालातिध्यातमग्निवर्णतत् आकरदोषोश्चित्यैपयसिमुवाप्यधारयत्तवनु ६८ असकृत्कृतैकपत्रमरिचन-
लेनत्र्यहञ्चपर्युषितम् शुक्लामलमसृणायामशिलायावर्तयेद्धुशः ६९ श्रुचिभाजनोदरस्थसन्ध्याकसितविपुलवस्त्रसंछन
म् परिपीतसकलसलिलदिनकरकिरणैस्तु कुर्वत १६७० घनरजसःपलमेकं तण्डुलमेकञ्चपरिगृह्य त्रिशत्यलानिपयसो
व्याषंसदुग्धघृतमन्त्रमुक् ७१ मासेनगुणगणान्श्रुत्सप्राप्नोतिनरस्तमारव्यातः घनकुञ्चितनीलकचोबुन्दुभिर्नादिविरहि-
तश्रवणः ७२ सनरोवागमीश्रुतिवान्शास्त्रविज्जीवेद्वह्मणोदिवसम् ७३ इत्युमाभाषितमन्त्रकं अत्र चतुष्पलब्राह्मिममल
धौतशोषितम् पत्रितंलोहपानस्थतण्डुलयरसाप्लुतम् ७४ गोजीरसेनसमर्घमुदुपङ्कःसमंकेतम् क्वाविडङ्गचूर्णनतुल्य
भागेनयोजितम् ७५ शिष्टिप्रवर्तकाकासधृङ्गरजतिलद्रवैः प्रत्येकमशोदत्वाप्रस्थार्धघट्टयेत्ततः ७६ पिष्ट्वाष्टमासक
दत्त्वावटिकान्वर्तयेद्दिषक् कवणाद्यञ्चद्रव्यादिसमाहन्तिनयत्यजेत् ७७ ततोयथैशुकुर्वीतव्यवायाश्रमभोजनम् इत्ये

तदन्तपित्तञ्च शूलामवातपाण्डुताः ७४ प्रीहाग्रिसादशोथाशीविष्टम्भमृदणीगदान् इत्यभ्रककल्पः अथशिवगुरी
कल्पः तत्रैव शिराजतुषोडशपलत्रिचारविभावयेत् बलायादशमूलस्य गुह्यः फकटस्य च ७५ वगयामधुयश्चाश्रस
मध्यच्यवीरणा क्षीरसकृत्क्रमैव सप्तकृत्वा तद्रुतम् ७६ काका त्रियुगमत्र पुष्करवाङ्मिनां रभुगाद्वचविकाराजपिप्लवा
नाम् पाण्डुजीरकनिम्बविदारियुग्मवीरारिमधुपकांशुमताह्वयानम् ७७ पल्लवानामपाद्रोणे निद्वानावदेशयिते क्वाथमा
वितामिदं बगिरिजिह्वपलचतत् ७८ सुंयप्लकफटशृंगी धान्निव्याषतल्लसकुडवेन चूर्णपल्लनविद्यास्त्वक्क्षीय्यावाकर्षयु
ग्मेन ७९ द्विपलेन च तुर्जातत्तैलधृतसौद्रशर्कराभिश्च तद्विपलाह्विगाभिः कुर्याद्गुलिका ततोऽक्षसमाः १६०० ताः सि-
द्धान्वकुम्भांशुर्लज्जातिपुष्पाधिवामितेऽस्याः तासामेकांखादुत्प्रेतिद्वन्मनुषान् भूय च ८१ क्षीरसदाडिमाभ्यः शीतजलम्
धुरामवान्यतमम् जीणान्ते लघुभोज्ययुषस्यासिपिशितनिर्पूहः ८२ ससाहमात्रमवसान्यमतः क्रमं भवेत्सरितः भुक्तस्या
न्ने प्राग्वागुलिकानि वरुण्यते चैषा ८३ निष्पापाभूरफलापरिहारसुखोपयोजितजयति प्रबलवातशोणितमूरुस्तम्भञ्चरं
दीर्घम् ८४ भगमूत्रञ्च कुक्षोषान् प्रीहारीः पाण्डुहृद्यकुक्षोषान् वधं वमिगुल्मपीनसहिष्काकासारुचिश्वासान् ८५ विद्वधि
मुदरकृच्छ्रवित्रपदक्षयमदमूर्खाम् उन्मादमपस्मारमुरवरोगशिरोगदस्तम्भान् ८६ आनाहमतीसारहलीमकामलाग्र-
हणीरोगान् ग्रथ्य बुद्ध्याश्च पिण्डिकाभ्रगन्दरगण्डमालां च ८७ अतिकाशं मतिस्थौल्यं स्वदमतिश्लोपदगुदकालान् दंष्ट्राविषं
समूलङ्गरप्रयोगान्मुघोराश्च ८८ मन्त्रोषधिप्रयोगान्विप्रमुक्तात्मोति कास्तथा भावान् पाप्माऽलक्ष्मीचयंगुलिका शिवानाम्ना
प्रथिता ८९ वृष्याबल्याधन्याकान्तियशःश्रीवर्धनीमेध्या कुरुते स्त्रीवल्लभताजयं विवादे मुरवस्थाञ्च १६९० वलीपलितगु-
गरहितो न भवति गान् सुबद्धमतिचैव वर्षद्वयप्रयोगाद्दूर्धशतचतुर्थ्यं जीवित् ९१ इति शिवगुरिका अथगुगुलुकल्पः तत्र
व त्रिफलाशनखदिरामृतवर्षाभूषङ्गोक्षरुकाथे सार्धादके तु गुगुलुपलानि त्रिशच्च केहवद्विपचेत् ९२ मधुघृतमिता

विमिश्रलिहन्तः कान्तिबलबुद्धियुक्तः तथागदैर्विमुक्तो जीवति संवत्सरास्त्रिशतान् १३ पदे पदे चरन् नानियोजने रस
कूपिका भाग्यहीनानपश्यति नानारत्नवसुधारा १४ अथ श्रीशैलमल्लिकार्जुनकल्पः कोणार्कैकअवसारी केलुसाशिरव
रि श्रीशैलकुमारीपुसतीने प्रसन्नजाले चन्द्रमौलि १५ रिद्धिसिद्धिभूषण उरिद्धिचामुमण्डल संगतो देवतुज पर्वतपा
षाण १६ जम्बी स्थम्बी वनस्पति वृक्ष वल्ली फली रस औषधी कन्दमूढस्थापिलो १७ सिद्धमन्त्रवादसवाद परिम
न्त्रप्रसिद्ध हाप्रसिद्धमार्गजाणावा मन्त्रवादोचिनिआधारे १८ दशधातुवादअजनविचार अनेकयुक्तीचाविचार साध
तेसिद्ध १९ जारणमोहनआणिमारण स्तम्भनआणिउच्चाटन मगवशीकरणआकर्षण विदूषणशान्तिकर्मजाणवे
१७०० अदृश्याचीसाधनाविचारयत्नकरवा जैसीपवनबरोवरीयेसिद्धिकर्म तयासिद्धिवेहधर्मसाधन काळीअनु
क्रमेसाधकानि १ केदारफल्यः साधनाकृतकर्णमगपूजितो विनवीशैल्यबाळी होतो हेकष्टसाध्यप्राप्ती गुरुमुखीशा
स्त्रयुक्ती सांगितलीसाधना २ अतापरियेसीविनवनी प्रसिद्धअसताकवण्यास्थानी तेसांगिजेकपाकरूनी आदि
पुरुषा ३ पूर्वस्थानजेसांगितलेनाम तेविस्तारकरूनीअनुक्रमे प्रसिद्धीचीवर्मो निवेदनकरवे ४ तोसर्वत्माशैव
पाणी बोलताजालाकृपाकरूनी सिद्धीआहेतमृत्युलोकी तत्तुजसागतो ५ ह्यणजंबुद्वीपमाझारी दक्षिणदिशेशङ्क
घातीरी शिवरूपेगिरिपर्वतअसे ६ तोभक्तिमुक्ताचादातार अवतारतोशिवाचा अवधारीह्यणशैल्यबाळी गिरिनामो
नीभक्तालागी ७ शिवआणिशक्ती तीसारीवैवस्वयुक्ति तीहिहोउनीएकशी अवतारधरिजेला ८ ह्यणोनिनामश्रीशै
ल्यगिरि श्रीशक्तिपदअवधारी शैल्यह्यणजेअवधारी उत्तमबुद्धि ९ शिवसर्वाचाअंतरी सकळव्यापकचराचरी ऐसा
तोशैल्यगिरि साज्यालितेजाचा १७१० गिरिशिखरग्रादाकर पुनरपीजन्मानाहियेण तेथेसिद्धिस्थामिलोज्याह्यणोनी
सर्वेश्वर ११ परियेसीराजोत्तमेजाण परिलोहोहायसान त्यावेअनुक्रमेस्थाने सांगताजे १२ श्रीशैलयात्रापूवदिशे

त्रिपुरातकाचदेवालयअसे त्यातनीलवर्णपाषाणअसे तोपारस १३ त्यात्रिपुरातकाचेपश्चिमदिसे योजनसहाचंडि
 केस्थानअसे त्यास्थानदक्षिणे बह्मड्यासारिवेपाषाणतेपारस १४ श्रीपर्वताचेदक्षिणे अजरदेवीचेस्थानअसे तेथेताड
 फळासारिवेपाषाणअसे अरक्तवर्णपारस १५ पुनरपिरामेश्वराचेलिंग असेमहातेजाळ त्याचेदक्षिणेनरकेळासारिवे पा
 षाणतेपारस १६ तेथेदक्षिणद्वारिअसेकुण्ड त्याभीतरिईश्वरस्थानप्रसिद्ध तेथेताडफळासारिवेवितण्ड पाषाणतेपरिस
 १७ तेथेविवरअसेचंद्रज्याति तेथे ऊर्ध्वमुखीपंक्ती अश्वपादासारिवेअसती पाषाणतेपारस १८ चंद्रगुप्तेश्वरदेवअसे
 तयापूर्वेसगावचंद्रकांती तेथेशिवाअसेसोमती तत्प्राविस्तीर्ण १९ तयादक्षिणेशीपाषाणदिसतीमुगवर्ण तेपारसजा
 णाश्रातिसम्मूर्ण याचंद्रेश्वराचेदक्षिणभागी मांडीउर्फजानुप्रमाण १७२० खणीजेनिधतीजायफळासारिवे पाषाणतेपा
 रिसजाणा त्यापर्वताचेपश्चिमजाण अचलेश्वराचेस्थानत्याचेउत्तरेसन्वारयोजन २१ चाण्डिकास्थानअसे तेदेवतेपश्चि
 मदिसे हिरड्यासारिवेपाषाण तेपारसजाणवेजाण २२ तेथेचण्डेश्वराचेस्थळजाण हिरड्यासारिवेपाषाण कोहासी
 वेधनीकरीसुवर्ण तेपारसदेख २३ अचलेश्वराचेदक्षिणकोणी नदीयामीळाल्यातिन्ही तेथेचिरबळमधेपाहवेशोधुनी
 तेथेहिरड्यासारिवेपाषाणतेचपारसदेख २४ श्रीशैलयाचेउत्तरभागी प्रियंगुपर्वतप्रसिद्धगी त्याचेदक्षिणभागी दो
 नरेकडेअसती २५ त्यादेकड्यामधेअसतीदेवस्थान त्यावेपाश्चिमदिशेजाण कुण्डअसेसुलक्षणा तीर्थस्वरूप २६
 तयाकुण्डाचेतीरि अजलिपडीसारिवेअवधारि तेपाषाणअसतीनिधीरि तेपारसदेख २७ प्रयोगहुनजताहादेकेश्वरा
 मार्गीकपाटअसेतेदुसरे पायरीचेतेथेसुगासारिवे पाषाणतेपारस २८ कोपेतेश्वराचेदक्षिणेस स्थानपश्चिमदिशेस
 जाण भास्करासारिवेपाषाण तेपारस २९ तेथेअचलापुरनमिनगरअसे तेथेलिंगब्रह्मेश्वराचे पुण्ड्रध्वनीस तीर्थस्थळ
 प १७३० येककुण्डअवधारि पीतवर्णपायरी असेप्रत्यक्षरूपनिधीरी पारसदेख ३१ तेथेरवणावेअगच्छवीर

पाषाणनिघतीसर्पिकार तेचपारसदिव्यरूप ३२ ऐसिशैल्यगिराः प्रदेशी स्थापितलुकासपरिसासि ईशवासमाना करीहम
३३ तेविवेकसाधुजने देवताआधारेभावकरून आत्म दुच्छेकरून सिद्धिसाधिजे ३४ मंत्रसिद्धिशक्तिनिर्धार गुरुविना
देवताआधार भूतसिद्धिआत्मरक्षणविचार साधिकीजेहिनिरुपलपारसस्थान ३५ अथायुष्यवृद्धित्रिकालज्ञानहमक
ल्पः मुक्तिमुक्तिदातारु त्याचासमर्थ्याचापारु नकळदेवायाचेदेविलेशिवरु चुकलजन्मथेरझार ३६ तेथेरिद्धिसि
द्धिकार सकलसाधनाचार असतीवारवार स्वल्पद्वय ३७ अनापिरीसीचंद्रवदना सागतोवेसाधनजण चुकजन्ममा-
ण साधुजनासी ३८ श्रीशैल्यचपूर्वभागीद्वारि त्रिपुरातकस्थानअवधारी तेदुलभतरी ऋषिगणासी ३९ तेन्निपुरस्थान
चोदेशी स्थापनकेल्यारिद्धिसिद्धीसी तेप्रीतिसाधकासी प्राप्तहोय १७४० यात्रिपुरांतकाचेपश्चिमादेशे योजनयेकमनीशैल्य
ग्रामअसे जगत्प्रसिद्धशोभतसे तीर्थरूप ४१ तेथेपाकपर्वतअसे त्यापर्वताचेपाश्चिमेशी श्रीमानामविवाअसे जगत्प्रसिद्ध
४२ त्याविवराचेद्वारी सिद्धवृक्षाअसेअवधारी देवतान्निपुरासिंदुरी आणिकुण्डल्यात तत्प्रादक ४३ तेथेजाऊनीसाधका
नी तीर्थविधिकराविनीकी तेथेदेवतापूजावीकोतुकी भवनासहितप्रसन्नहोय ४४ पूजाविवराचीकरावी लोहदाकीसम-
पवी मगप्रार्थनाकरावी सिद्धवृक्षाची ४५ पूजाकरावीषाडशापचार पत्रेछेदावेअवधार त्यातप्रादकेकुण्डाभीतरी ताल्का
वरावणिजे ४६ कुण्डाधालिताचिपहावे मगमच्छहोतीसजीवे त्याचेशिरोपुच्छछेदुनिअवयव शक्तिशीनेवदासमर्पवा ४७ तो
नेवेदप्रभाषावनिका मूर्खयुईलमुहूर्तेयका मच्छविमर्जनतरोका सिद्धिप्राप्तहोय ४८ होयदानविस्तार उपजेभूतभावि-
ष्यवतमान होईरुमहानथार होईलमद्रजाते ४९ कार्यसिद्धिसिद्धिमेची जानआतिलीकायाकनकाची कुण्डाहोयसुवर्ण
रुची ताल्काभजाण १७५० सिद्धवृक्षाचीपुष्पपरिचसी तेसेविजतत्प्रादकासी तरोद्विगुणहोईआयुष्यत्यासी जन्मादाराभ्य
५१ त्यात्रिपुरांतकाचेउत्तरे दोनीअसतीविगे त्याचेपारिअभ्यंतरे परिसचित्तदेकनी ५२ तेथेकोकिबकारनामेविवरजा

णप्रसिद्धमहानथार त्याचिकरुनियापूजानमस्कार शिरावेत्यात ५३ प्रवेशतापूर्वभागी दिपकअसेवामभागी धनुष्यजावे
 वेगी वामभागीदहा ५४ तेथेप्रचण्डअसेवेश्वानर त्यांतपाषाणअसेकूर्मकार दृढधरुनियानिधीर पाषाणवेगळाकीजे
 ५५ तोशेवतवस्त्रांतबाधिजे रक्तवर्णतोतात्काळभासिजे समयसाधिजे साधुजने ५६ ऐसेसेविजेदिनसात वज्रदेह
 होयखचित ह्मणोनिकराविसमस्त होयभारसे ५७ दुसरेकोकिळाकारविवर तीर्यरूपअसेमनोहर पूजाकरणेणुडोपमा
 र नमस्कारकीजे ५८ सार्धकधेऊनियाकमन शुद्धकरावेअतःकरण विवराप्रवेशुनीकीजेधैर्य सार्धकते ५९ तेथेदहाधनुष्य
 प्रमाण कोकिळाकारअसतीपाषाण त्यावरीकाविलीळमोजून पळोनेन १७६० तेफुटतातीजाये उरतातिहोयवे चूर्णक
 रूनरांधावे गोक्षिरमधे ६१ तेक्षीरहाइलकृष्णवर्ण तेशीघ्रकीजेप्राशन अयुतवर्षप्रमाण आयुष्यवाते ६२ प्रामहोयवादेश
 नभूतभाविष्यवर्तमान सोळावर्षाचाहाइलजाण कृष्णकेशव ६३ पुरेविपुरातकावेउत्तरेस चिंचवृक्षअसेसुरस त्याचे
 समीपतमोदकअसे आणिसरोवर ६४ त्याबृक्षासभावते पूजावीतीदेवते भावेकरूनहाते पारिवरेदुनि ६५ एक
 चरणावारे सुद्धपूजावेदेवते वृक्षाचेपत्रआणजे छेदनकरुनि ६६ त्यापत्राचानेवेद्यममार्पजे नंतरितोभक्षिजे मूर्छी
 येऊनिसहजे तेजयेक ६७ कायाकल्पप्रज्ञावृद्धि भूतभाविष्यवर्तमानसिद्धि वयद्विगुणनिरव्याध शरीरहोय ६८ त्या
 चिंचवृक्षाचीकमळे सेविजेसरोवरजळे षोडशवर्षाचादहसक वयद्विगुणहाय ६९ ऐसीयापूर्वदिसे त्रिपुरातकीसिद्धिअ
 से सिद्धिअनेकीसाधिजे युक्तिवधे १७७० रामेश्वराचेस्थानप्रचण्ड तेथेअसेतमोदककुण्ड मृत्तिकोधिऊनीउदण्ड
 लेपमुखीकीजे ७१ खरेतेपाचेवबालोष्टीधमिजे लोहनिपजेकतेचूर्णकीजे मधुघृतसीतसेविजे तरुणपावले ७२ त्यारा
 मेश्वरेदक्षिणतरी केबासारिवेपाषाणअसती एकरवादिरेखात्रिरवाती चतुर्थपाच षडरेखाअसती रुद्राक्षाचेपरि ७३
 एकचतुर्थरेखाचिये प्रचीतीचेपाषाणजे तैसर्पचीअसतीजे तेजाणावेतात्काळ ७४ पंचरेखाचंद्रकांती षडरेखातिदिव्य

जोती तेदुलमहोती भक्तसुरगणासी ७५ जोषडरेवचापाणा तोविध्यावाओद्वधून एकरेखाविरहितमिबूवून घेई
जेसाधक ७६ साध्यमन्त्रिशुद्धबुद्धि अष्टाक्षरविरहितबोधी मनस्थिरकरुनिसाधी पावेलतोआयुषमुव ७७ ओंकारुम-
धमअक्षर यकारुतेद्वितीयअक्षर तृतीयहायेतेष्टकार विंदुद्वज्जाण ७८ चतुर्थहकारह्मणा पचमहाकारह्मणा मन्त्राचा
विचारजाण गुणवृद्धिहोइल ७९ षष्ठमपकारह्मणान नदोहकारुउच्चारुन असाअणक्षराजाण स्वाहामन्त्र १७८० ओंघ्रीं
द्वेनारहस्वाहा येणमन्त्रमन्त्रावजि मंगोस्तीरेपचविजे स्थिरनेसेविजे स्वस्थबुद्धिकरुनि ८१ हेसाधकओषधसेविजे होय
अभद्रअछादिजे नवनागसहस्रपरिजे बडशक्ति ८२ दुसरेगोरक्षस्थानअसे तथेचोन्याशीशिक्षाअसे तयचेवजाणपूर्वसी
चारशिखाएकत्र ८३ त्यास्थवीकरीप्रमाणरवणिजे उदकीतओकारविजे पाषाणपरिसहजे तोपोबळजाण ८४ तबिअसेएक
कुण्ड उदकअसेरक्तवर्णदोनीमुण्ड दोउकरसेसेविजेपीड अमरहोय ८५ पलासशक्तिचेवकाभावना स्वहसेवेधीत्यार
सजाणा होसावेधवेधूनीकाचना होयनिर्मड ८६ श्रीशैल्याचिमाथवरती त्रिपुनाभेअसेशक्ती देवालयतेदोनअसती
साधकेजाणिजेपै ८७ त्याचेईशान्यभागी भ्रमराच्युतवृक्षअसे सदतोफळाभ्रमराह्लह जाणिजेऐसा ८८ फडफोडि
ताचभ्रमरउडे गोक्षीरेतपचविजे रक्तवर्णतोपाहिजे होयतत्वा ८९ तोसेविल्यादिवससात अयुष्यहोएकअयुत
नवनागसहस्रबळानिवांत होयस्यापुरुषासी १७९० तेफडक्षीरेपचविजे शिष्यालागीउदकेइजे निर्धारभक्षणकाजे
अणिकप्रकारसांगतो ९१ तेफडकेसेमदिजे एकामुवर्णपारदिजे मक्षिकागीसीरेपचविजे युक्तिनेपै ९२ तेसेमिलुयादि
वससात बहतवेगीहोयनिश्चित लोहासीभेदनिनिभ्रान्त हेमहोइल ९३ पारदआणिह्मणाअन्नक समभागकरीयेक फ
ळगर्षीघालोनिक गोमयेलेयकीजे ९४ युक्तिनेचपुर्दवावे कृष्णावर्णहोयतेधवा सेविजेतेस्वभावे निर्धारपै ९५ तोर
सज्जललोहासी वेधुनिहेमकारिनिश्चयेसी जाणिजेतेसाधनेशी सुगमवोउपाय ९६ आणरवीयेकभ्रमराच्युतपरीयेसी श

श्वेश्वरीदेवतादुकरदेशी जनप्रसिद्धतयापारासी महान्वृक्षअसे ९७ भ्रमरासहितफळ वंगशोधुनिकरिनिर्मळ क्षीरेप
 चवितकैवल्य व्रजदेहीहाय ९८ श्रीपर्वताचमायी प्रसिद्धप्रभाकुंडतीर्थ वृक्षअसेभ्रमराच्युत सदाफळतु ९९ कपोतेश्व
 रेअगस्तितीर्थ पीतलिंगअसेविचित्र पश्चिमदेशेनीहस्त दहायनुष्यतेथुन १०० मयूरकारपाषाणनिधे तेसत्वरंगोक्षी
 रिपचविजे संसारजनासीपूर्व जन्मसरोरु १ कपोतेश्वराचिउत्तर पाषाणअमतीरुद्राकारे गोक्षीरेसेविजेनिधीरे दीर्घायु
 बीहोइल २ श्रीशैल्योचपश्चिमभागी मल्लिकार्जुनप्रसिद्धजगी पूर्णव्रह्मनिर्गुणलागी श्रुद्धितेचिपरम ३ रूपतेपरब्रह्म
 त्रिपुरातक कल्पभिक्षिकरावीसाधक मल्लिकाप्रसादविनाकधी नपावेतो ४ ऐसाअचोरमत्रप्रसिद्ध असत्रिपुरातकाचा
 सिद्ध भूतशुद्धीनेशुद्ध करावै ५ अंतरीमार्जनविवेकन पूजापोडशोपचारकरून तेथेजगसद्रूपपूणे पूर्वमार्गीशिकाअ
 से ६ तेथ्रवतअंगुळ इन्द्रगोपासागिरेवज्ज्वळ परवस्तुतर्घइजेनिर्मळ साधकै ७ तोकोरीहोइल प्रसिद्ध होइलतेधवाह
 मपावन शुद्धबुद्धबुद्धिनेगात्र यत्नकीजे ८ मल्लिकार्जुनाचेपूर्वस अपूर्वदेवताअसे एकचरणेउभीअसे पाहिजेभक्तप ९
 दोनीहातपाठीवरी तिचेपूर्वदिशासअवधारी येककुण्डकुकरपाटनगरी नारदअसे १० तेअश्रदासागिरेपाषाण चांगलेआ
 हेतजाण तेथुनआणावेशुभदिन साधकैघइजे ११ तोतिलकभृत्यभारवावे राणसीनीचेपुदेद्यावे कनकहोइलस्वभावे जावन
 कस १२ तत्कारिबरनामदेवत अजादेवीनामविरव्यात तेथेकूष्माण्डीलोभूत औषधीअसे १३ तेहस्ताकीसाधोवे पुण्य
 पत्रसहध्यावे मर्दिताहायलोहदिसे सुंदरवर्णी १४ तेसिद्धमंत्रघेइजे मंत्रएकवीसआवर्णकारिजे मंत्रसंसाक्षरेसहजे असेपै १५
 अंकारादिस्वाहा जपमंत्रिजशुद्धबुद्धि कुण्डबुगीवारदेवी अष्टाक्षरीजाणावी मंत्रसिद्धिते १६ ह्यणावेदुजीअष्टाक्षरी सूका
 विदुनिधीरी कामरूपियेचारी ह्यणावीएकवीस १७ स्वाहामंत्रुथलेन जालियास्वभावजोळखून येणेलाहपत्रासिलपदेणे
 तेपुन्हाकादलिया शुद्धसोनेहोइल १८ मासयेकचूर्णसिविलिया सर्वज्ञानलवलाया आणरवीएककूष्माण्डीया प्रकर्णअसे

उदण्ड १९ ह्रतानिकोर्गश्वर ग्रामअसेअवडनगर तेथेदेहरानामेपर्वत प्रसिद्धअसे १८२० त्यापर्वताच्याशिखरी भैरवस्था
नपार त्याच्यापूर्वेससःमवल्ली ओषधीअसे २१ तेओकववीकृष्णपक्षी चांगलीफुलतेथुहुपक्षी मडतेऐसीजागावी २२
तेवल्लीचाकंदधेउन गोक्षीऐसेविजतेणे निश्चयपरिहोणे कजदेही २३ पारस्वतावृतावरण जित्तमकीजेएकांतबसून चार
प्रागल्ह्याचेकरून नवसागरमिळविजे २४ पारज्यासमकंदधेऊन चूर्णएकत्रकरून वृक्षीवरच्यावावाळून सावलितपुटुग
चाहिजे २५ जलारामाळपूर्वदिसे परंतुतथेएकलखअसे तेसेविजेचूत्रमामि तरुणहायतत्वता २६ षोडशवर्षाचादिसे
शोभिवतहमपरिसे कायासिद्धहाईल २७ त्यारामपर्वताउत्तरदिसे पडगडग्रामअसे तेथेहमीसागरव्याशिकाअसे स्व
जकते २८ एककुहाडीधेइजे अतिप्रौढीफोडिजे जीइडपडेलबुडी चित्तिधेइजे २९ त्यातमिळविजेअश्रीफळचूर्ण सेवि
जेपथ्यनेमकरून वलीपलितभारवसानो व्याधिनासतो १८३० ऐसीअश्रीशैलयाचो स्थितीमिद्धिरिथीची प्रसिद्धअसती ३१
पुसेगौरीपरापतिलागून अन्नसेविलतेतृणवर्णी जलतेसेवनकरून मर्दिताचूकजन्मभरण व्यथासमस्तपै ३२ साधुजना-
चारवरी देवाहोयतीप्रसिद्धी आणिकपडपुराणोर्गिधिसिद्धि सांगितल्याअसतो ३३ आणखीएककोणसांगिजे श्रुतेथ्रवणी
श्रविजे सादहाइ ३४ कृष्णसिंधुब्रह्मन्त्रपि पूर्वकथा स्मरुनीमानसी सांगतजालाप्रियसि तोत्रिपुरातक ३५ कोणेरूपेनि
पजलानागनाथ महाराष्ट्रदेशप्रसिद्ध जीतिलिगवैजनाथ पर्यदीग्रामअसे ३६ त्यास्थवीस्थापनाअसे तयादक्षिणदि
से प्रवड्नगरअसे अवतारुशिवाचा ३७ प्रवड्इहनिदक्षिणादिशे नाहुरमार्गदुर्गास्थबदिस तयाआडचारपर्वतअसे गाधुम
नामे ३८ तैथीलोगोधूमाकारपाषाण ससधासुधैरुलजाण अभयकाणदिसेतधुन पारेलगाम ३९ तेथेअसेविवरूप सा
गतागर्तअसे त्याविवराचेहारीतीन्ही मातृकाअसतो १८४० तैथीलखंडगोत्रिडासागिरेवे भसतीतेसमधानूस वेधिल्ला
ण ४१ खरोग्रामाच्याअभेयकोणे येकडोंगारपाश्चिमेत एकमुसबअसेतेथेरवडक त्याखंडकावररक्तेरणा असतीतेपाषाण

धेईजेधराकभागअजापित्यासिरवलिजे तथासमानताम्वदालिजे श्वलूनवरिकाकीजे तेकाळ्याकुठ्यासदिजे हेमतात्काल
 होय ४३ इतिआयुष्यवृद्धित्रिकालज्ञानहेमकरणकल्पः अथाष्टोदककल्पः कृष्णोदक १ शीलोदक २ विषोदक ३ उ-
 ण्णोदक ४ पीतउदक ५ रक्तउदक ६ श्वेतउदक ७ क्षीरोदक ८ आनायांचीस्थाने शीलोदकस्थाने घारापुरइ-
 शान्पडावडग्रामअसे ४४ शिवनरीतरेभोगवर्धनग्रामे गादावरीतरेनराहविग्रामतस्यपूर्वसामले ४५ नैऋत्यपंचव-
 जेपर्वतेक्षीरोदक द्वारकाबेदतीर्थेसिद्धवरतेथेरक्तउदक ४६ लोगाडसमीपेसामकलामेदेवल प्रसिद्धआहेतेरीनवेधीहो-
 य माहोददेशजवडगुडेग्रामअसे तेथेकेदादेव ४७ एकद्विरादेविआहेतेथे हसनवेधीप्रत्यक्षआहे लोहाकापुरदेशा
 तभारवग्रामतेथेआहे फत्तरणेदशिमोक्तदीगरग्रामीअसे ४८ माहोददेशिकारेग्रामआहे नैऋत्यदिशिपारनेराग्राम
 समीपेआहे कोलापुरदेशिनरपुरसमीपरेगग्रामआहे तेथेविषोदकआहे ४९ योगेश्वरअवासमीपेदेवल वाडग्राम-
 माजरानदीतरीविषोदकआहे तेथेचशीलोदकआहे ५० खानदेशमध्येमांगयातुंग्यापर्वतावर तेथेताडपर्वतचक्र
 मगिरिपर्वतिआहे त्र्यंबकसहज्यापुरीतआहे मार्कण्डेयपर्वतिआहे ५१ सप्तशृंगीडोंगदशवरआहे तोरणमळी
 त्रिकुटभाण्डारीवाडगिरीवरआहे अशीहीविषोदकस्थाने सांगितली दुसऱ्या ५२ अविकारकसांगेनदेवि वेरादे
 शीवराणपुरग्रामअसे त्याचेइशान्यकोणीउद्रेगावअसे तेथेशीलोदकअएलोहवैधकरीलक्षणयेकात ५३ बालू
 पुरइशान्यकोणीउद्रेगावअसे तेथेशिलोदकअसे तेहिअएलोहासवेधते ५४ शिवनरीभोगवर्धनग्रामअसे ते
 थेशिलोदकअसे तेकृष्णवेधीअसे ५५ दातवेगावअसे तेथुनहरीदेशेससाकागावअसे तेथेयचवर्णीपर्वतअसे
 तेथेहिशीलोदकअसे ५६ तेहिहसनवेधीअसे लोहागडापामीसामलनामदेवताचे देवलप्रसिद्धअसे तेथेनवेधी
 शिलोदकअसे ५७ आताशीलोदकाचीपरीक्षासांगतो त्याशिलोदकामध्येहेमशुष्कअन्नक हिरानफरातधातूना

प्यामधेठेविजे तेपाषाणहोय ५८ तेणेअबुलहअष्टधातुवेधक माहोर्देशीअदारीयाताब्याचेजवल नउसिमे
पासीघोडगावअसे तेथेकेदारदेवअसे ५९ त्याजवकएकविहरअसे तेथेशिलोदकअसे त्याउदकातजितकेवृ-
क्षाचे पानेवकाषेपडतीकृतिकेपाषाणहोतीक १८६० तेथेजाउनपकासपापडाकोरडाघालेन त्याउदकातदेव
सपुरूनठेविजे तेफडवबीजपाषाणहोय ६१ तेचूर्णवगासीदीजे वंगस्तभहोईतेधवा हिंगनबेराचीसाकुशिलो
दकीधालिजे तेशिवाहोयतेचूर्णताम्रमध्येराकिजेहमहाय ६२ शिलोदकांतगधकानेवागभरूनठेविजे तेशिवा-
शालियावांगासदीजे सप्तधातुवधीक ६३ शिलोदकीपाराधालिजे तोएकवीसदेवसमर्दिजे तोगुदकाहोय ६४
मुरवीधरिजेसहस्रायुहोय देवतुल्यपुरुषहाय हेममाक्षिकामीत्याउदकाची पुढेएकवीसदीजे ६५ तेचूर्णवगास
दीजे सातवेधकीक हमहोय ६६ आताशिलोदकाचीपरीक्षावमत्रसागतो ऊंनमोवासुदेवायनमः केशवायन
मः श्रीनृसिंहायनमः हामत्रसहस्रदहजपिजे दशांशाघृतहवनकीजे मगक्रियाआरंभिजे ६७ आताशिलो
दकाचीस्थानेसागतो कोल्हापुरदेशीभारवगावअसे माहोर्देशीकरुवेगाव तेथेशिलोदकअसे ६८ मानदेशी-
अटपाडगावअसे तेथेशिलोदकअसे पारनेरीडोंगरामधे नैऋत्यकोणीजगप्रसिध्दअसे ६९ कुष्माण्चथडीअसे क
रडकोल्हापुरदेशीनरसिहधुरापासी तेथेशिलोदकअसे जवळलडुवागोवअसे १८७० विसपणजादेवताअसे तेथेवि
विषोदकअसे जोगेश्वरीअंबत्याजवडेरुळ वाडगांवअसेवज्जेचथडीस ७१ विषपाहारादेवताअसे तिचेजवळविषोद
काचीकाळे जगप्रसिद्धअसे ७२ आताविषोदकाचीपरीक्षासागतो विषोदकांततेलाचोथेंबटाकाचा तोनफुटेलनव
व्यालीजंसकोच ऐसीपरीक्षापाहिजे मगअनुष्ठानकीजे ७३ नवजपिजेतेजपमंत्र ॐक्काकैवीगायेःदेवायःकुरुवनी
लग्गेनेनस्वाहा हाजपदहासहस्रकीजे त्याचेदशांशासहस्रकीजे ७४ हेविषपाणिमंत्रुकडुदधियातधालिजे त्या

उदकांतहिरुडे ३६० घाकिने महिनेसहाअसोदीजे मागप्रतिदिने एक एकसेविजे ७५ त्यावरदुधमातवाइजे वर्ष-
यकतरीपुरुषसिद्धिहोय सहस्त्रायुमहाबळीपराक्रमी जजरामरहोय ७६ विषोदकविषपायजू हेतिथियेकत्रकरु
नमर्दिजमासतीन एकसेविजेतोपुरुषवधकरील वधुहोय ७७ सोनेहीकरील हेविषोदकाणिअभ्रक हेममाक्षि
कवत्रिफळायेकनकीजे वोरप्रमाणगोकियाकीजे ७८ प्रतिदिनीएकसेविजे तोसहस्त्रायुहोय महाबळीआणिप
राक्रमीहोय ७९ विषोदकातपलासपापडाघालीजे महिनेसहाअसोदीजे प्रतिदिने एककसबिजे वरदुधमातसा
इजे ८० तोसिद्धहोयसहस्त्रायुहोय महाबळीहोय पराक्रमीहोय ८१ विषोदकवनारुडीचेउदकनारुडीभरीजे
वेळातीनतोकंकहोय तेसत्यअसे लाबासरीजेहेमहोय ८२ आताविषोदकाचीस्थानेसांगतो कारीबैरादेशी
लोनारकुडीअसे मांगियातुंगियादुर्गात तादकपर्वतावरअसे ८३ ब्रह्मगिरिसअसे सहजापुरिसअसे प्रेमपुरिस-
असे जैतापुरिसअसे ८४ मर्कंडेयपर्वतीअसे सप्तगुंगीसअसे गोरणमाळीराअसे चिद्रुभांडारीसअसे ८५ धार-
नगरीसअसे परीक्षापाहनकामकीजे आताअमृतकल्पसांगतो ८६ दक्षिणपदीतकळअसे तेथेअमृतसंजीवनी
असे जगप्रसिद्धअसे माणकेवरदेवजवळअसे ८७ त्याचीपरीक्षासांगतो त्याउदकीचिद्रुभांडारीयाधूवराकीजे
त्याचेअस्तीहीतीत ऐसीपरीक्षाझालीअसताकामसाधिजे पळुआणिपारियासि एकनकीजे तात्रासैवधक-
रीत चौसण्हिसाधिजेहेमहोय ८८ नासिकऊनरदेशीस श्रीरामसेनेरानपर्वत जगधरिसिद्धअसेतेथे वितंडी
यासारिखेपाषाणअसे तेसविलियागुटिकाहोय ८९ गुरुबीधरिकियाअदृश्यहोय अथवागुटकाचूर्णकरून क
थिलासदीजे तोवेधकरील १८९० रामसेजेपासी नाकडशीपयापर्वतअसे तेथेनागबैराजमिदिणेअसती तयाचे
पानेपचविजे तेमासेहोती ९१ तेपचविजेतरीतिन्हीलोकगमनहोय षोडशवर्षाचाहोय आणिपाताळचिनीथानेअ

सती १२ द्योढायनुनमेपर्वत ऊर्ध्वोऽपर्वत त्वचेशिवरिवदृक्ष्यसे त्वावृक्षावलीखणिजे तेषूनमच्छक
 ती १३ तेवहतवृक्षाचीपाने काष्ठेमिद्वनपत्तणिजे गंदाराचेकाष्ठेहिरचकिजे तेमच्छहोतीततमक्षिजे त्रिसि-
 द्विहोय १४ अथवातेचपर्वतीयेकविवरजसे त्वावृक्षासमीयासारेखेपात्राणजसे तंपुरपाकीधमिजे हमहोय
 १५ अथवापाषाणचेचूर्णकरिजे मयतुपेससिबिजे तरातहसापुहोय १६ आपखोतेचपर्वतीनागवेस्त्रास तेसो
 गीहांतेशिर्वेना तिचाकरवगवेधकरील १७ अथवातेनावेकीरससुलभता ताम्रपत्रीलेपिजे तंपुरपाकीधमिजे
 वेकाएकीर्महमहोय १८ श्वेतशिखाजसे तिचेनावकलापी तोचिपरिस तोचिअरुलहूवेधकरील १९ अथ
 वातेशीर्वेचचूर्णकरून मासयेकतुपेसवदुधार्द्रासिबिजे त्रिषोडशवर्णाचाहोय अजामरहोय ११० तेचपर्वती
 गापद्धारजसे त्याद्वीराखणिजे नागकूर्मरसलेविकाजमि तोचिसृष्टिसिद्धिकरील त्याचरसेवयास्तमहोय १ अथवा
 तुमुवर्णहोय मंत्रसागतो ऋग्वदाकुहुकुरस्वाहा द्वास्वहा मदारतापस्वहा क्षंजातासमन्त्रावे अनुष्ठानकरावे
 २ द्वावीधाउवशीमगहोमआदरीजे शुभनक्षत्रपाहूनकार्यकिजे अथवादक्षिणप्रातीवाचापुरनगराजवल पटुनग्रा
 मजसे त्यागासीबोदवल्लीगावजसे त्याचजवदुधोर्ध्वानमईवताजसे ३ त्यामध्येअहहूअस त्वत्वेतरीलस्वेचेया
 दोकरीयापाषाणअमती तेककुधियाग्नेधालिजे भगधमिजेसत्वपडेल ४ तेचासशिहिरासामदीजे वेधकरीलह
 महोय तोचपाषाणहस्तांतचूर्णकिजे तूपगुगुलुवंकनऐसे चूर्णकिजे गुंजाअटिजेहमहोय ५ आताकोल्हापु
 रकल्पसागतो रक्तमदुकल्पपूर्ण क्षेप्तोअस तोचासृष्टवेधकरील अथवातुवधीहमहोय ६ नृणोऽहं पारजग-
 धकमव साविचेतादुळ अजाशीरेसिवादिजे दिवससातवर्तनिजे त्वत्तेपमानेअष्टयातुवधील हमहोय ७ अथवा
 तोरसतुपामधेसिबिजे उत्तमदेहहोय ८ अथपुनः मल्लोकाजुनअथैश्वरीयेगकल्पः कोणिकेअवसरी गोरिगुप्त

तीशंकाप्रती सागास्वामीसत्त्वरी रिधिसिद्धिचानं ९ ॐ नमोसिद्धेश्वरायस्वाहा हामंत्ररुद्रपादुकास्वते येक
 विवरअसेतेउघडीजे मधेभवेशकारिजे तेथेधनुष्य १० विनायकअसे १११० त्याविनायकाजवळअग्नेधरकुण्डअसे
 तद्रसकुण्डबुधियातधारिजे तेथेअश्वतीहकनकहोय ११ आणिकयेकसिद्धेश्वरकल्पअसे मल्लीनाथापासूनध-
 नुष्य २० अग्नेयदिशे साशिरवराउपरीरिखरवरदेवअसे तेथेजाइजे १२ त्यादेवासप्रहाराचीसप्रदक्षिणाकीजे म
 त्तिदिवसीविमानेदिसती १३ त्यादेवांचअग्नेयदिशि धनुष्य २० छायावृक्षाचीअसे त्याचपत्रअग्रघइजे तेतेलात
 कदविजे मळहोतीक १४ तेमक्षितमूळयेइल मगदूधपीइजे सोमिद्धहोय अतीरिसगमनहोय तैलोकीगमन
 होय महासिद्धहोय १५ तेथूनपुढापासुधनुष्य २० ददित सिद्धनथेदेवअसे तेथेजाऊहाहमत्रजपिजे ॐ नमो-
 सिद्धनाथाय येणमंत्रपूजाकीजे १६ पात्रशेजपेकले मन्त्रसिद्धिकारिजे तेमुरीयाकीजे खंचहोइल १७ सर्व
 पाताळीगमनहोइल अद्वयहोइल नवनागसहस्रबळोहोइल अनेकसिद्धित्याहुनहोइल १८ धनुष्य २० कर्दवीव
 नअसे तेथेजाइजे तेथेसुवर्णाचादारवलाअसरत्नरचित त्यापासीकमूनक्षपकीजेतामंत्र १९ ॐ नमोभैरवाय
 हामंत्र १००० दहाहजारजपिजे मगदारवलाउघडीजे तेथेसोन्याचाकर्दवीवृक्षअसे त्यादृष्टानेफेकशसितादिव्य
 देहहोय ११२० नवनागसहस्रबळीहोय तेथेदेवागनापरमेश्वराच्याअसती चरिदेशिचारिसिद्धिअसती २१ पूर्वादि
 शसंपादुकासिद्धिअसे दक्षिणदिशेसस्वर्गसिद्धिअसे पश्चिमदिशेसअजनऊर्फेजजपालसिद्धिअसे उत्तरदिशेसगुरी
 कासिद्धिअसे २२ तेथेआवडेलतीसिद्धिघइजे सिद्धिघेऊननिधिजे देवीपासूनउत्तरदिशेस धनुष्य २० अंबारमुन
 असे तेदेवांचेनगर तेथेएकलक्षकन्याअसती २३ तेसाधकासीहतीधरूनिवराधेऊनजातील त्यासारिविश्वरज्य
 करवितील अनेककाळकमीहोतीक २४ इति अधोमुरवीयोगकल्पसभातः त्वदेवपासीअमृतकुण्डेअसती देवी

पासीपाषाणपरीसअसे त्याशिबेवरकळेहीक्याहजे तेथेशिबाफुलेलुगुलिवानिदीतील तेथेअष्टलोहकनकहोय
२५ असुराकल्पसिद्धवर ह्यणजेतेथेहस्तनीपर्वतअसे दक्षिणदिशेगावअसे त्यानेवाचपूजनमस्कारकरणे २६
त्यादेवाचेपानीध्यानवरपीवबापाषाणअसे तोपरसतोदेइजे अष्टलोहकनकहोय २७ अगानीत्यापरिसामागप-
श्चिमदिशे धनुष्य२०छायाछत्रअसे सातदावरीकरूनवांवासीवाधिये दोरीभुक्तीविजेदारवराजवळपाणि
जे तेथेमंत्रजपिजे १०००००हहाहजार २८ तोमंत्र ॐनमोसिद्धन्मथयसिद्धिहि भगदारवदाउध्दुनआत्मव
शकरणे तेथेदेवाचेगणअसती २९ तेमाधवासीपुसती भगजन्मपदिकविती मागआणापासीठेबिती त्यांचे
डोळेबांधिती हातीधरूननेतील १९३० तेथेअमृतकुण्डअसे तेअमृतपाजतील तेदेवालुल्यसाधकासकारिती
ल ३१ तेचर्चनकरितील आमचीजन्मपत्रिकादारवरीतयासी शतपुटेहोतील कुण्डलेभूषणेदेतील ३२ इतिदि
तीयछायाकल्पसमाप्तः अन्यज्योतिस्सिद्धवरीअसे उत्तरदिशेसजाऊन धनुष्य१०चन्द्रेश्वरवअसे त्याचअर्चन
पूजनकरून तेथुननिघावे ३३ पूर्वदिशेसधनुष्य२०श्रियोदेविअसे तेथेजाऊनपूजाअर्चनकरणे तोमंत्र ३४
श्रियोदेवीश्रियापयोदर्शनहोवे ह्यमंत्रयकलसजपावा तेथुउत्तरदिशेअंगुठे २०मार्गाअसे तेथेगावेचरिविसव
णागावेबाराविस्तारुअसे ३५ त्यावनीविधियुक्तसिद्धाचेस्थानेअसती ताबाचेबाहुलेताड्याचीभूमिकाअसे
तेथजाताईश्वराचीपूजाकरणे ३६ पातालीपारसअसेतोघेइजे माध्याह्नीगुरिकाअसेतीघेइजे त्यामधूनतुला
जीसिद्धिवाढलेतीघेइजे अणिकयेकसांगतो ३७ गार्वाक्षारजाग्रतीथअसे तेथेस्नानकीजे चरवरअसेतोशि
लोहकपाणीपीइजे तरिपाषाणहोय ३८ ऐजशीकवनामधेकुण्डअसे तेथेस्नानकीजे देवाचूनकीजे पाणिपी
इजे तेअमरकुण्ड तेणेदिव्यदेहहोय ३९ तेथेदारवंयासातरवणाचाअसे तोरत्नरविचितसोन्त्याचाअसे

तेथेबाहेरबसूनपूजाकीजेतोमंत्र ११४० ॐ नमः शिवाय मगतोदारवंतकार दिव्यमहाद्वारउघडती दिव्यमोहोच्छावक
 रितील मगसुखीहोतील ४१ पुरुषभुवनेदाखविती तेलोकसामोरयेतील तेथीलगणगंधर्वक्षणीपाहुनेकरिती मगते
 धुनब्रह्मभुवनेदाखवितील तेब्रह्मलोकसामोरयेतील तेपाहुणेकरितील ४२ मादुसरेदिवशी ब्रह्मसाधकांतपुसती
 तुह्मीयेथेचराहाल कीसामोरचेचालाल ४३ तेसांगातुह्मींआत्माजवळ मगतेह्मणतीकांआह्मास सिधीनाथदेवास
 पाहण्याचानेमअसे ४४ तवतेधुननिघती पुढेविष्णुभुवनदेवती मगविष्णुलोकसामोरयेती त्यासिन्धानेघेऊन
 जाती ४५ आणिविष्णुभुवनआपलेमगत्यासीपुसती तुह्मीयेथेअसालकीसामोरचालाल तेह्मणतीकीआह्मास
 सिद्धिनाथपाहण्याचानेमअसे ४६ मगतेसांगूननिघाले तेह्मणतीपुढेदिव्यद्राक्षाचामंडपअसे तेथेरिधीजे तेथेदेवक
 न्याअसती ४७ त्यासाधकातेपुसती देवोनसामोरयेती मगदेवीदेवापुढसांगती साधकमंत्रजपती तोमंत्रजप४८
 ॐ नमः शिवायनमः यामंत्रानेदेवसंतोषहोतो मगसाधकासीविमानयेती आणिजवळबोलाविती ४९ मगसाधकासी
 विमानेयेऊन देवकन्यान्यावयासयेतील साधकासीनित्यविमानावर बसवितील देवापुढेकरितीदेवप्रसन्नहोती ११
 ५० दिव्यांबरआभरणेदेतील वरपुगीसनेतील अनेकसुखभोगभोगवितील असाराज्यकरितील ५१ चंद्रकन्या
 सारिखेरज्यकरवितील दिव्यदेहहोय ५२ इतिपार्वतीकल्पः अथआलिंगनकल्पसांगतो तवदेवह्मणेदेविम
 जप्रतीपुसिते मागांहीयेकमागिते मजआलिंगनकल्पसाधावा ह्मणोनआलिंगनकेले ५३ तेआलिंगनकल्प
 लक्षणमहादुर्लभझाले तेथेजाऊनईश्वराचीसेवापूजनकीजे तेथून धनुष्य ११४१ असे तेविवरीगुहारीलायक
 हस्तीअसे तेथेरिधीजे साधकदिवस ७१४१२१ बाहुसमानकाकडाकीजे ५५ तोलावूनत्यानेउजेडारिधीजे अंत
 रोगेकियानेसर्वदेवदृष्टीसपडतील वधनुष्य १०० अंधारअसे मगदेवसुप्रसन्नपहावे ५६ त्यादेवापुढेकुंडेअसती तेज

मृतस्नानकीजे दिव्यदेहहोय महापराक्रमीहोय ५७ मार्गतेथुनदेनवाटावजाव्या मधेवारेजाइजेपुदेवीवरि
थिसिद्धिअसे तेपाणिअसेतेथुनसामोरारिधीजे तुजवेहाते ५८ तेथुनवरलीकडे अंगजाइलयेवेदाराअसे तेथे
एकाकाच्याखांधावा उल्लुधिजवरलीकडेसाखवाकतीयाळिजे मगसाखवधरूनउतराजे ५९ तेथुनसातावरच्या
विचरीजाइजे खालतामार्गअसे मगसामोरजाइजे पाताळीहाल्केश्वरदेवपाहिजे १९६० विघ्नकाहीनदिसे जपका-
जेतोजपमत्र ७० नमोहाल्केश्वरायनमः अपक्लसिद्धदेही ६१ हामत्रजपताप्रत्यक्षलक्ष्मीसामोरयेईल मगसाध
क्कासपुसे तुमचाकोणदराकवणग्राम कवणनामकवणमाताकवणतात ६२ अमृतकुंडीस्नानकरविती मगदिव्य
देहहोय आणिकामिस्वीपावती ६३ मगगणगंधर्वसामोरारिधीती किन्नरहाल्केश्वरापासीजातील देवाचेदर्शनजालि
यादरसपारसहोती कुण्डलेअभरणेभूषणेदेतील ६४ मगदेवअपलातनरचवितमुकुंददेतील अजगामरकरील त्या
सीअभिषेककरवितील अंतरसिद्धिज्ञानहोय ६५ पाताळीवस्त्रापुरीचेराज्यदेतील राज्यहेमसोन्यचेउर्वशीसार
ख्या अप्सराअनेककन्यासहराज्यकरवितील ६६ इतिआत्मिगनकल्पसमाप्तः अथमाहेश्वरद्वारकल्पसांगतो म
हेश्वराचेद्वारी सहस्रधारपाटीविवरअसे धनुष्यदजाइजे तेथेसिद्धरसाचेकुण्डअसे तेथेस्नानकीजे दिव्यदेहहोय
६७ तेथुनधनुष्य२० वराणेशअसे तेथुनधनुष्य२सिद्धरससे वडारावालीविवरअसे तेथेजाऊनसाधकानूपवास
कीजे ६८ दुसरेदिवशीनभस्कारकीजे विचरीरिधीजे तेथुनधनुष्य२० जाइजे उजेडवाटअसे तेथेडवीकडेरंगाने
स्थानअसे ६९ धनुष्य२ जाइजेरंगभाउभीअसे आगतस्वागतफारकरीते साधकासीबोलते तुझीयेथेअसावे१२७०
अनेकभोगभोगांव कांकीमाझैवाईअमृतकुण्डअसे तेसेवनकरावे असेसाधकाप्रतिबोलीतीहाइल ७१ मगसाधन
बोलेलकीआम्नास हाल्केश्वराचेदर्शनपाहिजे माहाहाल्केश्वरासजावे तुझीसीबोलीबिलेअसे तुझीमिथीजे ७२ ॥

वाचिपूर्वदिशो हारकेश्वराचामार्गअसे तेथेकनकबंधमूमिकाअसे तेथेसर्वदेवकन्याअसती ७३ तेथेविचि
 त्तकीछाविनोदअसे अनेकप्रकारेभोगभोगवितील दिव्यदेहीदिसे विवरीविघ्ननदिसे ७४ सुखेहाटकेश्वराजाचे
 चित्रदारवंदादिसे कामधेनुदेवकन्याअसती सर्वदेवीनीविस्मयकरितील ७५ अभिलाषापुरवतील देवानेसा
 धकाळानिरूपिलेअसे देवकन्यातेथेअसे त्याहिकाणीजाऊनमंत्रजपिजे ७६ तोमंत्र ॐ नमोहाटकेश्वरायस्वाहा
 जपसातवेवकीजे मगदेवकन्याकवाहेउघडतील सामोरयेतील ७७ मगतयादेखुनिसाधकजंतरीधरतील मूर्छी
 गतहोतील देवकन्याउठवतील भवरपालूखीतनिद्राकरवतील ७८ क्षणयेकराहूनदेवकन्याबोलील अमृतलो
 कीहनसाधकआलेआहेत हाटकेश्वरासीजावयाचानेमआहे तोमूर्छागतझालाअसे ७९ मगत्यासीप्राणअपिजे
 उमाविकेतेकीजे पुन्हासाधकासीदेवकन्याबोलेल याहाटकेश्वराचेदर्शनकीजे ऐसीदेवेआज्ञाकेली १९८० मग
 साधकनिघूनयेतील तेथूनदारवंदीकामधेनुअसे कल्पवृक्षअसे चिंतामणीअसतीलतेहीपाहावे ८१ चौथीनाय
 कापाताबलोकासहीतसामोरायेतील मगपंचवक्त्रपाहूनपुढेसाधक हाटकेश्वराचेदर्शनासयेतील ८२ देवदर्शन
 होइल कुण्डलेभूषणआभरणेदेतील कीर्तनकरितील आपलेनगरीचेराज्यदेतील ८३ इतिमाहेश्वरद्वारसहस्र
 धारकल्पसमाप्तः अन्यकल्पः निंबववाळुसिद्धवटउत्तरदिशेसी त्रिशृंगपर्वतअसे तेथेजाऊनवधिजे तेथेना
 रवासारिवेपाषाणअसतीलफुटतील ८४ नारिंगनिघतील ज्ञातभाक्षिजे येकअतिधासीभोजनकरविजे पुना
 क्षणयेकमूर्छागतहोइल दिव्यदेहपूर्णहोय ८५ अनेकसिद्धीहोय पुनः मेषह्मणजेमंग्रा कर्कह्मणजेखेकडा ध
 नह्मणजेधनुष्य सिंहह्मणजेव्याघ्र हेद्वारेभ्रमरअच्युतआंब्याचावृक्षअसे ८६ तेफवफीडिजेतारिआतूनभ्रमर
 निघेल ऐसीपरीक्षापाहिजे तेफवृद्धातपचविजे तेदूधनीउदीजे ८७ मागुधप्यावे क्षणयेकमूर्छागतहोय मग

एकाक्षणादिब्यदेहहोय ८८ आणि कदेवीपूर्वसकदकीवनअसे तेथेजाइजे त्यावनांतअमृतकुंडअसे तेपाणिरुघि
रासारिवेअसे तेरक्तोदकरांकानधरिजेपीइजे ८९ तेथेकदलीसन्मुखअसे तेहिशंकानधरिताभाक्षिजे तवदिव्यदेह
होय अनेकसिद्धिहोय त्यासीविमानयेतीक १९० आणि कसिद्धिसांगतो देवीपाश्चिमकदकीवनअसे तेथेजवेरुद्रप्रभा
तीर्थअसे तेथेसर्वसिद्धीचेस्थानअसे ९१ तेथेजाऊनगुडीनाथायनमः रात्रिचारप्रहरजपकीजे तोजप ऊनमोगुडी
नाथायस्वहा पुनःदेवीप्रसन्नहोय ९२ आणि कमागितल्यापरकायाप्रवेश दूरश्रवण आणिमा गरिमा लाधिमा वदरदृष्टि
पादुकासिद्धी सर्वसिद्धि वअम्बमहासिद्धि यातजेसिद्धिज्यासीजेसी आवडेक तोसिद्धिमागिजे नाहिरदिव्यदेहहोयवि
मानमागिजे स्वर्गीजावयासी ९३ आणि वीसिद्धिसोमशिवाअसे त्यावालीपादुकाअसे त्यापायीघालिजे अंतरिक्षगमन
होय ९४ आणि कनिंबसंगमेस्वरदेवअसे तेथेदेवापासीधूपदीपकीजे तेथेकुंकड्यासारिवेपाषाणअसती तेपारसअष्ट
लोहकनकहोय ९५ अताएककाष्ठभैरवस्थानअसे त्याचजवळपुढेएकहालावर पारसपाषाणअसे तोहीअष्टलोहवेध
करी ९६ याचेपुढेविवरअसे त्याविवरसुखेपाळीजाइजे हाटकेश्वराचदर्शनकीजे अमरावतीचेराज्यदेती ९७ दक्षि
णद्वारिहूनतेथेअमरावतीसिद्धीसपहावे गावेपु उत्तरद्वारीजाइजे तेथूनगावे१०जाइजे ९८ तेथूनवेळूबनअसे तेबनगा
वेसातदीर्घअसे त्यावनामाळीनदीअसे ९९ येकनंदिनी १ एकजाया १ एकशैला १ एकभद्रा अशाचारीनद्यादक्षि
णवाहिनीदिसतीत त्यानदीपासीमात्रसिद्धवाळूअसे तेप्रसिद्धअसे २०० आमचेस्थानदेवीचेदेश्वर चतुर्वक्त्रअसे
दक्षिणवक्त्रअसे तेथेसरोवरअसे तेथेस्नानकीजे रित्थिसिद्धिहोइल १ अनुग्रहछायाकीडकीजे तेथूनउत्ताकडनदी
चेतीरी अंधनदीअसे तेथेहतीसऋषीदेवताचीस्थापनाअसे मुक्तीमंथेसिद्धताअसे २ अखेरीसमुखसंतोषभोगवि
ती महाबळीहोय महापराक्वर्णीहोय मगतेथेदेवीपासीदिव्यबेलवनअसे ३ तेथेकोकिभ्रामा

रिखेनादउमरतीक तेरेकूपेतालतेथेमहादेवाचेस्थानअसे त्याआदिलिंगासनमरकारकीजे तरीमदाकामरूपाहोय
 ४ अथपूर्वोक्ताल्किचिद्विशेषज्ञानार्थकविताभेदेनश्रीशैलदिकल्मानुनरप्याह कोणएकेअवसर शंकरआणिशे
 लकुमारि करिनहोतीअवधारि याचिगोष्ट ५ आदिब्रह्मात्रिनयना यारिथिसिद्धीचीविवचना समूलकरिजेजीक
 थना कृपाकरोनिया ६ तवशिवबोलुपार्वतीसी ह्मणसिद्धीस्थापिलीमृत्युभूमिमी चित्तदेऊनीपरियेसी चंद्रवदने
 ७ जीकुशालुआणिकर्मनिष्ट पराक्रमीआणिइंद्रियनिष्ट प्रयत्नीआणिब्रह्मनिष्ट अहंतबुद्धि ८ अंतःकरणाचानिरम
 लु वरविज्ञातासुशीलु पारवंडियाविटाकुमानिमदा ९ साभिमानिआणिसत्यवचनी स्वबुद्धआणिउदासीनी सर्वलो
 कामाक्षीविचक्षणी भक्तीरतु २०१० सामंदडभेदाचेज्ञान जाणिसर्वजीवांचरण त्यासीहोयपावन रिथिसिद्धि
 ११ ऐसीयासाधुलागी सिद्धिस्थापिलयाजागी त्याससहजिप्रसंगी संगेनतुज ११ पर्वतपाषाणजलस्थल वनस्प-
 तिवृक्षवल्ली रसऔषधिकंदमूली स्थापिलियासिद्धि १२ जारणमारणस्तभन मोहनउच्चारणवशीकरण आकर्ष-
 णअदृश्यकरण मंत्रसाधनाचीवर्म १३ जैसीपवनसाधीविकर्म तेसियेसिद्धि साधनाचीनियमे ऐसीसाधावीअनु-
 क्रमे साधकजनी १४ पुडिविनविलेशक्ति हेतुअष्टसाध्यप्राप्ति गुरुमुखशास्त्रयुक्ति साधितीसाधे १५ परियेकीअ-
 सेविनवणी प्रसिद्धअसतीकाणस्थानि तेसांगविकृपाकरुनी आदिपुरुषा १६ पूर्वस्थानेसांगितलेनम तेविसाधक
 करावेअनुक्रम जेमहासिद्धीचीवर्म निरोपवे १७ तोसर्वात्माश्रूलाणि बोलताजाहलाकृपाकरुनी सिद्धिआहो
 तीमृत्युभुवनी तेसांगतेजाहले १८ ह्मणजेबुद्धीपामाझारी दक्षिणदिशेकृष्णातीरी श्रीशिवरूपशैल्यगिरी पर्वतु
 असे १९ तोभुक्तिमुक्तिचादातागिरी अवनारुशिवाचाअवधारि ह्मणोनिनामे श्रीशैलगिरीभक्तालागी २०२० तिसा
 रीवेखरीयुक्ति तिन्हीहोउनिपेकस्थिती अवतारुधरिली २१ ह्मणोनिनामे श्रीशैलगिरी श्रीहेशक्तिपदअवधारि शे

त्यह्यणिजेवैश्वरी उत्तमबुद्धि २२ विवर्तमेव्याञ्जंती शबलव्यापकचराचरी आसीतो श्रीशैल्यगिरि सायुज्यता
२३ त्यागिसी शिखरादरुण पुनरपि जन्मानाहयेण तेधेसिद्धिस्थापिलयाजाण सर्वेश्वर २४ परियेसीराजो
त्तमा सात्सहयहमा त्याचीअनुक्ता स्यान्सागिजिति २५ श्रीशैल्यन्वेषविदेशो त्रिपुरांतकाचेदेवाकुईअसे त्या
तनीकर्णपाषाणदिसै तोपरिसराजू २६ तयात्रिपुरांतकाचेपश्चिमदिशे योजनेयेचडिकेचेदेवालुयअसे त्यास्था
नादक्षिणेव्याहडीयाअसे पाषाणपरीस २७ त्याश्रीपर्वताचेदक्षिणे असेअजरेदेवस्थान तेथेताडफासाखिरेवपाषा
ण अरुक्तपणीतपरिस २८ पुनरपिरामेश्वराचे लिंगअसेमहातजाचे त्यादक्षिणेनारिकेलुचिसारिखे पाषाणतेपरीस
२९ तेथेचदक्षिणहारी असेकुडत्याभीती ईश्वरस्थानआहप्रचण्ड तेथेताडफासाखिरेविवितंड पाषाणपरिस २०३०
तेथेविवरअसेचंद्रज्योति तेथेऊर्ध्वदूर्गमुखीदण्डोक्ति अश्वपदासारिखेअसति पाषाणतेपरिस ३१ तेथेचंद्रगुप्तेश्वरदे
वअसती तयापूर्वेर्ध्वचंद्रकांति तेथेशिलाअसेशोभति महाविस्तीर्ण ३२ तयाशीलेचेदक्षिणे पाषाणदिसतीमुगावर्णते
परिसजाणसंपूर्ण श्रीतेजनि ३३ त्याचेंद्रेश्वराचेदक्षिणे मांडियाप्रमाणपाषाणे निधतिजंबूफुलासारिखे पाषाणतेपरी
स ३४ श्रीपर्वताचेपश्चिमजाण अचकेश्वराचेस्थान तयाउत्तरोपंचयोजन चण्डिकास्थलअसे ३५ तेदेवतेचपश्चि
मदिशे ब्रह्मरडियासारिखेपाषाणअसे तेजाणावेअवश्य सर्वेश्वरपरिस ३६ तेथेअसेचंडिकेश्वराचेस्थान तेहिरडियासा
खिरेपाषाण तेकोहर्धकजाणपरिसअसे ३७ अचकेश्वरादक्षिणेकोनी नरिमिकालीयातीनी तेथेस्वाकूनकादिजेश
युनि हारडियासारिखेपरिस ३८ श्रीशैल्यन्वेषरुत्तरभागी प्रियगुपवतुप्रसिद्धजागी तयाचेदक्षिणभागी दोनिकेअस
ती ३९ हाटैकामध्ये असेदेवस्थान तयाचेपश्चिमदिशेजाण कुण्डअसेसलक्षणतीर्थरूप २०४० त्याकुण्डाचेतीरी अ
जाकेंडियासारिखे अवधारी पाषाणअसतिनिधारी परिसदेखा ४१ प्रियगुहोउनीहाटके श्वरा मार्गीकपटअसेअवधा

रा ॥ त्याची पायरी दुसरी ॥ मुंगसारी रंग पापाणन परिस ॥ ४२ ॥ कपानं अत्राच देवस्थान ॥ ह्याचें पांथ्य मंदिरं जाण ॥ भास्कराशारी रंग पा-
 चाण ॥ ते परिसंदरवा ॥ ४३ ॥ नद्यं आलधुरचामनगर ॥ तें धौलंगस्थान ब्रह्मेश्वर ॥ पुढे पुढे असमनाहरती रथरूप ॥ ४४ ॥ तें थकुडि अवधारी धी-
 तवर्ण पायरी ॥ ते मय्यक्षरूप नीरधारी परिसंदरवा ॥ ४५ ॥ त्या अलमपुराच उत्तरादीनां असती नगर ॥ तें थे पापाण अमर्त संपाकार ॥ त पर्वतान-
 णावे ॥ ४६ ॥ तें थेरणावे अंगुलवाण ॥ पासाणनी धनी संपाकार ॥ नें थैरसर्ग धारि दिव्यरूप ॥ ४७ ॥ असे श्री वैलेखरी प्रदेशी ॥ स्थापिले
 असे परिसासी ॥ जे स्यरूप माने लोहासी ॥ करि हळुकर निरधार ॥ ४८ ॥ ते विवेकिता धुजनी ॥ देवना आधार सांवे धरुनी ॥ आत्यरक्षण करुनी
 साधी जे सिद्धी ॥ ४९ ॥ मंत्रशक्तिचें न्याशारे ॥ गुरुश्राद्धा देवता हार ॥ भुतां मिह्या अत्यरक्षा विचारे ॥ माधीं जकार्ये ॥ २०५ ॥ हे नीशे विले परिस-
 स्थान ॥ आता जलस्थल धनस्य तिजाण ॥ सांग जे लघु विंचना ॥ श्री शिल्याचीं ॥ ५१ ॥ ह्या मांझदायी गोरिवरु ॥ भुक्ती मुक्तिचा दाता कर ॥ याचा सामर्थ्या-
 चा पावन फळे देवा ॥ ५२ ॥ याचें देखील्या सीरवर ॥ चुके ससार येरझार ॥ तें थैरिधी साधन विचार स्वस्य देवा ॥ ५३ ॥ अतापरि येसी चंद्रवदन
 सांगी जे तिसिद्धी सांने ॥ जेणे चुकती जार मरण साधुजनाची ॥ ५४ ॥ श्री शैल्याचें पूर्व ह्वरी ॥ त्रीपुरांत कस्थान अवधारी ॥ जे दुर्लभ पृथ्वीवरी ॥
 अंघ्रिणासी ॥ ५५ ॥ त्या त्रीपुरात स्थानाचें चहुदिशी ॥ स्थापना केळी रीं ह्वरी ॥ ५६ ॥ त्या त्रीपुर पश्चि-
 म दिसे ॥ योजने कमानी पील ग्राम असे ॥ जमना सिद्धाशो भतसे ॥ तार्थरूप ॥ ५७ ॥ तें थै येक पर्वतु असे ॥ त्या पर्वना पश्चिम दिशी ॥ सीमाना मधिवर-
 असे ॥ मसिद्ध जाण ॥ ५८ ॥ त्या विवराचें ह्वरी ॥ मीढ वृक्ष असे अवधारी ॥ देवता त्रिपुर संदरी ॥ अणीक कुंडत सोदकर ॥ ५९ ॥ तें थै जाऊनी साध-
 कि ॥ तिथी धीकरा विनिकी ॥ देवता पुजा येक तुकि ॥ भार्या सहित ॥ २०६ ॥ पुजा विवराची करारवि ॥ लोहटा किसम पांदि ॥ मग पूजा मार्यना करारवि ॥
 सिद्ध वृक्षाची ॥ ६१ ॥ पूजा करुनी षोडशोपचार ॥ पत्रछेदा वीरधारी ॥ तत सोद कुंडांतरी ॥ तात्काल घालीजे ॥ ६२ ॥ कुडी घाली तालत दसणी म-
 च्छ होनी सजिनी ॥ त्याचे सीर पृच्छ छेदुनी ॥ अवे वश कीसी नैवेद्य चसम पारवि ॥ ६३ ॥ तें नैवेद्य भाक्षिजे नीका ॥ मुर्छा येई मूह नैथेका ॥ मुग्ध वीस
 जनन वरुण सीद्धी होय ॥ ६४ ॥ होय ज्ञान विस्तराह ॥ स्फुरे भुत माविष्य विचार ॥ होय बलाचामे लभद्रजाती ॥ ६५ ॥ त्याची वृक्षाची पुष्पे परियेसी

सेविजेतसोदेसी ॥ त्रींद्दिगुण आयुष्यासी ॥ जन्मरम्य ॥ ६६ ॥ न्याश्रयुगतकचैरुत ॥ दोर्निअहोतविवर ॥ त्याजोर्नयसीअम्यत ॥ चीत्त
देअनि ॥ ६७ ॥ कोक्तिनामविवर ॥ जनमसिद्धमहाधोर ॥ न्यासीकस्सीगुजापुनस्कर ॥ गिह्जित्यात ॥ ६८ ॥ पर्वतापूर्वसागी ॥ दोषकदसिलदा-
किजिवाभागी ॥ दाहाधनुष्यदक्षिणांगी ॥ जंबवेर्गजाण ॥ ६९ ॥ नेथप्रज्वलितासेवेधनरु ॥ त्यातनापाणकुत्ताकर ॥ टधरुनीजानि-
धाह ॥ पाषाणवेगकज ॥ २७० ॥ तोथेत्तवत्थेबाधेजेपटोर्ग ॥ तोरक्कवणहायतात्तलो ॥ तामसिजितेयवोर्ग ॥ साधुजनी ॥ ७१ ॥ असे
सेधिजेसातदिवसा ॥ वज्रदहोहोइलभगवसाभाहायलचामेर ॥ साप्राप्तहोय ॥ ७२ ॥ गोकुणअनमदेवन ॥ तयाजवळीअजदेवीविरज-
त ॥ तंथेकुष्मांडिलोककनुन ॥ अबधुधअसे ॥ ७३ ॥ नहत्साकसाधिलेपुष्पपत्रेभहोतधईजे ॥ मदीनालाहोइजेअदुरवणी ॥ ७४ ॥ नसीव-
मंत्रेसहितधईजे ॥ सभाअहोराजागिजे ॥ उधाराहीथाहातवजर्गजिसुहृदुर्ग ॥ ७५ ॥ कुम्भराडुवदहुवयअष्टाश्रजाणावी ॥ ममसिद्धिक-
भवेत्सुणविभजाअट ॥ ७६ ॥ रुफारविदत्सनरावे ॥ कामरुपियेव्यागिह्णुणावे ॥ येकविसजाहोर्गिअस्सावे ॥ स्वाहामंत्र ॥ ७७ ॥ येषामववहो-
धेणे ॥ लेहपत्रासलेपंदणे ॥ नाडिधलोपामेयेण ॥ सुहृदोय ॥ ७८ ॥ मासएकसेविजेबलाचूर्णनेणदायसर्वदान ॥ अणीककुष्मांडीप्रक-
उदअसे ॥ ७९ ॥ गोकर्णधराहोर्गहचरे ॥ ग्रामअगवडनेर ॥ तंथपर्वतुनामदेहारे ॥ मसिद्धअस ॥ २०८० ॥ त्यावर्षेताशीसवरी ॥ सेरवम्यान-
असेबरा ॥ त्सावेपूर्वपूर्व ॥ सोमवहोअवबुद्धाअसे ॥ ८१ ॥ तेयेलखावियसीनि ॥ वधपक्षीषेत्रफुटनी ॥ अहंपक्षीपत्रेइडति ॥ तेनिराणी-
जाणावे ॥ ८२ ॥ नेवर्षीचाकफधईजे ॥ गार्हपत्यीमेविजे ॥ वज्रदेहोहोइजेनिधारेसी ॥ ८३ ॥ पाल्खूथेतत्रक्रतारा ॥ नानकजेएकत्र ॥ व्यारी
सागनकसागरा ॥ मेळविजे ॥ ८४ ॥ पारजभाभकदूर्ग ॥ येकत्रगयलीजेथेकदीन ॥ मृतकपेटससधृगदीजेवगवि ॥ ८५ ॥ सार्त्तकोहियाचअव-
धारा ॥ पुददीजेमहरा ॥ तोकरोकुअधारा ॥ वर्धसमथातु ॥ ८६ ॥ त्यादव्हारमाल ॥ पूर्वदिशेयकरामपर्वतुअसे ॥ तंथीललाकचेयमामिमेवि
जेजाण ॥ ८७ ॥ तेलफसेविता ॥ तारुग्यमावेतत्तना ॥ लोकावर्धयसोभावंता ॥ सिद्धहोय ॥ ८८ ॥ त्यारामपर्वताउत्तरदिशे ॥ पेंडगावअसे ॥ नंथेहे
सीसारखेशिळिअसे ॥ मान्यछत ॥ ८९ ॥ नंथेकधाधकुर्गाडो ॥ जाडितेमाढी ॥ मकलपेटुपुसी ॥ तेथेदेतसू ॥ २०९० ॥ त्यातमळविजेत्रीफलाचूर्ण ॥

नेमोजिपरथेनेमंकरुन॥ वल्लभलज्जिनभरवसेन॥ नार्सुव्याधो॥ ११॥ औसीशिशैत्यस्तीति॥ रीहीसिद्धीप्रमिद्धयसती॥ त्यागवरीप्रतिपशुप-
 ति॥ नीरोपीले॥ १२॥ तंश्रवणझालेअसूक्तता॥ तणेनिगपिआअसूदत्ता॥ चुकवयाजगरमरणव्यथा॥ साधजनानि॥ १३॥ हादत्तनारदसंवा-
 दु॥ इतिहासचदिचाप्रसिद्ध॥ पद्मपुराणित्वविदु॥ सांगितलाअसे॥ १४॥ पुनरपीदत्तदेव॥ विनवलंजअर्गाकदेव॥ कत्यकधीछेपुर्व॥ पाहि
 जश्रवणअसे॥ १५॥ कृपासिद्धिअसूक्तता॥ पुनरपिदत्तदेव॥ १६॥ रागनाझालापरिऐसी॥ दत्तप्रति॥ १६॥ ॥ इतिश्रीपुद्गपुराणेद-
 त्तनारदसंवादेमिधिरयडप्रथमोऽध्याय१॥ ७॥ ॥ ७७॥ ॥ ७८॥ ॥ ७९॥ ॥ ८०॥ ॥ ८१॥ ॥ ८२॥ ॥ ८३॥ ॥
 ॥ श्रीगुरुगणशारदाभ्यो नमः ॥ पुनरपिनिगेपिजगमाय ॥ म्हणजेतोनागवैजनाथ ॥ परलनगराग्रामविरव्यान ॥ स्यापनाअसे ॥ ९७॥ तेद-
 क्षणादिशेपरली ॥ नगरीधन्यसहिर्नली ॥ जोनिर्झगंचंद्रमालो ॥ अवनखंडअसती ॥ ९८॥ दखीहूनादक्षिणदिसे ॥ नादुरभागीदुर्गास्थान-
 से ॥ नेथेआडाव्यापवतुअसे ॥ गाधुमतम ॥ ९९॥ तंयौलगीकुसाकारपापग ॥ मसधातुवधीजाग ॥ अरुकीकोनादीसेतयुन ॥ खरोसत्रामथ-
 से ॥ १००॥ तेथेवैवरीपुरुषअसे ॥ तत्राध्वारंयकगांअसे ॥ द्योतिलिन्वृतीकावेधीनमे ॥ सल्लावृसी ॥ १०१॥ तंधीलज्युङ्गाचीडाअसी ॥ नीव-
 तीलतेसीहूरसी ॥ धातुवेधकीपरीअसीमसम्भरवसेत ॥ १०२॥ खरोसत्रामाचअर्धकोणसीदुर्गाअसपरिऐसी ॥ नयापरधमेसी ॥ येकमुसल
 असे ॥ १०३॥ तेथेखिडकीअमेरुकरवा ॥ तोपाषाणचंद्रजेनिका ॥ एकसायअज्यापिन्यदरवा ॥ खलीजेवरवापरी ॥ १०४॥ तयासमानताअधा-
 तीजे ॥ खलुनवटीकाकीजेतोकलकुनारसीदिजे ॥ हेमहोय ॥ ममीअसेवार्सिकडसी ॥ काकबलीनदीतीरीसी ॥ नेधूनकालांजेनयामप-
 रीयेसीसमीपअसे ॥ १०५॥ तेथेकाकनीथिवीच ॥ नेथमीलाअसेपयिच ॥ तयातलाकावल्यागेने ॥ पाशाणअसमी ॥ १०६॥ तेथेतथेकद्वारे
 लोहसमस्तअदवाये ॥ लोहहोयस्वभावे ॥ हेमदरे ॥ १०७॥ नेधुतमथेसेधितदेहसीद्धा ॥ त्यामनीधिकुडअसे ॥ देखअथमेरधी ॥ नेथी
 लआरुक्पीतमृत्नीकावेरधी ॥ वंगारीपे ॥ १०८॥ नेमूर्त्तीकानाराग्रामादिमा ॥ हेमहोय ॥ नांजानाहेसिद्धीवैजनाथा ॥ जोतिलांगची ॥
 १०९॥ ॥ जंबुद्वीपामाझारीदक्षिणे ॥ रीहीसिद्धीचिस्थाने ॥ चुकवितीजगरमरण ॥ सारथकार्चपे ॥ ११॥ उत्तरपृथ्वीअसेअसेत ॥ प्रत्येक

सप्तधातुचपर्वते ॥ हा जेन अलंकारमंडित ॥ द्वाच निमसादेह ॥ १२ ॥ परिते मुक्तीकरते न वहेति ॥ जरामरणेन चुकयिती ॥ सायुज्याचे दान क
तीति स्वयं ॥ १३ ॥ येरीद्वीतीत्येचे स्थाने ॥ चुकयिती जरामरण ॥ सायुज्यतापावणे प्रसिद्धे ॥ १४ ॥ इति श्री दत्तनारदस्य द्वापद पद्मपुराणे
निधीखंडे जनाथजो तिलो गपरी स्थल प्रसिद्ध कल्पद्वीनियोध्यायः ॥ २ ॥ ॥ ६९ ॥ ॥ ६९ ॥ ॥ ६९ ॥ ॥ ६९ ॥
पुढती विनिधिले शील्यबाली ॥ सीरधी आहंति जवली ॥ सांगतसे चंद्रमौळी ह्मण पाकरोनी ॥ १५ ॥ त्या ह्मण सिंधु तोकर रूग्ण ॥ सांगे सीरधी
विचार ॥ जो इंद्रनीमि त्यसाचार ॥ तो निरीपीले ॥ १६ ॥ ह्मण येशोदक ॥ सीलोदक तसे दक्ष क्षारोदक ॥ चंद्रजाली तावीक ॥ सीरधी असती
॥ १७ ॥ याच हूचे नि सांगे जेति ॥ स्थाने नमना मोक्ती ॥ प्रसीदु उत्तमोक्ती तीर्थस्थ ॥ १८ ॥ प्रथमतः च शोदक ॥ दक्षिण दिशे अमंगिक ॥ नदि
वाजे रत्न दक तीर्थ असे ॥ १९ ॥ तेव जे तेचे नीरी देउल ग्राम ॥ असो अवधारी ॥ देवनाथे चरी ॥ वीश्वभराने ॥ २० ॥ अणिक सांगतसे रूपा ॥
अबजोगं वरी ॥ स्थान ॥ वीश्वभरी देवतिन देउल समीप असे ॥ देवने पुढें देव ॥ जनप्रसिद्ध वीशोदक ॥ सेविता ताली क मृत्पुहाय ॥ २१ ॥
नुतन रलोण मेक विजे ॥ सांसविशोदक सावन दीजे ॥ रुक्म करुण भावना दीजे ॥ नारेल उदकाचे एक विस ॥ २२ ॥ त्या भावना उपरी ॥ वीशो
दक मदीजे ॥ अवधारी नें वंगाली दीधळिया वरी तार दोय ॥ २३ ॥ नरक वणाची उपती ॥ नरमा वंश लवणी ॥ पचवीती ॥ लोक प्रसीद्ध नामो
क्ती ममोई स्थणताती ॥ २४ ॥ परी सापा हावी असी ॥ अग्नी वरी लारव उते जेसी ॥ नेवारा वरु पाची पीपींसी करी अयोग्य ॥ २५ ॥ सांगीजे
सीलोदक मसि स्थनि मला ॥ त्यांत भरता पदार्थ पडला या होइल ॥ सीलमाना सांगी जेतल ॥ केवली तीर्थ रूप ॥ २६ ॥ दक्षिण दिशे कोल्हापूर
॥ २७ ॥ ज्ये महल उद्दमीनगर ॥ समीप परिकर ॥ भांडले ग्राम असे ॥ २८ ॥ तेथे असे शीलोदक ॥ दूर माना थोईक ॥ दक्षिण देशी सुंदर फल टण दे
श असे ॥ २९ ॥ त्या फल टण रवुण दुसरी ॥ मोरेश्वर समीप अवधारी ॥ देशु असे तीरी ॥ तीरामो मेरेची ॥ ३० ॥ ते फल टण देसी ॥ पीछा दीघ
र छलेसी ॥ त्या समीप असे सीलोदक ॥ ३१ ॥ नेनाण दक्षिण तीरी ॥ असे नीराभी वरानिरी ॥ तेथे थोटे पाडेनि ॥ ३२ ॥ तेथे अवधारी ग्राम
असे ॥ ३३ ॥ त्या ग्रामाचे नरुखे ॥ मीळोदक आमडां रांन ॥ चैथे माता पुरी देसी नी श्रीनि ॥ केदार कुंड्यामी ॥ ३४ ॥ दक्षिण सीजु नर देसी ॥

णी॥ ते तप्तमतिनारदमुनी॥ कथितं श्राले ॥ ११५९ ॥ इति त्रीपद्यपुराणे दत्तनारद तथा दत्त ॥ नीधीं वडे तृतीयाध्यायः ॥ ३॥ ॥ ५९ ॥
 तृक्षुआणि वनस्पती ॥ सागीतलियाची स्मिती ॥ ते गवरी मती पशुपती ॥ नीवर्दने जाहल ॥ ११६० ॥ वृक्षामाजी मसत्थ कृष्यारोल्याधी जाये मुड-
 ॥ नीचिल्लिचाता अक्खु होय हाटक ॥ ६१ ॥ नैत्यच्या नुणनाय हो देवती ॥ दीजो थो थो लीयाता आसी ॥ हाडल हाटकासी ॥ निअथ सीधी ॥ ६२ ॥ उडड-
 ॥ असे शील प्रकर्ण ॥ त्यात हा मुख भवाग जाणा ॥ अगी शस्त्रे मनुनी आरणा ॥ मुख्य सार्थजि ॥ ६३ ॥ दुसरा न्धे पला मुजा ए ॥ डोबू हा मज्जी ब्रा-
 म्हणा ॥ श्वेत पुष्पे ये रूणा ॥ ६४ ॥ दुसरी रूणा विचित्र एका ॥ नग हो उनायानो शका ॥ वृक्षायें थो थो दिवसा ॥ नशो दिवसांनी ॥
 ॥ ६५ ॥ तो स मुलस पत्र येणे ॥ आगि द्वा असना तस्म करणे ॥ ते ए मरमा वन देणे ॥ एक विसा दिवस ॥ ६६ ॥ पंच मुत्रि मा विजे रवाह् ॥ आज्या ल-
 व्यागो स्वच्या वरी ॥ मुत्री सा विजे अहोरात्री ॥ मने दारा पाळा सकाष्टे ॥ ६७ ॥ सप्तम फीजे रुध पुटी ॥ पडोन थां विस्वियाची द्रष्टी ॥ मुत्रे रा नथा-
 गे गो मदी ॥ धेई जे रु ॥ ६८ ॥ पंच मुत्रि सांधिना द्वा रु ॥ वंगो द फगारु रु नि कोरु रु ॥ निर्णो ज पाप डां नि रधा रु ॥ ब्रह्म करु रु ॥ ६९ ॥ अमर अश्व नुत च-
 विचचना ॥ श्रीं शैल्य कर्त्य असे जाग ॥ करणो भागी न लिह रूणा ॥ सील हाटकी ॥ ११७० ॥ अणी कविसे द बुणी चिपरी ॥ वीश रुयी अथ धारी ॥ प-
 त्रे स हि लियारी ॥ मुस्यु पावे ॥ ७१ ॥ ने विषे द बुणी जातु रु रु नी ॥ निचि चि जे च ई जे नि ॥ त्या चि मन्वि त न मं की ॥ कुच ले म्हणा ते जाणी जे ॥ ७२ ॥
 त्या विजाचे नैत्य ॥ पातल यत्र धई जे ल ॥ त्यात वग वग रु मान टालि जे ल ॥ तिरु प्रहाय ॥ ७३ ॥ अणी कन धू दू दै ए क ॥ त्या ना व अ म ल वे त म द-
 रवा ॥ याचा फुल लो हो मा वि जे उ द क ॥ त ल्का लं ह म हो य ॥ ७४ ॥ तो पारज कर्माचा अधिकारी ॥ पारज ये नि मुध करी ॥ त्यांची कारा यि थ्यां नरी
 ॥ उडड असे ॥ ७५ ॥ असे वृक्ष आहत वहुत ॥ जकारणी मसी अधि रव्यात ॥ तेने साधन कार्या युक्ता थ ॥ अई क ॥ ७६ ॥ वडा रवाली वडा चरो प
 ॥ त मत्स्य दाध दर्शीणी स्तूप ॥ पुष्या को साधनी धरा प ॥ अरुणो दई ॥ ७७ ॥ ते वदरा न साधले ॥ झलता पदाय धाले ॥ अधिक करि झलते ॥ अ-
 मर्यादा ॥ ७८ ॥ वनस्पति मारु दनि ॥ जे म मिदु ये क्षिती ॥ हा दश अंगुल प्र कृति ॥ उची असे ॥ ७९ ॥ श्वेत पित अर बु कुष्या ॥ पुष्या वरो नी
 बो ल रण पत्र येणे या सारी सा द्दश जाणा ॥ मटाई ल ॥ ११८० ॥ या हि गुणा नि लिख दनि ॥ संम ह की जे हा मति ॥ प्र कार सा ग नि सिद्ध प्र योग ॥ मुले

॥ राजधानीनगरायामी ॥ पारनेरपरीयेसी ॥ विरव्यातअसे ॥ ३४ ॥ तयाचंवायव्यदिसे ॥ पीपलग्रामीगणेशार्थअसे ॥ तेंथेसीलोदकुं
 उअसे ॥ जनप्रसीत्य ॥ ३५ ॥ त्यामुंडेधराचं पूर्वदेशोयंजनदोमानीअसे ॥ उटाग्रामदेसीअसे ॥ मुरवपाटग्राम ॥ ३६ ॥ अणीकअवधारी ॥ त-
 लनुवनालदोनीगिरी ॥ दसणेयोगनभरी ॥ मुरवपाटग्रामअसे ॥ ३७ ॥ तेथेअसेसीलोदक अणीकस्थानीअसेअनेक ॥ तेसर्वसीलोदक ॥
 काथार्योग्य ॥ ३८ ॥ त्यासीलोदकाचेतरी ॥ अनुष्ठानकाजेअवधारी ॥ मंत्रासिद्धीअवधारी ॥ लुप्तसंख्या ॥ ३९ ॥ तामंत्रस्थविसाअक्षरीवीर
 हीतस्वाहातादिउंकार ॥ २१४० ॥ नमोअवीवास्तुदेवाय उअर अह अक्षरे ॥ सीलोसीवायापंचअक्षरेउत्तमपआतनारसिंहायनमः ॥ न
 यनामहोतअसती ॥ ४१ ॥ टकारव्दयविंदुधुक्तअवधारी ॥ पद्याततंकुंकुयंअक्षरेचारी ॥ गंतमेसविसाअक्षरी ॥ स्वाहा ॥ ४२ ॥ याउज्या
 दकाचेस्थले ॥ पृथ्वीपरीविचजेत ॥ सांगितलानिमिलतीथरूप ॥ ४३ ॥ पूर्वसीतिलुगंदेसी ॥ नमपालग्रामेसी ॥ नेगेनमीनीरीनीसेनीतसोदकअसे ॥
 ४४ ॥ बारादशाभीतरी ॥ राजधानीअजापुरी ॥ त्यासमीपदेवीनगरिसमीपअसे ॥ ४५ ॥ अणीकसमीपअसेग्राम ॥ परणीचीकलाअसेग्राम ॥ त्या
 गांवीअसेउत्तम ॥ तसोदकअसे ॥ ४६ ॥ अणीकदशमातापुरी ॥ तेथेउणेपलनामनगरीदेसाभीतरी ॥ कोकणानु ॥ ४७ ॥ पालीनावपयंतु ॥ देसीअ
 सेविरव्यानु ॥ तेथेनीअनीनु ॥ तसोदकअसे ॥ ४८ ॥ गुजरबंगालोणदेषुसंरपी ॥ उन्हेवरेनामप्रसीत्य ॥ तसोदकअसनीशुद्ध ॥ तेथेची ॥ ४९ ॥ रच-
 देशातनापितरी ॥ अडबद्धाणिजेपुरी ॥ तेथेअसीनीत्यारी तसोदक ॥ २१५० ॥ श्रीश्रीलापंचकोशीमध्ये ॥ तसोदककुंड ॥ सांगितलीप्रसिध
 ॥ नानानामवीत्य ॥ असेतेंथे ॥ ५१ ॥ श्रीशैलकल्पी ॥ गंधकुअहूअली ॥ वस्तेबांधोनीपोटली ॥ एकविसदिवसजलीघालीजे ॥ ५२ ॥ एकविसदि
 वसा ॥ कल्पहोईलभरवसा ॥ तोसेवलीयासासा ॥ वज्रशरीरहोईलभरवसा ॥ ५३ ॥ लोकलंकांतअपनीलेपीजे ॥ लघुपुट ॥ सीतलाभीदीजे ॥ हा
 दकहोईलसहज ॥ शुद्धपै ॥ ५४ ॥ हातसोदकप्रयोग ॥ जेत्यवचनसीरचमार्ग ॥ अथमतेप्रसंगुदंडअसे ॥ ५५ ॥ क्षारादकलोणारकुंडिचे ॥ जे-
 महलवगाकराचे ॥ जेत्येथेविष्णुचेरात्रि ॥ तेकार्ययोग्य ॥ ५६ ॥ क्षारोदकवरपरफुटनरीदारीद्राचाबाधानुटे ॥ दंदचालेसेवीजेनेटे ॥ यमपु-
 रीसी ॥ ५७ ॥ लोणारकुंडीचीमहीमाहोईलभस्मरोत्तम ॥ नापत्रधाचाअमा ॥ नीवातेजे ॥ ५८ ॥ अनाक्षारोदककरणी ॥ गैरिशनीरोपीलेभुलपा-

ठेयवि॥८१॥ नरभूत्रो भजवापी ॥ प्रहरचारिभेजोधावाभूत्रामात्र ॥ ८२॥ तंनरभूत्रयेपरवे ॥ सातापासोनिनरावरुधांचे ॥ साम
 अर्मभोग्निदृङ्गवि ॥ घेइजेमूत्र ॥ ८३॥ चारिमहभिजलिया ॥ रसकाटजगाळूनिद्या ॥ हिंगुलहंसपाकिंआणुनिद्या ॥ सूयपुटदेजे ॥
 ८४॥ सूयपुटेतानेदेजेति ॥ ताम्रमुलतोलाभीएकरति ॥ देतांश्रुद्धनिआंति ॥ हाटकहोय ॥ ८५॥ तालंतरसीदेइजे ॥ नवहृद्धनिबी
 जकनकहोइजे ॥ दशीकहोय ॥ ८६॥ तारार्चनीयअरविदेजे ॥ हंसपुद्धजाणिजे ॥ सत्सांगलाविजे ॥ कनकासी ॥ ८७॥ रसादिगुणस्वाप
 रशरवा ॥ अभीभूर्वीकीजेएकत्व ॥ मगरुदंतरसकआमरियुक्त ॥ घेइजेनिका ॥ ८८॥ ऐसेंएकविसेवळांकरितां ॥ खापरफुटलत
 त्वना ॥ ताम्रबोल्यावाउदेतां ॥ पीतकरी ॥ ८९॥ रसग्रांवाचागोळा ॥ तत्वकीजेवळेवळा ॥ तदाजाहलियाढाला ॥ रुदतिरसात्
 ॥ ९०॥ ताम्रउदकार्सकल्युदीजे ॥ सर्वेचिरुदंतिरसांतघालिजे ॥ नृनीयअंदासुवर्णमेळाविजे ॥ बरवेहोय ॥ ९१॥ पारजमनशीळ
 गंधकअश्रका ॥ आणिसुवर्णमाक्षिका ॥ समभागकरूनिएका ॥ रुदतिरसींघालिजे ॥ ९२॥ रुदतीचेनीरसेंपुटदेइजेनिकविसे ॥
 कलंकहोईपरियेना ॥ सदाधातूहमकरी ॥ ९३॥ दीपावळीच्याचतुर्दशी ॥ प्रार्थूनिआणिजेरुदतीसी ॥ सूक्ष्मकरूनिछात्रेसी ॥ चू
 र्णकीजे ॥ ९४॥ तेंचूर्णटांकचारी ॥ दुग्धनवटांकअवधारी ॥ मधटांकभीतनभीतरां ॥ घालिजेसु ॥ ९५॥ तएकमाससेंवितां ॥ बखि
 तपलितजायसर्वथा ॥ दिवसचौसष्टांमेवितां ॥ सहस्त्रायुहोयजाण ॥ ९६॥ तेंपथ्येनेंमेसेविजे ॥ अंबटांतखटवर्जजे ॥ वारागंगोर्नदा
 जे ॥ सेवियुक्ता ॥ ९७॥ वनस्पतीमाजीनिगुंडीकृष्णवर्ण ॥ कृष्णपुष्पेहोचिवोळवणा ॥ सदांरिएकृष्णजाण ॥ असेंकां ॥ ९८॥ निचयामु
 ळियावीत्वचा ॥ खाणोनिघेइजेरोपांच ॥ सिद्धमंत्रेकरूनिवाच्या ॥ घेइजेसु ॥ ९९॥ तोमंत्रससाक्षरेविरहितुस्वाहा ॥ उक्करप्रथ
 मधयनकारुउच्चारि ॥ १००॥ गर्भकोकुरतिसराजाण ॥ कुकारुचौथाहणा ॥ मात्रायुक्तेव्वकरुजाणा ॥ पाचवाअक्षर ॥ १०१॥ सा
 हवेरकारकानायुक्त ॥ सातवेयकारुनिश्चित ॥ ऐसीअक्षरेआणिस्वाहांत ॥ उकारादि ॥ १०२॥ तेत्वचाकरूनचूर्ण ॥ त्यासीघृतमे
 ळवणे ॥ तदर्धधालणे ॥ मधुउनम ॥ १०३॥ गोदुग्धत्रे ॥ मिश्रितकरूनिअवधारी ॥ मिश्रितकरूनिअवधारी ॥ सुर्वानिराधनक

रावो॥६॥ धान्यान्तनिक्षिपिजे॥ मासएकु॥ काढोनिपूजाकीजेसात्तिकु॥ श्रीगुरुपूजानिदोपकु॥ सदात्रिकरो॥ ५॥ मगधूगीफळ
प्रमाणो॥ वटिकीजेसलक्षणें॥ अमुत्रेसेविजेजाणा॥ पथेनेमसी॥ ६॥ मासएकसेवितो॥ योजनदष्टिहोयतत्तना॥ जायवलीत
पुलीता॥ भरवसेनि॥ ७॥ दोमासादेहसिद्धी॥ तीमासाद्विष्टाधि॥ चौमासाकायसिद्धी॥ होयदेखा॥ ८॥ मासापांचनववहोय
सासासासिद्धिहोय॥ सातमासाअणिमादिय॥ होयकिं॥ ९॥ आठमासाभिव्यसांगणें॥ नवमासाद्रमकरणें॥ दाहामासासांग
णें॥ दूरस्थवार्ता॥ १०॥ एकादशमासी॥ स्वर्गवार्ता॥ द्वादशमासीत्रयोक्थवार्ता॥ त्रयोदशमासीकल्पिना॥ स्थलाजाणो॥ ११
॥ चतुर्दशमासीसंचारा॥ पंचदशमासीसंचार॥ हानिगुंडीकल्पसविस्तार॥ निवेदिता॥ १२॥ पुढतीविनिवळंगरी॥ बलीमध्य
कवणथेरी॥ तेंसांगिजेनिपुरी॥ कृपाकरूनि॥ १३॥ सिद्धऔषधिमहाबली॥ नमोतिथरीकांडवेनी॥ धनुराज्यमाउनी॥ दि
व्यआषध॥ १४॥ तिचिवशताबलोकेदशी॥ दिजेदोधलीयात्रासी॥ हेमकरीनिश्चयासी॥ बावनकसी॥ १५॥ कुष्मांडिअणी
सोमबली॥ येचअसिद्धअसेसांगितली॥ श्रीशैलकल्पीनिवेदिनी॥ असेकी॥ १६॥ महाबळीइंद्रवारुणी॥ जेदुलभानिमुव
नी॥ सांगोभितिचीकरणी॥ सत्यार्थ॥ १७॥ तेपुथ्याकीसाधिजे॥ पूर्वदिशेपूजाप्रार्थनाकीजे॥ उत्तरेयसानिघेइजे॥ उत्तरभूत
॥ १८॥ त्रिकुटफलेसमान॥ चारीएकत्रचूर्णी॥ अजाक्षीरेकालउतन॥ वटिकाकीजे॥ १९॥ वटिकाकीजेछायायुक्ता॥ टिलके
वश्यसर्वहोका॥ गोरोचनीमिश्रितओटिलककीजे॥ २०॥ तेगुटिकाधरिजेमुखा॥ वीर्यस्तंभहोयस्तंबी॥ अकारानेकधीने
स्थी॥ आदिगुण॥ २१॥ पिशाचस्थानेचअस्तीचूर्ण॥ वटिकीजेजाणा॥ द्रावुमस्तकीयालीयाविर्वाण॥ विपरीतयावे॥ २२॥
नेवटिकासमरस॥ कोहलीफलाचाघालिजेरसु॥ भोगभोगिजेमकबहुवस्तु॥ आपुडुइच्छा॥ २३११॥ इतिदत्तनामसंवादेयद्य
पुराणेनिधिवंदेचतुर्थोऽध्यायः॥ ४॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ ॥

अथविषयकल्पः ॥ विषयायवाविडिंगवसुंठहीसमसागएकनकुदूवप्रशगाळचूर्णकलहनइयमिअयवाइमासेभय

आणिगाईचें तूपयांत घातः काळां ध्यावें म्हणजे जरा दूर होऊन दारांत मास मध्य उच्छेद्येतें. अछे दूय धेऊन त्यांनी नचार विवचतुकड
 करून घालावे मग कडवून चतुर्थां दारु अटो म्हणजे विवच्याचे तुकडे काढून टाकावे. मग त्यात मध व तूप घालून द्या. १०॥ जे न करून
 वली व पलित होतं ते रोग दूर होऊन शरीर दिव्य होतं ॥ २२२४ ॥ अथ पाताशा कल्पः ॥ पळसाच्या बियांस आंबळ्याच्या रसाचा पुट ७ द्या-
 वीनंतर गार्दचे दुधाची ७ देवून वाळऊन तारून वनकरावे ते गें कं करून द्या. स्त्रोहो इल व चालण्यास मास मध्य येईल व बुद्ध्या गती
 होईल. ॥ २५ ॥ पादरा पळस वली पलित रोगास पत्र पुष्प फल धांचे चूर्ण करून काळीगार्दचे दुधात सेवन करावे. ॥ २६ ॥ अथ निगुंडी
 कल्पः ॥ निगुंडीचीं मुळे आणून चूर्ण करून ठेवावी. पावतोळा अथवा अर्ध तोळा अथवा एक तोळा ध्यावें ॥ अस्थि मांस धांचे वृ-
 क्षि होऊन दिव्य देह होण्यास तिळोळा बरोबर दिवस ७ द्यावें ॥ १ ॥ काम वृद्धीस १६ दिवस द्यावे ॥ २ ॥ वली पलित रोगास १० दिवस द्यावे ॥ ३ ॥
 ॥ ३ ॥ दारिद्र्य होण्यास २८ दिवस द्यावे ॥ ४ ॥ आयुष्याची वृद्धि होण्यास ३५ दिवस द्यावे ॥ ५ ॥ अति बल येण्यास ४२ दिवस द्यावे ॥ ६ ॥
 सिद्धि प्राप्त होण्यास ४९ दिवस द्यावे ॥ ७ ॥ आरोग्यास १० दिवस कटु की बरोबर द्यावे ॥ ८ ॥ तान्त्रिक मुळ व निवा-
 रीं अवतून रवि वारीं आणून नाइतांत भरून जवळ ठेवावे. पिशाचादिक व व्याघ्रादिक पळतीत ॥ ९ ॥ दुसरा प्रकार ॥ चली पलित रो-
 गास ताकांत २ महिना ध्यावे ॥ १० ॥ कुष्ठ रोगास तेलांत अथवा गोमूत्रात मूळ उगाळून एक महिना लेप करावा ॥ ११ ॥ वायुरोगास गोमू-
 त्रांत द्यावे ॥ १२ ॥ कांति उजम होण्यास चूर्ण घृतात ध्यावे ॥ १३ ॥ दारिद्र्यास तास मध्य येण्यास चूर्ण पाण्यात ध्यावे ॥ १४ ॥ नाखस तुपांत ॥ १५ ॥
 आग्निमांदास मध व आण आलेख जल बरोबर द्यावे ॥ १६ ॥ २२२७ ॥ अथ त्रिफला कल्पः ॥ ॥ हर्तकी ३ भाग ॥ बेहडा ६ भाग ॥ आंब-
 लकडी २ भाग यांचे चूर्ण करून त्यास वाविडिंगर व रमाकायांच्या भावना ७ देऊन वाळवून ठेवावे वली पलित रोगास एक महिना द्यावे
 ॥ ११ ॥ दिव्य देह होण्यास साहामिने ॥ जरा प्राप्त होण्यास २ वर्षा प्रमेह विषम ज्वर मंद गिरे कुष्ठ रोगास ३ दिवस द्यावे ॥ १२ ॥ अथ त्रिफला कल्पः ॥
 सम मध आणितु पयांत देणें ॥ वातरोगास तेलांत ॥ पितास तुपांत ॥ कफास मधांत ॥ दुसरा प्रकार ॥ त्रिफलाचे चूर्णास वाविडिंगर व रमाका

पक्षसयाचैरसांभ्यानिरिराख्याऽभावादाव्या. नंतरसमभागवार्कायालुनठेवावे. तं घेतं असतां वली पलितदूरहा ऊनदि
 व्यदेह होई ॥ २८ ॥ ॥ अथ टाकटाकल्यः ॥ ॥ टाकटाचे मुळाचे चूर्ण अजातूनात असकें ध्यावें काळे काही ताल. एकवी
 ससत्तेकें व्यावें अग्निपासून भय होणारा हा. २ चोवीस सत्तेकें तळ असता तो पुरुष दमणारा हो. ३ चोवीस सत्तेकें ध्यावें वरूण जे उदक
 पासून भय नाही. ४ सर्व रोगास ताका बरोबर ध्यावें ५ यास पथ्यागि चें दूध भात वरकडव्य ॥ २९ ॥ ॥ अथ चित्रकल्यः ॥ ॥ लो
 वणानाचा अथ बाबा दोपे पानाचा कर्तिकासो किंवा मार्गशीर्ष मासे अरण्यात जाऊन उन्नमजाग्या वाची मुळें आणून त्याचे चूर्ण करून ठे
 वें. त्याचे धोण्याची प्रमाणे :- तीन माशा पासून साहासात माशापर्यंत ओहन. शरीर दृढ होण्यास ३ माहने ध्यावें ॥ ३० ॥ सर्व व्याधी दूर
 होण्यास दिव्य देह होण्यास एक महिना ताका तं ध्यावें ॥ ३१ ॥ वली पलित पांडुरोग अपस्मार जलाद भगदर मूळ व्याधि प्रमह कुष्ठ यांजवर
 निरसे कुष्ठ आणिमध्यांज बरोबर ॥ ३२ ॥ सर्व व्याधी दूर होऊन रुच्य चंगल होण्यास एक महिना गोमूत्रांत ध्यावें ॥ ३३ ॥ बुद्धि चंगळी हो
 ण्यास एक महिना मदत ध्यावें ॥ ३४ ॥ सूक्ष्म चूर्ण करून त्यांत त्रिकटू चें चूर्ण समभाग घालून बिडाल पदप्रमाण तु पवमध्यात सती दि
 वस प्रातः काळी ध्यावें आणि नुस्तें दूध पिऊन राहवें. वली पलित रोग जाऊन बहूनि श्रिया भोगील असे सामर्थ्य होई ॥ ३५ ॥
 ॥ अथ कोरफडकल्य ॥ ॥ कोरफड पुण्याका अथ वा पुण्यनक्षत्राकुमारीसि मूळ आणून वाळवून चूर्ण करून ठेवें तें चूर्ण १० मासे
 गाईचे तूपनेळा १ माध अर्धा तो व्यायात काळवून भदावे पथ्यागि चें दूध भात वरकडव्य. याचे चूर्ण सर्व रोगांमुखां रोगांनेत्र
 रोगां कर्णाराग सर्व वृत्त कुष्ठ दाह लून भगदर प्रमह कुष्ठ मध्याग अपस्मार हे रोग दूर होतात. आणि १ सत्तेकें तळ असता मा
 रीरांत सामर्थ्य येई. २ सत्तेकें तळ असता दिव्य देह होई. ३ वर्ष ध्यावें असता सर्वास्य प्राप्त होतें. वली पलित जाऊन २५ वर्षे वा
 ल. ॥ ३६ ॥ ॥ अथ मुईकंदकल्यः ॥ ॥ शुक्ल पक्षी पुण्याका मुईकंद पंचांग आणून चूर्ण करावें. वलित पलित रोगास्तु पातस्त
 हामहिने धावें पथ्य दूध भात सर्व व्याधी सतुप आणि मध्यांत द्याव. वायुसंकांजित अथ वा उदकांत द्यावें. जलाद रानताकांत द्यावें.

रवु ॥ २२३५ ॥ ॥ अथ लिङ्गपंचाङ्गकल्पः ॥ ॥ लिङ्गपत्रतो० ६ लिङ्गफूलतोला ६ लिङ्गनीअंतरमाहृतो० ६ लिङ्गनीला
 फलतो० ६ लिङ्गनीमूलतो० ६ यकट्टुद्विनुलेबुछायाशुष्ककायुसाजीरुतो० ६ त्रिफलतो० २ पीपतो० ६ गजपिपलीतो० ६ सुंद
 तोला ६ सिंधवतो० २ एरुसर्वजिनसो ३ नुचूणवक्त्रगाळकानेपाणिमागोलियो ३६० बांधवीपेछेकन्यासंक्रान्तिबेसेतेदाडायीनित्य
 प्रातःकालेपाणिसाथेखावीर्यादुतीरुतेल्लमठ अडदवगैरेपदार्थनखावा । सत्यभाषणकावु । ब्रह्मचर्यव्रतराखु । येनागुण
 मास २ खायतो कालाकेशधाय मास ६ खायतारुणदेहधाय मास ६ खायतो वीर्यबंधधाय मास ८ खायतो वालक सरसोथाय
 मास १० खायतो अग्निभयनधाय । मास १२ खायतो वायुस्वस्थीथाय इन्द्रनधाय ॥ २२३६ ॥ ॥ अथ कनकपंचाङ्गकल्पः
 ॥ ॥ कनकमूलतो० १ कनकपत्रतो० २ कनकबीजतो० १ कनकपुष्पतोला २ कनककाष्ठान्तर्गत अंतरमाहृतो० ॥ लोहमु
 र्सीतो० ॥ पचनागतो० ॥ पाकेलुबेलनोर्गर्भतो० १० बलिपत्रतो० १ तुलसीबीजतो० ॥ मुंदीतो० २ शिवलिङ्गीबीजतो० १
 दांशावलीपंचाङ्गतो० १ लिङ्गफलतो० ६ धोलागुंजतो० १ जीवणाबीजतो० १ रसवीजिनसो २ कुटनेवरुगाहितकरिने
 पछे अमरीपक्करीनेपुट २ देवा पछे तेनीगोली ६ करवि नित्यप्रातःकालेगोली १ खावी ऊपरमंदीनुद्यो २ पैसाभारखावु
 तेऊपरपथ्यखावानु चोखासगनुवनीदाल ६ धोयीखांड दुध एखावु अन्यपदार्थेतल्लमिरचुखांड अडदवगैरखाउ नहं ब्रह्
 चर्यव्रतराखु । सत्यभाषणयमान्यमाराखवो ईश्वरसरसोथाय ॥ २२३७ ॥ ॥ अथ तिलकल्पः ॥ ॥ निलदिवस
 २१ पुंयतखावि उपरपाणीपिवुनहिरकवीसदिवसथाय गटले पछे अमरिमध्यपारोतोला १ लोखंडीकडाइनायालीनेचूला
 उपरानगोबरीनी आचघडी १ नीदेवीपछे उतारिने तेनीगोली करविते गोली करविते गोली मुखमारारे तेनामातसोकोसघडा १ माजाय
 ताअप्रपत्रनेलगडिनेतपावेनोमिद्धधाय ॥ २२३८ ॥ अथ हरिद्राकल्पः ॥ ॥ आलीहळदवाळवुन दूणकरावे दूणदिरागा
 स १० मासेचूर्णगोमूर्तान्धावे १ धातुवृद्धीसंक्रुष्णादकाबोखर २ यात्रमागैरनवमर्हिनेसेवनकेले अमनाबहुत खयाचाकामशीति

गुल्फरोगासदधान्धावे कुष्ठरोगासतूपआणिमध्यांतधावे ॥ २२३३ ॥ ॥ अथकाकजंजाकल्पः ॥ ॥ काकजंजातुलुमु
 क्कावृक्षीकनठेवावे वीयस्तभासऊष्णादकांतधावे ३ दरोगासनुपात २ ओकारिसंयंयाण्यांतमधधातुन्यांतधावे ३ रक्तत्वा
 वास्तुधुधांत ४ ह्मिहोदरासहिंशुष्ठभस्मवमध्याजबरोबर ५ बह्व्वासहीचें मूळ वकोष्ठही एकत्र उगाळूनधावी ६ बायुरागासशिरसा
 चेतेलांत ७ मूत्रकृच्छ्रासताकवगुळयाजबरोबर ८ दाहज्वरासमहिपीचे दुधांत ९ पुत्रहोण्यासरकवणीगाईचे दुधांत चौथे दिवशी
 स्नानकेल्यावरधावे १० सर्वोपद्रवास मूकमस्तकीं धारण करावे १ कुष्ठरोगास विवव्याबरोबर १२ केराजानानवगेळे असती लला
 सपाने वाटनलेप करावा १३ पलितरोगास माक्याचारसवकाक जंघेचे फुलाचे चूर्ण बकमळाचारसयांत लेलधातुने ललाहे पर्यंत
 कटवून ते तेलत्वावे १४ मूळ सोन्याचे तारें तंगुंडाळून हातांत बांधावे १५ शस्त्राचा क्षुटकात्वागन नाही १६ ॥ २२३३ ॥ ॥ अथ उज्ज्व
 कल्पः ॥ ॥ कृष्णापक्षचतुर्दशीरवि वारि अथवा अष्टमीरवि वारि सोमवारि होय ते दिवसे पेढ्यानि चवीनु ते लुपात लुभंय काढा
 तेने लुभुं अंजनने करे तो अदृश्य थाय गोमुखें बेत्यारे दृश्य थाय १ तेनी जिह्वा मनुष्यानि द्वाकरे तेने मिरने मुकबाजीं सर्ववर्तमानक
 हे २ हृदयनु अस्थिवाटीने पगनेलेप करे तो वादजीते ३ तेनी जंघापोतानी जंघाया बांधे तो चातना मोगना ४ नेना अस्थि तथान
 स्वचूर्ण करीने पगनेलगाडितो दात योजनगमवकरे ५ तेनी जिह्वा पिष्ट करीने गवावाने आपते वश्य थाय ६ मज्जनकतु बूर्ग करीने हस्ता
 लुनक्षिणी मा अंजनको लोत्रात्रीये दिवस सरावु देजि ७ तेनारक्त्यी कापड मिजवी भस्म करवी जे भस्म जें देलगाडें ते वश्य थाय ८ तेनु
 ताजुरक्तकानमानावे तो बाधिरपणु जाय ९ जिह्वा भाग गोरोचन भाग १० एकत्र करीने अपने पासे रावे रावे अदृश्य थाय १० ॥ २२३४ ॥
 ॥ अथ चणक कल्पः ॥ ॥ नवाचणाला विनं गेडानी अमरमाभीज बीने ते माज सीज बीने खाबासे कीने खावा दक्षिण रावानंतर
 सुई हे वु अमरि रात्रीनु सधलु पीडु रममास ६ तगकरे पळे अमरी उतरिने तेनी पूजा जप गणपति नो एक हजार कर धू र्दोपने वेध
 आरति गणपति नीकरी सुति करीने ते जगा उपर सुई हे वु जे चिंत वियेते कामनु गणपति अंतरीक्षे चाब्द रेपे उतर आपने प्रमाणे क

रीतिअसेसामर्थ्यईल ३ पथगार्देचेंदधवभानवतूप ॥ २३१ ॥ ॥ अथमाकाभागराकल्पः ॥ ॥ भागरापुव्यनक्षत्रावरकाटुनआरू
 नवाळवूनत्याचेंचूर्णकरावेंआणिपुव्याकेंदिवशी१०मासेकांज्यांतदावेंसर्वरोगासरकमहिनादावें१ बळवानुहोण्यासलीमहिनेदावें२ वला
 पालितरोगासामिचिफळ्यासाम्याचारसकाटुनत्याचीपुंटेऊनतेंचूर्णअंगासलावावें३ पथ्यकरावेंकोहळेंकारतेंमोहआहेपदादिदार्ज्यकरावें
 ॥ २३० ॥ ॥ अथमुंडीकल्पः ॥ ॥ मुंडीताकअथवाकांजीतपयमधआणिआज्यांतअनुक्रमेंकरूनसाहामहिनेसेवनकरावें१ गारूहोई
 ल १ वमनुव्यबळवानुहोईल २ चालण्याचीशक्तिईल ३ बुद्धिचांगळहोईल ४ ॥ २३१ ॥ ॥ अथभागकल्पः ॥ ॥ बाभळीचीसाल ६४१३
 पूनकुटूनत्यांतपाणी ६६८ धालावेंमंतरभाग ६६९ फडक्यांतबाधूनतीपुसुंडी त्यापाण्यानअर्धाबुडअमीलांबतबाधावीमगरवालोंअग्निमध्य
 रावापात्रावरझांकणेंठेवावेंतेंपाणीकुटुननिमेंआटलेंरुणजेभागेचीपुसुंडीकाटुनपाण्यानेंधुनस्वच्छकरावीआतूनपिंवेळेंपाथीयतनाहीसमाल
 रुणजेवाळवूनकुटुनठेवावीतेंचूर्ण१ माशापासूनअर्धतोळ्यापर्यंतदावेंक्षयरोगासत्रिकटुत्रिफळ्याजबरोबरदावें१ पितासकापरीच्यापात्रा
 चेरसांत२ शृंखलुगुल्मीदर्यासमुंडामाकानिगुंडीकुमारीमेशीयाजबरोबर३ बुद्धिचांगळीहोण्यासद्वारसआणिवेखड्याजबरोबर४ धातुद्वारास
 बरीचेसालीचेरसांतदावें५ श्लेष्मविकारासहरिद्रापाहाडमूखत्रिकटुयांतदावें६ सर्पविषासपांटेगुंजचेरसांत७ सर्वकुष्टांसइंद्रजबाचेचूर्णआ
 णिसधवतूपयांतदावें८ चिषोषासबहव्याचेरसाबरोबर९ कामदृष्टीसवअभिवृद्धीसलोहअत्रकवंगकज्जालीयांजबरोबर१० पांडुरोगवन्नम
 ह्यांसकज्जाली१ लोहभस्म३ अत्रकभस्म३ नागवंग१ रकेकभागासर्पचेद्विगुणितभाग१० भागरकत्रवलूनमर्धांतगोळ्याकराव्यावेताळि
 सीदिसपर्यंतघातःकाळींरकेकगोळीताकांतदावीसायकाळींऊणोदकांतदावी११ पंडुरोगवकबीलायांसमधांतदावी१२ गार्देचेंदुधानरम
 हिनाभासिलीअसतांकर्पवृद्धिहोईल१३ दुसरेमहिन्यांतगार्देचेंतुपानभसिलीअसनांधातुबंदहोईल१४ तिसरेमहिन्यांतपांटेरितळासाभासि
 लीअसतांपाण्यांतदिसेल१५ चवथेमहिन्यांतआंवळ्याबरोबरभासिलीअसतांबाधुरोगारूहोईल१६ द्याचवमहिन्यांतआंवळेबरोबरभास
 लीअसतांफारचालण्याचीशक्तिहोईल१७ साहवेमहिन्यांतकोलिजनाबरोबरभासिलीअसतांभाविळ्याचेंजवहोईल१८ सातवेंमहिना

तथाकलकाटयाबोरोबरभक्षिलोअसतां॥३॥आठवेमहिंन्यालपाथरिमुलाबोरोबरभक्षिलोअसतांविषाचेयचनहोईल
२० नवेवैमहिंन्यांतदुधाबोरोबरभक्षिलोअसतांमनवदाहोईल २१ दाहाबेमहिंन्यांतसांबोरोबरभक्षिलोअसतांहानंपायाणफेडिलअ
सेबलयेईल २२ अकारवेमहिंन्यांतभाळकांगुनेंबीजाबोरोबरभक्षिलोअसतांन्याचेमुतांनेकांचनहोईल २३ बागवेमहिंन्यांतह्रवंतीबोरो
भक्षिलोअसतांअष्टयहोईल २४ इतिभागकल्पः॥२२२॥ ॥ अथसर्वावेजयाकल्पः॥ ॥ के०॥साशिपरारसीनदेवदेवजगहुरु॥ प्र
णम्यपरथाभक्त्यापावतीपरिपूजति॥ २२२३॥ सर्वोद्यिमयीशोभोयाशालिदुर्मुक्तका॥ नयाससायनसाधनब्रूहिचोसनित्रिपुरांगक
॥ २२२३॥ ईश्वरउवाच॥ शृणुप्रियप्रयत्नेनयथोत्तव्यामहोषधी॥ तस्यासंसाधनदेवानाभियदुर्गं॥ २२२४॥ रत्नाकरसम्यमानेसुरासुर
समाहितैः॥ मंथानमंदकृत्वानेत्रकृत्वानुवायुक्तैः॥ २२२५॥ शृण्वेत्तुपाणिपादोचरोःकृत्वानुपावती॥ अथोयआनिलनिचामृताद्यसि
लान्यपि॥ २२२७॥ अमृतं प्राशितं देवैः देव्यानां तच्च दायितं॥ तदतो योऽर्क्षमयसुधापात्रानवदिवं॥ २२२८॥ तदाऽनंतराहस्तादभृतांगलि
तं भुविासं पेषुते ह्यमोघं तु द्रक्तं रक्तं संयुतं॥ २२२९॥ मलिगंदमुधाधारतु तद्वत्तन्ममद्वोषधीः॥ सपिजहामसंयवैः नालो गलसंयुतैः
॥ २२३०॥ दद्यात्तस्याकृतिं द्रोहाग्राहध्वं तस्मिन्दा॥ ससोर्ध्वं अकमध्यं तु गाधामृतं महोषधीः॥ २२३१॥ सप्तपातालमध्यं तु प्राकसा
कालवंधिनी॥ ग्राह्स्तां विजयां देवीं त्रैलोक्याक्यं विजयप्रभु॥ २२३२॥ कालद्वीपश्चापश्चाद्वीं बोधिनीं ज्ञानरूपिणीं॥ सिद्धमूर्त्तिं शिवः ग्राह
हरिर्जनमयी तथा॥ २२३३॥ आल्हादिनीं सर्वदेवाकारणं दानवास्तथा॥ मनोबर्जनीं धुःप्राहवोद्यद्ग्रां गक्षिास्तथा॥ २२३४॥ द्रवोधिनीं
नारदाद्योगिनेश्वरासाधिनीं॥ चतुर्विधां तु कृष्णवाणिस्तथाप्रिय॥ २२३५॥ त्रिकुटुं त्रिफलां युक्तं वदेत्तय विनाशिनीं॥ वगैरस
पत्रनिर्वासेऽसिं वत्तापितनाशिनीं॥ २२३६॥ मुंडीं मकंदानं गुरोः कुमारीं सहितां प्रिय॥ साक्षाच्छृणुमहिं तद्गुलं शुभादरपहं॥ २२३७॥
दुर्वाविचासमायुक्ता बुद्धिमेधाविवर्द्धिनी॥ शाल्मली पत्रनिर्वासा मिश्रिताद्यनुद्विह॥ २२३८॥ निमायाठात्रिकदुर्बमिश्रितादुःखनाशि
नीं॥ श्वेतगुजारजो मिश्रा महो विषविनाशिनीं॥ २२३९॥ मध्वाब्जं जलो मिश्राल्बद्वोपादि विनाशिनीं॥ गुडं वडसमायुक्तं जटायो विषविनिनीं॥

२२६०॥ सप्तसप्तकसंयोगात्तद्ज्ञानदासिद्धिदायकः॥ एवमस्यागुणानुवर्तुनशर्काह्वयनम्॥ २२६१॥ नथामंशेषवोचात्तानुययद्यामुषि
 वर्तते॥ चतुर्वर्णप्रभेदेन ह्यवर्णगुणैर्वृता॥ २२६२॥ नानाज्ञानप्रभेदानुननासिद्धिदरिंसदा॥ श्वेतपुष्पातुयब्राह्मणराक्षसाक्षिअथानता॥
 ॥ २२६३॥ वैश्यापीतग्रसूनेयद्यद्रूपाग्रसूनेकः॥ मार्गदोषादिप्राप्तैश्च अभास्तेष्वीर्षिभिश्चिभिः॥ २२६४॥ दुग्धमाज्यमधुः सर्वैश्चतुर्णामनु
 यानकं॥ कद्वल्लठवणत्यागीमेवयस्तिप्रभृतिरुता॥ २२६५॥ एककादंष्ट्रिकल्लवात्रकाल्ठनेदकल्लकं॥ कमाच्येभ्यस्तुमिद्धं तदपेद
 जरासरः॥ २२६६॥ आनंददायिनेदिवोदमसंक्षपः॥ उल्लामकदंष्ट्रकंदपल्लवद्वेष्टद्वोप्यापि॥ २२६७॥ नमस्यामिनममन्त्रिज्ञान
 मार्गप्रदायिनी॥ अष्टोत्तम्योक्तजयोर्वाभारान्तेषु रक्षायणो॥ २२६८॥ अष्टमृगं गृह्णामृगोदहस्तुगोचरं देयवर्द्धनी॥ पौरोचित्तरागाया हन
 बुद्धिप्रबोधिनी॥ २२६९॥ मिजमं च प्रवश्यं हंसाधकानांचैसिद्धिः॥ अरामंजः॥ ३३॥ उरैश्चात्रियायेनमः॥ ३३॥ बययानेनमः॥ ३३॥
 नूद्रायै नमः॥ ३३॥ अमृते अमृतोद्भवे अमृतवर्षिणोऽमृतमाकर्षयन्तः॥ सिद्धिदोयेनोमभूत्वरामानयः॥ स्वाहा इत्युत्तमोपमं प्रकथेयम्॥
 ॥ २२७०॥ ब्राह्मीयवर्षमात्रेण द्वाभ्यामुत्पत्तिर्णिपुनः॥ त्रिभिर्वर्षेषु नुवः॥ यापि च द्वावर्षेषु नुद्वयं॥ २२७१॥ सर्वकामधुराहरिजनना
 क्षादमरो भवेत्॥ कामिर्वाकामजननेनोनागोददायिनी॥ २२७२॥ विजयाग्रहणं कृत्वा ध्यानं यः कुरुनेनरः॥ नन्द्यानमयागुनि
 स्पृष्टा मंडलतो भवेत्॥ २२७३॥ मंत्रमाराध्य ध्येयस्त्वमेव ज्ञानं मुनो नरः॥ तस्य वंशं भवेत्सर्वेयनामिद्धिदा भवेत्॥ २२७४॥ विजय
 यासेवनामर्या नपायाय ते क्रुद॥ देहातेयिनमाकुम्भप्रभुप्राभा असंदायः॥ २२७५॥ निश्चिद्वर्तविजयाल्हाच्छास्त्रागापार
 गो भवेत्॥ एकवर्षं तु विजयांते वयेतुरुपेति नमः॥ २२७६॥ एकैकं नु मंत्रेण बांछितार्थं फलप्रदा॥ वर्षद्वयं तु विजयां हिवेयोमे
 वयेत्तरः॥ २२७७॥ भूतभगवन्मानतायेतना जसंदायः॥ वर्षत्रयं त्रिकालं तु विजयांसेयेनरः॥ २२७८॥ ज्ञानं त्रैकालिकं दत्त
 जायेतनात्रसंदायः॥ वर्षद्वयं चतुःकालं धर्माय कामसंदायः॥ २२७९॥ पंचवर्षं पंचकालं दिव्यचक्षुर्भवेत्तरः॥ वर्षवरो मिद्धिमाप्नोति
 त्वं भूना विजयां पवेत्॥ २२८०॥ अजरानरमाप्नोति वज्रदेहो भवेत्क्रुवं॥ रजो विजयभायुं कं विजयां त्वां भुनक्ति पवेत्॥ २२८१॥ इति च

जयाकल्पः ॥ एवं हनुमानकल्पः ॥ प्रत्यगिराकल्पः ॥ गणेशकल्पः ॥ भैरवकल्पः ॥ विरुचाकल्पः ॥ हंसकल्पः ॥ अजित-
कल्पः ॥ काठरात्रिकल्पः ॥ वसिष्ठकल्पः ॥ विद्यामित्रकल्पः ॥ ब्रह्मकल्पः ॥ गायत्रीकल्पः ॥ व्यवकल्पः ॥ मुद्राजयकल्पः ॥ इत्यादयः
ह्यनेककल्पाः सन्ति तेषामत्र शास्त्रविषयत्वात् न यथैव धर्मस्कन्धे उपासनास्त्वन्तस्तस्यैव प्रतिपादिताः धातुभेदाकल्पः रुद्रयाजनाम्ना
महानुग्रहः स तु वैद्यशास्त्रे प्रतिपादितः महापथकेदारकल्पः योगमार्गीयः इति सर्वमनवद्यं ॥ २२८२ ॥ अथ ग्रन्थालंकाराः श्रीमद्वाङ्म-
नस्यैव गीतमकुलोत्सन्नोऽतिविद्यावतामान्यो गुणरप्योऽन्तःपादको दीप्यः सहस्राक्षकः ॥ ज्योतिःशास्त्रविद्यारोतिमतिमान् श्रीव-
क्ताख्यो द्विजः सत्तज्जो हारिकृष्णसंज्ञक इमं चक्रं विदधीत यः ॥ २२८३ ॥ दक्षिणेषु महाराष्ट्रदेशे च नगरं बृहत् ॥ औरंगाबादसंज्ञेन
त्रचास्ति जनिर्मम ॥ २२८४ ॥ प्रायेच सर्वविदुषा क्षमध्वमेऽपराधकं ॥ यद्यत्र कुट्टुतं वा स्यादधि कं यत्र कुत्र चिन् ॥ २२८५ ॥ रागमुत्तुज्यत
सर्वनिर्मलं कुरुतादात् ॥ अत्रावागोऽयोभागाः सन्तु दोषे भविष्यति ॥ २२८६ ॥ इति श्रीज्योतिर्विकुलावतंस औदित्यसहस्रनाम्नाय
वेकटरामात्मज हारिकृष्णात्रिनिमित्तबृहज्ज्योतिषाणवर्षष्टे मित्राक्षरं अनेकविधौषधीकल्पनिर्हणनोमैकोनचत्वारिंशन्मोऽध्याक-
समाप्तिः ॥ ३१ ॥ अथात्र नमस्कृत्याध्यायो भविष्यति ॥

॥ इत्यनेकविधौषधीकल्प्याध्यायः ॥

॥ अथ कल्याणाय विषयां नुक्रमणिकाप्रारम्भेन ॥

प. श्रं.	विषयाः	प. श्रं.	विषयाः	प. श्रं.	विषयाः
१	मंगलाचरणं	३४	तथैवफलदायकं भयादिकल्पः	७१	विहरिकंदकल्पः
३	कल्पशब्दार्थः	३८	आमलकीकल्पः	७३	चंचककल्पः
४	कल्पकरणेवयोवस्थानि	४२	दशमूलद्वयोहकल्पः	७७	महातककल्पः पंचविधः
८	कल्पसेवने अयोग्याः सदापुल्लाः	४३	मधुकादि औषधीकल्पः	९५	मुद्रकावृक्षफलकल्पः
९	पुनः कल्पसेवने वयोवस्था	५१	मंडुकपर्ण्यादि औषधीकल्पः	१०७	पपयल्लोकल्पः
१०	कल्पसेवने विकल्पोनकार्यः	५७	वाग्मेभ्रुतिधाराप्रतिपादकोक ल्यः	१०९	वर्द्धमानपिप्पलीकल्पः
११	कल्पसेवने नयेयं गुणाः भवन्ति			११५	वृद्धं विडंगाद्यौषधकल्पः
	दूर्णनं	५९	पंचारविंदकल्पः	११८	सोमराजीकल्पः
१५	द्विविधकल्पसेवनं कुटीप्रापिवा	६०	पद्मालकंददिकल्पः	११९	लघुमकल्पः
	कंवातार्तापक	६१	ब्राह्मीवचाद्यौषधीकल्पः	१४१	करसंवेगोनेपि मकोपे मुहुनिरे
१६	कुटिलक्षणं	६५	नागबल्लोकल्पः		चर्मदयमित्याह
१८	कल्पकर्तुर्नियमाः	६७	गोक्षुरकल्पः	१४२	विश्रान्तकल्पः
२१	अमृतद्राकुमहकल्पः	६९	दारुहिकंदकल्पः	१५८	इति कुटिलप्रवेशकल्पः

(२२)

पं. श्लो.	विषयाः	पं. श्लो.	विषयाः	पं. श्लो.	विषयाः
१५९	अथवातातपसाहकल्याः	१७६	शिलाजितसौद्रविङ्गघृतक-	१९६	इतिवाग्भट्टककल्याः
१६०	शीतोदकपयसौद्रघृतपानकल्पः		ल्यः	१९७	अथसुश्रुतककल्याः
१६१	हरीतकीघृतकल्पः	१७७	भृंगराजरसकल्पः	१९८	अष्टादशौषधीसमूहकल्पः त
१६२	धानीरससौद्रघृतशर्कराकल्पः	१७८	वचाकल्पः		थाचअष्टादशौषधीपरिक्षानि
१६३	धात्र्यादिकल्पः	१७९	मंडुकपर्णीकल्पः		र्णयः
१६४	लोहरजकल्पः	१८०	लांगलीत्रिफलादिकल्पः	२३६	विङ्गंतुलकल्पः
१६५	विङ्गप्रसूतकादिकल्पः	१८१	नारिंहकल्पः	२४१	बलामूलकल्पः
१६६	खदिरादिकल्पः	१८२	भृंगप्रवालकल्पः	२४२	वाराहीमूलकल्पः
१६७	बीजकादिकल्पः	१८३	इतिकलिपुगानुसृपाणिकल्या	२४३	श्वेतावल्लुजफलकल्पः
१६८	पुनर्नवाकल्पः		नि	२४४	मंडुकपर्णीकल्पः
१६९	शानावरीकल्पः	१९३	कल्पसाधनमध्येभंगेसतिव्या	२४५	ब्राम्हीकल्पः
१७०	अश्वगंधाकल्पः		धयः	२४६	अथवचाकल्पः
१७१	श्वदंष्ट्रामलकामृताकल्पः	१९४	निर्विघ्नतयाकल्यानिसाध्यानिम	२४७	लक्ष्मीअधुव्यप्राप्तिकल्पः
१७२	आमलकीकल्पः		वन्तिभिर्णयः	२४८	सोमकंदकल्पः

(३)

प. श्लो.	विषयाः	प. श्लो.	विषयाः	प. श्लो.	विषयाः
१० २२२	योगरत्नामृतोक्तकल्पारम्भः	१३ ३४६	भृच्छान्तकल्पः	१३ ४२३	सानिष्पत्तिपत्रसकल्पः
११ २४५	विषयनिवारणौषधानि	३३०	विद्यालङ्कारप्रवृत्तीकल्पः	४२४	मुद्रालङ्कारावरीरसकल्पः
१२ ३०४	रुक्तीकल्पः	३५५	देवदाट्टिकल्पः	४२५	निवपंचांगकल्पः
१३ ३०५	विरेकवमननिर्णयः औषधानिच	३७०	कृष्णाम्रकमहानीलिकल्पः	४२६	भृंगरसरुदंतिकाकल्पः
१४ ३०८	भुक्तद्वलकल्पः	३८२	काकजंधाकल्पः	४२७	हरीनिकाकल्पः
१५ ३१३	मंडूकपर्णीकल्पः	३८८	अंकुरतनैलिकल्पः	४२८	बाराहीकल्पः
१६ ३१६	चित्रककल्पः	३९३	वाकुचीकल्पः	४२९	ताम्रगंधकादीकल्पः
१७ ३१९	त्रिफलाकल्पः	३९७	कुमारीकल्पः	४३०	अम्रगंधाकल्पः
१८ ३२३	वाकुटीबीजकल्पः	४०५	अनेकौषधीकल्पः	४३१	पुनर्नवाअगोकचूर्णकल्पः
१९ ३२५	पुनर्नवाकल्पः	४३६	अग्निपुष्पाणोक्तकल्पारम्भः	४३२	निचयैलिकल्पः
२० ३२८	भृंगराजकल्पः	४३७	त्रिफलाकल्पः	४३३	अभयकल्पः
२१ ३३३	त्रिफाकल्पः	४३८	बिल्वनैलिकल्पः	४३४	कुटुंबीतैलजस्यकल्पः
२२ ३४०	वन्धाकल्पः	"	भृच्छान्तकनैलादिकल्पः	"	त्रिफलात्रंडीपिप्पलीकल्पः
२३ ३४१	शुङ्गीकल्पः	४३९	शुङ्गीरुच्छदानिगुंडीपलाशानैलिकल्पः	४३५	मृतसंजीवनीकल्पः

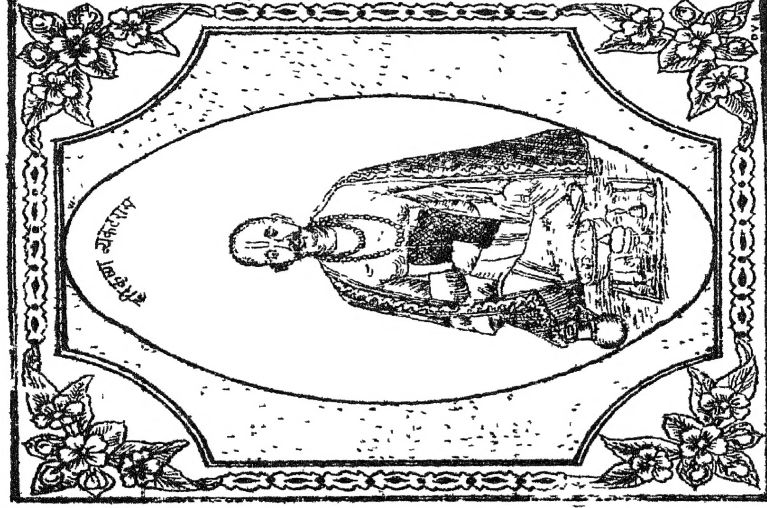
प. श्लो.	विषयाः	प. श्लो.	विषयाः	प. श्लो.	विषयाः
१४१४१	गंधकनैऋकल्पः	१७५४७	आम्लाखोनीकल्पः	१५००५	चंद्रोदककल्पः
१४५८	ज्योतिष्मिनिमालकांशुनीकल्पः	५४९	आम्लाखोनीकल्पः	१५००६	वदरीकारतोदककल्पः
	प्रथमः	५५९	अभयाकल्पः	१५००७	कृष्णोदककल्पः
१४५९	ज्योतिष्मिनिमालकांशुनीकल्पः	५६९	विवांशुकल्पः	१५००८	उष्णोदककल्पः
१४६०	कौमारामारिकाकल्पः	१७५४८	ताम्रवनेमंडुकाकृतिपाषाणकल्पः	१५००९	वदरीहोत्रकल्पः
१४६१	गोमूत्रकल्पः	७३५	अयोध्याकल्पः	१५०१०	हस्तिर्णकल्पः
१४६२	चित्रकल्पः	१७५४९	मुंडाकृतिपाषाणकल्पः	१५०११	भस्मोदककल्पः
१४६३	मंडुकपर्णिकल्पः	७३६	कृष्णोदककल्पः	१५०१२	गंधककल्पः
१४६४	पुनर्नवाकल्पः	७३७	रवाम्बाकल्पः	१५०१३	अश्वगंधाकल्पः
१४६५	निर्गुणिकल्पः	७३८	कुक्षोदककल्पः	१५०१४	पुनर्नवाकल्पः
१४६६	हस्तिर्णकल्पः	७३९	पुतोदककल्पः	१५०१५	पानीयकल्पः
१४६७	श्वेतार्किकल्पः	७४०	कृष्णोदककल्पः	१५०१६	वज्रोदिकांशुनीकल्पः
१४६८	भृंगराजकल्पः	७४१	वैद्योदककल्पः	१५०१७	श्वेतार्किकल्पः
१४६९	काष्ठलाकल्पः	७४२	संजीवनीउदककल्पः	१५०१८	श्वेतगिरिकांशुनीकल्पः

(५)

प. श्लो.	विषयाः	प. श्लो.	विषयाः	प. श्लो.	विषयाः
३०१०१५	मयूरदिशाकल्पः	३५१३७१	हरनालकल्पः	४११५०१	गर्भकोयलीकल्पः
११०३	कृष्णधनुरकल्पः	३६१४०५	वज्रमारणकल्पः	११२३	वंगसेनोक्तगंधककल्पः
१११५	देवदारुकीकल्पः	१४१११	ज्योतिष्मतीकल्पः ३	४३१६१७	अन्नककल्पभेदाः
३१११३३	सहदेवीकल्पः	३७१४५८	ज्योतिष्मतिकल्पः ४	४४१६७५	शिवगुहिकल्पः
११५५	ब्रह्मदंडीकल्पः	३८१४७१	ज्योतिष्मतिकल्पः ५	१६१२	गुग्गुलुकल्पः
११६८	अश्वगंधाकल्पः	३९१५१४	ज्योतिष्मतीकल्पः ६	१६१४	भाम्यहीनाः रत्नाः
३२११८३	लक्ष्मणकल्पः	१५३२	ज्योतिष्मतीकल्पः ७		नपश्यन्ति
११९५	सुरालीकल्पः	४०१५७०	ज्योतिष्मतीकल्पः ८	१६९५	श्रीशैलपल्लवानुरक्तकल्पः
१२३०	ताम्रवनकल्पः	४११५७६	चित्रकल्पः	१६९६	अष्टविधकल्पनानि सितसिद्धे
३३११३८	काहाटकसंपूरगिरिविवरकल्पः			१७०६	श्रीशैलवर्णनं
१२७५	गंधककल्पः	१५७७	भृंगराजकल्पः	१७१२	पारसपाषाणानि विविधाः सच
३५११३२	रक्तवर्णीकल्पः	१५८१	कुल्लकल्पः	४५१७३६	आयुष्यवृद्धिप्रकारः सप्त भेदाः
१३४१	कुल्लकल्पः	१५८३	निर्गुणिकल्पः		त्याः
१३५५	सूक्ष्मकल्पः	१५८५	अमृताकल्पः	४८१८४४	अष्टैकनामानि

प. श्रु.:	विषयाः	प. श्रु.:	विषयाः	प. श्रु.:	विषयाः
१८१८४	शिलादकस्थानानि	१२१९८	पाषाणदुग्धफलादिकल्पः	१९२११	विशोदककल्पः
१८४६	क्षीरोदकस्थान	१३२००	अथकविनाभेदेनश्रीशैलादि	२१२७	शिलादककल्पः
"	रक्तोदकस्थान	"	कल्पानुनव्याह	२१२८	उष्णोदककल्पः
१८४९	विषोदकस्थानानि	२०१९	शिवपार्वतीसंवादः	२१२९	क्षारोदकलोणारक्षिकभ्रामस्थ
१८५४	शिलादकस्थानानि	२०२१	शैलपर्वतवर्णनं	कल्पः	
१८५८	शिलादकपरिक्षाकार्ये	२०२५	पारसपाषाणस्थानानितलक्षणा	२१६०	श्रीशैलस्थवृक्षकल्पः
१८७१	विषोदकस्थानानिपरीक्षाकार्ये		निकार्यच	२१७०	कुचलाकल्पः
च		५४२०५३	श्रीशैलप्रशंसा	२१७५	वटवृक्षकल्पः
१८८६	अमृतोदकस्थानानिपरीक्षाका	२०५४	श्रीशैलविवारकल्पः	२१७७	सुन्दरीकल्पः
र्येच		२०७३	कुष्मांडीकल्पः	५७२१९८	निर्गुंडीकल्पः
१९१००	अथोमुरवीयोगकल्पः	२०८०	सौमवह्नीकल्पः	२१७७	इंद्रवारुणीकल्पः
५०१९२५	पार्वतीकल्पः	२०८७	लाक्षाकल्पः	५८२२२४	बिबवाकल्पः
५११९९३	आलिङ्गनकल्पः	२०८९	मैसीशिलाकल्पः	२२२५	द्विविधपालाशकल्पः
१९६७	माहेश्वरासहस्रधारकल्पः	५५२०९७	पर्यलोस्थलस्थपाषाणकल्पाः	२२२७	निर्गुंडीकल्पः

पं. श्रु.:	विषयाः
५८२२२८	त्रिफलाकल्पः
२२२९	टाकलाकल्पः
२२३०	चित्रककल्पः
२२३१	कोरफडकुमारीकल्पः
२२३२	भुईकदंबकल्पः
५९२२३३	काकजंघाकल्पः
२२३४	उलुकपक्षीमांसास्थिकल्पः
२२३५	चणिककल्पः
२२३६	लिंबपंचांगकल्पः
२२३७	कनकपंचांगकल्पः

पं. श्रु.:	विषयाः
५९२२३८	तिलकल्पः
२२३९	हरिद्राकल्पः
६०२२४०	माकाभागराकल्पः
२२४१	मुंडीकल्पः
२२४२	भांगकल्पः
२२४३	विजयाकल्पः
६१२२८२	मंत्रशास्त्रीयानेककल्पनामानि
२२८३	ग्रंथालंकारः
२२८६	इतिग्रंथः समाप्तः
॥ इति कल्याणाय विषयानुक्रमणिका ॥	

यह पुस्तक बिजान शहर श्रीरंगनाथदेवे श्रीगायत्रीमंदिर "विद्याप्रकाश छापखानेने

इतिवृ० मिश्रस्कंधेत्रनेकविद्यकल्पनिर्हृणाध्यायः समाप्तः

पंडित हरिहरणा व्यंकटेश्वरमके पास मिलेगा. यह ग्रंथ सन १८६७ के आश्विन सुखब रजिस्टर

कालके मालकने सब हक्क रखा है. (किंमत २ दोरुपये.) 16179

